

دفاع مقدس، نمایش مجموعه‌ای از عظمت‌ها و جلوه‌های جلال و جمال یک ملت است

رئیس جمهوری در دیدار با ایرانیان مقیم امریکا: توسعه ایران نیازمند همراهی همه ایرانیان است

دستیابی به تولید ۲۲ میلیارد دلاری تا پایان سال

بانک مرکزی رشد اقتصادی در ۳ ماهه اول سال را ۶/۱ درصد اعلام کرد

پیشتازی صنایع و معادن با رشد ۸/۱ درصد

تعیین بلندمدت نرخ خوراک پتروشیمی برای جذب سرمایه‌گذاری

تأمین کالاهای اساسی تا پایان سال

حضور در بازار جهانی با اکتشاف و تجهیز معادن

سنگینی هزینه‌ها سن ازدواج را به دهه سوم کشاند

فعالان صنعتی و معدنی با نقد فعالیت‌های جانبی واحدهای تولیدی اعلام کردند ریسک مضاعف فعالیت‌های غیر مولد

پرده نقره‌ای در جاده طلایی

ضرورت نگاه کلان در تأمین مسکن
علیرضا سرحدی
رئیس هیات مدیران انجمن صنفی مهندسان ساختمان

دولت به تعهدات خود عمل کند
غلامرضا سلامی
عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی

برق جایگزین زغال سنگ در صنعت فولاد
رضا شهرستانی
عضو انجمن فولاد

مدیریت صحیح نقدینگی در کانال بهره‌وری
امیر حسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

نقد صاحبان قدرت در زمان مسئولیت و مدیریت
ناصر بزرگمهر
مدیر مسئول

جشنواره فروش پاییزه سایپا

- محصولات متنوع
- فروش متفاوت
- تسهیلات ویژه بدون ضامن

با محصولات چانگان شریک تجاری سیتروئن

www.saipagroup.ir توجه: واریز به حساب بانکی غیر از حساب سایپا خرید تلقی نمی‌گردد و شرکت هیچ گونه مسئولیتی در قبال تحویل خودرو ندارد.

جهت ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر به شبکه گسترده نمایندگی‌های مجاز گروه خودروسازی سایپا در سراسر کشور مراجعه نمایید.

نقد صاحبان قدرت در زمان مسئولیت و مدیریت

نامر بزرگمهر

مدیر مسئول
management@smtnews.ir

به نام او که هر چه بخواد همان می شود

یکی از نمایندگان محترم مجلس در یکی از ادوار فرموده‌اند: «نقد صاحبان قدرت و مدیران ارجمند در هنگام قدرت و مسئولیت بهترین خدمت به آنها است، چرا که آنها را نسبت به قوت و ضعفشان آگاه ساخته و به‌هنگام، به اصلاح امور وامی‌دارد، اما تعریف و تمجید و تسلیم در مقابل صاحبان قدرت و مدیران بالا، آنها را شیفته میز و مقام می‌کند و به تدریج امکان شنیدن هرگونه سخن مخالف و حتی ناصحانه را از آنان می‌گیرد.»

ظاهراً این سخنان ارزشمند بیشتر در جایگاه سیاسی و حزبی مورد استفاده قرار گرفته است. اما آیا به راستی این نگاه نمی‌تواند یک نگاه کلان مدیریتی باشد و در همه حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، شهری و حتی شخصی و در سطوح مختلف مورد استفاده قرار گیرد.

یکی از عادت‌های ما ایرانیان در طول تاریخ، افراط و تفریط است، ما ملتی هستیم که تاریخ نشان می‌دهد یا «بی‌ستون» می‌سازیم یا «چهل‌ستون»، که من در یادداشتی دیگر با همین عنوان فرهنگ چهلستون یا بیستون از ویژگی‌های آن صحبت کرده‌ام، مردم خوب ما در خیابان‌ها چنان می‌رانند که گویی همه رانندگان دیگر، دشمنان جانی و مالی آنها هستند. اما در عبور از یک در، دقایق بسیار را در تعارف می‌گذرانند. گاهی شاعران این سرزمین در تعریف از شاهان و صاحبان زور و قدرت چنان تعریف و تمجید کرده‌اند که خودشان هم باور نکرده‌اند و گاهی عشقی‌ها و حافظ‌ها چنان بلایی بر سر قدرت‌های زمانه خود آورده‌اند که شعر آنها در همه تاریخ به همه صاحبان زور، زور آورده است!

متأسفانه یکی از عادت‌های بد ما ایرانیان، تعریف و تمجید از بالادستی‌ها در زمان مسئولیت و قدرت می‌باشد که به محض این‌که مدیریت بالادست از مسئولیت اجرایی به هر دلیلی حتی دلایل کاملاً قانونی و عادی مثل مردن، مثل بازنشستگی، مثل سفر کردن و... فاصله گرفت و کنار رفت، شیوه بدگویی و منفی‌بافی و دیدن بخش خالی لیوان عملکرد آن مدیر را مورد توجه همگانی قرار می‌دهیم و به بزرگ‌نمایی آن می‌پردازیم. استاد عزیزم غلامحسین خان که از مدیران رده بالای بانکی بود تعریف می‌کرد که در طول سالیان خدمت، شاهد عزل و نصب‌های فراوان و کاسه‌لیسان و سخن‌چینان بسیار بوده است. او مدیرانی را به یاد می‌آورد که وقتی منصوب می‌شدند ده‌ها نفر به پیشواشان رفته و با گل و سلام و صلوات و حتی دود کردن اسفند به پشت میز نشاندند و همچنین همان آدم‌ها را با نام ذکر می‌کرد که به محض این‌که خبر حکم رفتن مدیرعامل را شنیده‌اند، دوری گزیده و آن بنده خوب خدا، تک و تنها پله‌های سرازیری را به سمت حیاط و خیابان طی کرده است و...

به راستی کدام یک از ما، این آمدن‌ها و رفتن‌ها را ندیده‌ایم؟ آیا این آمدن‌ها و رفتن‌ها یک تجربه تاریخی نیست؟ آیا نباید در زمان مسئولیت و مدیریت، آن چنان کار کنیم که خلأ نبودن‌مان حس شود؟ آیا نباید در ارتباطی انسانی به گونه‌ای رفتار کنیم که غم نبودن‌مان را میزهای کناری‌مان حس کنند؟ در این زمینه و خصوصاً در زمینه مدیریت کوتوله‌ها در بخش‌های مختلف منجمله اقتصاد و فرهنگ و هنر و سیاست باز هم حرف‌هایی خواهیم زد.

در حوزه‌های اقتصادی که کمتر امکان نقد و بررسی و تحلیل وجود دارد، این عادت بد بیشتر نمایان است. اما در حوزه‌های فرهنگی یا هنری به دلیل حضور اندیشمندان و گستردگی و شرایط زیربنایی آن معمولاً نقد در همان زمان با کم‌وبیش‌هایی مطرح می‌شود.

وقتی تئاتری به صحنه می‌رود یا فیلمی به نمایش درمی‌آید در همان زمان ده‌ها منتقد، نظریات خود را بازگو می‌کنند و مجموعه نقد کتاب و موسیقی و تئاتر و سینما و... عملکرد مدیریت‌ها را نیز نشانه می‌گیرد و در نهایت تکلیف بالاترین مقام‌های هرم فرهنگ و هنر مشخص می‌شود.

اما در مباحثی مثل اقتصاد که هرگونه سرمایه‌گذاری، مدت‌ها طول می‌کشد تا نتایج آن معلوم شود، معمولاً منتقدین و اساتید کمتر به اظهارنظر می‌پردازند. ضمن آن‌که در حوزه‌های مختلف مانند کارخانجات بزرگ، بانک‌ها یا سایر امور بنیادی و صنعت و معدن و تجارت... وضعیت آنقدر خراب و بحرانی بوده است که همیشه جابه‌جایی یک مدیر فرصتی برای بازسازی تلقی می‌شود و لذا همه صاحبان‌نظران به نوعی با احتیاط رفتار می‌کنند. نگاه‌های کارکنان سطوح پایینی نیز در زمان مسئولیت مدیران با احتیاط برای گذران زندگی روبه‌رو است و لذا کسی به خودش جرات و شهامت ابراز نظر نمی‌دهد و مدیران ما هم به نوعی تربیت شده‌اند که بازی کردن با کمتر از خودشان را بیشتر دوست دارند و معاونان و هیات مدیره‌هایی را بر می‌گزینند که بیشتر بله قربان‌گو و ماشین امضاء باشند، نه متفکر و منتقد و سازنده.

در چنین شرایط پیچیده، روزنامه **دولت** آمده است تا از بحران‌های موجود در حوزه‌های زیربنایی صحبت کند و با طرح موضوعات مختلف در حوزه صنعت، معدن و تجارت بازوی توانمندی باشد برای مدیرانی که به رشد و توسعه این سرزمین سبز دل‌بسته‌اند، معاون محترم مطبوعاتی وزارت ارشاد چند شب قبل به من توصیه می‌کردند با توجه به سعه صدر مقام محترم وزارت صنعت و نگاه مثبت ایشان به نقد و یادداشت‌هایی که من در شماره اول و شماره هفته گذشته نوشته‌ام، تلاش کنیم تا این روزنامه بستری باشد تا در کنار توصیفات این حوزه، انتقادها نیز چاپ شود و نمونه یک رسانه سالم، قدرتمند و چند جانبه نگر باشیم. به امید روزهای بهتر از همه اندیشمندان برای نوشتن در روزنامه **دولت** دعوت می‌کنیم.

فداکاری مخلصانه انسانی است که خود و همه شئون حیات مادی را در برابر رضای الهی نادیده انگاشته و همه چیز را نثار این راه پر افتخار کرده است. خانواده‌های شهیدان؛ پدران، مادران، همسران، فرزندان و دیگر دل‌بستانان شهید نیز هریک سهمی از این افتخار و عزت معنوی را به‌دست آورده‌اند. سلام خدا و فرشتگان و بندگان صالح بر این برجستان جوامع بشری باد.

سیدعلی خامنه‌ای
۳/مهر/۱۳۹۳

بهبست‌زهر(اس) تهران قرائت شد؛ به این شرح است:
بسم الله الرحمن الرحيم
دفاع هشت ساله ملت ایران مجموعه درهم تنیده‌ای از عظمت‌ها و جلوه‌های جلال و جمالی است که یک ملت می‌تواند در نمایشگاه زندگی تاریخی خود به نمایش بگذارد، ولی شهید و شهادت، آن نگین درخشان و خیره‌کننده‌ای است که در این مجموعه شگفت‌آور، برجسته‌تر و گران‌بهار از هر پدیده دیگر به چشم می‌آید. این برجستگی، محصول

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، پنجشنبه پیامی به‌مناسبت هفته دفاع مقدس و روز تجلیل از شهیدان و ایثارگران، صادر کردند.
به گزارش پایگاه مقام معظم رهبری، متن این پیام که همزمان با مراسم غبارروبی، عطرافشانی و گلباران مزار شهیدان در سراسر کشور از سوی حجت‌الاسلام والمسلمین شهیدی محلاتی، نماینده ولی‌فقیه در بنیاد شهید و امور ایثارگران در گلزار شهدای

رهبر معظم انقلاب؛ دفاع مقدس، نمایش مجموعه‌های از عظمت‌ها و جلوه‌های جلال و جمال یک ملت است

رییس جمهوری در دیدار با ایرانیان مقیم امریکا:

توسعه ایران نیازمند همراهی همه ایرانیان است

* همواره معتقد بودیم که دموکراسی با کوله‌پشتی نمی‌آید؛ دموکراسی، محصول رشد و توسعه است، نه جنگ و تجاوز

* وقتی پای ژنرال‌ها به منطقه باز شد، انتظار نداشته باشید دیپلمات‌ها به استقبال آنان بروند. وقتی جنگ شروع شد، دیپلماسی به پایان می‌رسد. * منافع کشورهای غربی در منطقه خاورمیانه در گرو به رسمیت شناختن باورها و خواست مردم منطقه در قالب نظام‌های مردم‌سالاری است.

* تجربه پیدایش القاعده، طالبان و گروه‌های افراطی اخیر، نشان داد که نمی‌شود از گروه‌های افراطی برای مقابله با کشورهای مخالف استفاده کرد و پس از آن، از عوارض پیدایش این افراط، در امان ماند.

* امروز هم دوباره نسبت به خطر گسترش افراطی‌گری و همچنین خطر درک نادرست و برخورد غلط با این پدیده هشدار می‌دهم.

* این اشتباه راهبردی است اگر برخی کشورها با ادعای رهبری ائتلاف در پی ادامه برتری جویی در منطقه ما باشند.

* تداوم تحریم‌های ظالمانه علیه ایران، تداوم اشتباهی راهبردی علیه یک ملت معتدل و مستقل در شرایط حساس منطقه است.

* ما به ادامه برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز خود، شامل اعمال حق غنی‌سازی و سایر حقوق هسته‌ای در خاک ایران در چارچوب مقررات بین‌المللی، مصمم هستیم.

* اگر طرف‌های مذاکره‌کننده دچار خطاهای محاسباتی شوند، یک فرصت استثنایی و تاریخی را از دست خواهند داد.

* دستیابی به توافق جامع هسته‌ای با ایران، فرصتی تاریخی برای غرب است که نشان می‌دهد با پیشرفت و توسعه دینگران مخالف نیست و تبعیض در مقررات بین‌المللی را دنبال نمی‌کند.

* طرح مسئله سلطه ایران بر کشورهای مسلمان منطقه، افسانه‌ای بیش نیست که در قالب پروژه ایران‌هراسی در سال‌های اخیر بر آن دمیده شده است.

امسال مجمع عمومی، جهان را به امنیت و آرامش انسان‌ها نزدیک‌تر کند، افزود: راه‌حل درست برخورد با خشونت و افراطی‌گری، نه از بیرون بلکه با محوریت و ابتکار درونی و البته همکاری‌های بین‌المللی قابل تصور است. مهم‌ترین مسائلی که در این سخنرانی ارائه شد به این ترتیب است:

* تأکید می‌کنم که اگر رویکرد درست برای مواجهه با خشونت و افراطی‌گری اتخاذ نشود، به سمت منطقه‌ای ناآرام و پرتلاطم با بازتاب‌های جهانی خواهیم رفت.

* افراطی‌گری یک مسئله منطقه‌ای نیست بلکه مسئله‌ای جهانی است که برخی کشورها در پیدایش آن موثر بوده و در مبارزه با آن ناکام.

* مقابله اصولی با تروریسم و خشکاندن چشمه‌های آن مستلزم شناسایی ریشه‌های تروریسم است.

* اشتباهات راهبردی غرب در خاورمیانه و آسیای مرکزی و قفقاز، این نقطه‌ای از جهان را به بهشت تروریست‌ها و افراطیون بدل کرده است.

به حضور در ایران است. رییس شورای عالی سلامت با اشاره به اجرای برنامه بی‌نظیر پوشش همگانی بیمه افزود: من نمی‌خواهم در اینجا کسی را سرزنش کنم ولی خیلی از کشورهای بزرگ در این راه تلاش کردند و موفق نشدند.

تداوم تحریم‌ها، ادامه اشتباهی راهبردی علیه ایران است

رییس جمهوری اسلامی ایران در جمع سران کشورها در اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد، با اشاره به هشدار سال گذشته خود در این مجمع که در قالب هشدار نسبت به توسعه خشونت و افراطی‌گری مطرح شده بود، گفت: امسال نیز تأکید می‌کنم که اگر رویکرد درست برای مواجهه با این مسئله اتخاذ نشود، به سمت منطقه‌ای ناآرام و پرتلاطم با بازتاب‌های جهانی خواهیم رفت.

حجت‌الاسلام دکتر حسن روحانی در شصت‌ونهمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد، با ابراز امیدواری نسبت به اینکه نشست

امریکا: پیشرفت داشتیم؛ عراقچی: پیشرفتی نداشتیم

ملت ایران عقب‌نشینی نخواهیم کرد. دکتر روحانی، رییس جمهوری هم در مجمع عمومی سازمان ملل اعلام کرد ملت ایران از حقوق هسته‌ای خود کوتاه نخواهد آمد. روحانی در دیدار با اعضای اندیشکده‌های امریکایی هم در نیویورک تأکید کرده بود همه کشورهای که پیمان منع گسترش سلاح‌های اتمی را امضا کرده‌اند حقوقی یکسان دارند. در هیچ جای این پیمان نیامده است سامنتری‌فیوژها باید چه تعدادی باشند. ایران و ۵+۱ مذاکرات خود را از ۱۰ روز پیش

به نقطه نفس‌گیری رسیده است و دو طرف وارد بسیاری از جزئیات شده‌اند ولی هنوز در مسائل کلیدی نتوانسته‌اند به راه‌حلی مورد قبول دست یابند. عراقچی خاطر نشان کرد مردم منتظر اخباری از این مذاکرات هستند، اما در عین حال خطمشی ما پافشاری بر حقوق و عبور نکردن از خط قرمزهاست. معاون وزیر امور خارجه تأکید کرد به هیچ وجه از حقوق هسته‌ای و خطوط قرمز عدول نمی‌کنیم و اگر با حفظ حقوق هسته‌ای و خطوط قرمز بنشیند

راه‌حلی‌هایی یافت که نگرانی‌ها را رفع کند آمادگی آن را داریم. وی افزود: هرگز میز مذاکره را رها نمی‌کنیم، اما یک قدم هم از حقوق

عباس عراقچی، عضو ارشد گروه مذاکره‌کننده هسته‌ای اعلام کرد مذاکرات هسته‌ای بین ایران و ۱+۵ که تقریباً از ۱۰ روز گذشته آغاز شده پیشرفت قابل توجهی نداشته است.

به گزارش واحد مرکزی خبر، شبکه‌های المیدان به نقل از وزارت امور خارجه امریکا اعلام کرد در مذاکرات هسته‌ای با ایران پیشرفت حاصل شده است و در صورت دستیابی به توافق، تحریم‌ها به حال تعلیق در خواهد آمد. اما عباس عراقچی عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان ساعتی قبل از انتشار بیانیه وزارت امور خارجه امریکا در گفت‌وگو با شبکه‌های خبر اعلام کرد: امیدوار بودیم در فرصت برگزاری مجمع عمومی سازمان ملل مذاکرات هسته‌ای پیشرفت داشته باشد اما این اتفاق هنوز نیفتاده است. به گفته عراقچی مذاکرات هسته‌ای

واکنش ایران به سخنان نخست وزیر انگلیس

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: سخنرانی نخست وزیر انگلیس در مجمع عمومی سازمان ملل متحد نشان‌دهنده تداوم دیدگاه خودمحرورانه دولتی است که سابقه نابسامانی در منطقه ما را دارد و بسیاری از مشکلات این منطقه به دلیل سیاست‌های نادرست آن دولت است. به گزارش ایرنا از اداره کل دیپلماسی رسانه‌ای وزارت امور خارجه، مرضیه افخم سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان در واکنش به سخنان دیوید کامرون نخست وزیر انگلیس، افزود: باعث تأسف است دولتی که با اقدامات و حمایت‌های خود از تروریست‌ها، منطقه ما و جهان را به شر داعش مبتلا ساخته است، به خود اجازه می‌دهد درباره کشوری که همواره در مبارزه با این پدیده شوم پیشقدم بوده است، قضاوت نابجا کند.

دیدار سه‌جانبه ظریف اشتون و کری

وزیران خارجه ایران و امریکا با حضور کاترین اشتون با هدف ارزیابی روند مذاکرات هسته‌ای و پیشرفت‌های حاصل شده در ۱۰ روز گذشته و بررسی نحوه ادامه مذاکرات، عصر روز پنجشنبه به وقت نیویورک با یکدیگر دیدار کردند. به گزارش ایسنا، در دیداری سه‌جانبه میان محمدجواد ظریف، جان کری و کاترین اشتون درباره آخرین دیدگاه‌ها و نحوه ادامه مذاکرات در آینده گفت‌وگو شد. هفتمین دور مذاکرات هسته‌ای ایران و ۱+۵ که در دوره تمدید مذاکرات جامع در نیویورک برگزار می‌شود از ۲۶ شهریور با ناهار کاری اشتون و ظریف آغاز شده است.

پرداخت ۱۰۰ درصد اعتبار عمرانی تخصیصی استان‌ها

معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهوری گفت: با توجه به رویکرد دولت، امسال تمامی تخصیص‌ها را متوجه کارهای عمرانی کرده و ۱۰۰ درصد اعتبار عمرانی استانداردی‌ها را علاوه‌بر تخصیص، پرداخت کرده‌ایم. محمدباقر نوبخت پنجشنبه شب در حاشیه سفر به بخش مرزی عنبران استان اردبیل در گفت‌وگو با خبرنگاران افزود: به جای تعریف پروژه جدید، دولت در تمامی استان‌ها اهتمام خود را صرف تکمیل پروژه‌های نیمه تمام کرده است. وی تصریح کرد: طرح‌ها و پروژه‌هایی که بتواند تا پایان امسال به مرحله بهره‌برداری برسد از سوی دولت تأمین اعتبار خواهد شد تا با مشکلی مواجه نشود.

چک برگشتی جزو ۱۰ جرم اول کشور است

رییس مرکز آمار و انفورماتیک قوه قضاییه گفت: چک برگشتی جزو ۱۰ جرم نخست کشور است، بانک‌ها در اصلاح قانون چک، کم‌لطفی می‌کنند. حجت‌الاسلام حمید شهریاری در گفت‌وگو با فارس، در پاسخ به این پرسش که وضعیت چک‌های برگشتی در کشور در بین جرایم چگونه است، اظهار کرد: چک‌برگشتی جزو ۱۰ جرم اول کشور محسوب می‌شود. وی در پاسخ به این سؤال که لایحه اصلاح قانون چک که از چند سال قبل در دستور کار قوه‌قضاییه است، به کجا رسید، گفت: این لایحه در دست بررسی است. یک پای ماجرا بانک‌ها هستند و مانند تمام مباحثی که نظام بانکی از آنها تمکین نمی‌کند، در این رابطه نیز بانک‌ها همکاری ندارند.

فعالان صنعتی و معدنی با نقد فعالیت‌های جانبی واحدهای تولیدی اعلام کردند

ریسک مضاعف فعالیت‌های غیر مولد

معرفی واحدهای تولیدی نیازمند تسهیلات

وی افزود: تشکیل‌دهنده صنعت و معدن کشور آمادگی کامل دارند تا کارهای کارشناسی برای شناسایی واحدهای تولیدی و تسهیلات مورد نیاز آنها را انجام دهند تا وقتی وزارتخانه بخواهد وارد عمل شود با اطلاعات کارشناسی کاملاً صحیح از دل جامعه صنعت و معدن برای رفع مشکلات آنها اقدام کند. رییس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران تصریح کرد: متأسفانه بانکها مسیر دریافت تسهیلات سرمایه در گردش را چنان سخت کرده‌اند که واحدهای تولیدی مجبورند برای جبران کمبود نقدینگی واحدها، تسهیلات با نام‌های دیگر دریافت کنند و به این منظور مورد استفاده قرار دهند.

صنعت، سودآور نیست

محسن شرکا، عضو خانه صنعت، معدن و تجارت نیز در گفت‌وگو با **صنعت** با تأیید وجود افراد سودجو در فعالیت‌های تولیدی گفت: بدون تردید در هر حرفه‌ای ممکن است یکسری از افراد، فعالیت‌های خارج از رفتارهای عرف انجام دهند. به این معنا که به‌عنوان مثال در بخش تولید، برخی از واحدهای تولیدی تسهیلات دریافتی را برای فعالیت‌های غیرتولیدی صرف کنند اما بدین خاطر نمی‌توان این موضوع را به همه واحدهای تولیدی تعمیم داد. شرکا با اشاره به ضرورت علت‌یابی این امر گفت: در مجموع باید به‌دنبال علت وقوع چنین اتفاقی باشیم. اگر تولید سودآور باشد مطمئناً این اتفاق به‌زودی رخ خواهد داد. آنچه مسلم است اگر منابع به سمت تولید هدایت شود، تولید ثروت می‌کند و در نهایت این ثروت به اشتغالزایی منجر می‌شود و کشور از شرایط رکودی خارج خواهد شد.

فعالیت‌های جانبی واحدهای تولیدی

مهدی جباری، عضو کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی ایران با تأیید فعالیت‌های جانبی واحدهای تولیدی در کنار فعالیت اصلی در گفت‌وگو با **صنعت** گفت: واحدهای تولیدی برای گردش کار و شرایطی که در

شکوفه حبیب‌زاده - گروه صنعت: به تازگی محسن صالحی‌نیا، معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت از صرف مبالغی که واحدهای تولیدی به‌منظور بازسازی و نوسازی تجهیزات یا اهداف توسعه‌ای دریافت می‌کنند به جای تأمین نقدینگی خبر داده و علت آن را کمبود نقدینگی واحدها اعلام کرده است.

این سخنان در حالی مطرح می‌شود که برخی از واحدهای تولیدی تسهیلات دریافتی را صرف فعالیت‌های فرعی و جانبی می‌کنند که عمده آنها غیرمولد هستند. البته این مسئله با وجودی که در بین فعالان این بخش دیده می‌شود اما به گفته فعالان صنعتی و معدنی نمی‌توان آنها را در میان صنعتگران جای داد و فعالیت‌های غیرمولد آنها را به همه فعالان این بخش تعمیم داد.

غیرمولدها از جامعه صنعت و معدن نیستند

سیدعبدالوهاب سهل‌آبادی، رییس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در گفت‌وگو با **صنعت** در رابطه با فعالیت‌های غیرمولد برخی واحدهای تولیدی کشور گفت: هیچ تولیدکننده‌ای از جنس صنعت و معدن تسهیلات خود را جز در فعالیت‌های تولیدی، مصروف فعالیت‌های دیگری نخواهد کرد. اگر شرکت‌هایی باشند که دست به چنین اقدامی می‌زنند، به‌طور قطع از جامعه صنعت و معدن نیستند بلکه سودجویانی هستند که می‌توانند در هر بخشی ورود کنند و تنها به فکر منافع خود باشند. سهل‌آبادی در انتقاد از استعمال نگرش بانک‌ها و وزارت صنعت، معدن و تجارت از خانه‌های صنعت و معدن در کشور در خصوص ارائه تسهیلات به واحدهای صنعتی اظهار کرد: اینجاست که جامعه صنعت و معدن به بانک‌ها و وزارت صنعت، معدن و تجارت خرده می‌گیرد که چرا برای اعطای تسهیلات از تشکیل‌دهنده صنعتی و معدنی استعمال نمی‌گیرند تا ما نیز صنعتگران و معدنکاران واقعی را به آنها معرفی کنیم.

گپ

پروژه‌های صنعتی بالای ۷۰ درصد در اولویت تخصیص یارانه

بنفشه بینش - با وجودی که بخش تولید در این سال‌ها به سبب سیاست‌گذاری‌های غلط، مشکلات متعددی را پشت سر گذاشته است، دولت یازدهم تمام تلاش خود را برای بهبود وضعیت آن به کار

گرفته است. در این راستا تخصیص بخشی از سهم یارانه‌ای بخش تولید از اجرای هدفمندی یارانه‌ها از سوی هیات دولت تصویب شد. برای این منظور با علی صدیقی، رییس خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید:

● با توجه به اینکه هیات دولت پرداخت ۴ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان از سهم ۱۰ هزار میلیارد تومانی تولید از یارانه‌ها را تصویب کرده، از نظر شما این میزان سهم چگونه باید به واحدهای تولیدی تخصیص یابد؟

سهم تولید از اجرای هدفمندی یارانه‌ها با وجود وعده دولت‌های نهم و دهم پرداخت نشده بود اما همواره اعلام می‌شد که این سهم در حال پرداخت است. اینکه در حال حاضر رقم ۴ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان از سهم ۱۰ هزار میلیارد تومانی بخش صنعت از اجرای هدفمندی یارانه‌ها اختصاص پیدا کرده جای شکر دارد، اما میزانی که به تصویب رسیده کمتر از نیاز تولید است و پرداخت این رقم تنها بخش کوچکی از مشکلات را رفع می‌کند. امیدوارم در پرداخت‌های بعدی مبلغ بیشتری را به تولید اختصاص دهند. به هر ترتیب همان‌طور که دکتر نوبخت اعلام کرد باید پروژه‌هایی که بالغ بر ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند، در اولویت قرار گرفته و بعد به پروژه‌های زیر ۷۰ درصد رسیدگی شود. به‌طور قطع برای حفظ اشتغال موجود باید وضعیت موجود را حفظ کنیم.

● وزیر صنعت پیشنهاد تعیین ۱۰ ساله قیمت انرژی برای صنایع را مطرح کرده است. این تعیین قیمت که به معنای ضربی از قیمت‌های جهانی است تا چه میزان می‌تواند بر پیش‌بینی تولیدکنندگان برای آینده فعالیت‌های آنها تأثیرگذار باشد؟

اگر قیمت انرژی براساس فوب خلیج فارس تنظیم شود و براساس همان نرخ انرژی نقطه به نقطه حرکت کند، به‌طور قطع قابل توجیه است و برای تولید کشور ثباتی را ایجاد خواهد کرد، اما اگر قیمت ثابت در نظر گرفته شود با توجه به تغییرات اقتصادی که در پیش خواهیم داشت و اتفاقاتی که قابل پیش‌بینی نیست، به‌طور قطع تولید ضربه خواهد دید.

امر به مشکلات تولیدی این واحدها افزوده شده است. وی تصریح کرد: صنایع کشور عمدتاً صناعی هستند که در دو سال اخیر به دلیل رکود و تورم از سودآوری مناسبی برخوردار نبودند و وضعیت آنها اغلب وضعیت غیرقابل قبولی از نظر چرخه کسب‌وکار بود. بنابراین در این شرایط واحدهای صنعتی که چنین فعالیت‌های جانبی داشته‌اند نیز دچار مشکلات مضاعف شدند. اما به‌صورت کلی می‌توان گفت که صنایع معمولاً مبالغی را در فعالیت‌های زودبازده صرف می‌کنند تا از محل آن کسب‌وکار خود را رونق بخشند، اما این امر به واحدهای تولیدی آسیب می‌زند زیرا یک ریسک مربوط به بخشی است که واحدهای تولیدی در آن فعالیت می‌کنند و ریسک دیگری نیز برای فعالیت غیرتولیدی وجود دارد. با توجه به گفته‌های فعالان صنعتی کشور می‌توان بر این امر تأکید کرد هرچند واحدهای تولیدی در برخی موارد وارد فعالیت‌های زودبازده غیرتولیدی می‌شوند، اما این روند برای آنها آسیب‌های بعدی را به‌دنبال خواهد داشت و آنها باید از چنین امری دوری کنند.

پیش دارند به غیر از فعالیت اصلی خود فعالیت فرعی را نیز در کنار آن دارند. این امر نه تنها مربوط به واحدهای تولیدی کوچک بلکه به واحدهای بزرگ نیز قابل تعمیم است. واحدهای متوسط و بزرگ بخشی از سرمایه خود را در بورس، هلدینگ ساختمانی و کارهای مشابه صرف می‌کنند تا مجموعه درآمد خود را بتوانند به یک درآمد متوسط برسانند. در واحدهای کوچک نیز چنین امری اتفاق می‌افتد. به این معنا که گاهی تسهیلات دریافتی از نیاز آنها بیشتر بوده و به این خاطر این میزان نقدینگی را به‌صورت مقطعی در بخش‌های دیگر سرمایه‌گذاری می‌کنند و پس از سودآوری، آن را وارد بخش خود می‌کنند.

صرف اعتبار در فعالیت‌های زودبازده

عضو کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی ایران ادامه داد: در یکسال اخیر با این وضعیت به‌دفعات مواجه بوده‌ایم و برخی از صنایع به‌دلیل همین نگرش در وضعیت ناگواری قرار گرفته‌اند، زیرا سرمایه‌ای که در بخش‌های دیگر وارد کرده‌اند به سبب رکود اقتصادی دچار مشکل شده و این

مركز ترمین ایران خودرو
۰۹۶۴۴۰
www.ikco.com

پیش فروش عادی و طلایی مهرماه ۹۳

راه تورا می‌خواند...
برای اطلاع از شرایط فروش متنوع محصولات ایران خودرو به نمایندگی های مجاز ایران خودرو و یا وب سایت فروش اینترنتی مراجعه فرمایید.
آخرین اخبار ایران خودرو را در: www.ikcoexpress.com بخوانید

صنعت راهکارهای افزایش بهره‌وری در صنعت خودروسازی را بررسی کرد

کایزن، جیدو کا، پو کایوک؛ آچارهای بهره‌وری ژاپنی

نشان می‌دهد. تمام معایب و نواقص مشاهده شده توسط کارکنان به صورت آنی در این صفحه نمایش منعکس می‌شوند تا برای رفع آنها در کمترین زمان ممکن اقدام شود. شرکت تویوتا همچنین از وسیله الکترونیکی دیگری به نام پوکایوک در محل کار افراد استفاده می‌کند که هدف اصلی آن کاهش خطاهای انسانی در فرآیند تولید است. تمام قطعات و ابزار که به صورت مداوم توسط کارکنان استفاده می‌شوند با برچسب‌هایی مشخص شده که به هنگام نیاز به کمک دستگاه پوکایوک شناسایی و به کار برده می‌شوند. از این طریق احتمال بروز اشتباه از طرف کارکنان به هنگام دسته‌بندی و جای گذاری قطعات در جای مشخص خود به صفر می‌رسد.

حاصل ابتکاری که مدیران تویوتا در راه‌اندازی سیستم تولید منسجم خود به کار برده‌اند؛ کیفیت و ایمنی برای مشتریان، رضایت و امنیت شغلی برای کارکنان، قابلیت پاسخ به تغییرات بازار به صورت آنی برای خود تویوتا و چندین دستاورد عمده دیگر است. تویوتا با به کار بردن روش‌ها و وسایل بسیار ساده الکترونیکی نشان داده است که پیشرفت، بیشتر از هر چیزی مرهون ابتکار است و نظریه‌هایی که منجر به پیشرفت می‌شوند می‌توانند در عین سادگی تأثیرگذار باشند.

با توجه به گزینه‌های متعدد برای کاهش هزینه‌های تمام شده در تولید یک محصول، به نظر می‌رسد خودروسازان داخلی نیز با بهره‌گیری از مباحثی چون بهره‌وری می‌توانند کیفیت محصولات خود را افزایش داده، قیمت نهایی محصولات خود را کاهش دهند تا با استقبال در بازارهای داخلی و جهانی روبه‌رو شوند.

بین الملل

خودروهای آینده پلاستیکی می‌شوند

مهر- یک شرکت خودروساز کراهی از طرح اولیه خودرویی رونمایی کرده که بدنه آن با استفاده از پلاستیک بازیافت شده ساخته می‌شود. «QarmaQ» نامی است که روی این خودرو گذاشته شده است. مهندسان شرکت خودروسازی هیوندای کره جنوبی برای آنکه نشان دهند می‌توان خودروهای زیست محیطی توجه ویژه‌ای می‌شود از «QarmaQ» به عنوان نمادی از خودروهای آینده یاد می‌کنند. در فرآیند ساخت این خودرو از بطری‌های پلاستیکی فرآوری شده، برای تأمین مواد اصلی بدنه آن استفاده خواهد شد. مهندسان پروژه مدعی هستند با چنین نوآوری می‌توان تا ۶۵ کیلوگرم از وزن خودرو کاست. همچنین برآوردهای دقیق تر نشان می‌دهد با چنین ابتکار عملی، سالانه ۷۵ لیتر سوخت کمتر مصرف می‌شود.

حسن گنجی تبار - گروه صنعت: در بازار رقابتی که امروزه بین قطب‌های بزرگ صنایع خودروسازی وجود دارد، خودروسازان تنها با به کار بردن تدابیر و سیاست‌های خلاقانه می‌توانند روح خود را زنده نگه داشته و تحت‌الشعاع سایر رقبیان قرار نگیرند. در این میان توجه به سرسلسله تمام گزینه‌های رقابتی شدن برندهای بزرگ در بازارهای جهانی یعنی بهره‌وری در صنعت خودروسازی، می‌تواند ضامن کاهش قیمت و افزایش کیفیت در محصولات تولیدی باشد؛ نکته‌ای که هنوز در میان خودروسازان ما جایی برای خود دست و پا نکرده‌است.

از میان تمامی خودروسازان بزرگ و مطرح دنیا خودروسازی تویوتا مبتکر سیستمی در تولید شده‌است که با مدد به کارگیری تمام‌قد از مقوله بهره‌وری، در راستای حفظ موجودیت خود و رساندن آوازه فعالیت‌هایش به گوش همگان توانسته به موفقیت‌های بسیاری در بازار پرقبیب خودروسازان دست یابد. اگر چه این سیستم تولید یکی از بهترین شیوه‌های تولید در سراسر جهان است اما تاریخچه تدوین آن به سال‌های ۱۹۷۵ م. برمی‌گردد و در سال‌ها از موم و خطا و اصلاح به شکل کنونی خود در آمده است. پیشرفتی که تویوتا طی سال‌های اخیر بدان دست یافته حاکی از آن است که جنس سیستم تولید تویوتا با آئین‌نامه‌های خشک و بی‌رویی که هر روزه توسط بسیاری از خودروسازان به بخش تولیدی آنها ابلاغ می‌شود، فرق می‌کند. این سیستم مصوبه‌ای است که هر روزه در میدان عمل تحقق یافته و بی‌وی تاژی می‌دهد. به کمک این سیستم تولید، تویوتا ۳ دستاورد بسیار عمده داشته که به ترتیب شامل حال مشتریان، کارکنان و خود این شرکت بوده است:

- **عرضه محصولاتی با بهترین کیفیت و مناسب‌ترین قیمت در کوتاه‌ترین زمان ممکن به مشتریان.**
- **عرضه رضایت و امنیت شغلی توأم با برخوردی منصفانه به کارکنان.**
- **ایجاد امکان انعطاف و عکس‌العمل سریع در مقابل تغییرات بازار و به‌دست آوردن سود از مجرای سیاست رونق بلندمدت برای خود شرکت تویوتا.**
- **به علاوه در این سیستم توجه قابل ملاحظه‌ای به ایمنی و حفظ محیط زیست شده است. سیستم تولید تویوتا را می‌توان به خانه‌ای تشبیه کرد که اساس و پایه آن را استانداردهای و روندهای به نام بهبود مداوم و جاری تشکیل می‌دهند؛ ستون‌هایش دو عنصر مکانیزاسیون همزمان با دخالت نیروی انسانی و تولید به هنگام نیاز هستند. این پایه و اساس سقفی را برافراشته‌اند که ایمنی، کیفیت و تناسب قیمت اجزای آن هستند.**
- **کایزن - بهبود مداوم و جاری محصولات**

کایزن اصطلاحی ژاپنی است که به بهبود مداوم محصولات تویوتا دلالت دارد و قلب سیستم تولید این شرکت است. در شرکت تویوتا هر روز صبح قبل از شروع به کار جلسه‌ای در هر بخش از خط تولید به منظور بررسی فرآیند تولید برگزار می‌شود. طی چنین جلساتی نواقص و معایب سیستم

حل نخواهد شد. عضو کمیسیون صنایع مجلس افزود: یکی دیگر از محورهای گزارش عملکرد شورای رقابت این است که دستورالعمل تعیین شده از سوی این شورا برای قیمت‌گذاری خودرو مورد نقد قرار دارد و مشخص نیست میزان ارزیابی واقعی هر خودرو چقدر است.

ایسنا- داوود میرخوانی رشتی مشاور انجمن خودروسازان ایران از توقف شماره‌گذاری برخی خودروهای سواری داخلی از ابتدای مهر به دلیل نداشتن کیسول آتش‌نشانی خبر داد. وی با بیان اینکه سایپا از جمله شرکت‌هایی است که شماره‌گذاری محصولات آن متوقف شده است، خاطر نشان کرد: ایران خودرو با ارائه جدول زمان‌بندی برای نصب کیسول مهلت جدیدی گرفته و محصولات آن همچنان شماره‌گذاری می‌شود. وی با تأکید بر اینکه این استاندارد در هیچ کجای دنیا اجباری نیست، افزود: ما به این استاندارد معترض هستیم و اعتراض خود را در شورای سیاست‌گذاری خودرو نیز مطرح کرده‌ایم و قرار شده این موضوع در شورای عالی استاندارد پیگیری شود.

روی خط خبر

ایسنا- کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس در جلسه این هفته خود به بررسی قیمت خودروهای وارداتی می‌پردازد. همچنین اعضای این کمیسیون در نشست با مسئولان ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت و سازمان حمایت از تولیدکنندگان مصرف‌کنندگان موضوع الزام به اسقاط خودروهای فرسوده و قیمت خودروهای وارداتی را مورد رسیدگی قرار می‌دهند.

فارس- حمیدرضا فولادگر عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: برای حل مشکل قیمت‌گذاری خودرو، ابتدا باید ساختار این صنعت اصلاح شود و از حالت نه خصوصی و نه دولتی خارج شود. وی همچنین با اشاره به محورهای گزارش عملکرد شورای رقابت در تعیین قیمت خودرو اظهار کرد: این گزارش آماده شده و هفته آینده در کمیسیون صنایع مطرح می‌شود تا بعد از آن برای قرائت در صحن علنی مجلس به هیات ریسه ارائه شود. فولادگر گفت: با توجه به ساختار صنعت خودرو معتقدیم، اگر این ساختار همچنان ادامه داشته باشد، مسائل مربوط به قیمت‌گذاری خودرو

ایسنا- در حالی که گفته می‌شود برخی از برندهای خودروهای وارداتی به کشور فاقد سیستم خدمات پس از فروش هستند، مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت تأکید می‌کند که این اقدام خلاف قانون است. بیوک علی‌میرادلو مشاور خودرویی وزیر صنعت، معدن و تجارت در پاسخ به اینکه گفته می‌شود برخی برندهای خودروهای وارداتی به کشور فاقد نمایندگی خدمات پس از فروش هستند، اظهار می‌کند: این موضوع باید ساماندهی شود. طبق قانون تمام برندهای خودروهای وارداتی باید سیستم خدمات پس از فروش داشته باشند، به گونه‌ای که حتی در قانون مشخص شده که به ازای چه تعداد خودروی وارداتی، چند نمایندگی رسمی خدمات پس از فروش باید ایجاد شود. وی خاطر نشان می‌کند: بنابراین اگر برخی از برندهای خودروهای وارداتی نمایندگی رسمی خدمات پس از فروش ندارند این موضوع تخلف بوده و باید به آن رسیدگی شود زیرا براساس قانون هر برند وارداتی برای ورود به کشور باید خدمات پس از فروش رسمی داشته باشد و در غیراین صورت برخلاف قانون عمل شده است.

اصول

بخرید

بخرید

در سراسر ایران
رفیق نابریک شما هستیم

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸
www.isac.ir

یادداشت

اثر اندک رکود بر حلقه‌های میانی تولید
حامد شایگان
روزنامه نگار

اقتصاددانان تنها راه هموار شدن مسیر توسعه اقتصادی کشورهای جهان سوم را تکیه بر منابع داخلی می‌دانند. این موضوع باعث شده در شرایط کنونی که ایران در رکود اقتصادی به سر می‌برد سرمایه‌گذاری در بخش معدن جزو اولویت‌های دولت قرار گیرد. این در حالی است که خیلی از کارشناسان با برشمردن محدودیت‌های این بخش معتقدند که معدن نیز مانند سایر حوزه‌های اقتصادی در چنگال رکود اسیر است. از سوی دیگر، بی‌ثباتی و روند طولانی بوروکراسی کسب مجوز و ... مانع از گسترش سرمایه‌گذاری شده است. با این حال با کمی تامل به مزیت‌های سرمایه‌گذاری در بخش معدن پی خواهیم برد. به طوری که رکود اقتصادی اثر دو سو به ابتدا و انتهای چرخه تولید وارد می‌کند. در واقع افزایش قیمت مواد اولیه بالا بردن قیمت تمام شده محصولات در حلقه‌های اولیه باعث کاهش رقابت‌پذیری تولیدات می‌شود که افت تولید را در پی خواهد داشت. اثر دیگر رکود که در حلقه‌های پایانی نمود پیدا می‌کند بیشتر متأثر از تحریم و محدود شدن بازارهای بین‌المللی است. با این حال این ویژگی رکود کمتر معادن را تحت تاثیر قرار می‌دهد، چرا که ماده اولیه معادن از دل زمین بیرون کشیده می‌شود و به واردات متکی نیست و این بدین معناست که مواد اولیه حلقه‌های ابتدای تولید در معدن متأثر از نوسانات ارزی و محدودیت‌های تحریمی نخواهد بود و با ایجاد ارزش افزوده بر مواد معدنی، گرانی تجهیزات و ماشین‌آلات وارداتی را تعدیل خواهد کرد. این در حالی است که در دیگر بخش‌های تولیدی که علاوه بر تجهیزات کارگاهی که وارداتی است، مواد اولیه را از آن سوی مرزها تامین می‌کنند و این باعث افزایش چند برابری قیمت نهایی محصول می‌گردد. حال در بخش معدن با افزایش بهره‌برداری هزینه تجهیزات کمتر قیمت محصولات را تحت تاثیر قرار می‌دهد و از سوی دیگر به دلیل نداشتن هزینه اکتشافی که به طور مستقیم درآمدزا نیست و درآمد آن به مراحل استخراج منتقل می‌شود، ارزش افزوده‌ای ۳۰۰ برابری در مواد معدنی ایجاد می‌کند. همچنین ایجاد صنایع تبدیلی در کشور از نیاز آنها به بازارهای خارجی می‌کاهد. بنابراین سرمایه‌گذاری در حلقه‌های میانی فرآوری مواد معدنی نسبت به سایر بخش‌ها کمتر از تورم و رکود اقتصادی ناشی از تحریم‌ها آسیب می‌بیند. حلقه پایانی تولید به دلیل مشکلات ناشی از تحریم و همچنین نبود مبادلات پولی و بانکی با ایران تا حدودی بازارهای بین‌المللی خود را از دست داده‌اند زیرا کشورها محصولات مورد نیاز خود را از کشور دیگری تهیه می‌کنند اما به دلیل کمبود منابع معدنی در دنیا، همواره مشتریان ماده معدنی تمایل به خرید از شرکت‌های ایرانی دارند و به همین دلیل می‌توان گفت که اثر تحریم‌ها در حلقه‌های پایانی معدن نیز نسبت به سایر تولیدی‌ها کمتر است بنابراین توسعه فعالیت‌های این بخش می‌تواند نقش پررنگی در رشد ناخالص ملی و رونق اقتصادی کشور داشته باشد.

در گفت‌وگوی اختصاصی با مدیر عامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران مطرح شد:

حضور در بازار جهانی با گسترش اکتشاف و تجهیز معادن

حوزه بخش معدن متولی مباحث تدوین و نظارت استاندارد است. از این رو شرکت با سازمان نظام مهندسی و وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای ضوابط و معیار فعالیت در قالب پروژه‌های مختلف که از سال‌های قبل توسط وزارت در حال انجام بوده همکاری لازم را دارد و بسیاری از فعالیت‌ها در این رابطه تعریف شده است به همین دلیل محصولات تولید در حوزه فرآوری و صنایع معدنی از استانداردهای موجود ملی و بین‌المللی بهره‌مند هستند.

تعاملات بین‌المللی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی در چه زمینه‌هایی است؟

در حال حاضر شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در زمینه دانش فنی ذخایر شورابه‌ای با شرکت کایوتک آلمان در قالب استفاده از خدمات مهندسی همکاری دارد و به طور قطع، تلاش‌ها در راستای استفاده از خدمات فنی و مهندسی و انتقال فناوری برای استحصال مواد معدنی ادامه خواهد داشت، تا از این طریق پویایی بیشتری در معادن ایران ایجاد شود.

آیا شرکت تهیه و تولید مواد معدنی می‌تواند بازار بین‌المللی مواد معدنی ایران را گسترش دهد؟

در مرحله اول هدف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران و تامین نیازهای گسترده صنایع داخلی به مواد معدنی است. با حفظ این رسالت شرکت در برنامه‌های جامع خود حضور در عرصه بازار بین‌المللی مواد معدنی را با گسترش فعالیت‌های اکتشافی و تجهیز معادن و همچنین پس از تامین نیازهای داخلی افزایش در کیفیت محصولات معدنی را در سرلوحه برنامه‌های خود دارد.

شرکت است. به گونه‌ای که؛ افزایش ظرفیت و بهبود کیفیت کنسانتره نقلین سینیت کلیبر برای تامین نیاز داخلی صنایع سرامیک و جلویی از واردات فلدسپات مورد نیاز کشور، افزایش ظرفیت و بهبود کیفیت تولید محصول فسفات و کنسانتره سنگ‌آهن در معدن فسفات اسفوردی با هدف تامین نیاز کشور به کنسانتره فسفات و همچنین استفاده از باطله‌ها و امکان استحصال عناصر نادر خاکی در باطله‌ها، دستیابی به دانش فنی و به تولید رساندن واحد پتاس خور با توجه به نیاز شدید کشور به واردات پتاس برای نخستین بار در کشور، بازیابی آب صنعتی، بازیابی طلا از سد باطله و فرآوری کانسنگ کم عیار به روش هیپ لیچینگ در طلای موه، دستیابی به دانش فنی و احداث کارخانه نیمه صنعتی آنتیموان سفیدابه به منظور تولید شمش آنتیموان برای اولین بار در کشور، نوسازی واحد نخلک و افزایش میزان تولید کنسانتره سرب نخلک، به ظرفیت‌رسانی کارخانه فروکروم سبزوآر با رفع مشکل تامین مواد اولیه، تولید مواد با ارزش افزوده بیشتر مانند آهک پخته در سنگ آهک پیریکران و برنامه‌ریزی برای تولید محصولات جانبی و با ارزش افزوده بیشتر.

شرکت در زمینه توسعه فرآوری چه برنامه‌ای را پیش‌رو دارد؟

اولویت اصلی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی در زمینه توسعه فرآوری بر پایه گسترش توانمندی در جهت انتقال آن به سایر بخش‌ها و طرح‌های توسعه معدن است. به گونه‌ای که فرآوری مواد معدنی ایران بتواند نقش مهمی در بازارهای جهانی ایفا کند. از این رو، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی کشور ضمن فرآوری طلا، فسفات، تولید فلدسپات از نقلین سینیت، استحصال پتاس و منیزیا از شورابه‌ها، معدنکاری و تولید فلز آنتیموان در حال فعالیت است که قصد دارد فرآوری و استفاده از ظرفیت‌های عناصر نادر خاکی و همچنین کاربرد مواد معدنی کم عیار را به بار بنشانند که در این زمینه بهبود و اصلاح عملکرد واحدهای فرآوری تحت پوشش جزو اولویت‌های

استانداردسازی مواد معدنی و تولیدات معدنی یکی از مباحثی است که کمتر بدان پرداخته شده است، در حال حاضر استاندارد مواد استخراجی چگونه سنجیده می‌شود؟

با توجه به اینکه در کشور سازمان‌های مختلفی از جمله؛ سازمان استاندارد در تمامی موارد و سازمان نظام مهندسی معدن در تدوین ضوابط و معیارها در

گروه معدن: استفاده از ظرفیت‌های معدنی یکی از راه‌های بازگشت رشد اقتصادی به کشور است، موضوعی که براساس برنامه‌های دولت یازدهم می‌تواند زمینه‌ساز خروج از رکود اقتصادی شود. حال پررنگ شدن نقش معادن در تولید ناخالص ملی مستلزم بهره‌گیری از توان داخلی برای گسترش اکتشاف و استخراج مواد معدنی با تکیه بر تجهیز محدوده است. در همین خصوص با وجیه‌الله جعفری مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران گفت‌وگو کردیم. وی معتقد است این شرکت در گام نخست مواد معدنی مورد نیاز کشور را تامین خواهد کرد و سپس با گسترش فعالیت‌های خود در بخش اکتشاف و تجهیز محدوده‌ها زمینه را برای ارتقای کیفیت محصولات و در پی آن حضور در بازارهای بین‌المللی فراهم خواهد کرد، به همین دلیل همکاری با شرکت‌های آلمانی برای استفاده از دانش فنی و انتقال فناوری در حوزه معادن در حال انجام است.

برنامه‌های شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در راستای توسعه حوزه معدنی چیست؟

شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، در راستای سیاست‌های توسعه‌ای کشور به‌عنوان بازوی اجرایی وزارت صنعت، معدن و تجارت، وظیفه بی‌چوبی ذخایر جدید و اکتشافات تکمیلی، انجام مطالعات و برنامه‌ریزی برای تجهیز طرح‌ها، توسعه استخراج و فرآوری مواد معدنی در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته را که بخش خصوصی به‌دلیل ریسک بالا، تمایل کمتری به فعالیت در این زمینه دارد، بر عهده دارد. همچنین این شرکت در ۱۰ سال گذشته با بهینه‌سازی، اصلاح ساختار و واگذاری واحدهای تحت پوشش خود به بخش خصوصی و از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری در طرح‌های جدید و گسترش اکتشافات معدنی در راستای بسترسازی برای حضور بیشتر بخش خصوصی فعال بوده است. ارتقای نقش تولیدات مواد معدنی در رشد ناخالص ملی از دیگر برنامه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی بوده که به همین دلیل فعالیت‌های رونق‌بخشی را در محدوده‌های معدنی با تجهیز آنها پیگیری می‌کند.

در بخش اکتشاف شرکت چه اقداماتی را هم‌اکنون انجام می‌دهد؟

طرح اکتشاف سراسری سنگ‌آهن با هدف اکتشاف ۱ میلیارد تن ذخیره قطعی (در ۲۰ منطقه با انجام ۵۰ هزار متر حفاری مغزه‌گیری)، طرح اکتشاف سراسری زغال سنگ با هدف افزایش شناسایی به میزان ۲۰۰ میلیون تن (در ۲ ناحیه با انجام ۷۰ هزار متر حفاری مغزه‌گیری)، طرح اکتشاف سراسری فلزات غیرآهنی و پلی‌متال با هدف اکتشاف ۱۵ تن طلا، مس، آنتیموان، سرب و ... (در ۱۱ منطقه با انجام ۳۵ هزار متر حفاری)، طرح اکتشاف سراسری ذخایر شورابه‌ای (با هدف شناسایی ذخایر و امکان استحصال و تولید عناصر پتاسیم، منیزیم و ...) و تهیه بانک اطلاعاتی از تمام فعالیت‌های اکتشافی انجام شده در کشور (شامل فعالیت‌های انجام شده توسط شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، شرکت ملی فولاد ایران، طرح‌های

رئیس هیات عامل ایمیدرو خبر داد:

اجرای موفقیت آمیز طرح‌های راکد

معاون وزیر و رئیس هیات‌عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) اعلام کرد: این سازمان امسال طرح‌های فولادی جدیدی را با مشارکت بخش خصوصی داخلی و خارجی شروع می‌کند.

به گزارش صنایع از روابط عمومی ایمیدرو، دکتر مهدی کرباسیان در دیدار عمومی با مدیران و کارکنان سازمان توسعه با یادآوری اینکه بیش از ۳۰ پروژه نیمه تمام ایمیدرو که سال‌ها متوقف مانده یا کند شده بود، در یک‌سال گذشته فعال شده‌اند تصحیح کرد: این سازمان علاوه‌بر فعال کردن طرح‌های نیمه تمام متوقف شده سال‌های اخیر خود، اکنون در نظر دارد پروژه‌های جدیدی را شروع کند که از جمله آنها می‌توان به طرح فولاد چاهپار با مشارکت ۲۰ درصدی ایمیدرو، طرح فولاد بندرعباس و مشارکت ۵۰-۵۰ با قزاقستان در معدن بوکسیت، سنگ‌آهن و روی اشاره کرد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت یادآور شد: ۷ طرح فولاد استانی، طلای زرشوران، آلومینیوم جنوب و الکتروگرافیتی از جمله طرح‌هایی است که با همت مدیران و کارکنان سازمان در یک‌سال اخیر فعال شده‌اند.

کرباسیان افزود: به هر یک از طرح‌های استانی فولاد ۱۰۴ میلیارد تومان تزریق کردیم تا دوباره در مسیر اجرایی قرار گیرند. رئیس هیات‌عامل ایمیدرو در ادامه گفت: به‌زودی با یکی از شرکت‌های اروپایی قراردادی منعقد می‌کنیم تا یکی دیگر از پروژه‌های مهم بخش معدن و صنایع معدنی فعال شود. وی ادامه داد: همچنین شرکت‌های ملی فولاد ایران و تهیه و تولید مواد معدنی و صندوق بیمه فعالیت معدنی که اسامی آنها در فهرست واگذاری‌ها قرار داشت، در یک‌سال اخیر و با تلاش دولت یازدهم از فهرست واگذاری خارج شده است.

کرباسیان نیروی انسانی را از سرمایه‌های اصلی سازمان دانست

مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان اعلام کرد:

افزایش ۵۱ درصدی تولید فولاد خام

مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان گفت: تولید فولاد خام این شرکت در ۶ ماه نخست امسال نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۵۱ درصد افزایش یافت.

به گزارش صنایع از اصفهان، اردشیر سعدمحمدی افزود: تولید فولاد خام این شرکت به یک میلیون و ۴۱۰ هزار تن رسید در حالی که در نیمه نخست سال گذشته ۹۲۳ هزار تن فولاد خام تولید شد. وی ادامه داد: در نیمه نخست سال جاری تولید آگلومره در ذوب‌آهن بار شد ۵۶ درصدی به رقم یک میلیون و ۸۶۶ هزار تن رسید و تولید کک بیش از ۵۱ درصد و تولید محصولات فولادی نیز بیش از ۴ درصد رشد داشته است. مدیرعامل ذوب‌آهن درباره پروژه‌های توسعه‌ای این شرکت گفت: نخستین محموله تجهیزات خط تولید ریل بارگیری شده و به‌زودی به ذوب‌آهن اصفهان می‌رسد و این پروژه طبق برنامه پیش می‌رود.

وی تصریح کرد: تولید ریل UIC۶۰ با توجه به نیاز صنعت حمل‌ونقل ریلی کشور به این محصول، یکی از پروژه‌های ملی با ارزش است که توسط متخصصان ذوب‌آهن در حال اجراست.

سعدمحمدی همچنین از خرید کارخانه‌ای برای تولید تیر آهن بال پهن ۲۰ تا ۳۰ خبر داد و گفت: اکنون برای فونداسیون‌ها واسکلت ساختمان‌های نیمه مرتفع از قوطی استفاده می‌شود. وی افزود: با راه‌اندازی این کارخانه در سال آینده، تیر آهن‌هایی با سایز ۲۰ تا ۳۰ در کشور تولید می‌شود که در استحکام و شرایط فنی ساختمان‌ها بسیار موثر خواهد بود. مدیرعامل ذوب‌آهن اضافه کرد: همچنین طرح «اسلیتر» نیز تا ماه آینده به مرحله اجرا در می‌آید تا بتوانیم میلگردهای سایز کوچک ۱۲ را با استانداردهای جهانی با ۳ شاخه و تناژ بالاتر تولید کنیم که در تقویت بازار صادراتی موثر است.

وی گفت: طرح نورد نیز برای برش تیر آهن‌ها مطابق استانداردهای جهانی در دست اجراست و تجهیزات لازم خریداری شده و مشکل چندین ساله در این بخش را حل می‌کند.

سعدمحمدی ابراز امیدواری کرد با اجرای این پروژه در سال ۹۴، شرایط برای تولید تیر آهن شیب‌دار و برش‌های منظم مهیا شود. وی درباره محیط‌زیست و تصحیح کوره‌های کنورتور گفت: قرارداد نهایی با یک شرکت اروپایی برای شروع عملیات ساخت سیستمی که تمام غبار کنورتور ذوب‌آهن را تصفیه کند، بسته شده است. وی درباره زغال سنگ البرز شرقی در شاهرود خریداری شد و برای افزایش تولید زغال در این شرکت برنامه‌ریزی کرده‌ایم.

سعدمحمدی ادامه داد: معدن طبرس را هم به مدت ۱۸ سال در اختیار گرفتیم که شروع به کار کرده است. وی افزود: هم‌اکنون در حال تدارک برای گرفتن محدوده سنگ‌آهن نیز هستیم تا چرخه مواد اولیه مورد نظر ذوب‌آهن را خود مدیریت کنیم. مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان ابراز امیدواری کرد با روند مثبت توسعه، تولید در ذوب‌آهن در سال آینده به ظرفیت اسمی ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار تن برسد و طرح اساسی افزایش ۲ میلیون تنی تولید به مناقصه بین‌المللی گذاشته شود. وی اظهار کرد: صادرات نیمه نخست سال جاری ذوب‌آهن حدود ۶۰ میلیون دلار است که امیدواریم با راه‌اندازی پروژه اسلیتر برای تولید میلگرد ۱۲ با استاندارد جهانی، افزایش قابل ملاحظه‌ای یابد.

گپ و گفت

رییس اتحادیه نان‌های حجیم در گفت‌وگو با ما:

آموزشگاه نان تاسیس شود

این روزها صحبت از اصلاح قیمت نان یا همان افزایش قیمت است که البته هنوز مسئولان در حال بررسی هستند تا ببینیم نتیجه چه می‌شود. دلیل این امر را هم افزایش کیفیت اعلام کرده‌اند و معتقدند چون ۳سال است که نان گران نشده، کیفیت هم پایین آمده اما آیا این دلیل منطقی برای افزایش قیمت نان است؟ به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، ساختار نان باید اصلاح شود چراکه از پایه غلط است. در همین زمینه رییس اتحادیه نان‌های حجیم معتقد است اگر دولت می‌خواهد قیمت نان را افزایش دهد باید یارانه ۴۵۰۰ تومانی این کالا را هم دوباربر کند. محمدجواد کرمی در گفت‌وگو با ما **برای اصلاح نان آموزشگاه نان، اصلاح ساختار تولید نان و نوسازی ماشین‌آلات پخت تا تکمیل کرد.** ادامه این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

● برای اصلاح نان ایرانی چه باید کرد؟

برای اصلاح ساختار تولید نان سال‌ها پیش و در دولت ششم قدم‌هایی برداشته شد و مجلس هم مصوبات خوبی در این خصوص داشت اما همه چیز متوقف شد. باید سیستم تولید نان در ایران تغییر کند یا کلاً عوض شود؛ اقدامی که دیگر کشورها مانند ترکیه انجام دادند. ترکیه نان‌های تخت تولید می‌کرد اما به یکباره روش تولید خود را تغییر داد و در حال حاضر ۹۵درصد تولید نان این کشور حجیم و نیمه‌حجیم است و تنها ۵درصد آن متعلق به نان‌های تخت است.

● یعنی ما هم باید به سمت تولید نان‌های حجیم و نیمه‌حجیم برویم؟

اگر بخواهیم سیستم تولید نان سنتی را تغییر دهیم به زمان بسیاری نیاز داریم. باید خصوصیات نان‌های حجیم و سنتی را در کنار هم قرار دهیم و به مردم بگوییم نان حجیم و نیمه‌حجیم چه فوایدی دارد. هرچند ذائقه مردم ما به نان‌های سنتی بیشتر گرایش دارد بنابراین دولت باید به واحدهای نانوايي تسهیلات بدهد تا شرایط تغییر کند.

● به نظر شما چه باید کرد؟

بحث آموزش، اقدام مهم دیگری است که دولت باید آن را دنبال کند. در حال حاضر بحث آموزش در نانوايي‌ها وجود ندارد در حالی که در دیگر کشورهای دنیا این امر مهم وجود دارد. دولت باید کمک کند آموزشگاه نان تاسیس شود تا بتوانیم به‌دنبال آن شاهد افزایش کیفیت و اصلاح روش تولید باشیم ضمن اینکه در حال حاضر کیفیت آرد چون وارداتی است، خوب است.

● یعنی گندم داخلی کیفیت لازم را ندارد؟

بذری که کشاورزان ما استفاده می‌کنند، جالب نیست، در واقع ۶۰درصد کیفیت گندم داخلی ضعیف است و آرد استحصال شده از آن مناسب برای نان‌ها به‌خصوص نان حجیم و نیمه‌حجیم نیست اما نباید به واردات هم خرده گرفت، به عنوان نمونه کشوری مانند فرانسه تولیدکننده و صادرکننده بزرگ گندم است اما بخشی از گندم خود را هم از آلمان وارد می‌کند چون نوع مصرف آرد متفاوت است و مثلاً برای مصرف بخش شیرینی خود گندم از این کشور وارد می‌کند.

● **نظر تان راجع به افزایش قیمت نان چیست؟** دولت نباید فقط به مصرف‌کننده کمک کند. اگر قرار نیست قیمت‌ها را افزایش دهد و آزادسازی صورت گیرد پس باید به نانوا تسهیلات بدهد و از آن حمایت کند تا آنها هم بتوانند هزینه‌های خود را جبران کنند اما اگر بنا بر آزادسازی باشد باید قبل از افزایش قیمت نان، یارانه نان برای مردم را هم دو برابر قیمت تا در این میان نه به مصرف‌کننده آسیب وارد شود، نه به تولیدکننده.

کوتاه از تجارت

روابط عمومی گمرک ایران - دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات گمرک اعلام کرد: سامانه اظهار از راه دور در گمرک از آغاز راه‌اندازی آن تاکنون در بیش از ۶۰ گمرک در رویه‌های ترانزیت و واردات و ۵۵ گمرک در رویه صادرات پیاده‌سازی شده است.

فارس - سید حسن قاضی‌زاده، وزیر بهداشت با بیان اینکه مصرف پالم از اول مهر از لبنیات حذف شده است، گفت: تصمیم سازمان غذا و دارو مبنای علمی دارد و اگر این سازمان در مورد جایگزینی روغن پالم با روغن کنجد و زیتون در لبنیات تصمیم بگیرد، می‌پذیرم.

ایرنا - ۹۱۸ میلیون و ۸۶۹ هزار دلار کالا در نیمه نخست امسال از طریق مرزهای پرویزخان و خسروی به عراق صادر شد. وزن کالاهای صادر شده از مرزهای شهرستان قصرشیرین در این مدت ۲میلیون و ۴۲۲هزار تن بوده است.

توپ گرانگی میوه در کدام زمین می‌ایستد
تجارتی که در سایه جنگ می‌روید

از ذخیره گندم، برنج، گوشت، شکر و روغن گزارش می‌دهد

تامین کالاهای اساسی تا پایان سال

۷ میلیون تن گندم خارجی خریدیم

آن هم واردات یک میلیون و ۹۶۰ هزار تنی در سال ۹۲ و ۶۶۱ هزار تنی که تا پایان مرداد امسال صورت گرفت. جمیل علیزاده‌شایق در گفت‌وگو با ما گفت: در خصوص میزان مصرف سرانه برنج، گفت: هنوز به طور دقیق میزان واقعی مصرف سرانه این محصول مشخص نیست و این در حالی است که می‌توان در سرشماری‌ها میزان مصرف را از هر خانوار سوال کرد. به گفته وی، وزارت جهاد کشاورزی تا تیر ماه ۹۳ میزان مصرف را بین ۳۶ تا ۳۸ کیلو برای هر نفر در سال عنوان می‌کرد اما از تیر ماه به یکباره این میزان به ۴۲ تا ۴۳ کیلو افزایش یافت.

دبیر انجمن برنج افزود: باید دید وزارت جهاد، چگونه به این میزان رسید و چه شد که یکباره رقم تغییر کرد و میزان مصرف افزایش یافت. علیزاده‌شایق با اشاره به جمعیت ۷۵ میلیونی ایران، تصریح کرد: با محاسبه سرانگشتی به میزان مصرف ۳میلیون تن در سال خواهیم رسید که با توجه به تولید ۲میلیون و ۳۰۰ هزار تن در سال کسری ما حدود ۷۰۰ هزار تن می‌شود. وی اظهار کرد: علاوه بر اینکه باید دید با توجه به فعالیت‌ها و هزینه‌های بسیار، چرا از سال ۹۰ تا ۹۲ میزان تولید برنج ثابت بوده است، به این نکته نیز باید توجه داشت که با موجودی انبارها و تامین نیاز داخل ما به واردات نیازی نداریم. جمیل علیزاده‌شایق دبیر انجمن برنج با تأکید بر اینکه برای بخشی از سال ۹۴ هم ذخیره برنج داریم، اظهار کرد: دلیل

آن هم واردات یک میلیون و ۹۶۰ هزار تنی در سال ۹۲ و ۶۶۱ هزار تنی که تا پایان مرداد امسال صورت گرفت. جمیل علیزاده‌شایق در گفت‌وگو با ما گفت: در خصوص میزان مصرف سرانه برنج، گفت: هنوز به طور دقیق میزان واقعی مصرف سرانه این محصول مشخص نیست و این در حالی است که می‌توان در سرشماری‌ها میزان مصرف را از هر خانوار سوال کرد. به گفته وی، وزارت جهاد کشاورزی تا تیر ماه ۹۳ میزان مصرف را بین ۳۶ تا ۳۸ کیلو برای هر نفر در سال عنوان می‌کرد اما از تیر ماه به یکباره این میزان به ۴۲ تا ۴۳ کیلو افزایش یافت.

دبیر انجمن برنج افزود: باید دید وزارت جهاد، چگونه به این میزان رسید و چه شد که یکباره رقم تغییر کرد و میزان مصرف افزایش یافت. علیزاده‌شایق با اشاره به جمعیت ۷۵ میلیونی ایران، تصریح کرد: با محاسبه سرانگشتی به میزان مصرف ۳میلیون تن در سال خواهیم رسید که با توجه به تولید ۲میلیون و ۳۰۰ هزار تن در سال کسری ما حدود ۷۰۰ هزار تن می‌شود. وی اظهار کرد: علاوه بر اینکه باید دید با توجه به فعالیت‌ها و هزینه‌های بسیار، چرا از سال ۹۰ تا ۹۲ میزان تولید برنج ثابت بوده است، به این نکته نیز باید توجه داشت که با موجودی انبارها و تامین نیاز داخل ما به واردات نیازی نداریم. جمیل علیزاده‌شایق دبیر انجمن برنج با تأکید بر اینکه برای بخشی از سال ۹۴ هم ذخیره برنج داریم، اظهار کرد: دلیل

آن هم واردات یک میلیون و ۹۶۰ هزار تنی در سال ۹۲ و ۶۶۱ هزار تنی که تا پایان مرداد امسال صورت گرفت. جمیل علیزاده‌شایق دبیر انجمن برنج با تأکید بر اینکه برای بخشی از سال ۹۴ هم ذخیره برنج داریم، اظهار کرد: دلیل

آن هم واردات یک میلیون و ۹۶۰ هزار تنی در سال ۹۲ و ۶۶۱ هزار تنی که تا پایان مرداد امسال صورت گرفت. جمیل علیزاده‌شایق دبیر انجمن برنج با تأکید بر اینکه برای بخشی از سال ۹۴ هم ذخیره برنج داریم، اظهار کرد: دلیل

آن هم واردات یک میلیون و ۹۶۰ هزار تنی در سال ۹۲ و ۶۶۱ هزار تنی که تا پایان مرداد امسال صورت گرفت. جمیل علیزاده‌شایق دبیر انجمن برنج با تأکید بر اینکه برای بخشی از سال ۹۴ هم ذخیره برنج داریم، اظهار کرد: دلیل

سفر روحانی به روسیه برای گسترش تبادلات تجاری

فاینانس روسی در راه است

بعد از سفر ولی‌الله سیف، رییس کل بانک مرکزی به چین، قرار بر این شد که فاینانس چینی تا سقف ۷۰ میلیارد دلار برای پروژه‌های ایرانی برقرار شود و این در حالی است که فاینانس روسی هم در راه است. آنگونه که رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه می‌گوید، روس‌ها حاضرند طبق شرایطی که چینی‌ها برای ایران در برقراری فاینانس لحاظ کرده‌اند، این شیوه تامین مالی را برای ایران فعال کنند، اگرچه به گفته اسدالله عسگراولادی، ایران هنوز پروژه‌های خود را به صورت رسمی به روس‌ها معرفی نکرده است.

حالا تنها کافی است که ایران پروژه‌های خود را برای برخورداری از این فاینانس به دولت روسیه معرفی کند تا آنها نیز همچون چینی‌ها، این روش تامین مالی را برای ایران فعال کنند. این را اسدالله عسگراولادی، رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه

می‌گوید. وی در گفت‌وگو با مهر بر این نکته نیز پافشاری می‌کند که روسیه حاضر است که برای پروژه‌های ایرانی فاینانس ارائه دهد، اما این بستگی به طرف ایرانی دارد که چقدر مایل باشد از این فرصت بهره بگیرد.

بعد از رفت و آمدهای هیات‌های ایرانی و روسی به تهران و مسکو، اکنسون خبر از توافق دو کشور برای اختصاص فاینانس روسی می‌رسد هرچند به گفته عسگراولادی، هنوز زود است که قضاوت کنیم چه رقمی برای فاینانس پروژه‌های ایرانی از سوی کشور روسیه اختصاص یابد.

وی افزود: طرف روسی در توافقات اولیه پذیرفته که برخی پروژه‌های ایرانی را فاینانس کند، بنابراین اگر ایران طرح‌هایی داشته باشد که به روس‌ها پیشنهاد دهد، حتماً از سوی آنها با پذیرش زودهنگام مواجه خواهد شد. به گفته عسگراولادی، ایران

یادداشت

نقش خصوصی‌ها و مشارکت

مردمی در نظارت بر بازار (۲)

علی ابراهیمی / غلامعلی رموی - کارشناس اقتصادی: به‌طور کلی سازمان‌های مردم‌نهاد، تشکلهایی هستند که توسط گروهی از اشخاص حقیقی یا حقوقی غیرحکومتی به‌صورت داوطلبانه با رعایت مقررات مربوط تاسیس می‌شوند و دارای اهداف غیرانتفاعی و غیرسیاسی هستند.

۱) **سازماندهی مشارکت‌های مردمی:** ایجاد نهادهای مشارکتی از شرط‌های اساسی مشارکت عمومی است. این نهادها در هر کشوری متأثر از عوامل مختلفی چون ایدئولوژی، ساختار اجتماعی و تاریخ، شکل‌های متفاوتی به خود می‌گیرند. اما ویژگی مهم همه این سازمان‌های غیردولتی، نامتمرکز ساختن قدرت و هدایت آن به سطوح پایین جامعه است. سازمان‌هایی مانند شهرداری‌ها، شوراهای انجمن‌ها از جمله نهادهای اجتماعی هستند که مشارکت را تسهیل می‌کنند. (کانونتری و دیگران، ۱۳۷۵، ص ۱۷۳) براساس مطالعات انجام شده، مشارکت چهره بارز فعالیت‌های این سازمان‌ها است و علت اصلی تشکیل سازمان‌های غیردولتی در نیاز قشرهای مختلف مردم نهفته است.

سازمان‌های غیردولتی به‌عنوان سازمان‌های اساسی جامعه مدنی حرکت به سوی جامعه دموکراتیک را تسریع و مشارکت‌های مردمی را سازماندهی می‌کنند. جامعه از ۳ بخش تشکیل می‌شود. یک بخش عمومی (حکومت) که هدف آن فرمانروایی و حکومت است و برای رسیدن به آن از منابع دولتی استفاده می‌کند. این بخش برای تامین منابع از قدرت، تهدید و اجبار و... استفاده می‌کند؛ بخش دوم بازار که بخش خصوصی نیز نامیده می‌شود با هدف انتفاعی فعالیت می‌کند و منابع آن از دارایی خصوصی تامین می‌شود و این منابع از طریق تجارت داد و ستد به دست می‌آید و بخش سوم که بخش داوطلبانه یا بخش شهروندی (جامعه مدنی) است. اهداف بخش سوم عبارتند از:

- فشار بر بخش حکومت و بخش بازار برای پاسخگویی
- توانمندسازی شهروندان برای اشتراک در سازمان‌های مردم‌نهاد
- ارتقای سطح زندگی شهروندان
- منابع این بخش از جامعه فرصت‌ها، هدایا و کمک‌های شهروندان است. این منابع از طریق ارزش‌ها و تعهد مشترک با سایر شهروندان تامین می‌شود. روابط بخش در کشورهای در حال توسعه بدین صورت است که بخش حکومت از سایر بخش‌های جامعه بزرگتر است و این به دلیل ضعیف بودن فرهنگ مشارکت در کشورهای جهان سوم است. بنابراین، هر چقدر مشارکت در جامعه پایین باشد به همان نظارت بر حقوق مصرف‌کننده پایین خواهد بود. در یک جامعه پیشرفته به دلیل تعادل بین بخش داوطلبانه یا بخش خصوصی و حکومت، مردم در تصمیم‌گیری‌ها برنامه‌ریزی‌ها دخالت دارند و ساختار حاکم را برای رعایت حقوق مصرف‌کننده از طریق اتخاذ فعالیت‌های اشتراکی به‌دست می‌آورند. گفته شده که قدرت بخش خصوصی تولید و عرضه‌کنندگان کالا و خدمات به لحاظ تغییرات در شیوه‌های تولید، تنوع کالا و از همه مهم‌تر تشکیل اتحادیه‌ها بیشتر از مصرف‌کنندگان است. بدین جهت لازم است بخش داوطلبانه جامعه، فعالیت‌های مشارکت‌های مردمی را چنان گسترش دهد تا بتوانند از حقوق خود در مقابل بخش خصوصی دفاع کنند. سازمان‌های غیردولتی در چنین خلا مشارکتی شکل می‌گیرند.

مشارکت مستلزم اطلاعات، دانش، فن، هنجار، تعهد اجتماعی و مسئولیت‌های اجتماعی، قدرت تحمل افراد و شرکت در بحث‌ها است که همه این موارد توسط سازمان‌های غیردولتی فراهم می‌شود.

۲) **دسترسی مردم به اطلاعات بازار:** هراسانی برای اداره امور زندگی خود حق دارد به اطلاعات دسترسی داشته باشد. در یک جامعه مدنی این حق به رسمیت شناخته شده و مردم توانایی لازم برای بهره‌مندی از این حقوق را دارند. در کشورهایی که هنوز مردم توانایی استفاده از ظرفیت‌های خود در زمینه مشارکت اجتماعی آگاه نیستند در سایه تشکلهای مردم‌نهاد، می‌توانند از این حق خود بهره‌مند شوند.

این حق چنان اهمیت دارد که در متون مختلف حقوقی کشورها به آن پرداخته شده است. دسترسی به اطلاعات در خصوص کالا و خدمات به طرق مختلف صورت می‌گیرد. برخی از روش‌های حق دسترسی به اطلاعات برای مصرف‌کنندگان به شکل‌های زیر است. **۳) آموزش مردم و رابطه آن با نظارت بر بازار:** توجه به افزایش تنوع کالا و خدمات در جامعه امروزی، داشتن مهارت برای انتخاب از بین محصولات جدید و متنوع به‌طور عملی خارج از توان مصرف‌کنندگان است. براین اساس، آموزش مصرف‌کنندگان از سوی نهادهای متولی حمایت از آنان، به منظور فراهم‌سازی مهارت و آگاهی‌های لازم در جهت توانمندسازی مصرف‌کنندگان در بازار ضروری است. در این بین آموزش قشر کم‌درآمد جامعه از اهمیت بیشتری برخوردار است چون که این افراد قدرت انتخاب فراوانی ندارند، آموزش به آنها کمک می‌کند تا از منابع خود بهتر استفاده کنند.

ادامه دارد...

می‌دهد که قرار است برای انجام پارهای از مذاکرات با مقامات ارشد روسیه صورت گیرد. البته برخی منابع آگاه در خصوص سفر رییس‌جمهوری به روسیه می‌گویند: ایران در پی بهره‌گیری از فرصت‌های به‌وجود آمده برای گسترش روابط خود با کشور روسیه است و سفر حسن روحانی نیز در این راستا به این کشور انجام می‌شود.

در عین حال، به گفته برخی منابع معتبر دولتی، ممکن است در حاشیه سفر روحانی، سیف، رییس کل بانک مرکزی نیز رایزنی‌هایی برای فعال شدن فاینانس روسی و نقش‌آفرینی بیشتر بانک‌های روسیه به نفع

می‌دهد که قرار است برای انجام پارهای از مذاکرات با مقامات ارشد روسیه صورت گیرد. البته برخی منابع آگاه در خصوص سفر رییس‌جمهوری به روسیه می‌گویند: ایران در پی بهره‌گیری از فرصت‌های به‌وجود آمده برای گسترش روابط خود با کشور روسیه است و سفر حسن روحانی نیز در این راستا به این کشور انجام می‌شود.

در عین حال، به گفته برخی منابع معتبر دولتی، ممکن است در حاشیه سفر روحانی، سیف، رییس کل بانک مرکزی نیز رایزنی‌هایی برای فعال شدن فاینانس روسی و نقش‌آفرینی بیشتر بانک‌های روسیه به نفع

● سفر روحانی به روسیه

محسن جلال پور، نایب رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران نیز از سفر قریب‌الوقوع حسن روحانی به آستاراخان روسیه خبر

میزان خسارتی که به بیمه‌شدگان پرداخت می‌کند به قدری است که باغدار بتواند با همان پول، هزینه بیمه سال بعد را پرداخت کند.

رییس اتحادیه چای با تاکید بر اینکه بیمه کمک زیادی به باغداران بیمه‌شده نکرده است، گفت: میزان خسارتی که به بیمه‌شدگان پرداخت می‌کند به قدری است که باغدار بتواند با همان پول هزینه بیمه سال بعد را پرداخت کند. ایرج هوسمی در گفت‌وگو با ایلتنا با تاکید بر اینکه تغییر روش آبیاری در باغ‌های چای می‌تواند زندگی چایکاران را متحول کند، اظهار کرد: تنها ۶ درصد از باغ‌های چای از آبیاری صحیح بهره‌مند است که همین امر موجب ضرر و زیان بسیار زیادی به باغ‌های چای شده است. وی گفت: از زمانی که وزارت جهاد کشاورزی به‌طور مستقل از وزارت بازرگانی شروع به کار کرد، چیزی جز بدبختی برای چایکاران به همراه نداشته است.

بستنی‌های سنتی بدون روغن هستند

رییس اتحادیه فروشندگان بستنی، آمیوه و کافی‌شاپ تهران گفت: حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد بستنی‌های موجود در مغازه‌ها فاقد روغن هستند و معمولاً بستنی‌های سنتی که توسط واحدهای صنعتی تولید می‌شوند روغن ندارند.

اسکندر آزموه سفیدی در گفت‌وگو با ایلتنا اظهار کرد: در حال حاضر حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد بستنی‌فروشان خودشان بستنی تولید می‌کنند که این نوع بستنی‌ها فاقد روغن از جمله روغن پالم هستند چون دستگاه‌های مخصوص ندارند و حتی اگر روغن را بجوشانند روی بستنی باقی می‌ماند و به خوبی حل نمی‌شود. وی گفت: بستنی‌هایی که در کارخانه‌ها تولید می‌شوند با توجه به اینکه دستگاه‌های هم‌وزن و پاستوریزاتور دارند، می‌توانند از روغن استفاده کنند و مشکلی در این زمینه وجود ندارد. آزموه سفیدی اظهار کرد: بستنی‌های سنتی که معمولاً توسط واحدهای صنعتی تولید می‌شوند فاقد هرگونه روغن هستند، چون استفاده از روغن به شرط داشتن دستگاه‌های هم‌وزن و پاستوریزاتور است که این دستگاه‌ها هم فقط در کارخانه‌های تولید بستنی وجود دارد. از اول مهر استفاده از روغن پالم در تولید تمامی محصولات لبنی به جز بستنی ممنوع شده و تا زمانی که روغن جایگزینی برای استفاده در صنعت بستنی پیدا نشود، استفاده از روغن پالم در این صنعت مجاز است.

گشتی در بازار

احتمال افزایش نرخ دام در روز عید قربان

ایلتنا - رییس اتحادیه گوشت گوسفندی از احتمال افزایش نرخ دام در روز عید قربان خبر داد. علی اصغر ملکی، رییس اتحادیه گوشت گوسفندی اظهار داشت: به دلیل سفر شدن عوارض صادرات دام و لغو شدن عوارض صادراتی ۳۲۰ هزار تومانی دام، میزان صادرات دام افزایش پیدا کرده است.

وی در پاسخ به این پرسش که در حال حاضر نرخ هر کیلو گوشت گوسفند زنده چقدر است؟ گفت: هم‌اکنون قیمت هر کیلو گوشت گوسفند زنده بین ۱۰ هزار و ۵۰۰ تا ۱۱ هزار تومان است اما نرخ‌های قطعی در هفته آینده تعیین خواهد شد. ملکی عامل اصلی افزایش قیمت را واسطه‌ها عنوان کرد و گفت: آنها بعد از خالی شدن میادین در عید قربان تعداد زیادی از دام‌های زنده را خریداری و در زمان بازگشت حجاج می‌فروشند و همچنین منتظر عرضه آن در ایام محرم هستند که به دلیل خالی شدن میادین قیمتی را اضافه کنند. به گزارش ایلتنا، با احتساب قیمت ۱۱ هزار تومان، قیمت گوسفند زنده ۵۰ کیلویی که معمولاً برای ادای ذنورات به کار می‌رود ۵۵۰ هزار تومان خواهد بود.

هشدار نسبت به عرضه چپیس‌های سرطانی

ایسنا - دبیر اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان چپیس و اسنک ایران گفت: غلات حجیم شده و چپیس در سلفون‌های شفاف که با عنوان محصولات خانگی به صورت گسترده در بوفه‌های سینما و سوپرمارکت‌ها در حال توزیع است، بسیار مضر بوده و خطر سرطان‌زایی دارند که به هیچ‌وجه مصرف این محصولات به مردم توصیه نمی‌شود. علی شریعتی از وجود ۴۷ واحد فعال در زمینه تولید چپیس و اسنک در کشور خبر داد و گفت: تعداد پروانه‌های بهره‌برداری در صنعت چپیس، اسنک و غلات حجیم شده به حدود ۱۵۰ پروانه نیز رسیده بود که در ۵ سال گذشته به دلیل تغییر و تحولات رخ‌دهنده در شرایط اقتصادی کشور، اعم از کودکان و سخت‌شدن حضور در بازار، تعداد زیادی از واحدهای کوچک و محلی این صنعت ملاً تعطیل شدند. وی افزود: باین وجود صنعت اسنک سهم بالایی در بازار کشورهای همسایه دارد؛ به طوری که ۶۷ درصد از سهم بازار چپیس و اسنک عراق در اختیار محصولات ایرانی است.

بازار میوه هنوز سامان نیست

توپ گرانی میوه در کدام زمین می‌ایستد

گروه تجارت: هنوز اخبار ضد و نقیض از بازار میوه به گوش می‌رسد! بهانه‌ها تمامی ندارد. یک روز توپ گرانی میوه به زمین اصناف و کمبود نظارت می‌افتد و روز دیگر دلانان عامل گرانی

سال آینده هم گرانی میوه به گردن صادرات خواهد افتاد. در این بین آنچه مسلم است کشاورز و مصرف‌کننده ۲ گروهی هستند که در هر شرایطی متضرران اصلی این دور باطل هستند.

سود فروشندگان میدان تره‌بار از فروش قانونی است اما سود میوه فروشی‌های سطح شهر بی‌ضابطه است.

وی خاطر نشان می‌کند که ما محصولات کشاورز را به صورت حق‌العمل می‌فروشیم و به اندازه درصدی که قرارداد بستیم از کشاورز بابت فروش درصد می‌گیریم و هر قیمتی که بار به فروش می‌رسد پولش عاید کشاورز می‌شود.

از طرفی میوه فروش‌های سطح شهر براساس قانون فقط باید ۳۰ درصد نسبت به فاکتور خرید سود ببرند در حالیکه آنها به این سود قانع نیستند و درصد بیشتری سود می‌برند. اظهارات فتحعلی در شرایطی بیان می‌شود که کشاورزان و فعالان اتحادیه میوه و سبزی با آن موافق نیستند.

به طوری که نظر حسین مهاجران رییس اتحادیه میوه و سبزی در مورد سر و سامان گرفتن بازار میوه چیز دیگری است. او برخلاف رییس اتحادیه با فروشان عنوان می‌کند که هنوز بخشی از دلانان در بازار بارفروشان به فعالیت‌های زیرپوستی خود ادامه می‌دهند و می‌گوید: دلانان باقی‌مانده هم اکنون میوه را از حجره‌داران خریداری و

برای فروش از فاکتورهای همکاران حجره‌دار خود استفاده می‌کنند و به این ترتیب باز هم به عنوان یک واسطه در خرید و فروش میوه عمل می‌کنند.

طرح تنظیم بازار بخش اعظمی از دلانان میدان مرکزی میوه و تره‌بار را حذف کرده و سبب جلوگیری از افزایش قیمت میوه شده است. مذاکره سبب حذف ۷۵ درصد از دلانان میدان

مرکزی میوه و تره‌بار و همچنین باعث جلوگیری از افزایش قیمت‌ها شد زیرا اگر چنین طرحی اجرا نمی‌شد هم‌اکنون هر کیلو میوه بین هزار تا ۱۵۰۰ تومان از قیمت فعلی میوه گران‌تر می‌شد.

اظهارات متفاوت و متناقض ۲ اتحادیه!

فاکتور سازی یکی از مواردی بود که به گفته فعالان این علتی باشد برای گرانی میوه. عاملی که در طرح ضربتی اصناف مورد نظارت و کنترل قرار گرفت.

حاج فتحعلی رییس اتحادیه بارفروشان در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس، دلیل گرانی میوه را زیاده‌خواهی میوه فروشان سطح شهر می‌داند و می‌گوید: در میدان مرکزی میوه و تره‌بار برای هر بار خریداری شده فاکتور صادر می‌شود و در هنگام خروج بار از میدان حتما فاکتورهای فروش توسط مأموران مستقر در درب‌های خروجی کنترل می‌شود. دبیر اتحادیه بارفروشان تصریح می‌کند: میزان

وقتی گلایه‌ها از بازار میوه بالا گرفت اصناف وارد میدان شد و با طرح ضربتی اقدام به کنترل بازار کرد. طرحی که با هدف کوتاه کردن دست دلانان از بازار میوه انجام شد. با استناد به گفته فعالان بازار اجرای این طرح با موفقیت‌هایی همراه بوده و دست دلانان از بازار میوه کوتاه شده است.

قیمت‌هایی که هم به نفع کشاورز است و هم به نفع خریدار. در این صورت سودی هم نصیب دلانان بازار میوه نخواهد شد.

نامه نگاری برای ساماندهی بازار میوه

وقتی گلایه‌ها از بازار میوه بالا گرفت اصناف وارد میدان شد و با طرح ضربتی اقدام به کنترل بازار کرد. طرحی که با هدف کوتاه کردن دست دلانان از بازار میوه انجام شد. با استناد به گفته فعالان بازار اجرای این طرح با موفقیت‌هایی همراه بوده و دست دلانان از بازار میوه کوتاه شده است.

تداوم نابسامانی‌ها تا آنجا ادامه یافت که وزارت صنعت، معدن و تجارت هم وارد میدان شد و با تدوین و ارسال ۲ نامه جداگانه به اتاق اصناف و شهرداری تهران خواستار ساماندهی هرچه سریع‌تر قیمت و عرضه میوه در خرده‌فروشی‌های سطح شهر و میدان میوه و تره‌بار شهرداری شد. مجتبی خسروناج، معاون بازرگانی داخلی وزیر صنعت هم در نامه‌ای به رییس اتاق اصناف کشور، تکالیف ۷ گانه‌ای را برای شکل‌های صنعتی تعیین و خواستار اقدام و گزارش مستمر نتایج آن شده است.

میوه پایتخت می‌شناسند که قیمت میوه در این بازار به نسبت سایر نقاط مناسب‌تر است، اما کسبه این راسته نیز دغدغه‌های خاص خود را دارند. میوه فروشان این بازار کاهش عرضه میوه در بازار را از مواردی می‌دانند که در بالا رفتن قیمت آن موثر است.

«خرج بار و هزینه‌های سربار زیاد است» این گلایه‌ای است که یکی از میوه فروشان این راسته دارد و می‌گوید: مثلاً قرار بود قیمت سبدر از میوه کم کنند که اصلاً اتفاق نیفتاد. در هر کیلو بار ۲۰۰ تومان هزینه سبدر، کیلویی ۱۵۰ تومان هزینه کارگر بار زدن میوه در میدان بارفروشان است و ضایعات میوه هم بر سر قیمت آن سرشکن می‌شود. وی معتقد است اگر قیمت میوه کاهش یابد قدرت خرید مردم هم بیشتری می‌شود و هر فرد به جای یک کیلو میوه ۳ کیلو می‌خرد. این روند کمابیش از شهرستان‌های بزرگ هم وجود دارد اما داستان قیمت میوه در شهرستان‌های کوچک‌تر ایران متفاوت است. در بسیاری از شهرستان‌ها کشاورزان میوه‌های زمین را به جای فروش سر زمین، بار و انت می‌کنند و در سطح شهر به قیمتی منطقی می‌فروشند.

کشاورزان میوه را با ضرر می‌فروشند

«کشاورز محصولات را کمتر از قیمت تمام شده می‌فروشد.» «گاهی جمع کردن محصول برای کشاورز چیزی جز ضرر و زیان به همراه ندارد و کشاورز ترجیح می‌دهد محصول را در مزرعه رها کند تا خوراکی دام‌ها شود.» اینها بخشی از گلایه‌های کشاورزانی است که دستان پینه بسته‌شان حکایت از رنج و زحمتی است که برای تولید محصولات کشاورزی متحمل می‌شوند. پای در دل کشاورزان که می‌نشینند بر این مسئله معترفند که محصول خود را تا یک دهم قیمتی که در بازار عرضه می‌شود به واسطه‌ها می‌فروشند.

سودهای نانو شده برای میوه فروشان سطح شهر

رد میوه‌ها را از اول که بگیری، بعد از فروش سر زمین و دست به دست گشتن چند واسطه، به مغازه‌های میوه فروشی سطح شهر می‌رسی. زمانی که از جلوی میوه‌فروشی‌های سطح شهر می‌گذری، رنگ میوه‌های چیده شده در قفسه‌های میوه‌فروشی زیبایی رنگ و البته طعم را به رخ می‌کشد. این میوه‌های خوش آب و رنگ همان میوه‌هایی هستند که سر زمین با قیمت‌های پایین از کشاورز خریداری شده و حالا به قیمت‌ها چند هزار تومانی فروخته می‌شوند. اینکه سود نهایی به جیب چه کسی می‌رود، داستان نخب‌نمای طولانی است. البته وضعیت قیمت میوه‌ها در مغازه‌های میوه فروشان سطح شهر در شهرستان‌ها کمی بهتر از پایتخت است. اما در نهایت همگی هزینه سنگین حمل بار از میدان اصلی بارفروشان و اجاره پهای بالای مغازه‌هایشان را عامل گرانی میوه می‌دانند. گرانی میوه در این مغازه‌ها آنقدر شایع است که در برخی مناطق بالای شهر پایتخت و حتی برخی از شهرستان‌های بزرگ کشور، نصب برچسب قیمت هم معنایی ندارد اما مشتری‌ها هر چند اندک، دست به نقداند!

گلایه از زیاد بودن هزینه سربار و کاهش عرضه

خیابان شهرستانی در میدان امام حسین را اغلب قدیمی‌های تهران به عنوان بازار

گفت و گو

اگر دلانان حذف نمی‌شدند، قیمت بالاتر هم می‌رفت

مدتی است که بازار میوه و تره‌بار با افزایش قیمت‌ها مواجه شده است. افزایش قیمتی که پای اصناف و تذاکرات و برنامه‌های مسئولان رده بالای وزارت صنعت، معدن و تجارت را هم به میان کشید. حالا حسین مهاجران، رییس اتحادیه فروشندگان میوه و تره‌بار کشور از کنترل بازار سخن می‌گوید و از کاهش قیمت میوه در هفته‌های آینده خبر می‌دهد. آنچه در ادامه می‌خوانید گفت‌وگوی **ایسنا** با رییس اتحادیه فروشندگان میوه و تره‌بار کشور است در خصوص شرایط امروز و پیش‌بینی هفته‌های آینده بازار میوه در کشور.

● **به گواه بازار در هفته‌های اخیر شاهد افزایش قیمت میوه در بازار بودیم. با توجه به تمهیداتی که در زمینه کنترل قیمت‌ها اندیشیده شده چطور هنوز روند صعودی قیمت‌ها ادامه دارد و خبری از کاهش قیمت نیست؟**

تمام کسانی که به هر نوعی با بازار میوه و تره‌بار در ارتباط هستند، می‌دانند در طول سال با توجه به میزان محصول با نوسان قیمت در بازار مواجه هستیم. آنچه در هفته و روزهای اخیر اتفاق افتاده آن است که سعی شده نقش دلانان در بازار حذف شود. البته هنوز نتوانستیم همه آنها را از این چرخه خارج کنیم و این امر غیرممکن است و هنوز برخی از دلانان روی سکوفا فعال هستند. دلیل افزایش قیمت میوه هم آن است که در ابتدای سال با چند بحران زیست محیطی مواجه شدیم که باعث بالا رفتن قیمت میوه شد. هم در شهریار و هم در ارومیه که در فصل‌های گرم بخش عظیمی از میوه کشور را تامین می‌کنند، سرما باعث از دست رفتن محصولاتی چون زردآلو و انگور شد. بنابراین ۳۰ درصد از کل تولیدات ما در ابتدای سال حذف شد و روی قیمت همه میوه‌ها تاثیر گذاشت. در این شرایط اگر نقش عظیم دلانان در بازار میوه هم حذف نمی‌شد،

مشکلاتی نیستیم.

وقتی تولید بالا باشد، جز اینکه همه مجبور به فعالیت در این چرخه باشند، کار دیگری نمی‌توان کرد. ما باید طرح‌هایی داشته باشیم که ابزار در اختیار حجره‌داران قرار نگیرد که نتوانند تخلف کنند. با توجه به علاقه و هدف مسئولان به حذف گرانی، ما هم تمام تلاشمان را در این زمینه خواهیم کرد. قدم اول را که پیش‌تر توضیح دادم اگر درست و منطقی برداریم ۵۰ درصد مشکلات حل خواهد شد و برای باقی آن هم می‌توان برنامه‌ریزی کرد.

● **یعنی در روزها و هفته‌های آینده می‌توان منتظر کاهش قیمت‌ها در بازار میوه بود؟**

بله. با توجه به پیگیری‌های وزیر و برنامه‌هایی که داریم و همین‌طور به دلایلی که الان به شما می‌گویم قیمت‌ها کاهش خواهند داشت؛ اول اینکه میوه‌های پاییزی قیمت پایین‌تری نسبت به میوه‌های تابستانی دارند. به علاوه منطقی شدن تقاضا، قیمت‌های نجومی میوه‌ها را کنترل خواهد کرد.

● **وضعیت بازار در فصل سرد چطور خواهد بود؟ محصول پاییزی و زمستانی کشور بحران خاصی ندارد؟**

پرتقال‌ها را در غرب مازندران سرما زده و درخت‌ها فقط برگ دارند. البته در شرق کشور محصولات امسال شرایط بسیار خوبی دارند و حتی بیش از ظرفیت بار ارسال شده است. فعلاً باید منتظر باشیم و ببینیم محصولاتی چون انار، خرمالو و انگیز چه شرایطی خواهند داشت. اگر این میوه‌ها در تولید انبوه شرایط خوبی داشته باشند، کمبود میوه‌های دیگر مثل پرتقال جبران خواهد شد. ظاهراً نارنگی هم در حد نیاز وجود دارد اما اگر با کمبود پرتقال مواجه باشیم، روی قیمت نارنگی هم تاثیر خواهد گذاشت.

و از سال‌ها قبل به دلایلی مشغول بودند و نقش‌شان برای بارفروش‌ها مورد اهمیت بوده، هنوز فعال هستند و جایشان قرص است. دستور اخیری که وزیر محترم در این زمینه صادر کرده‌اند، این است که خیلی زود نقش این تعداد از دلانان بازار نیز حذف شود و کلاً کنترل قیمت‌ها به اختیار خود ما یعنی اتحادیه میوه و سبزی در بیاید. پیشنهادی هم که ما در زمینه کنترل قیمت‌ها داریم این است که امکان خالی از سکنه در اختیار شهرداری هستند اما مدت‌هاست مورد استفاده قرار نمی‌گیرند را با هماهنگی خود شهرداری در اختیار دلانان قرار دهیم تا آنها بتوانند سرمایه‌گذاری کنند و بارفروش‌ها هم محصولاتی که در طول سال به بهانه‌های مختلف برای خودشان ذخیره کرده‌اند را در این مراکز عرضه کنند که دیگر دو نرخ در بازار حاکم نباشد. صنف بارفروش‌ها تعهد داده است که در ۱۰ روز آینده این برنامه را عملی کند و بارفروش‌ها با پروانه فعالیت قانونی در راستای کنترل قیمت‌های بازار همکاری‌های خودشان را با ما آغاز کنند.

امیدواریم که پیگیری دستور وزیر و رعایت این مسائل در کنترل قیمت‌ها موثر باشد. اتاق بازرگانی، سازمان تعزیرات، استانداری و همه دست‌اندرکاران باید به ما کمک کنند تا ان‌شاءالله در ساماندهی میدان به موفقیت برسیم.

● **شنیده‌ها حاکی از آن است که این روزها حجره‌داران همان نقشی را برعهده گرفته‌اند که قبلاً دلانان آن کار را انجام می‌داد. مثلاً فاکتورسازی یا بالا بردن نرخ فروش محصولات و... درباره نقش حجره‌داران چه نظری دارید؟**

خب وقتی محصول کم باشد، خیلی‌ها سعی می‌کنند به هر قیمتی که هست، نقش خود را در صحنه ایفا کنند. اما وقتی تولید بالا باشد، دیگر شاهد چنین

ازدواج‌های ایرانی
با گذشت ۴ دهه

گروه گزارش: از دهه ۴۰ تاکنون را اگر در نظر بگیریم ازدواج‌ها در ایران به ۳ گروه تقسیم می‌شوند؛ ازدواج‌هایی که تا اواخر دهه ۴۰ شمسی انجام شده است، بیشتر ماهیت سنتی داشته‌اند و جو حاکم بر خانواده‌ها نسبتاً پدرسالاری بوده است. مرد بیرون از خانه کار می‌کرد و تمام بار مالی خانواده برعهده او بود و زن خانه‌داری می‌کرد، مطالبات و خواسته‌های مالی زیادی وجود نداشت، عشق هم در طول زندگی به وجود می‌آمد. در این ازدواج‌ها، هم‌عقیده و همفکر بودن زن و مرد خیلی مهم نبود و ارتباط عاطفی جزو معیارهای زندگی به شمار نمی‌رفت. زن و مرد با مراسم خواستگاری سنتی به هم معرفی می‌شدند و با هم ازدواج می‌کردند و از قبل هیچ ارتباط عاطفی با هم نداشتند. رابطه زن و مرد از ابتدا این گونه تعریف شده بود؛ مرد نان‌آور است و زن مسئول تربیت فرزندان و انجام کارهای خانه. طلاق معنا و مفهومی نداشت. ایده اینکه زن باید با لباس سفید به خانه شوهر برود و با کفن خارج شود، بر روابط زندگی خانوادگی حاکم بود.

البته این مفاهیم در دهه ۵۰ کاملاً تغییر یافت و مسئله عشق و آشنایی بین دختر و پسر قبل از ازدواج مطرح شد. گروه دوم، ازدواج‌هایی است که از دهه ۵۰ تا اواسط دهه ۶۰ یعنی تا سال ۶۵ صورت گرفته است. این ازدواج‌ها به خصوص بین طبقه متوسط شهری اتفاق می‌افتاد و بیشتر ازدواج‌ها مکتبی و آرمانی بود، به این معنا که یک قشر تحصیلکرده یا طبقه متوسط شهری پس از همفکری با هم و با کمترین توقعات و امکانات و قرار دادن ۱۴ شاخه گل به‌عنوان مهریه قرار می‌گذاشتند که با هم ازدواج کنند. برای این گروه از افراد، آرمان مهم بود و آنها پس از ازدواج و تشکیل زندگی مشترک، با مشکلات عدیده مالی مواجه می‌شدند و زندگی سختی را شروع می‌کردند. این گروه به همان روش و سبکی که در همه دنیا رواج دارد، ازدواج می‌کردند و الگوی مدرن حاکم بود.

در این الگو، طرفین به هم نمی‌گفتند چه داری و چه زندگی درست کرده‌ای و بعد، زندگی را شروع کنند، بلکه می‌گفتند ما هیچ چیز نداریم و با کمک هم شروع به ساختن می‌کنیم و البته این، معنای زندگی واقعی است. مشکلی که برای این نوع ازدواج‌ها به وجود آمد، این بود که مواجهه با بحران‌های مالی شدید باعث می‌شد گاهی برخی خانم‌ها به دلیل سختی و مشکلات، از ازدواج پشیمان شوند. گروه سوم این ازدواج‌ها، در اوایل دهه ۷۰ اتفاق افتاد که سبک ازدواج‌ها عوض شد؛ وقتی که فرزندان مادران نسل دوم بزرگ شدند و مادرانی که در دهه ۶۰ با مشکلات عدیده مالی مواجه بودند، به هیچ وجه حاضر نشدند دختران‌شان با پسرانی که امنیت مالی نداشتند، ازدواج کنند. یعنی از اوایل دهه ۷۰ به بعد، ازدواج‌ها با مطالبات افراطی مالی صورت می‌گرفت، همفکری و نزدیکی عاطفی به تدریج اهمیت خود را برای مردم از دست داد و همین مسئله باعث افزایش طلاق در کشور شد. متأسفانه در حال حاضر نسل جدید هم به اشتباه با مطالبات مالی ازدواج می‌کنند، یادشان می‌رود همفکری و نزدیکی فرهنگی، تشابه اقتصادی و تشابه نسبی خانواده‌ها برای ازدواج مهم است و پول و ثروت همه چیز نیست و خوشبختی کامل به ارمان نمی‌آورد.

انتخاب همسر آینده خود حساسیت نشان دهند و همین امر منجر به افزایش سن ازدواج می‌شود. به هر حال کم پیش می‌آید دختر یا پسری از یک خانواده مرفه تمایل به ازدواج در خارج از طبقه‌اش را داشته باشد، بنابراین عوامل و زمینه‌های اقتصادی در هر طبقه‌ای چه مثبت و چه منفی بر بالا رفتن سن ازدواج تاثیر می‌گذارند. در هر صورت در شرایطی که تامین خواسته‌های ایده‌آلیستی مالی، سن ازدواج را به سال‌های دهه سوم زندگی جوانان کشانده، بهترین راه‌حل این است که تعریفی نو و هماهنگ با شرایط اقتصادی و اجتماعی از شرایط خواستگاری مطلوب چیزیه مناسب، مهریه و هزینه‌های مالی ازدواج مطرح کرد تا بر اساس آن ایده‌آل‌های ذهنی جوانان و خانواده‌های‌شان با واقعیت‌های اجتماعی چنین فاصله نجومی نداشته باشد. در این میان مدیران رسانه‌ای و مسئولان با ترویج ازدواج‌های ساده‌تر و بازتعریف معیارهای اقتصادی ازدواج مناسب می‌توانند راه را بر تداوم باورهای ناصحیحی که فقط ازدواج را دشوار می‌کند، مسدود کنند.

داده است، اما شاهد هستیم که برگزاری مراسم پرهزینه ازدواج و دیگر هزینه‌های مالی آن حتی در بین مذهبی‌ها نیز غیرقابل انکار است. میل به استقلال از خانواده والدین که به عنوان بخشی از ذهنیت جوانان در مورد ازدواج است، مشکلات اقتصادی پیش‌روی جوانان را دو چندان کرده است. با وجود گرانی مسکن و بالا بودن اجاره‌بها جوانان برخلاف گذشته میلی به حمایت پدر خانواده نداشته و به دنبال مسکن مستقل دو نفره هستند. مسائل اقتصادی در خانواده‌های مرفه و با درآمد بالا نیز به گونه‌ای دیگر باعث افزایش سن ازدواج می‌شود؛ در این خانواده‌ها ازدواج به عنوان مقوله‌ای برای کاستن از هزینه‌ها و کم شدن به اصطلاح نان‌خور خانواده مطرح نیست. از یک سو دسترسی به امکانات، تفریحات و سرگرمی‌های فراوان در این طبقه سبب می‌شود که افراد رغبت کمتری به ازدواج داشته باشند و از سوی دیگر، وضع مالی به نسبت بالای آنها باعث بالا رفتن سطح توقعات و انتظارات در بین خود افراد این طبقه شده و سبب می‌شود نسبت به

تورم، بیکاری و... مانع اصلی در مسیر ازدواج جوانان است. تشکیل زندگی مشترک و سپس اداره آن مطمئناً منوط به عوامل اقتصادی اشتغال و کسب درآمد و مسکن خواهد بود. بسیاری از جوانان مجرد مشکلات اقتصادی را مانع ازدواج قلمداد می‌کنند، این در حالی است که بسیاری از آنها از نظر سطح پایگاه اقتصادی - اجتماعی ممکن است وضع بهتری نسبت به جوانان متاهل داشته باشند. در واقع توقع برای داشتن یک زندگی بی‌کم و کاست از بعد اقتصادی است که سن ازدواج را به تأخیر می‌اندازد. **اهمیت متعاضف مسائل اقتصادی برای پسران** مشکلات اقتصادی در مورد پسران از جهات مختلف اهمیت مضاعف دارد. از یک طرف اداره زندگی مشترک و تامین نیازهای مادی از نظر قانونی برعهده مرد است. از سوی دیگر مردان بعد از اتمام تحصیل در هر سطحی مشکل نظام وظیفه پیدا کرده و سپس در پی یافتن شغل مناسب راهی بازار کار می‌شوند. فرهنگ اصیل اسلامی ساده‌زیستی را سرلوحه زندگی به ویژه در آغاز زندگی قرار

سارا اصغری - گروه گزارش: مراسم ازدواج‌های مفصل با ریخت‌وپاش‌های آن‌چنانی، شغل با درآمد میلیونی، خانه مستقل و ماشین آخرین مدل، چه‌بیزیه چندین میلیون تومانی بی‌کم و کسر و ... از جمله عواملی هستند که نمودار سن ازدواج را صعودی کرده و از دهه دوم زندگی به دهه سوم آن کشانده و همین تمامیت‌خواهی برای شروع زندگی مشترک است که آمار دختران و پسران مجرد در سن ازدواج را به شدت بالا برده است. ایده‌آل‌نگری مالی در زمینه ازدواج سبب شده که بسیاری از جوانان سال‌های جوانی خود را در تنهایی و انزوا سپری کنند، در حالی که می‌توانند با تغییر نگاه و باور خود و پایین آوردن سطح انتظارات، این سال‌ها را در کنار همراهی همیشگی بگذرانند که با بودنش، عشق و شادی را در زندگی‌شان به ارمغان می‌آورد. سن ازدواج یکی از شاخصه‌های مهم برای ارزیابی میزان سلامت، بهداشت جسمی و روانی افراد یک جامعه محسوب می‌شود.

مدیرکل آمار و اطلاعات سازمان ثبت احوال کشور چندی پیش اعلام کرده بود: ۲۸۸ هزار و ۱۸۳ مورد ازدواج در ۵ ماهه نخست امسال ثبت شده که این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته که ۲۰۱ هزار و ۹۸۱ مورد بود، ۴/۶ درصد کاهش داشته است. افزایش میانگین سن ازدواج برای خانم‌ها ۳۰ سالگی به بالاست که تا سال ۸۴ این میزان ۶/۳ درصد بوده که هم‌اکنون به ۱/۲ درصد رسیده است و این نشان از دوبرابر شدن تأخیر در ازدواج خانم‌ها می‌دهد. براساس اعلام مرکز مطالعات و پژوهش‌های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه اختلاف میانگین سنی دختران و پسران در ازدواج همچنان ۵ سال باقی مانده است که تا ۱۰ سال آینده یک میلیون دختر به جمعیت مجرد قطعی کشور افزوده می‌شود. اما مدتی است که کارشناسان جمعیت‌شناسی و جامعه‌شناسی از دهه ۹۰ به عنوان دهه‌ای با افزایش تعداد پسران آماده به ازدواج نسبت به دختران یاد می‌کنند.

مدیرکل دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی سازمان ثبت احوال کشور نیز در خرداد ۹۳ اعلام کرده بود که براساس نمودارهای جمعیتی پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۹۷ اختلاف پسران در سن ازدواج که در طیف سنی ۲۰ تا ۳۴ سال قرار دارند نسبت به دختران در سن ازدواج که در طیف سنی ۱۵ تا ۲۹ سال قرار دارند، به ۲ میلیون نفر می‌رسد. **مشکلات اقتصادی** پیش از این صاحب‌منظران همگی بر وجود مشکلات اقتصادی به عنوان یکی از عوامل به تعویق افتادن ازدواج تأکید کرده‌اند،

ستون بریز و پیاش

شیر مردانی که عزب‌وار تن به هزینه‌های ازدواج نمی‌دهند

به سطل زباله‌ها حواله می‌شود، در حد خودش هزینه می‌تراشد که در خورتوجه است. انتخاب آرایشگاه و هزینه‌هایش هنوز حکایت نیمه راه این امر مقدس است که برای آن حتماً باید یک نیم‌نگاهی به منطقه و کلاس آرایشگاه و مارک و محصولات آرایشی خانم آرایشگر انداخت. هزینه تالار بسته به نوع محل و خدماتی که ارائه می‌دهند، حکایتی شنیدنی است. تمام تالارها برای برگزاری مراسم عروسی، ابتدا یک مبلغ به عنوان ورودی دریافت می‌کنند که نه ربطی به تعداد مهمان‌ها دارد نه منوی غذایی که انتخاب می‌شود. اگر اواسط هفته را برای مراسم انتخاب کنی که از هر نظر به‌صرفه‌تر خواهد بود هم به لحاظ هزینه تالار و هم روند نزولی مهمانان.

خاطرهبازها از نوع عروس و دامادش تمام تلاش‌شان این است که لحظه به لحظه مراسم‌شان را با هزینه‌های عکاسی و فیلمبرداری به ثبت برسانند. البته این هزینه‌ها بستگی زیادی به کیفیت دکور و تعداد و سبزه‌های نوع آلبوم تحویلی و تعداد کسانی که به ثبت خاطره می‌پردازند، دارد. ماشین و دسته گل عروس بسته به نوع تزئین و گل‌های به کار رفته در آن هزینه‌های مختلفی را می‌طلبد. حالا از داماد بینوا بابت شادباش‌هایی که به فک و فامیل در طول مراسم باید بپردازد، صرف‌نظر می‌کنیم. حکایت هزینه‌های ماه عسل هم شنیدنی است و اجاره یا خرید خانه‌ای که قرار است سقفی باشد برای یک همزیستی مسالمت‌آمیز یک زوج نوشکفته... حالا مسئولان دور هم بنشینند و وام‌های ۳ میلیونی و طرح‌های «ازدواج‌آسان» بدهند.

عجیبی ارتباط مستقیم دارد. از قدیم رسم بوده که هنگام عقد عروس و داماد یک پارچه ترمه جلوی‌شان پهن می‌کردند و روی آن آینه و شمعدان، قرآن، نبات، بادام، عسل و ... می‌گذاشتند. حالا سفره‌های عقد امروزی برای خودشان کلی هارت و پورت پیدا کرده‌اند و کرایه کردنشان کلی دنگ و فنگ دارد. خیلی از عروس و دامادها هم علاقه دارند برنامه عقد را قبل از مراسم عروسی در منزل برگزار کنند و سفره را برای خانه کرایه می‌کنند. البته «بله» گفتن عروس خانم سر سفره عقد و گل چیدن او برای گرفتن یک زیرلفظی چندان بی‌حکمت نیست. البته دفترخانه و محضردار هم مفت و مجانی برای هیچ حوا و آدمی خطبه عقد جاری نمی‌کند. پول ۳۶ امضایی که عروس و داماد و شاهدان محترم می‌زنند را باید پرداخت، وگرنه عقدنامه‌ای در کار نخواهد بود.

داستان چه‌بیزیه هم که جدیداً از «شیر مرغ تا جان آدمیزاد» جزو جدانشدنی آن شده است، بماند که هزینه‌اش برعهده خانواده عروس است. انتخاب لباس عروس و داماد نیز فرآیندی زمان‌بر علاوه بر هزینه‌های آنهاست به‌دنبال تمام مزون‌ها و فروشگاه‌ها و جست‌وجوی کلی منو و ژورنال در اینجا و آنجا تا بتوانی لباس عروسی سفارش دهی که کرایه چند میلیونی‌اش با اندکی تفاوت برابر با قیمت خریدش می‌باشد. خرید کت و شلوار داماد که به دید برخی‌ها آسان جلوه می‌کند اما برای انتخاب آن علاوه بر موجودی جیب باید وقت و حوصله به خرج داد. حالا اگر به برخی از این کت و شلوارها نیز برندی چیزی خریده باشد که هزینه‌های میلیونی خودش را می‌طلبد. کارت عروسی هم که توسط مدعوین محترم شب پس از عروسی

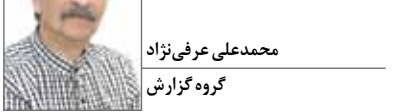
داماد پیشکش شود. معمولاً نخستین خریدی که عروس و داماد خوشحال را برای ازدواج‌شان راهی بازار می‌کند، خرید «حلقه» است، حلقه‌های زرد و سفید، جواهرنشان و حلقه ازدواج مردانه پلاتین در مدل‌های مختلف، یک جفت ساعت عروس و داماد ساده، نیم ست سرویس طلا سبک‌وزن چیزی حدود ۱۰، ۱۲ میلیون تومان تا ۵۰، ۶۰ میلیون تومان، بسته به جیب آقا داماد آب می‌خورد.

آینه و شمعدان که از وجوه واجبات سفره عقد است که البته در اندازه‌ها و جنس‌های مختلف در بازار موجود است که بعدها هم جزو وسایل دست و پاگیر زندگی می‌شود و در یک رودریابستی نمی‌دانی چگونه از شرش خلاص شوی. همین آزمایش خون ساده برای هماهنگی خونی بین عروس و داماد خودش کم هزینه‌بر نیست، هنوز پا را به آزمایشگاه نگذاشته، متصدی آزمایشگاه شماره حساب را کف دست داماد بخت برگشته می‌گذارد و به بانک حواله‌اش می‌دهد. البته آزمایش‌های ازدواج بسته به نسبت عروس و داماد، سن و بیماری‌هایی -دور از جان- چون ایبزر و ... دارد که بالطبع جهت صحت این موارد باید هزینه‌های بیشتری صرف شود. چمدان‌های عروس خانم و آقا داماد که با آنها راهی خانه بخت می‌شوند نیز برای خودشان حکایت‌های هزینه‌بر دارد. البته از رسومات مرسوم است که خرید چمدان و محتویات عروس خانم به عهده خانواده آقا داماد و خرید چمدان لوازم آقا داماد به عهده خانواده عروس خانم است. داخل چمدان هم لوازم شخصی مثل حوله، لباس شخصی و مجلسی و لوازم آرایشی بهداشتی جا خوش کرده‌اند و هزینه خرید محتویات این چمدان‌ها نیز با محله و منطقه به طرز

خاتون دخل و خرج: هفت‌خوان مراسم ازدواج در ایران چنان هزینه‌های گزافی را می‌طلبد که گاه کمر داماد بینوا را چنان در راه برگزاری اش می‌شکند که بلند کردن آن سال‌های سال طول می‌کشد. مراسم عروسی و مراسم پیش و بعد از آن نیز از جمله این کمرشکن‌هاست؛ مراسم که اگر روزی به سادگی و همراه با شادی و نشاط معطوف بود، این روزها جای خودش را به تجملات و برو و بیا داده است که بیا و بین... هتل‌های آن‌چنانی، باغ تالارها و سالن‌های شیک و مدرن عروسی، آتش‌بازی و رقص نور، فیلمبرداری و عکاسی و موزیک و ... زرق و برقی که جای سادگی و صمیمیت مراسم عروسی خانه پدری را گرفته است، به‌گونه‌ای که شب عروسی برای داماد بیشتر به کابوسی هزینه‌بر تبدیل شده تا شبی برای آغاز یک زندگی همراه با خوشحالی و آسایش.

با مسروری بر مراسم پیش و پس از عروسی و هزینه‌های چندین ناپابلش حکایت «یک شب که هزار شب نمی‌شه» را برآورد آبرومندان می‌کنیم تا راهی باشد بر شیرمردانی که شایعات هزینه‌های بالای ازدواج را جدی گرفته‌اند و عزب‌وار راه تجرد را برگزیده‌اند و به هیچ صراطی مستقیم نیستند برای تن دادن به امر مقدس ازدواج. حالا اگر بخواهیم از هزینه اندک گل و شیرینی شب خواستگاری بگذریم، مراسم بله برون هم برای خودش هزینه‌هایی می‌تراشد که در خور توجه است، جدا از خرید گل و شربت و شیرینی این مراسم حتماً هدیه‌ای از طرف داماد در حد یک قطعه طلای ناقابل که معمولاً همان انگشتر نشان یا نامزدی است، روسری و چادر سفید و... باید به عروس خانم جهت نشان شدن برای

محمدعلی عرفانی نژاد
گروه گزارش

یک تابستان با نیم‌خاطره‌هایی از مناظر قشنگ، با مردمی با فرهنگ دریا آشنا و دوستداران آب و موج و زندگی گذشت. اما هیچ‌کس فراموش نمی‌کند برخلاف تصور و برخلاف آنچه انتظارش را می‌کشیده، همه چیز بطور معکوس عمل کرد. از تفریح بگير تا گردش و دویدن در ساحل و رفتن به هتل و متل و چادرهای سفری، اما...

باور کنید همه اینها را که اینجا به قلم می‌آورم با چشم‌های خود دیده‌ام. اینکه مردم ساحل‌نشین شمال ایران با یک همکاری صمیمانه با دیگر نهادهای مسئول چگونه هر چه می‌خواهند می‌کنند و هر چه به فکرشان می‌رسد به انجام می‌رسانند. کنار ساحل داغ روی یک تکه سنگ که نمی‌دانم از کجا آمده بود و قرار بود چه برنامه‌ای روی آن انجام شود حدود ۳۰ دانشجوی خانم زیرسقفی پارچهای نشسته بودند و سرپرست‌شان چند خربزه مشهدی حتما شیرین، را قاچ‌قاچ می‌کرد و می‌گذاشت توی سینی، بعد تخمه‌های خربزه را که فکر می‌کردم درون کیسه‌های می‌ریزد، ریخت روی ماسه‌های نرم ساحل و با خنده گفت این هم سهم اسب‌هایی که اینجا سواری می‌دهند. بعضی دخترها خندیدند و بعضی روی ترش کردند، عجب! اما وقتی نوبت به خوردن ناهار رسید، نورعلی نور شد، بشقاب‌های یکبار مصرف، خرد کردن گوجه‌فرنگی‌ها که سر و ته آن باز نصیب آن ماسه‌های سفید و خاکستری آمیخته به گوش‌ماهی‌های سفید شده، انتهای تلخ خیار و دور نان‌های کمی خمیر به بشقاب‌ها جا گرفت، به اطراف نگاه کردم دریغ از یک سطل بزرگ زباله که بعضی‌ها لااقل ته‌خیارها را و تکه‌های گندیده گوجه‌فرنگی‌ها را درون آن بریزند، خب گردشگر بیچاره هم حق دارد غذا بخورد، سالاد بخورد، چلوکباب و گوجه‌کباب بخورد، مسئول هم نیست که این مانده غذاها را بریزد جای مناسب، پس این می‌شود که شد، جالب اینکه گروه گردشگر جوان دانشجویی تن به آفتاب داغ داده، نشستند و خوردند و ریختند به ماسه‌ها و با یک حرکت بساطشان را جمع کردند و رفتند و آنچه از ایشان ماند، ویرانی بود و خرابی و بی‌احترامی به طبیعت خدا، طبیعتی که بابتش همین ما ایرانی‌ها کلی پول می‌دهیم تا در ترکیه و لب دریا با نزاکت زندگی کنیم، به خارجی‌ها احترام بگذاریم، درست مثل رانندگی مان، راننده‌ای که در جاده‌های شلوغ جنوب شهر به هر طریقی می‌خواهد راه باز کند و درگیر هم می‌شود، فحاشی هم می‌کند، وقت حضور در خیابان‌های بالای شهر، به یکبارہ تبدیل می‌شود به یک شاگرد مدرسه زنگ و با ادب که به همه سلام می‌کند، راه می‌دهد و جز حرف خوب و خوش از دهانش خارج نمی‌شود. این هم از دریا رفتن مان.

نه‌اینکه مقصر فقط مسافران باشند، وابستگان نهادهای دولتی هم چندان رعایت وضعیت نمی‌کنند، دیده‌ایم لوله‌های فاضلاب زیر خاکی را که در سواحل شمال و جنوب، راحت به درون آب می‌ریزد و این حرکت آن‌چنان روبه‌رشد است که به ماهیگیرهای تفتنی سفارش می‌شود از ماهی‌های نزدیک به ساحل به‌هیچ وجه استفاده نکنند و لااقل تا ۲ کیلومتر ساحل هیچ نوع ماهی رامصرف نکنند که پر است از جیوه، این ماهی‌های زیبای سواحل جنوب چه گانه‌ای کرده‌اند که ناچار به مصرف این‌همه مواد مضر هستند؟ و به قول یک پیرمرد دل‌آگاه عاشق طبیعت که با یک شن‌کش طرف‌های ساعت ۸ صبح کیسه‌های خالی و پر از مواد مصرفی مسافران محترم را درون کیسه بزرگتری می‌ریخت:

این مردم همه جور خرج می‌کنند و خانواده را به این مناطق زیبای خدادادی می‌آورند اما متأسفانه نه بلدند خوب زندگی کنند و لذت ببرند، نه بلد هستند بدون سوزاندن جنگل‌ها و آلوده کردن سواحل شمال و جنوب، برای خودشان خاطره‌سازی کنند، به جای احساس آرامش حتی درون آب و به‌هنگام شنا (آبنتی!) چنان فریاد می‌کشند که آب و دریا و ماهی‌ها به ترس می‌افتند. نکته مهم اینجاست که چنین رفتاری به طور حتم در روحیه بچه‌های خانواده تأثیر می‌گذارد که نتیجه‌اش می‌تواند فاجعه‌بار باشد.

حالا که به سلامتی تابستان گذشت، اما سعی کنیم اگر زنده بودیم، از سال آینده، ساحل دریا را آلوده نکنیم، پوست خربزه و هندوانه را نثار ماسه‌ها نکنیم، سعی کنیم جهانگردی را از ایرانگردی آغاز کنیم البته اگر پول و پله‌ای مانده. فریاد زدن و بقیه‌گیری و زور و فشار را بگذاریم به حساب کابوس گذشته، سرزمین ما زیباتر از آن است که به آن بی‌تفاوت باشیم. تا هست، آب باشد و درخت و سبزه و آسمان آبی و عشق و زندگی... به شقایق بسپریم که همیشه باشد تا همه زندگی کنیم.

با همکاری بین ایران و چین در زمینه فیلم‌های سینمایی

چین سینمای ایران را می‌بیند

در آنجا یک شعبه بزرگ سینمایی وجود داشت و بخش دیگری از صنعت فیلم چین هم در جنوب‌شرقی آسیا مستقر شد. در سال ۱۹۴۵م، با راه‌اندازی دوباره تولید، موضوع اصلی فیلم‌ها را فجایع جنگ و اشغال تشکیل می‌داد (که در چین جنگ مقاومت در برابر ژاپن نام رود بهاری به‌سوی شرق جاری است ۱۹۴۷م) و فیلم هشتاد هزار مایل ابر و ماه (۱۹۴۷م). در این دوره بود که جنگ داخلی میان ملی‌گرایان چپانگ کاری - شک و نیروهای کمونیست مانو تسه‌دنگ درگرفت، و هنگامی که مانو پیروز شد سرزمین اصلی چین را جمهوری خلق چین نام‌گذاری کرد، و دولت چپانگ به تایوان عقب نشست. از آن پس سینمای چین، با آنکه از میراث واحدی تغذیه می‌کند، در سه شاخه جداگانه به رشد خود ادامه داده است: سرزمین اصلی (جمهوری خلق چین)، هنگ‌کنگ و تایوان در هنگ‌کنگ پس از جنگ، که در آن زمان مستعمره بریتانیا بود، تولید فیلم در دست کمپانی‌های متعدد کوچک تا متوسطی بود که سالانه بین ۱۵۰ تا ۱۷۰ فیلم در گونه‌های مردم‌پسند تولید می‌کردند، از جمله ملودرام‌های خانوادگی و فیلم‌های شمشیربازی (ووزیا)، با لهجه کانتی، و هنرهای رزمی (کونگ‌فو). در دهه ۱۹۶۰ م این گونه‌ها جای خود را به فیلم‌های کمدی موزیکال شهری و فیلم‌های شمشیربازی با لهجه ماندنارین سپردند که فیلم‌هایی با خنونت بیشتر بودند. در همان زمان استودیوی برادران شاو در قالب یک کمپانی مهم و وسیع در این سینما نفوذ کرد. این کمپانی تجهیزات تولید، لابراتوار و استودیوهای

تا شاید فیلم‌های شمشیربازی خود را به سطح آثار هنری برساند. هو به‌تدریج عرفان فلسفی را نیز به این‌گونه فیلم‌ها تزریق کرد و با سه‌گانه بودیست خود از سیستم برادران شاو خارج شد - جای پای ۱۹۷۱م)، در کوهستان باران می‌بارد (۱۹۷۹م) و افسانه کوهستانی (۱۹۷۹م) - نخستین فیلم چینی که در جشنواره کن در ۱۹۷۵ م جایزه تکنیک برد. کمپانی برادران شاو به‌واسطه توفیق تجاری این حماسه‌های شمشیرزنی در پرده عریض و رنگی در اواخر دهه ۱۹۶۰ م توانست بازارهای تایوان، سنگاپور، مالزی و تایلند را قبضه کند.

فیلم‌های پر فروش، چین
در اوایل دهه ۱۹۷۰ م استودیوی مستقل دیگری به‌نام گلدن هاروست با سه فیلم کونگ‌فو با لهجه ماندنارین همان راه را در پیش گرفت. این سه فیلم که با نویسندگی و کارگردانی بروس لی بود و خود نقش اصلی را داشت فروش بالایی را برای این کمپانی رقم زد اما این گنج بادآورده با مرگ ناگهانی بروس لی در سن ۳۲ سالگی، به پایان آمد (چهارمین فیلم نزدیک به اتمام او، بازی مرگ، پس از مرگ او در ۱۹۷۹ م دوباره فیلمبرداری و پخش شد). استودیوی گلدن هاروست پس از آن به طنزهای اجتماعی رنگارنگ بازگشت - کارگردان پرطرفدار چینی، مایکل هوئی (تپان‌یاقی، ۱۹۸۴) و کمدی پر حادثه باسترکیتن‌وار درباره کونگ‌فو با شرکت جکی چان (متولد ۱۹۵۴) روی آورد، از جمله فیلم‌های ساموونگ - برندگان و گناهکاران (۱۹۸۳)؛ در خدمت نیازمندان (۱۹۸۴)، قلب اژدها (۱۹۸۵)؛ ستاره‌های بخت من (۱۹۸۵) - و فیلم‌هایی که جکی چان خودش کارگردانی کرده - پروژه الف قسمت دوم (۱۹۸۴)؛ سپر خدا (۱۹۸۶)؛ نیروی پلیس (۱۹۸۷)؛ اسیر خدا قسمت دوم: عملیات کرکس (۱۹۹۱).

تحول سینمای چین
اغلب فیلم‌های مهم چینی، بیشتر از آثار منتشر شده ادبی اقتباس شده‌اند. زیرا چینی‌ها سینما را مانند قالبی ادبی می‌شناسند. درحال حاضر، فیلم‌ها برای توجیه اقتصادی استودیوهای خود که هر بار یارانه کمتری از دولت می‌گیرند، ناچار هستند به فروش داخلی بیندیشند، بنابراین تقریباً همه فیلم‌های تازه چینی عناصر مورد علاقه توده مردم را به کار می‌گیرند، از جمله پرده عریض

مریم ابراهیمی - گروه گزارش: به انگیزه «هفته فیلم چین در تهران» که چندی قبل از سوی امور بین‌الملل سازمان سینمایی و با همکاری سازمان ملی رادیو، تلویزیون و سینما، مطبوعات و انتشارات جمهوری خلق چین و سفارت این کشور در ایران برگزار و بحث ترانزیت فیلم بین ایران و چین مطرح شد، نگاهی کلی به سینمای چین می‌اندازیم اما پیش از آن تبادل نظر سینمایی این دو کشور را به طور خلاصه مطرح می‌کنیم. دو کشور ایران و چین با سابقه مشترک طولانی در تمدن و فرهنگ شرقی، سال‌ها است که در زمینه سینما و اقتصاد آن از یکدیگر دور بودند. از نظر رییس سازمان سینمایی، در برقراری ارتباط سینمایی میان ایران و چین تاخیری ۱۰۰ ساله وجود داشته که با برپایی برنامه‌هایی از این دست، این تاخیر جبران خواهد شد. در این مراسم، ۵ فیلم بلند سینمایی و ۱۵ فیلم مستند و کوتاه به نمایش درآمد. در صورتی که این ترانزیت میان سینمای ایران و چین انجام می‌شود، ۱۱۰۰ سینمایی چین به فیلم‌های ایرانی اختصاص می‌یابد.

آغاز سینما در چین

تصاویر متحرک هم‌زمان با غرب و از سوی بازرگانان غربی به چین آمد و چینی‌ها بلافاصله آن را بسپندیدند و نام نمایش سایه را بر آن نهادند. از سال ۱۹۰۵م تا سال ۱۹۱۰ م یک صنعت فیلم در شانگهای شکل گرفت و شعبه‌هایی هم در شهرهای ساحلی دایر کرد. صدا همچون معجزه‌ای در سال ۱۹۲۹ م وارد سینمای چین شد و مورد استقبال گسترده قرار گرفت. حزب کمونیست چین در جا یک گروه فیلم (دیان ینگ

زود تشکیل داد و در دهه ۱۹۳۰ م اعضای خود را به استودیوهای مختلف فرستاد تا فیلم‌های با کیفیت هنری بالا بسازند. این فیلم‌ها که غالباً از ادبیات چهارم مه اقتباس می‌شدند، معمولاً ملودرام‌هایی با نکته‌های اجتماعی به همراه فلل نمک ضد ژاپنی بودند، از جمله کرم ابریشم‌های بهاری (۱۹۳۳م)، الهه (۱۹۳۴م)، بزرگراه (۱۹۳۴م)

سینمای جدید یا معاصر چین
با حمله ژاپن به چین در ۱۹۳۷ م و اشغال شانگهای صنعت فیلم چین به‌سوی جنوب، به دامان مستعمره پادشاهی انگلستان، یعنی هنگ‌کنگ افتاد، چون

تازه‌های خبر

تشکیل دبیرخانه دائمی همایش اقتصاد هنر

۱۷ اثر تاریخی ایران در یونسکو ثبت جهانی شده است. **فیلم رامبد جوان در مرحله پیش تولید** رامبد جوان بازیگر توانای سینما و تلویزیون ابراز امیدواری کرد که مهرماه پیش تولید فیلم سینمایی خود را آغاز کند. به گزارش باشگاه خبرنگاران او اضافه کرد: پروانه ساخت فیلم «خندنده» صادر شده است، اما تا زمان آغاز کار باید آن را تمدید کنیم. رامبد جوان اظهار کرد: برای ساخت یک سریال با سیما فیلم قرارداد دارم اما چون آنها اصلاً پول ندارند، این کار فعلاً یک قدم هم جلو نمی‌رود.

ارشاد اسلامی فارس در نظر دارد با همکاری سازمان‌ها و نهادهای هنری، اقتصادی و دانشگاهی «همایش ملی اقتصاد هنر» را تا پایان سال جاری برگزار کند. **میراث فرهنگی و اقتصاد هنر** به گزارش فارس، رییس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری با حضور در مدرسه نجبان پورسینا گفت: ۹۵ درصد آثار تاریخی کشور هنوز در دل خاک و کوه‌هاست که امیدوارم دانش‌آموزان امروز کاشگران آینده این آثار باشند. مسعود سلطانی فر با اشاره به ثبت جهانی شهر سوخته در ماه‌های اخیر در یونسکو توضیح داد: در حال حاضر

به گزارش ایسنا، بهزاد مریدی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس گفت: به‌زودی دبیرخانه دائمی همایش اقتصاد هنر به عنوان یک موضوع مهم و کاربردی و دبیرخانه همایش بین‌المللی قرآن و اسلام از منظر اسلام شناسان غربی در شیراز راه‌اندازی می‌شود. او با بیان اینکه تاکنون به صورت تخصصی موضوع هنر مورد بررسی و نقد اقتصادی قرار نگرفته است، ادامه داد: با راه‌اندازی این دبیرخانه دائمی از تمام اقتصاددانان در سطح کشور دعوت می‌کنیم که به صورت تخصصی هنر را مورد بررسی قرار دهند. مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس همچنین توضیح داد: اداره فرهنگ و

دریچه

گسترش ترانزیت فیلم‌های ایرانی

سحر سپیده: زمانی که در مورد عرضه فیلم‌های سینمایی به کشورهای دیگر خبرهای مختلفی را می‌خوانیم یا از موفقیت سینمای ایران در اروپا می‌شنویم، بی‌تردید به توانایی و ارزش مطرح شدن این صنعت در سطح جهانی پی می‌بریم.

آخرین اخبار در این مورد، خبر امضای تفاهنامه‌ای برای ترانزیت فیلم‌های سینمای ایران و سینمای چین است که امید می‌رود، این اتفاق برای سینمای ایران در مورد کشورهای دیگر رخ دهد.

اما نکته دیگری که مدت‌ها یا بهتر است بگوییم سال‌هاست که در رسانه‌ها انعکاس یافته و مطرح شده، عرضه مجموعه‌های تلویزیونی در سیمای کشورهای عربی است. رویکردی که توجه به آن می‌تواند به افزایش مخاطبان ما بیانجامد و وجه سودآوری تلویزیون را نیز تقویت کند و انگیزه‌ای باشد تا دامنه تولیدات تلویزیون در زمینه ساخت مجموعه‌های تلویزیونی گسترش یابد. ساخت مجموعه تاریخی «مختارنامه» به کارگردانی داوود میرباقری پس از وقفه‌ای چند ساله که میان کار در ساخت آن ایجاد شد، بالاخره با موفقیت پایان یافت و از همان روز اول پخش از شبکه یک سیما با اقبال مخاطبان رو به رو شد.

در نهایت نیز به عنوان یکی از سریال‌های مطرح سیما در زمره پربیننده‌ها قرار گرفت. اما این استقبال تنها مختص تماشاگران ایرانی نبود بلکه مخاطبان بسیار دیگری برای دیده

شدن پیدا کرده بود. این مجموعه تلویزیونی در سال‌های ۸۹ و ۹۰ در بیشتر کشورهای مسلمان منطقه دیده شد و با توجه به سابقه کار هنری در زمینه ساخت مجموعه‌های تلویزیونی و فیلم‌های سینمایی در دو دهه گذشته هنرمندان ایرانی در خلق آثار بزرگ دینی، تاریخی و اجتماعی موفق بوده‌اند. این موضوع نظر علاقه‌مندان به تاریخ ادیان و به ویژه مسلمانان کشورهای همسایه را متوجه خود کرد.

خبرهای متفاوتی از استقبال کشورهای عربی برای تماشای این فیلم می‌شنیدیم از جمله آنکه بسیاری از مردم استان جنوبی عراق با هیجان خاصی این سریال را دیدند و تعدادی آنها را ضبط کرده تا دوباره آن را تماشا کنند.

یک نویسنده و منتقد بحرینی درباره صنعت سریال سازی ایران نوشته بود: صنعت سریال‌سازی در ایران آن هم در سال‌های اخیر به اوج رسیده است و همچنان ادامه دارد.

یادآور می‌شود، در سال‌های مختلف، مجموعه‌های تلویزیونی ایرانی در سراسر منطقه خاورمیانه، شمال آفریقا، آسیای میانه، شبه قاره و حتی اروپا و آمریکا بینندگان فراوانی داشته که مجموعه‌های تاریخی اسلام در این بین، بیش از همه مورد توجه بوده‌اند.

خلاصه اینکه شنیده و خوانده بودیم، اگرچه میان سریال‌های تاریخی ایران تفاوت بسیاری وجود دارد، اما با تمام این‌ها همه مجموعه‌هایی که در شبکه‌های عربی پخش شد، موفق ارزیابی شده‌اند. زیرا با اقبال مردم در جهان عرب

روبه‌رو بوده‌اند. او نوشته بود: تعدادی از این سریال‌ها با دوبله در کشورهای عربی پخش شد و تعدادی دیگر همچون سریال «مریم مقدس»، برای نخستین بار به صورت رسمی از شبکه ابوظبی به نمایش درآمد. همچنین شبکه السودان و شبکه‌های عربی دیگر نیز سریال‌های «یوسف پیامبر»، «مردان آنجلس» و «ابن سینا» را پخش کردند. رشد صنعت سریال‌سازی اقدامی است که می‌تواند برای صدا و سیمای کشور به موفقیت اقتصادی و رشد فرهنگی و افزایش مخاطب در کشورهای مختلف پیوند خورد.

امید که با انتخاب موضوعات بکرو نگاه کارشناسی به ابزار فرهنگی، آثار درخور عرضه جهانی تولید شود.

بهبود مستمر و بهره‌وری سازمانی

معصومه لاجوردی - مهندس صنایع: امروزه چالش بزرگ کشورهای در حال توسعه، بهره‌وری است. کابین یک الگوی ساده و کم هزینه است که کلید موفقیت ژاپنی‌ها بوده است. جهان سازمانی امروزی، جهانی پر رقابت و پر چالش است. در این میان، بسیاری از سازمان‌ها برای ماندگاری و بهبود وضعیت خود در بازار رقابتی امروزی، بهبود بهره‌وری را سرلوحه کار خود قرار داده‌اند. بسیاری از سازمان‌ها و شرکت‌های موفق دنیا بهره‌وری و پویایی سازمانی خود را مدیون بکارگیری سیستم‌های بهبود می‌دانند. یکی از این سیستم‌های بهبود، کابین است که آن را بهبود مستمر در محیط کار سازمانی و نگرش مبتنی بر عقل سلیم در مدیریت نوین تعریف می‌کنند. ماساکی ایامی که برای نخستین‌بار واژه کابین را وارد متون مدیریتی کرده است، آن را به عنوان یک استراتژی بهبود که تمامی افراد را از مدیران ارشد سازمان تا کارکنان عملیاتی، در فرآیندها درگیر و فعال می‌سازد، تعریف کرده است. این عبارت نه ابزاری خاص است و نه تکنیکی ویژه، بلکه مفهومی است که همانند چتری اغلب مفاهیم شناخته‌شده ژاپنی‌ها از جمله: عملیات به هنگام، مدیریت کیفیت جامع یا شش سیگما را در برمی‌گیرد. استفاده از طرح کابین در سازمان‌های مختلف در سراسر جهان موجب صرفه‌جویی بسیار بالا در هزینه‌های این سازمان‌ها شده است. روش کابین از طرح‌های بنیادین برای بهبود بهره‌وری و بهینه‌سازی سیستم‌های اداری، تولیدی و خدماتی است و به جای سرمایه‌گذاری مالی عظیم، نیازمند تلاش و تعهد است که در نهایت موجب مشتری‌مداری و وفاداری بیشتر آنها، برخورداری از نیروی کار بهره‌ور و خشنود، درآمد بالاتر، هزینه پایین‌تر و سود بیشتر می‌شود. فرهنگ لغت آکسفورد، از ۱۹۹۳ میلادی، واژه کابین را روشی مستمر در بهبود کار اثر بخشی فردی، بهره‌وری و نظایر آن در قالب فرهنگ کار، بیان می‌کند. کابین یک اصطلاح ژاپنی است که از دو واژه تشکیل می‌شود: کای (KAI) به معنای تغییر و زن (ZEN) به معنای حالت خوب؛ بنابراین کابین را می‌توان این‌گونه تعریف کرد: تغییر برای بهتر شدن. این تغییر دارای ۴ ویژگی عمده است:

۱- مستمر و پایان‌ناپذیر است، ۲- منظم و تدریجی است، ۳- اصولاً کم‌هزینه و مبتنی بر اصلاحات جزئی و کوچک است، ۴- بر پایه مشارکت همگانی است. در سطح سازمان، کابین به معنای بهبود پیوسته و مستمر، همراه با مشارکت همه افراد است که می‌تواند به عنوان یک فرهنگ فراگیر، عرصه‌های مختلف اندیشه، آموزش و پژوهش و کار و تولید را در تمام ابعاد فردی و اجتماعی در بر گیرد. در چنین فرهنگی، کارکنان از مدیران خود می‌آموزند و مدیران از ایده‌ها، آرا، افکار و نظرات کارکنان خود بهره می‌گیرند. زیرساخت فکری و نظری کابین، آموزش مستمر، مشارکت و تلاش گروهی، تحول دائمی و تعامل تمام افراد سازمان است.

۳ اقدام اساسی در کابین: ۱- تمامی فعالیت‌هایی که هزینه‌زا هستند، ولی ارزشی تولید نمی‌کنند (Muda) باید حذف شوند، ۲- فعالیت‌هایی که به شکلی در جای دیگری به صورت موازی انجام می‌شوند (Muri) یا یکدیگر تلفیق شوند، ۳- آن دسته از فعالیت‌هایی که برای تکمیل و بهبود سطح کیفی خدمات لازم است (Mura)، به فعالیت‌های سازمان افزوده شود.

معیارهای کلیدی برای بهبود مستمر: ۱- مشارکت مدیریت ارشد، ۲- رهبری، ۳- تمرکز بر ذی‌نفعان، ۴- تلفیق فعالیت‌های بهبود مستمر، ۵- فرهنگ بهبود مستمر، ۶- تمرکز بر فرآیندهای حیاتی، ۷- سیستم مدیریت کیفیت (QMS)، ۸- سیستم‌های بازخورد و اندازه‌گیری، ۹- سازمان یادگیرنده فلسفه و ذهنیت کابین: ۱- تعهد و پشتیبانی از گشودگی در مدیریت سازمان، ۲- سرزنش کردن و قضاوت‌های عجولانه موقوفه، ۳- تفویض قدرت و اختیار، ۴- تأکید بر توانایی‌های ناشناخته نیروی کار که وظایف ضمنی سازمانی را بر عهده دارند.

۵- تبادل کامل اطلاعات/اهداف تعریف شده، ۶- حل مسئله و استفاده از مفهوم کار تیمی، ۷- انعطاف در غنی‌سازی و توسعه وظایف کارکنان در سطوح مختلف، ۸- حداکثر استفاده از خرد نیروی کار برای بهبود مستمر، ۹- حذف مستمر اتلاف‌ها (فعالیت‌های فاقد ارزش افزوده)، ۱۰- توجه کامل به ریزه‌کاری‌ها مراحل اجرای کابین: ۱- ناحیه نمونه (هدف) را انتخاب کنید، ۲- گروه بهبود را ایجاد و سازمان‌دهی کنید، ۳- داده‌های آماری مورد نیاز را در ناحیه نمونه با کمک اعضای گروه گردآوری کنید، ۴- اعضای شرکت‌کننده را در کارگاه آموزشی با مفاهیم و ابزارهای بهبود آشنا کنید، ۵- نظام آراستگی (5S) را آغاز کنید، ۶- مودا (اتلاف)‌ها را شناسایی و فهرستی از آنها تهیه کنید، ۷- تحلیل علل ریزش اتلاف را در ناحیه نمونه انجام دهید و راه‌حل‌هایی را با استفاده از کار گروهی بیابید، ۸- راه‌حل‌هایی را که عملی‌ترند، انتخاب کنید، ۹- هر نوع تغییر فیزیکی در آرایش ناحیه نمونه را بدون فوت وقت انجام دهید، ۱۰- بهبود انجام گرفته را به صورت استاندارد درآورید، ۱۱- موفقیت حاصله را به اطلاع سایر همکاران‌تان برسانید، ۱۲- نتایج به دست آمده را ارزیابی کنید تا در مراحل بعدی مورد استفاده قرار گیرد، ۱۳- به سراغ مشکل بعدی بروید.

متهم ردیف اول آلودگی هوا؛ خودروی اسقاطی

نگاهی به روند اسقاط خودروهای فرسوده

مصوبه دولت در این زمینه از سال ۱۳۸۴ سالانه حداقل ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار خودروی فرسوده از رده خارج خواهند شد. با توجه به مطالب پیش گفته و لزوم خروج و انهدام خودروهای فرسوده ضرورت توجه به مدیریت بازیافت خودروهای فرسوده، بیش از پیش احساس می‌شود. قرار است سن فرسودگی خودروها را از ۲۰ سال به ۱۵ سال کاهش دهند. این باره معتقد است: «ما از سال ۱۳۸۴ تا ۲۰۱۴، هر سال ۱۰۰ هزار خودروی فرسوده از رده خارج کرده‌ایم. اما هنوز ۱۰۰ هزار خودروی فرسوده در کشور باقی مانده است. این خودروها آلودگی هوا را افزایش می‌دهند و خطر تصادم را برای رانندگان و عابران پیاده به همراه می‌آورند. بنابراین، مدیریت بازیافت خودروهای فرسوده، یکی از اولویت‌های اصلی دولت است.»

تعریف بازیافت و فواید آن
بازیافت فرآیندی است که در آن مواد زاید جدا شده و به‌عنوان ماده خام برای تولید محصولات جدید به کار گرفته می‌شود، به بیان دیگر، بازیافت عبارت است از بازگرداندن مواد قابل استفاده به چرخه تولید و یا به طبیعت و به این دلیل دارای مراحل چون جداسازی مواد قابل بازیافت (مانند شیشه، پلاستیک و فلز) و پردازش مواد است. به طوری که در فرایند یا فرایندهایی، مواد زاید دوباره قابل استفاده شوند.

بازیافت هم دارای فوایدی است
حجم زباله ورودی به محیط‌زیست کاهش می‌یابد، از آلودگی کاسته می‌شود، نیاز به مراکز دفن و زباله‌سوزها کاهش می‌یابد، نیاز به تولید و یا ورود موادخام کاهش می‌یابد، تولید ملی افزایش می‌یابد، باعث ایجاد اشتغال بیشتر می‌شود و ارتقای سطح عمومی بهداشت را در پی دارد.

**تا پایان امسال
واردکنندگان در قبال ۴۰۰
هزار خودروی اسقاط
شده می‌توانند به اندازه
یک چهارم آن یعنی ۱۰۰
هزار خودرو به کشور وارد
کنند، این آیین‌نامه‌ای است
که به امضای طرفین یعنی
مالکان و مسئولان مراکز
اسقاط خودرو یا همان
واردکنندگان خودروهای
خارجی و مسئولان ستاد
حمل و نقل و سوخت کشور
رسیده است.**

فرآیند بازیافت خودرو

حدود ۷۵ درصد وزن خودرو فلزات و ۲۵ درصد دیگر آن شامل مواد غیرفلزی همچون پلاستیک، لاستیک و شیشه است که دورریز محسوب می‌شوند و هنگامی که عمر یک خودرو به پایان می‌رسد، معمولاً به اوراق‌کنندگان فروخته می‌شود. قطعاتی که قابل فروش است، جدا و باقیمانده در محیط رها می‌شود یا به دستگاه خردکن فرستاده می‌شود. خردکن‌ها دارای چکش‌های بزرگ هستند که توده خودرو را شکسته و آسیاب کرده و به ذراتی به کوچکی یک مشت تبدیل می‌کنند، سپس فلزات از جنس آهن و غیرآهن از یکدیگر جدا می‌شوند، مواددیگر نیز دور ریز هستند. این دور ریز سبب آلودگی زمین و خاک می‌شود و تاثیر نامطلوبی بر محیط‌زیست دارد.

امروزه در کشورهای توسعه‌یافته تلاش بر آن است که میزان مواد دورریز را به حداقل برسانند. از جمله در انگلستان کنسرسیوم بازیافت خودرو انگلیس (CARE) پروژه‌ای را با همکاری خودروسازان و اوراق‌کنندگان خودرو در دست اجرا دارد که هدف از آن کاهش میزان دور ریز مواد غیرفلزی است. آنها روش‌های بازیافت بالقوه‌ای را در زمینه مواد غیرفلزی انجام می‌دهند و به کمک این روش‌ها می‌توان میزان دور ریز مواد اولیه را به ۸ درصد رساند و هدف آنها این است که این مقدار تا سال ۲۰۱۵م به ۵ درصد برسد.

میانگین سوخت منطقی برای خودروهای ساخت داخل ما ۷/۵ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر است.

برابر گزارش‌های منتشر شده در سایت موسسه هماهنگی مراکز اسقاط و بازیافت خودروی کشور و براساس محاسبات صورت گرفته هر خودروی فرسوده سالانه معادل ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان سوخت اضافی مصرف می‌کند که این رقم در واقع مابه‌التفاوتی است که از ناحیه رقم تمام شده بنزین توزیعی با رقم سوخت آزاد به دست می‌آید.

استانداردهای تعیین شده برای آلاینده‌های بنزین یورو ۲ نیز، میزان مجاز خروج آلاینده‌های هر خودرو در هر کیلومتر را ۲/۷ تعیین کرده و هم‌اکنون این میزان برای خودروی سمنند و پراید ۲/۲ گرم و در خودرویی مانند زانتیا ۰/۲ گرم و در هر خودروی فرسوده بیش از ۵۰ گرم در هر کیلومتر پایش است و براساس این آمارها خودروهای فرسوده متهم ردیف اول آلودگی هوای شهرها هستند و باید مجازات شده و به چنگ‌های اسقاط سپرده شوند ضمن آنکه سن مفید خودرو ۵ تا ۱۲ سال بیشتر نیست، گرچه در ایران این سن تازه به ۲۰ سال کاهش پیدا کرده است.

اتفاقی به نام بازیافت خودرو

بازیافت خودروهای فرسوده در چند دهه گذشته با وسعت یافتن شهرها و نیاز به خودرو برای سفرهای دورن شهری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده است. عده‌ای داشتن خودروی جدید و آخرین مدل را نشان جایگاه ویژه اجتماعی می‌دانند و اغلب جوانان نیز از راندن خودرو با سرعت بالا لذت می‌برند. تقاضا برای خرید خودروهای جدید با وجود تمامی مسائل مبتلا مانند گرانی بنزین، آلودگی هوا، کمبود پارکینگ و ترافیک سنگین، سبب ایجاد و رشد فناوری جدید ساخت خودروها شده است. خودروهایی که علاوه‌بر زیبایی، سرعت بیشتر، مصرف کمتر و بدنه کوچک‌تری دارند.

خودروهای تولید شده براساس فناوری جدید با توجه به امتیازهای پیش گفته و تسهیلاتی مانند فروش اقساطی، مورد استقبال قرار گرفته‌اند. آمارها نیز می‌گویند روزانه ۱۲۰۰ دستگاه خودروی جدید تولید می‌شود و به زبانی دیگر ناگزیر سالانه بیش از نیم میلیون خودرو جدید وارد معابر می‌شود. بنابراین نیاز به خروج خودروهای فرسوده از کاروان حمل‌ونقل درون شهری به شدت احساس می‌شود. این عمل علاوه‌بر آثار مثبت زیست‌محیطی از تبدیل شدن شهر به یک پارکینگ بزرگ پیشگیری می‌کند. براساس ماده ۶۲ قانون برنامه چهارم توسعه، تمامی خودروهای فرسوده باید تا سال ۱۳۸۸ از رده خارج شوند و با توجه به شمار خودروهای فرسوده برای تحقق

۱۰۰ هزار خودرو در قبال همین کنش، وارد کشور خواهد شد و بر این اساس قرار است سن فرسودگی خودروها را از ۲۵ سال به ۲۰ سال برسانیم.

قیمت‌های اسقاطی
بسیاری از کسانی که خودرویی آماده اسقاط شدن دارند از قیمت‌های تعیین شده برای اسقاط کردن چندان دل‌خوشی ندارند و معتقدند که از ناچاری و اجبار برای اسقاط خودرو و تحویل گرفتن یک خودروی جدید تن به چنین قیمت‌هایی می‌دهند، اما علیرضا چلوبی مدیرعامل موسسه هماهنگی مراکز اسقاط و بازیافت خودروی کشور (یا همان مهاب) معتقد است که قیمت ۲ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان برای هر خودرو، قیمت بسیار مناسبی است، به ویژه که با انجام اصلاحات در روند اسقاط خودرو مردم به محض تحویل خودروی فرسوده و ارائه وکالت به مراکز اسقاط این وجه را نقدا دریافت می‌کنند. در حالی‌که در گذشته نه چندان دور آنها مجبور بودند مبلغ یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان را که حالا شده ۲ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان) با طی کردن یک روند طولانی دریافت می‌کنند. آمارها همچنین حکایت دارند که در حال حاضر که عمر فرسودگی خودروها به ۲۰ سال رسیده حدود یک میلیون دستگاه خودروی فرسوده در حال تردد هستند که البته تفکیک نشده که بیشترین خودروهای فرسوده از چه مدل یا چه نوع خودرویی هستند، اما از آنجا که دیگر خودروهای پیکان، ژبان و رنوهای مدل قدیمی کمتر در جاده‌ها و خیابان‌ها و شهرها مشاهده می‌شوند می‌توان حدس زد که بیشترین خودروهای فرسوده متعلق به آخرین نسل‌های پیکان ۱۳۷۲ یا ۷۴ به بعد یا پرایدهای کاربراتوری هستند که از همان سال‌ها وارد خیابان‌ها و جاده‌های کشور شدند، اگرچه برخی رانندگان این دست از پرایدها را هنوز ستایش می‌کنند و معتقدند «آنها مرگ ندارند» با این حال با پایان عمر همین‌ها که مرگ ندارند، پلیس از تردد آنها در خیابان‌ها و جاده‌ها جلوگیری کرد به ویژه که سازمان محیط‌زیست نیز درباره خودروهای کاربراتوری سخت‌گیری‌های زیادی را پیش‌بینی و طراحی کرده است. با این حال علیرضا چلوبی مدیرعامل موسسه هماهنگی مراکز اسقاط و بازیافت خودروی کشور در این باره معتقد است:

یک به چهار
آن‌طور که آمارها می‌گویند تا پایان امسال واردکنندگان در قبال ۴۰۰ هزار خودروی اسقاط شده می‌توانند به اندازه یک چهارم آن یعنی ۱۰۰ هزار خودرو به کشور وارد کنند، این آیین‌نامه‌ای است که به امضای طرفین یعنی مالکان و مسئولان مراکز اسقاط خودرو یا همان واردکنندگان خودروهای خارجی و نیز مسئولان ستاد حمل‌ونقل و سوخت کشور رسیده است.

مسئولان ستاد سوخت کشور ارائه داده‌اند حکایت از آن دارد که در دو سه ماه اخیر اسقاط خودروهای فرسوده به عهده واردکنندگان خودرو گذاشته شده است. با این حال هنوز مردم در مورد برخی فعالیت‌های آنها دچار کم اطلاعی هستند و از جمله نمی‌دانند، پس از تحویل دادن خودروهایشان از مواد و بدنه این خودروها چه نوع استفاده‌ای می‌شود؟! گرچه یکی دوبار در این زمینه فیلم‌های مستندی از تلویزیون پخش شده اما ظاهراً هنوز بسیاری از مردم از چگونگی وقوع بازیافت خودروهای خود اطلاع چندانی ندارند فقط گه‌گاه تصاویر و خبرهای کوتاهی از مراکز به نام مراکز اسقاط یا همان قبرستان خودروهای از رده خارج شده با مشت‌آلود آمار پردازش شده به آنها عرضه می‌شود. اما نمی‌دانند اساس این پدیده از کجا و چگونه شکل گرفته است. در این گزارش شما با بخش‌هایی از چگونگی بازیافت خودرو در ایران و جهان آشنا می‌شوید.

آن‌طور که آمارها می‌گویند تا پایان امسال واردکنندگان در قبال ۴۰۰ هزار خودروی اسقاط شده می‌توانند به اندازه یک چهارم آن یعنی ۱۰۰ هزار خودرو به کشور وارد کنند، این آیین‌نامه‌ای است که به امضای طرفین یعنی مالکان و مسئولان مراکز اسقاط خودرو یا همان واردکنندگان خودروهای خارجی و نیز مسئولان ستاد حمل‌ونقل و سوخت کشور رسیده است.

با این حال مسئولان ستاد حمل و نقل و سوخت کشور معتقدند مراکز اسقاط و خارج‌کنندگان خودروها از رده، در این میان سود ۱۰۰ درصدی می‌برند. سیدمجتبی شفیع در این باره می‌گوید: از ابتدای امسال تا کنون حدود ۶۰ هزار دستگاه از رده خارج شده و ۲۴ هزار دستگاه آن در ۳ ماه گذشته براساس طرح جدید این ستاد انجام شده و پیش‌بینی، این است که هدف‌گذاری خروج ۴۰۰ هزار خودرو از رده، تا پایان سال تحقق پیدا کند و تا پایان سال فقط

گروه گزارش: همین چند روز پیش بود که یکی از مسئولان بلندپایه ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور به نمایندگان رسانه‌ها گفت: باید شمار مراکز اسقاط خودروهای فرسوده هم از لحاظ کیفی و هم از لحاظ کمی تا پایان امسال به ۲ برابر افزایش پیدا کند که معنای ابتدایی این نکته این است که ۱۲۶ مرکز اسقاط خودرو در کشور باید حداقل به ۲۵۲ مرکز برسد تا بتواند امور مربوطه را انجام دهد.

این هدف‌گذاری که از پیش تعیین شده اما در ۶ ماه اول امسال چندان پیشرفتی نداشته و باید دید تا پایان امسال چند مرکز جدید دیگر اسقاط خودرو به زنجیره این نهاد خودرویی کشور متصل خواهد شد.

البته قائم مقام ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت کشور به این نکته هم اشاره‌ای کرده و یادآور شده که با گذشت ۱۰ سال از عمر این نهاد فعال فقط یک و نیم میلیون دستگاه خودروی فرسوده از رده خارج شده‌اند.

براساس آمارهایی که سیدمجتبی شفیع ارائه کرده و نسخه‌ای از آنها را نیز در سایت ستاد سوخت کشور گذاشته در طول یک سال ۲۵۰ هزار دستگاه خودروی فرسوده و در یکی از سال‌ها هم فقط ۷۲ هزار دستگاه خودرو از شبکه خارج شده است.

او هم مثل برخی دیگر از مسئولان ستاد سوخت کشور معتقد است، با تغییراتی که اخیراً در نوع نگاه مسئولان به ضرورت شتاب گرفتن روند از رده خارج کردن خودروها رخ داده، پیش‌بینی می‌شود که این ستاد در هدف‌های از پیش تعیین شده‌اش یعنی خروج ۴۰۰ هزار خودروی فرسوده تا پایان ۹۳ دست بیابد، البته آنها برای تحقق این هدف شرط هم گذاشته‌اند و آن اینکه باید سرمایه‌گذاران بیشتری برای حضور در این عرصه وارد شوند.

شفیع در این میان به نکته دیگری هم اشاره کرده و گفته است که برای ارتقای کیفی خدمات مراکز اسقاط خودرو باید توجه داشت که در خودروهای فرسوده قطعاتی وجود دارد که بازیافت آنها منابع خوبی در هر زمینه به کشور تزریق می‌کند و در این بحث باید از فناوری‌های نوین سود جست تا خودروها به طور

کامل بازیافت شوند و قطعه دورریز و به درد نخور نداشته باشند. او در تازه‌ترین مطلبی که به خبرنگاران یادآوری کرده گفته: یک سری ابهاماتی در کنش و فعالیت‌های این مراکز وجود داشت مثلاً این که این مراکز انحصاری هستند و پشت صحنه‌هایی هم دارند که از دید مدیریت مربوطه و رسانه‌ها پنهان است که ما تلاش داریم این فعالیت‌ها در فضایی شفاف، رقابتی و بدون محدودیت و رانت انجام شود.

البته آمارهایی هم که برخی از

هارتلند همان سرزمینی است که به واسطه داشتن موقعیتی خاص و ظرفیت‌های خاص جغرافیایی و استراتژیکی چنان مهم است که در صورت فرمانروایی بر آن فرمانروایی بر جهان محقق خواهد شد. هارتلند یعنی قلب جهان یعنی مهم‌ترین نقطه کره زمین در زمانی خاص. هارتلند و قلب جهان در طول زمان سرزمین‌های متفاوتی بوده و در هر زمان معین در یک سرزمین اطلاق می‌شود که در قرن بیستم هارتلند جهان آسیای مرکزی بود و در حال حاضر هارتلند جهان ایران است. در قرن بیستم هارتلند جهان ایران است و یکی از دلایل حمله نظامی آمریکا به خاورمیانه و کشورهای هم‌مرز با ایران تسلط و نفوذ بر قلب جهان (ایران) است.

هارتلند جهان یا کشور ایران دارای موقعیت‌های استراتژیکی و ژئوپلیتیکی بسیار ممتاز است که در جهان، ایران را به قلب جهان مبدل کرده است. کشور ایران با دارا بودن نفت، منابع معدنی بسیار غنی، موقعیت قرارگیری در نزدیکی مهم‌ترین آب‌های جهان، و از همه مهم‌تر سرمایه انسانی بسیار غنی و ایدئولوژی بسیار قوی مبدل به قلب جهان شده است.

در این‌باره خبرگزاری ایسنا گفت‌وگویی با محمدباقر صدری کارشناس اقتصادی انجام داده که در پی می‌آید. وی گفت: هارتلند (قلب جهان) در طول تاریخ، سرزمین‌های متفاوتی بوده و در هر زمان معین به یک سرزمین اطلاق می‌شود که در قرن بیستم هارتلند جهان، آسیای مرکزی بود و در حال حاضر هارتلند جهان، ایران است. محمدباقر صدری، افزود: در حال حاضر ایران در منطقه ژئوپلیتیک بسیار ایده‌آلی قرار دارد که باید از این موقعیت در جهت پیشرفت کشور استفاده کنیم.

هر حکومتی که طی یک قرن اخیر در ایران بر سر کار آمده به دلیل موقعیت هارتلند بودن کشور در منطقه تاثیرگذار بوده است. وی افزود: به طور مثال پدیده‌هایی همچون انقلاب مشروطه، ملی شدن صنعت نفت و انقلاب اسلامی ایران به دلیل موقعیت حساس ژئوپلیتیک کشور، تاثیرات بزرگی در منطقه ایجاد کردند. دشمنان کشور نیز با علم به این مسئله سعی کردند با ترفندهای مختلف از جمله جنگ تحمیلی، کنترل ایران را در دست بگیرند که خوشبختانه موفق نشدند.

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه وظیفه مسئولان و مدیران در ایران به دلیل ویژگی هارتلند بودن کشور بسیار سنگین‌تر از کشورهای غیرهارتلند است، تاکید کرد: باید از این موقعیت ژئوپلیتیکی خدادادی برای توسعه همه‌جانبه سیاسی و اقتصادی بهره بگیریم و قهرمانان ملی شدن صنعت نفت و قهرمانان انقلاب اسلامی را خوشحالش کنیم.

صدری با اشاره به پشت‌سر گذاشتن ۵ برنامه توسعه در کشور گفت: یک سال دیگر وارد برنامه ششم توسعه می‌شویم. فرصت‌های عظیمی در برنامه پیش‌بینی شده که نباید تنها روی کاغذ باقی بمانند، بلکه باید در عمل پیاده شوند. وی بر اهمیت کاهش وابستگی به نفت تاکید و اظهار کرد: توطئه‌های نظام سلطه در اتکای اقتصاد کشور به نفت نقش دارد اما متاسفانه ما هم در توطئه‌هایی که به‌عهد خودمان بوده، کوتاهی کرده‌ایم. شناخت ظرفیت‌ها برای توسعه زیرساخت‌های غیرنفتی باید سرلوحه امور قرار گیرد.

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه متاسفانه ما در شاخص‌های اقتصادی به‌جز ترکمنستان و افغانستان از بسیاری کشورهای منطقه عقب‌تر هستیم، گفت: نباید از ظرفیت‌های نوبنی که همواره ایجاد می‌شود غافل شویم. هارتلند جهان صنعتی‌ای‌تی به عنوان صنعتی مهم، روند مناسب‌ات جهانی را در هم کوبیده است. آ‌ی‌تی وسیله‌ای برای کاهش شکاف عمیق توسعه بین کشورهای صنعتی و کشورهای جهان سوم شده که ما نیز باید از این صنعت بهترین استفاده را ببریم. وی با اشاره به قرار داشتن شهری در نزدیکی کوالالامپور به عنوان پایتخت الکترونیکی مالزی اظهار کرد:‌های‌تک فرصتی در اختیار مالزی قرار داد که دیگر نمی‌توان این کشور را کنترل کرد. این صنعت می‌تواند در اختیار همه کشورهای از جمله ایران قرار گیرد. ما در ۱۲ سال گذشته پیشرفت‌هایی در صنعت آ‌ی‌تی داشته‌ایم اما به‌هیچ‌وجه کافی نبوده و ما هنوز واردکننده بسیاری از محصولات الکترونیک از کشورهای جنوب‌شرقی آسیا هستیم.

نگاهی گذرا به وضعیت شرکت‌های برتر جهان

۵۰۰ شرکت با فروش ۳۱/۵ هزار میلیارد دلار

۲۰۱۳م. فروش ۵۰۰ شرکت برتر جهان با رشد ۲/۵ درصدی نسبت به سال قبل، به ۳۱ هزار و ۵۸۸ میلیارد دلار و سودشان با ۲۷ درصد رشد به هزار و ۹۵۶ میلیارد دلار رسیده است که این میزان سود معادل ۶/۳ درصد فروش است. همچنین سرمایه این شرکت‌ها ۱۲۳ هزار و ۴۷۷ میلیارد دلار و تعداد کارکنان آنها ۶۵ میلیون و ۲۲۴ هزار نفر است.

ملی نفت ایران به علت در دسترس نبودن اطلاعات در جدول نیامده است. همچنین در ارزیابی سال ۹۰ جمع فروش ۱۰۰ شرکت برتر ایران ۲۶۴ هزار میلیارد تومان و میزان فروش شرکت پالایش نفت اصفهان به عنوان پرفروش‌ترین شرکت ایرانی ۱۷ هزار و ۶۱۳ میلیارد تومان بوده است. بعد از گذشت چند سال بحرانی در اقتصاد جهان، در سال

سید علی اصغر علوی: نشر به فور چون مطابق معمول همه ساله، فهرست ۵۰۰ شرکت برتر جهان از لحاظ فروش در سال ۲۰۱۳ م را منتشر کرده است با توجه به اهمیت این جدول و نقش شرکت‌های بزرگ در اقتصاد امروز دنیا، نگاهی کلی به آن خواهیم داشت. لازم به ذکر است شرکت‌هایی وجود دارند که نام بعضی از آنها مانند شرکت

واقع شده و سهامش از جمله سهام پرفرمدار در بورس است با رشد ۲۰ درصدی به حدود ۸ میلیارد دلار رسیده است. آلیانتس که در سال ۲۰۰۸ میلادی ۶۰ درصد از سهام درسدنر بانک را به مبلغ ۱۴/۴ میلیارد دلار و در سال ۲۰۰۹ نیز باقی‌مانده سهام را به کومرتس بانک فروخته است، در ازای واگذاری کامل درسدنر بانک، مالکیت ۱۴ درصد از سهام کومرتس بانک را نیز به دست آورده و بنابراین در صنعت بانکداری نیز فعال است. در صنایع غذایی شرکت نستله با ۹۹/۵ میلیارد دلار فروش همچنان حرف اول را می‌زند سود این شرکت سوئیسی که در ایران هم سرمایه‌گذاری‌هایی انجام داده و ۹۸ درصد درآمدش را از خارج از سوئیس کسب می‌کند با ۴/۵ درصد کاهش به ۱۰/۸ میلیارد دلار رسیده و در رتبه ۷۲ قرار گرفته است. در صنایع هوایی شرکت بوئینگ با ۸۶/۶ میلیارد دلار فروش در رتبه نودم جای خوش کرده و ایرباس با ۸ میلیارد دلار فروش کمتر در رتبه ۱۰۲ قرار دارد. همچنین در خطوط هوایی شرکت لوفت‌هانزا با درآمدی بالغ بر ۳۹/۸ میلیارد دلار همچنان پیشواز ایرلاین‌ها بوده و رده ۲۷۵ را به خود اختصاص داده است سود این شرکت آلمانی که ۶۰ هزار کارمند داشته و اخیراً تعدادی از پروازهایش به علت اعتصاب کارکنان لغو شده با ۶۷ درصد کاهش به ۴۱۵ میلیون دلار رسیده است. شرکت والت دیسنی که در زمینه تهیه فیلم و کارهای هنری فعال است با ۴۵ میلیارد دلار فروش رتبه ۲۲۲ را به خود اختصاص داده است. نام دو شرکت پستی و کوکاکولا که بر بیش از ۶۰ درصد بازار نوشابه دنیا تسلط دارند به ترتیب با ۶۶/۴ و ۴۶/۸ میلیارد دلار فروش در رده‌های ۱۳۷ و ۲۲۴ دیده می‌شود. شرکت تاتا موتورز هند که صاحبان سهام آن اصالتی ایرانی داشته و در زمینه تولید خودرو فعالیت می‌کنند توانسته است فروشش را با ۱۰/۹ درصد رشد به ۳۸/۵ میلیارد دلار رسانده و از رتبه ۳۱۶ به ۲۸۷ صعود کند. در زمینه صنایع شیمیایی شرکت باسف به‌رغم کاهش ۲/۹ درصدی، با ۹۸/۲ میلیارد دلار فروش همچنان برترین شرکت در این صنعت است. با این حال سود باسف که مقر آن در لویدویگ‌شافت آلمان است با رشد ۲/۵ درصدی به ۶/۴۳ میلیارد دلار رسیده است. در صنایع مرتبط با رایانه شرکت هیولت-پاکارد که محصولاتش با علامت تجاری hp عرضه می‌شود با ۱۱۲/۳ میلیارد دلار فروش پنجاهمین شرکت برتر است سود این شرکت که نام آن برگرفته از نام موسسانش است به ۵/۱ میلیارد دلار رسیده است. شرکت معروف IBM دیگر شرکت فعال در این صنعت است که معمولاً تجهیزات و ماشین‌آلات ساخت‌افزایی را ساخته و با ۹۹/۸ میلیارد دلار فروش همانند هیولت پاکارد با کاهش فروش مواجه شده و از رتبه ۶۲ به ۷۱ تنزل یافته است. مایکروسافت یکی دیگر از شرکت‌های امریکایی فعال در این صنعت است که با ۷۷/۸ میلیارد دلار فروش در رتبه ۱۰۴ قرار دارد با وجود این، مایکروسافت به روند ۲۱/۹ میلیارد دلار سود، همچنان به روند سوددهی خود ادامه داده و سهام آن در رده با ارزش‌ترین سهام بورس نیویورک قرار دارد. شرکت گوگل که قوی‌ترین موتورهای جست‌وجو را دارد با ۶۰/۶ و ۱۲/۹ میلیارد دلار فروش و ۲۷ پله صعود در جایگاه ۱۶۲ قرار گرفته است سود این شرکت امریکایی که در سال ۲۰۱۱ شرکت موتورلا موبیلیتی را در یک معامله ۱۲/۵ میلیارد دلاری خریداری کرد همچنان رو به افزایش بوده به طوری که به ۱۲/۹ میلیارد دلار رسیده است. در صنایع ورزشی شرکت امریکایی نایک با ۲۵/۸ میلیارد دلار فروش ۲/۴۸ میلیارد دلار سود را ثبت کرده و جایگاه ۴۸۴ را به خود اختصاص داده است.

سی و چهارم ایستاده است. بزرگترین بانک حاضر در جدول بانک صنعتی و بازرگانی چین با ۱۴۸ میلیارد دلار سرمایه است. این بانک چینی سه دهه پیش پایه‌گذاری شده و یکی از چهار بانک بزرگ چین است که در سایه رشد اقتصادی اعجاب‌آور اژدهای زرد توانسته است از بانک‌هایی همچون بانک آمریکا و دوپچ بانک پیشی بگیرد. این بانک چینی با ۴۲/۷۲ میلیارد دلار سود و ۳۱۲۴ میلیارد دلار سرمایه، بعد از گروه خدمات مالی فنی سی (FANNIE MAE) آمریکا که بیشتر در املاک فعالیت کرده و با سرمایه ۳۲۷۰ میلیارد دلاری درآمد تمامی شرکت‌های جهان محسوب می‌شود، بیشترین سرمایه را در اختیار دارد. سوسیته جنرال فرانسه که ۱۵۰ سال پیش تأسیس شده و در شرق اروپا فعالیت‌های گسترده‌ای دارد با ۱۳۲/۷ میلیارد دلار فروش و ۲/۹ میلیارد دلار سود بزرگترین بانک اروپا است و از رتبه ۶۱ به جهشی قابل توجه به رتبه ۳۳ جهش کرده است. بی‌ان پی پاریباس، بانک آو چاینا و بانک آو امریکا از دیگر بانک‌های مطرح هستند که به ترتیب با ۱۰۵/۶، ۱۲۱، ۱۰۱/۷ میلیارد دلار درآمد در رتبه‌های ۴۰، ۵۹ و ۶۶ قرار گرفته‌اند. نکته جالب کاهش درآمد ۱۰/۲ درصدی دوپچه بانک است که باعث شده تا با ۶۰/۵ میلیارد دلار از رده ۱۳۰ به ۱۶۳ سقوط کند این بانک آلمانی که تا چند سال پیش بزرگترین بانک دنیا بود و فعالیت‌های گسترده‌ای را با بانک‌های ایرانی داشت فقط ۸۸۴ میلیون دلار سود داده است. نکته

جالب در صنعت بانکداری زبان‌های بالایی است که در سال قبل نصیب بانک‌ها شده است به طوری که گروه یونی کدیت ایتالیا و رویال بانک اسکاتلند با ۱۸/۵ و ۱۳/۴ میلیارد دلار بیشترین زیان را در میان شرکت‌های حاضر به ثبت رسانده‌اند. در صنعت بیمه شرکت آلیانتس که نخستین شرکت در جهان بوده که حدود یک قرن پیش خدمات بیمه خودرو را ارائه کرد با ۱۳۴/۶ میلیارد دلار درآمد در همان رتبه ۳۱ قرار گرفته است؛ سود این شرکت آلمانی که دفتر اصلی آن در مونیخ

قرار گرفتن شرکت SAIC MOTOR با ۹۲ میلیارد دلار فروش در جایگاه ۸۵ و بالاتر از شرکت‌هایی نظیر هیوندای و پژو است که با ۷۹/۸ و ۷۱/۸ میلیارد دلار فروش نامشان در جایگاه صدم و ۱۱۹ دیده می‌شود. در صنعت الکترونیک اگر چه شرکت سامسونگ غول اقتصادی کره که بیش از ۳۰ درصد بازار تلفن‌های همراه را در اختیار دارد با ۲۰/۸ میلیارد دلار فروش دو پله بالاتر از اهل آمریکا با ۱۷۰ میلیارد دلار فروش، در رتبه ۱۳ و ۱۵ ایستاده است با این حال شرکت امریکایی در سایر موارد بسیار جلوتر از رقیب کره‌ای قرار دارد، چراکه ایل با عرضه محصولات هم‌چون آی پد، آی فون و رایانه‌های مک، انقلابی در صنایع الکترونیک و رایانه‌ای به وجود آورده است و با ۴ پله صعود در رده پانزدهم قرار گرفته و سودش به‌رغم کاهش ۱۱/۳ درصدی به ۳۷ میلیارد دلار رسیده حال آنکه سامسونگ فقط ۱۷ میلیارد دلار سود داده است ضمن آنکه تعداد کارکنانش ۲۰۲ هزار نفر از ۸۴ هزار کارمند اهل بیشتر است. در این صنعت شرکت جنرال الکتریک

که تا چند سال پیش یک‌تاز این رشته بود با ۱۴۶/۲ میلیارد دلار فروش و سه پله سقوط در رده ۲۷ ایستاده است؛ سود این شرکت امریکایی که ادیسون یکی از پایه‌گذاران آن بوده ۱۳ میلیارد دلار و تعداد کارکنانش ۳۰۷ هزار نفر است. از دیگر شرکت‌های مطرح این صنعت شرکت هیتاچی است فروش این شرکت ژاپنی که بخش تولید دیسک سخت خود را به مبلغ ۴/۳ میلیارد دلار به شرکت وسترن دیجیتال و بخش تولید هارد ۳/۵ اینچ خود را نیز

به شرکت توشیبا واگذار کرده است با کاهش ۱۱/۸ درصدی به ۹۶ میلیارد دلار رسیده و در مکان ۷۸ قرار گرفته است. سونی دیگر غول ژاپنی که بزرگترین تولیدکننده تلویزیون الکترونیکی و سومین تولیدکننده تلویزیون است با درآمدی بالغ بر ۷۷/۵ میلیارد دلار در مکان ۱۰۵ جا خوش کرده است این شرکت ژاپنی ضمن کاهش فروش با زیان ۱/۲۸ میلیارد دلاری نیز مواجه شده است. همچنین در صنعت مخابرات شرکت معروف AT&T آمریکا با ۱۲۸/۷ و ۱۸/۲ میلیارد دلار فروش و سود در همان جایگاه سال گذشته یعنی

رشد به ۲۲/۵ میلیارد دلار رسانده است. از دیگر شرکت‌های بزرگ نفتی می‌توان به توتال فرانسه و شرون آمریکا با ۲۲۸ و ۲۲۰ میلیارد دلار فروش اشاره کرد که نامشان در رتبه‌های یازدهم و دوازدهم دیده می‌شود. همچنین شرکت گاز پروم با ۱۶۵ میلیارد دلار درآمد و ۳۵/۸ میلیارد دلار سود، ضمن آنکه بزرگترین شرکت روسی حاضر در جدول است از لحاظ سوددهی بهترین عملکرد را در میان شرکت‌های نفتی داشته و در رتبه هفدهم قرار دارد. این شرکت روسی با وجود تحریم‌های غرب علیه روسیه در سال جاری، قرارداد بزرگی را با چین منعقد کرده است. این شرکت دولتی بوده و ۴۲۹ هزار نفر کارمند دارد.

شرکت Glencore سوئیس با فروشی افزون بر ۲۲۲ میلیارد دلار در سال قبل دهمین شرکت بزرگ جهان از لحاظ میزان فروش بوده و به تنهایی ۶۰ درصد بازار فلز روی، ۵۰ درصد بازار مس، ۹ درصد بازار غلات و ۳ درصد روغن جهان را به خود اختصاص داده است. با وجود این، کاهش قیمت فلزات و مواد اولیه موجب شد تا زیان ۷/۴ میلیارد دلاری در کارنامه این شرکت سوئیس به ثبت برسد. شرکت فولکس واگن آلمان که ۳ خودروی گلف، بیتل و پاسات را در میان ده خودروی برتر جهان در سال قبل داشته است، با ۲۶۱/۵ میلیارد دلار فروش بعد از مدت‌ها رتبه اول بزرگترین خودروساز جهان و هشتمین شرکت برتر جهان را به خود اختصاص داده و شرکت تویوتا موتور را که سال قبل به عنوان برترین خودروساز مطرح بود، پشت سر گذاشته است با وجود این شرکت ژاپنی با فروش ۲۵۶ میلیارد دلاری توانسته است تا ۱۸ میلیارد دلار سود اعلام کند که ۵۰ درصد بیشتر از فولکس واگن است. فروش شرکت دایملر بنز که از لحاظ ارزش برسد همچنان معتبرترین برند صنایع خودرو را به خود اختصاص داده است با ۶/۶ درصد رشد به ۱۵۶/۶ میلیارد دلار رسیده و باعث ترقی جایگاه این شرکت آلمانی از ۲۳ به ۲۰ شده است ضمن آنکه سود دایملر با ۱۶ درصد افزایش به ۹/۱ میلیارد دلار رسیده است. دو شرکت امریکایی جنرال موتورز و فورد موتورز که سالیان درازی عنوان پرفروش‌ترین شرکت‌های جهان را در اختیار داشتند با ۱۵۵/۴ و ۱۴۶/۹ میلیارد دلار فروش در رتبه‌های ۲۱ و ۲۶ برترین شرکت‌های جهان قرار گرفته‌اند. شرکت‌های هوندا، نیسان موتور و بی‌ام‌دیلیو به ترتیب با ۳۹۶ میلیارد دلار فروش؛ این شرکت انگلیسی که فعالیت‌هایش را ابتدا از ایران شروع کرده است، توجه ویژه‌ای به انرژی‌های تجدیدپذیر داشته و سودش را با ۱۰۰ درصد

اگر یک بررسی اجمالی از میزان فروش بر اساس نوع صنعت مورد فعالیت داشته باشیم، متوجه خواهیم شد که بیشترین شرکت‌های حاضر در زمینه انرژی و به ویژه صنایع نفتی مشغول به کار هستند، چنان که از ۱۲ شرکت برتر جهان ۷ شرکت در صنعت نفت فعالیت می‌کنند.

اصفهان میزبان

۳ نمایشگاه تخصصی

نمایشگاه تخصصی خودروهای دیزلی، نمایشگاه ماشین‌آلات راه‌سازی و نمایشگاه در و پنجره و ماشین‌آلات وابسته در محل برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی اصفهان برپا می‌شود. در نمایشگاه خودروهای دیزلی که برای نخستین بار در سطح کشور از سوم تا ششم مهر برگزار می‌شود، شرکت‌هایی از استان‌های تهران، اصفهان، فارس و آذربایجان غربی حضور دارند. این نمایشگاه در مساحت بالغ بر ۲ هزار متر مربع برپا می‌شود و در آن شرکت‌های مطرح خودروساز از جمله سایپا دیزل، امیکو، رنو، بهمن دیزل، سیاموتور، تیرازه دیزل، گروه صنعتی ماموت، ایران کاوه و آدهایتکس محصولات خود را به نمایش خواهند گذاشت.

هفتمین نمایشگاه ماشین‌آلات راه‌سازی

همزمان با برگزاری این نمایشگاه، هفتمین نمایشگاه اختصاصی و بین‌المللی ماشین‌آلات راه‌سازی، راهداری، معدنی و ریلی با حضور ۳۰ شرکت از استان‌های مرکزی، یزد، اصفهان، تهران، خراسان رضوی و کرمان برگزار می‌شود.

در این نمایشگاه نمایندگانی از شرکت‌های هیوندای، فتون، زومالین، سان وارد، کوماتسو، اس‌دی‌ال‌جی، همیار ماشین، هیدرومک، تیرازه، دلنا راه، لیوگانگ و هپکو در فضایی بالغ بر ۶ هزار و ۵۰۰ مترمربع آخرین محصولات خود را به نمایش خواهند گذاشت.

زمان بازدید از نمایشگاه‌های یاد شده از ساعت ۱۵ تا ۲۱ روزهای سوم تا ششم مهر اعلام شده است.

نخستین نمایشگاه در و پنجره و ماشین‌آلات در اصفهان

اولین نمایشگاه تخصصی در و پنجره و ماشین‌آلات وابسته اصفهان از ۷ تا ۱۰ آبان ماه با حضور و مشارکت ده‌ها شرکت و واحد تولیدی و صنعتی، در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی اصفهان برگزار خواهد شد.

در این نمایشگاه شرکت‌ها و واحدهای مختلف تولیدی در و پنجره و صنایع وابسته از استان‌های تهران، تبریز، یزد، اصفهان، اردبیل، قم، خراسان رضوی، البرز و فارس جدیدترین و نوین‌ترین تولیدات، تجهیزات و خدمات مربوط به صنعت در و پنجره، سیستم‌های کنترل ترددی و دیگر صنایع وابسته خودشان را ارائه و به نمایش عموم می‌گذارند. معرفی ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل صنایع و خدمات مربوط به در و پنجره، شناسایی و معرفی مشکلات، موانع و نقاطضعف موجود، ایجاد زمینه‌های سرمایه‌گذاری، آشنایی با نوآوری‌ها و پیشرفت‌های صنعت در و پنجره، ایجاد فضای رقابتی، ایجاد ارتباط مستقیم میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، اشتغالزایی، یافتن بازارهای صادراتی و افزایش صادرات؛ مهم‌ترین اهداف برگزاری اولین نمایشگاه تخصصی در و پنجره و ماشین‌آلات وابسته اصفهان اعلام شده است.

در این نمایشگاه انواع در و پنجره‌های ساختمانی، اداری، صنعتی، بیمارستانی، ماشین‌آلات و ابزار تولید، مونتاژ و خط تولید در و پنجره، سیستم‌های تولید رباتیک، سیستم‌های اتوماسیون صنعتی، درهای گردان، درهای اتوماتیک، انواع تجهیزات و سیستم‌های دربازکن اتوماتیک، سیستم‌های کنترل از راه دور، به نمایش گذاشته خواهد شد.

در گفت‌وگوی مصحح با مدیر برگزاری نمایشگاه ایران پلاست مطرح شد:

علاقه خارجی‌ها برای حضور در بازار ایران

جلوه‌های بصری آن محیط بیشتر به چشم خواهد آمد. به هر حال جلوه‌ای از نور و رنگ و طرح‌های متنوع هر جایی را زیباتر می‌کند. امسال از بین ۷۶۰ شرکت حاضر در نمایشگاه افزون بر ۳۰۰ شرکت با غرفه‌های خودساز خودشان حضور پیدا کرده‌اند که این مورد هم باز نسبت به دوره‌های قبل یک رکورد محسوب می‌شود. بنابراین من فکر می‌کنم از نظر بصری امسال خیلی زیباتر ظاهر شده‌ایم. تلاش ما این بود که حتی غرفه‌های معمولی که خودشان توان طراحی یک غرفه زیبا را نداشتند، تاحدودی از قالب اولیه دیگر نمایشگاه‌ها خارج شوند و حداقل در رنگ و طراحی اولیه از آلمان‌های متفاوت‌تر و زنده‌تری استفاده می‌کنند.

چه برنامه‌های جنبی برای برگزاری نهمین نمایشگاه ایران پلاست دارید؟

خیلی از شرکت‌ها خودشان برنامه‌های مختلف دارند و مشغول اجرا هستند. ما هم سعی می‌کنیم در اجرای برنامه‌ها کمکشان کنیم. اما برنامه‌هایی که خود دبیرخانه شرکت ملی صنایع پتروشیمی برای روزهای مختلف نمایشگاه طرح‌ریزی کرده کمی گسترده‌تر است. به عنوان مثال دیروز برنامه‌ای داشتیم با عنوان «پنجه دنیای پلاستیک» که با همکاری شرکت ورزیده کار از مشارکت‌کنندگان نمایشگاه برگزار شد و جدیدترین

میلاذ محمدی - گروه تجارت: نهمین نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست از پنجشنبه کارش را در محل دائمی نمایشگاه‌های تهران آغاز کرد. در این دوره، ۸ سالن برای عرضه محصولات صنایع پایین دستی پتروشیمی (گروه کالاهای ساخته و نیمه ساخته) ۴ سالن به ماشین‌آلات و تجهیزات، ۳ سالن بزرگ به مواد اولیه و خدمات و یک سالن به متقاضیان خارجی اختصاص یافته است.

نمایشگاه ایران پلاست به عنوان یکی از مهم‌ترین رویدادهای بین‌المللی کشور در زمینه محصولات پلیمری موجبات گردهمایی سازمان‌ها، تشکل‌ها، انجمن‌ها، واحدهای تولیدی، صنعتی، بازرگانی و تحقیقاتی را از سراسر دنیا فراهم می‌آورد. با توجه به سطح اهمیت این نمایشگاه و حضور قابل توجه شرکت‌های خارجی در دوره نهم، مصحح با هادی زوزی اصل، رییس کل روابطعمومی صنایع پتروشیمی و مدیر برگزاری ایران پلاست گفت‌وگو کرده تا از کم و کیف برگزاری نمایشگاه با خبر شود.

برگزاری نمایشگاه ایران پلاست از چه سالی آغاز شده و امروز در چه جایگاهی قرار دارد؟

نمایشگاه ایران پلاست در سال ۷۱ به همت مهندس نعمت زاده که مدیرعامل شرکت پتروشیمی و معاون وزیر نفت بودند، کارش را آغاز کرد. البته تا ۱۰ سال بعد یعنی سال ۸۱ نمایشگاهی به صورت جسته و گریخته برگزار می‌شد که انسجام خاصی نداشت. اما با توجه به رشدی که صنعت پلیمر و پتروشیمی در کشور ما داشتند و روزبه‌روز بر توسعه آنها افزوده می‌شد، آقای نعمت‌زاده به این نتیجه رسیدند که می‌توان نمایشگاه ایران پلاست را هم مثل نمایشگاه کالوسلدور آلمان، چینا پلاست چین

و میلان ایتالیا گسترش و ارتقا داد. بنابراین از سال ۸۱ به بعد هر سال شاهد رشد این نمایشگاه بوده‌ایم که تا سال ۸۴ خود آقای نعمت زاده با شدت و پیگیری کارهای نمایشگاه را دنبال می‌کرد. به‌دنبال شرایط تحریم‌ها از ۸۴ به بعد کمی ارتباطات خارجی ایران دچار بحران شد و نمایشگاه ایران پلاست هم روند نزولی به خود گرفت و تا حدود ۴ سال بعد شاهد یک رخوت صنعتی در این نمایشگاه بودیم.

چقدر برای متفاوت بودن طراحی دکوراسیون غرفه‌ها در نمایشگاه امسال ایران پلاست تلاش کردید و خودتان زیبایی‌های بصری نمایشگاه را در چه سطحی ارزیابی می‌کنید؟

زمانی که شرایط اقتصادی شرکت‌ها بهتر می‌شود، بالطبع تقاضای آنها برای طراحی غرفه‌های خودساز هم افزایش می‌یابد. هر وقت که تعداد غرفه‌های خودساز در یک نمایشگاه بیشتر باشد، زیبایی و

نمایشگاه ایران پلاست به عنوان یکی از مهم‌ترین رویدادهای بین‌المللی کشور در زمینه محصولات پلیمری موجبات گردهمایی سازمان‌ها، تشکل‌ها، انجمن‌ها، واحدهای تولیدی، صنعتی، بازرگانی و تحقیقاتی را از سراسر دنیا فراهم می‌آورد. با توجه به سطح اهمیت این نمایشگاه و حضور قابل توجه شرکت‌های خارجی در دوره نهم، مصحح با هادی زوزی اصل، رییس کل روابطعمومی صنایع پتروشیمی و مدیر برگزاری ایران پلاست گفت‌وگو کرده تا از کم و کیف برگزاری نمایشگاه با خبر شود.

برگزاری نمایشگاه ایران پلاست از چه سالی آغاز شده و امروز در چه جایگاهی قرار دارد؟

نمایشگاه ایران پلاست در سال ۷۱ به همت مهندس نعمت زاده که مدیرعامل شرکت پتروشیمی و معاون وزیر نفت بودند، کارش را آغاز کرد. البته تا ۱۰ سال بعد یعنی سال ۸۱ نمایشگاهی به صورت جسته و گریخته برگزار می‌شد که انسجام خاصی نداشت. اما با توجه به رشدی که صنعت پلیمر و پتروشیمی در کشور ما داشتند و روزبه‌روز بر توسعه آنها افزوده می‌شد، آقای نعمت‌زاده به این نتیجه رسیدند که می‌توان نمایشگاه ایران پلاست را هم مثل نمایشگاه کالوسلدور آلمان، چینا پلاست چین

و میلان ایتالیا گسترش و ارتقا داد. بنابراین از سال ۸۱ به بعد هر سال شاهد رشد این نمایشگاه بوده‌ایم که تا سال ۸۴ خود آقای نعمت زاده با شدت و پیگیری کارهای نمایشگاه را دنبال می‌کرد. به‌دنبال شرایط تحریم‌ها از ۸۴ به بعد کمی ارتباطات خارجی ایران دچار بحران شد و نمایشگاه ایران پلاست هم روند نزولی به خود گرفت و تا حدود ۴ سال بعد شاهد یک رخوت صنعتی در این نمایشگاه بودیم.

از دوره هفتم برگزاری نمایشگاه یعنی از سال ۸۹ دوباره سعی بر آن شد که این نمایشگاه به

روند رونق بازگردد. بنابراین با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته موفق شدیم ۶۷۰ شرکت داخلی و خارجی را با خودمان همراه کنیم. البته سال ۹۱ اصلا برای

کشورهای اتریش، ایتالیا، چین، تایوان، کره، ترکیه و هند به صورت پایویون مستقل در این نمایشگاه حضور دارند. همچنین کشورهای هلند، اسپانیا، انگلیس، امارات متحده عربی و آلمان نیز به صورت مستقل با ما همکاری دارند. برنامه‌ریزی‌ها هم به صورت مدون و منسجم از آبان‌ماه آغاز شد و فکر می‌کنم به نسبت دوره‌های گذشته با انسجام بیشتری کار را پیش بردیم و همین باعث شد که همه چیز با آرامش آغاز شد. دو روز قبل از افتتاحیه تقریباً تمام کارها از جمله پایان دکورسازی غرفه‌ها، صدور کارت‌های شناسایی غرفه‌داران و دیگر برنامه‌های ما به پایان رسید و امیدواریم که این آرامش و نظم تا پایان برگزاری نمایشگاه ادامه داشته باشد.

زمانی که شرایط اقتصادی شرکت‌ها بهتر می‌شود، بالطبع تقاضای آنها برای طراحی غرفه‌های خودساز هم افزایش می‌یابد. هر وقت که تعداد غرفه‌های خودساز در یک نمایشگاه بیشتر باشد، زیبایی و

دریچه

قوانین ایمنی ساخت‌وساز غرفه‌ها در سایت‌های نمایشگاهی

۶- چسباندن عکس برگردان یا اقلام تبلیغاتی مشابه، به هر قسمت از ساختمان یا سالن نمایشگاهی، ممنوع است، هزینه کندن و ترمیم خسارت‌های ناشی از آن را باید غرفه‌داران بپردازند.

۷- برای علامت زدن و تعیین محل غرفه بر روی کف سالن استفاده از گچ‌های پاک شدنی و نوارهای تایید شده مجاز است غرفه‌داران اجازه ندارند برای علامت زدن از وسایل دیگری استفاده کنند و در صورت استفاده، هزینه پاک کردن این علامت‌ها به عهده غرفه‌داران است.

۸- در صورت عدم اتمام به موقع عملیات غرفه‌سازی از سوی شرکت‌هایی که راساً اقدام به ساخت غرفه خود می‌کنند و با توجه به اینکه این تأخیر موجب بروز مشکلات متعدد در امر برپایی نمایشگاه شده و چهره نمایشگاه را مخدوش می‌نماید، برگزارکننده می‌تواند در این خصوص نسبت به عملکرد شرکت‌کننده ادعای خسارت کند.

۹- هیچ‌یک از وسایل غرفه‌سازی یا مصالح و لوازم اضافی نباید در پشت غرفه‌های مجاور دیوار قرار گیرد. ۱۰- لازم است آماده‌سازی غرفه و چیدمان کالاها و تخلیه اقلام اضافی غرفه‌ها حداقل ۱۲ ساعت قبل از افتتاح نمایشگاه به پایان برسد در غیراین صورت چنانچه اداره حراست نمایشگاه اقدام به بستن سالن‌ها نماید هیچگونه مسئولیتی متوجه برگزارکننده نبوده و متاخرین می‌باید به محض اعلان مسئولان حراست، باقیمانده وسایل غرفه‌سازی خود را از سالن تخلیه و سریعاً نسبت به نظافت غرفه خود و اطراف آن و خروج از سالن اقدام کنند.

الف - نقاشی باید در مکانی صورت گیرد که در آن هواکش مناسبی نصب شده باشد.

ب - استفاده از رنگ‌های غیررسمی الزامی می‌باشد.

ج - کف زمین را باید با کاغذ خشک یا ورقه‌های پلاستیکی با پوشش مناسب پوشاند.

د- نقاشی در مجاورت دیوارهای سالن‌ها ممنوع است.

ه - شست‌ن وسایل نقاشی در داخل سالن‌ها ممنوع است.

۱۹- مسئولیت خسارت ناشی از نقاشی غرفه‌ها و هزینه بازسازی قسمت‌های آسیب‌دیده به عهده غرفه‌داران است.

مقررات حفاظتی غرفه

۱- هنگام نصب دیواره‌های غرفه یا تخلیه آن، توسط غرفه‌سازان باید کف زمین، زیر دیوارها، پوشش مناسب قرار گیرد تا به کف سالن آسیبی نرسد.

۲- استفاده از میخ، چسب، پیون یا مواد مشابه یا مته بدون مجوز ممنوع است. هرگونه خسارتی (حتی با داشتن مجوز) به عهده غرفه‌سازان است.

۳- استفاده از فروش‌های نامرغوب حاوی مواد شیمیایی و اسفنج‌های مصنوعی دو روپه و موادی که پاک‌کردن‌شان مشکل است، ممنوع است.

۴- تحویل مکان غرفه ساخته شده در وضعیت قبلی به مدیریت سالن. ترمیم خسارت‌های ناشی از عدم رعایت قوانین به عهده غرفه‌داران است.

۵- استفاده از کف‌های کاذب استاندارد برای جلوگیری از آسیب به کف سالن در طراحی غرفه پیشنهاد می‌شود.

آسیب به تجهیزات، دستگاه‌ها، پانل‌ها و سایر لوازم منصوبه بر روی دیوارهای سالن به عمل آید.

۱۱- از مهار کردن سازه‌های موقت غرفه‌ها به لوله‌های فولادی برق، اعلام حریق، آب و گاز و سایر منصوبات بر روی دیوار و سقف سالن‌ها جدا خودداری شود.

۱۲- از گذاشتن هرگونه شی و لوازم، خصوصاً ظروف و بطری‌های حاوی مایعات بر روی مرکز کنترل اعلام حریق تابلوهای برق سالن‌ها جدا خودداری شود.

۱۳- از استعمال دخانیات و ایجاد شعله پرهیز شود.

۱۴- به منظور رعایت مقررات، غرفه‌داران موظف هستند که نظارت کامل در امر ساخت و ساز در محل

مرکز نمایشگاهی را داشته باشند و تلاش کنند تا کلیه قوانین مربوطه از سوی خود و سایرین رعایت شود.

۱۵- برای سیستم روشنایی از لامپ‌های کمپکت (کم‌مصرف) استفاده شود.

۱۶- وسایل الکتریکی مورد استفاده در فضای باز و بیرون غرفه‌ها باید ضربه‌تاب باشند و تمهیدات لازم حفاظتی در زمینه عایق‌سازی رطوبتی و عایق مناسب تغییرات جوی در ساخت و نصب آنها رعایت شود.

۱۷- از هرگونه رنگ‌آمیزی ستون و تابلو برق نصب شده بر روی آن خودداری فرمایید.

۱۸- غرفه‌دارها اجازه ندارند بخش زیادی از غرفه خود را نقاشی کنند. تنها در حد ترمیم و قبل از برپایی نمایشگاه و دوره آماده‌سازی غرفه‌ها اجازه رنگ کردن دارند. برای این کار نیز باید موارد امنیتی زیر را انجام دهند:

۴- راهرویی حداقل به میزان ۱۲۰سانتی‌متر بین سازه‌های موقت و محل شیرهای آتش‌نشانی و درهای ورودی در محل قرار دادن وسایل اضافی و زنگ خطر آتش‌سوزی باید در نظر گرفته شود.

۵- راهروی مخصوص دسترسی تعمیرات و تاسیسات سالن‌ها با پهنایی به میزان یک متر بین سازه‌های موقت و تجهیزات منصوبه بر روی دیوارهای سالن پیش‌بینی شود.

۶- هیچ وسیله‌ای نباید جلوی تجهیزات کشف و اعلام حریق و اطفا یا وسایل و تجهیزات که به منظور توزیع برق روشنایی در سقف سالن نصب شده‌اند، قرار گیرد.

۷- غرفه‌سازان موظفند بر اساس نقشه‌ای که مورد تایید مدیریت قرار گرفته است وظایف خود را انجام دهند و از ایجاد هر نوع تغییر در نقشه‌ها بدون کسب تاییدیه لازم جلوگیری می‌شود.

۸- مدیریت می‌تواند هر نوع ساخت و سازی را که مغایر با دستورات و آیین‌نامه‌ها باشد تخریب نماید. غرفه‌داران نیز موظف هستند مسئولیت پرداخت کلیه هزینه‌ها و خطرات احتمالی را که در این زمینه ممکن است بروز نماید، بپذیرند.

۹- کلیه کارگرانی که برای انجام وظایف وارد نمایشگاه می‌شوند نظیر برقکاران، جوشکاران، رانندگان لیفتراک و سایر کارگران حرفه‌ای باید دارای گواهینامه کار مخصوص مراکز وزارت کار یا فنی حرفه‌ای باشند و رعایت کلیه قوانین مرتبط الزامی است.

۱۰- در هنگام غرفه‌سازی تمهیدات لازم جهت عدم

دکتر مجید قاسمی
مدیر عامل بانک پاسارگاد
رئیس هیات مدیره انجمن مدیریت ایران

یکی از بحث‌هایی که در جامعه بسیار مطرح شده، این است که اقتصاد مقاومتی چیست؟ این نوشته می‌کوشد تا زوایای مفهومی این اقتصاد را مشخص و ماهیت آن را به زبانی ساده بیان کند.

امر واقع این است که اقتصاد مقاومتی ادبیاتی شناخته شده دارد و به ویژه بعد از بحران مالی بین‌المللی، توجه جامعه جهانی به آن به مراتب بیشتر شده است. با وجود این، کاربرد مبسوط مقاومت در مقابل بحران‌های طبیعی، موضوعی است که سابقه‌ای به مراتب طولانی‌تر از بحران مالی اخیر داشته است.

بنا به تعریف، اقتصاد مقاومتی (Resilient Economy) مبحثی در اقتصاد است که براساس آن می‌توان دید چگونه اقتصاد قادر است در مقابل ضربه‌های مختلف مقاومت کند و در عین حال از این ضربه‌ها آسیب نبیند. طرح این مبحث به ویژه برای ارزیابی توان مقاومت اقتصادهای مختلف در برابر بحران کاربرد داشته است.

اقتصاد مقاومتی یک مکتب یا یک نگرش اقتصادی نیست، ولی الزامی است که اقتصاد را در محور باورها و اعتقادات آن، مقاوم می‌سازد. بنابر این نباید تصور کرد که اقتصاد مقاومتی عامل برهم زدن باورهای بنیادی می‌شود. مظهر مقاومت در اصطلاح، درختی است که شاخ و برگ آن در برابر توفان خم و راست می‌شود، ولی درخت استوار و پابرجا باقی می‌ماند و همچنان به رشد خود ادامه می‌دهد. قدرت مقابله با چالش‌ها سبب می‌شود که درخت آسیب‌پذیری کمی داشته باشد و نابود کردن آن به سادگی ممکن نشود.

با این اوصاف، در جریان مقاومت، اقتصاد ممکن است زیر و بالا داشته باشد، ولی همچنان قدرتمند باقی می‌ماند و می‌تواند وضعیت خود را ثبات ببخشد. در اصطلاح اقتصادی دو مفهوم متفاوت برای اقتصاد مقاومتی مورد استفاده قرار گرفته است که این دو مفهوم به صورت جداگانه کاربرد یافته است.

به سادگی می‌توان دید که اقتصاد مقاومتی در هیچ یک از این دو حالت، اقتصاد ریاضتی نمی‌باشد و هدف از مقاومت تلخ کامی و دوام در حالت زار و خفیف نیست.

اقتصاد مقاومتی هدف تاب‌آوری را دنبال نمی‌کند ولی می‌خواهد تلاطمی قابل دفاع و در خور شأن خود داشته باشد. بنابر این اقتصادی توأم با خفت و خواری نیست و زندگی مردم جامعه را در مرز فقر و مسکنت نمی‌خواهد. در اقتصاد مقاومتی بحث در مورد تعادل و دست‌یابی به آن مطرح است و این تعادل باید از نوعی باشد که در آن احتمال از هم پاشیده شدن در اثر بحران، به پایین‌ترین حد و بلکه به حد صفر کاهش داده شود.

مقاومت در نفس خود، باید در مقابل ضربه‌های شناخته شده باشد. مقاومتی کردن هر اقتصادی بدون شناخت هویت ضربه احتمالی ناممکن است. با این

اوصاف، اقتصاد مقاومتی باید عوامل ضربه‌آفرین را به درستی بشناسد.

علاوه بر این لازم است که اقتصاد چنان پویا باشد که با کمترین آسیب، امکان مقاومت‌سازی در مقابل ضربه‌های جدید را هم در خود مطرح نماید. به عبارت دیگر، یک اقتصاد مقاومتی راستین، اقتصادی پویا است که در آن شناخت ضربه‌های احتمالی جایگاه بسیار مهمی دارد.

در مورد ماهیت ضربه هم باید دقت شود. نباید فرض کرد که مقاومت فقط در برابر جنگ یا تحریم صورت می‌گیرد. مقاومت در برابر هر عامل ضربه آفرین باید ایجاد شود. این عامل می‌تواند خطر جدی بروز زلزله شدید، خطر بروز بحران مالی، خطر بروز جایگزینی کامل برای نفت و موارد مشابه آن باشد. حتی بحران‌های اجتماعی می‌تواند محور مقاومت قرار بگیرد.

از دید اقتصاد کلان، مقاومت دو بعد مشخص دارد: مقاومت لحظه‌ای که هدف آن دفع حداکثری ضربه در زمان بروز است و مقاومت بلندمدت که هدف آن جلوگیری از بروز دوباره بحران مشابه است. با این اوصاف در برنامه‌ریزی در مورد مقاومت‌سازی اقتصاد، لازم است هر دو بعد کوتاه‌مدت و بلندمدت مد نظر باشد.

گفت و گوی اختصاصی **صفت** با سرپرست دفتر برنامه‌ریزی اقتصاد مقاومتی سازمان توسعه تجارت

اقتصاد مقاومتی یک اقتصاد منفعل نیست

برای آشنایی با تلاش‌ها و عنوان‌های برنامه‌های انجام گرفته به آقای فرهاد نوری، سرپرست دفتر مراجعه کردیم تا در گفت‌وگویی نزدیک با برنامه‌ریزی‌های انجام شده آشنا شویم.

«اقتصاد مقاومتی» ارتباطی منطقی و نزدیک با وظایف تعریف شده این دفتر دارد، بنابراین مسئولیت تدوین برنامه‌ها و برنامه‌ریزی اقتصاد مقاومتی به این دفتر واگذار شده است؛ به همین منظور

محمود مقدس: دفتر برنامه‌ریزی تجاری یکی از دفاتر سازمان توسعه تجارت است که موظف به برنامه‌ریزی‌های کلان این سازمان می‌باشد. از آنجا که موضوع برنامه‌ریزی

در ابتدا بفرمایید به‌طور کلی این برنامه چگونه انجام شده است؟

آقای دکتر نوبخت به‌عنوان معاونت راهبردی ریاست‌جمهوری، ابتدا وظایف دولت در رابطه با اقتصاد مقاومتی را مشخص کردند و در چارچوب آن وظایف وزارتخانه‌ها سپس وظایف سازمان‌های مربوطه هدف‌گذاری شد.

در کل ۱۴۵ عنوان، اقدامات عملیاتی در دولت مشخص شد که از این تعداد ۴۴ بند آن به وزارت صنعت، معدن و تجارت مربوط می‌شود. از این تعداد ۱۶ بند آن مربوط به سازمان‌ها و دفاتر زیرمجموعه سازمان توسعه تجارت است که در پایان، اقداماتی از طرف سازمان ما که باید انجام شود به آنها اشاره می‌کنم.

علت اتخاذ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی چیست؟

اقتصاد کشوری که دارای جهان‌بینی خاصی است و این جهان‌بینی با منافع ابرقدرت‌های دنیا در تضاد است، برنامه‌ریزی خاصی می‌خواهد. بنابراین سازوکارهای این اقتصاد باید به گونه‌ای طراحی شود که از آن در برابر تهدیدها حفاظت و مسیر رسیدن به اهداف کشور را هموار سازد. از این اقتصاد به اقتصاد مقاومتی تعبیر می‌شود. در صورت اتخاذ رویکرد خصمانه از سوی غرب علیه اقتصاد کشور، مقام معظم رهبری بحث اقتصاد مقاومتی را مطرح و آن را به‌عنوان یک روش مهم در تغییر مسیر حرکت اقتصادی کشور عنوان کردند.

قبل از ورود به بحث، بفرمایید منظور شما از اقتصاد مقاومتی چیست؟

منظور از اقتصاد مقاومتی واقعی یک اقتصاد فعال و پویاست، نه یک اقتصاد منفعل و بسته. واژه اقتصاد مقاومتی بر این موضوع دلالت می‌کند که فشارها و ضربه‌های اقتصادی از سوی نیروهای متخاصم سد راه پیشرفت جامعه است که باید بر آن غلبه کرد. اقتصاد مقاومتی یک اقتصاد ریاضتی یا دفاعی نیست، بلکه دقیقاً یک استراتژی تهاجمی و رو به جلو است. اقتصاد مقاومتی با فاکتورهایی که در آن لحاظ شده (حضور و استفاده از مردم، تقویت صنایع،

و بالاخره تحریم‌هایی که به شکل ویژه بنا به درخواست آمریکا و اروپا از سوی برخی کشورهای دیگر صورت می‌گیرد.

بفرمایید مشکلات داخلی چیست؟

یکی نبود ثبات در تصمیم‌گیری‌های پولی و ارزی، اظهارات غیرکارشناسی و برخورد منفعلانه با بازار که به نوعی حرکت در خلاف جهت اقتصاد مقاومتی ارزیابی می‌شود.

این موضوع باعث شده که سرمایه‌گذاری و به‌طور کلی بازار دچار تزلزل شود و در چنین شرایطی تصمیم‌گیری برای ورود به عرصه تجارت و انواع معاملات به شدت سخت می‌شود و سرمایه به دنبال راه‌های غیراصولی می‌گردد.

نکته بعدی وابستگی اقتصاد کشور به درآمدهای ناشی از فروش نفت خام و سپس توسعه خدمات واسطه‌گری و دلالی در کنار افزایش بی‌رویه واردات کالاهای مصرفی توسط گروه‌های خاص در جهت

حداکثر استفاده از سود کوتاه‌مدت بدون توجه به اهداف توسعه‌ای اقتصاد ملی کشور و در نظر نگرفتن واقع‌گرایی اقتصادی که تعیین استراتژی سریع و هدفمند را دشوار می‌سازد.

به نظر شما ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی چیست؟

همان‌گونه که رهبر معظم انقلاب در تشریح و تبیین شاکله اصلی راهبرد اقتصاد مقاومتی به ۳ محور اساسی «اجرای صحیح اصل ۴۴ قانون اساسی، تصحیح سیاست‌های بازرگانی و اتخاذ سیاست‌های پولی و ارزی متناسب»، اشاره فرموده‌اند.

بر این اساس می‌توان گفت مهم‌ترین شاخصه‌های اقتصاد مقاومتی عبارتند از:

۱- رهایی از اقتصاد نفتی
۲- جهش در خودکفایی
۳- تقویت بنیان تولید داخلی و تولید علم و فناوری
۴- تقویت دیپلماسی اقتصادی و تجاری

۵- پرهیز از غلبه کردن بخش مجازی اقتصاد (بازار پولی و مالی) بر بخش حقیقی که همان اقتصاد پویای کشور است که مبتنی بر عرضه و تقاضا می‌باشد.

۶- تقویت تعامل بین ۵ حلقه تحقیق، آموزش، ترویج، اجرا و بهره‌برداری است که در صورت تداوم این شرایط هر حلقه از این عناوین در حالی که هم تلاش می‌کنند و هم هزینه‌بر هستند اما نمی‌توانند به دلیل نبود ارتباط و هماهنگی و ارائه خدمات و تجربیات به یکدیگر بهره‌برداری مناسب انجام شود، بنابراین هر کدام در یک سو تلاش می‌کنند و همسویی‌های لازم اتفاق نمی‌افتد.

شما بر مشکلات و تنگناها و ویژگی‌ها اشاره کردید، بفرمایید راهکارهای شما چیست؟

در شرایط فعلی الگوبرداری غیرهوشمندانه از شرایط جنگی مربوط به ۸۰ سال دفاع مقدس و تاکید به انباشت کالا که احتکار دولتی و خصوصی را در پی داشت و به گرانی‌ها می‌افزود، در حال حاضر تداوم این سیاست‌های اقتصادی منطقی به نظر نمی‌رسد.

در اقتصاد مقاومتی سیاست‌های تشویقی برای تولید، قطع واردات کالاهای مشابه تولید داخلی، نوآوری و اختراع‌های جدید برای افزایش کیفیت کالای تولیدشده خواهد کرد.

یکی از مشکلات تحریم‌های همه‌جانبه و در عین حال یک‌جانبه خود امریکا است

و دوم اینکه تحریم‌های سازمان ملل و قطعنامه‌های متعدد علیه ایران که تا به حال صادر شده است.

و سوم، تحریم‌های یک‌جانبه اروپا است که در راستای تحریم‌های شورای امنیت و فشارهای آمریکا بر هم‌پیمان‌های خود انجام شده که موجب تنگناهای قابل توجهی در روابط ما به جهان غرب شده است.

و بالاخره تحریم‌هایی که به شکل ویژه بنا به درخواست آمریکا و اروپا از سوی برخی کشورهای دیگر صورت می‌گیرد.

در داخل، بهره‌گیری درست از درآمدهای ارزی در توسعه زیرساخت‌های اقتصادی، حمایت از حقوق مصرف‌کننده و مقابله قاطع و جدی با مفاسد اقتصادی و رانت‌های دولتی جزو نکات ضروری به نظر می‌رسد. و نکته مهم و قابل توجه اینکه باید به سند چشم‌انداز و قوانین بالادستی از نوع سیاست‌های ابلاغی برنامه ۵ساله و قانون اصل ۴۴ و بهره‌گیری بیشتر از بخش خصوصی و اقتصاد تعاونی توجه بیشتری کرد.

برنامه عملیاتی شما در سازمان توسعه تجارت چیست؟ یعنی دفاتر شما در رابطه با طرح‌های اقتصاد مقاومتی چه وظایف و فعالیت‌هایی را باید عهده‌دار باشند؟

نتایج برنامه‌ریزی تا به حال در ۱۶ موضوع کاری تفکیک شده و هنوز چند ردیف یا موضوعات آنها مشخص نشده که کدام دفاتر باید انجام وظیفه کنند اما اکثر موضوعات و عناوین دفاتر تعیین تکلیف شده‌اند که به دلیل محدودیت‌های وقت به‌طور مختصر به آنها اشاره می‌کنم.

پیگیری و مشارکت در الحاق کشور به پیمان‌های دوجانبه یا چندجانبه با کشورهای دوست منطقه‌ای و فرامطقه‌ای برای توسعه روابط تجاری.

توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز صادرات کالاها و خدمات از قبیل توسعه امکانات بندری و مرزی، استقرار گمرکات در مراکز تولید، توسعه ترمنال‌ها و ...

بازبینی و افزایش مشوق‌های موجود توسعه صادرات غیرنفتی کالا و خدمات متناسب با ارزش‌افزوده. حمایت از تشکیل واحدهای خدماتی متنوع

تجارت خارجی از قبیل توسعه ظرفیت ترابری، بیمه، بازرسی فنی، توسعه آزمایشگاه‌ها، شبانه‌روزی کردن گمرکات صادراتی، تسهیل صدور موقت ماشین‌آلات پیمانکاران که این فعالیت‌ها مربوط به دبیرخانه شورای عالی صادرات است.

حذف هرگونه عوارض و مالیات بر صادرات به‌جز در شرایط خاص موضوع تبصره ۲ ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجم که پیگیری این موضوعات به عهده دفتر خدمات بازرگانی است.

تعیین و اعزام رایزنان فعال بازرگانی در کشورهای هدف و به‌ویژه کشورهای منطقه، توسعه و پیگیری توافقات تجارت ترجیحی و تجارت آزاد با اولویت کشورهای همسایه.

ایجاد تسهیلات تردد برای سرمایه‌گذاری خارجی و افراد مرتبط با آنها از قبیل صدور روادید چندساله با اجازه ورود به دفعات.

ارتقای شاخص سهولت تجارت خارجی از طریق بهبود مولفه‌های دخیل در آن.

شناسایی و تنوع‌بخشی به مبادی واردات با تاکید بر کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌های صنعتی و معدنی که دفتر «معاونت بازاریابی و تنظیم روابط» عهده‌دار این مسئولیت است.

انعقاد پیمان‌های تجاری دو یا چندجانبه مبتنی بر ارزش‌مورد توافق طرف‌های مورد معامله که «معاونت بازاریابی و تنظیم روابط» عهده‌دار این فعالیت است.

تاکید بر نقش مناطق آزاد تجاری صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی با رویکرد توسعه سرمایه‌گذاری خارجی به‌منظور صادرات هر چه بیشتر که «دفتر خدمات بازرگانی» انجام می‌دهد.

حمایت از تشکیل و توسعه کنسرسیوم‌های بین‌المللی به منظور شکل‌دهی به بازارهای جدید که «معاونت بازاریابی و تنظیم روابط» در این بخش تلاش خواهد کرد.

پیگیری و فعال کردن کمیسیون‌های مشترک اقتصادی که کمیته‌های بازرگانی با کشورهای منطقه را «معاونت بازاریابی و تنظیم روابط» انجام می‌دهد.

افزایش میزان پوشش‌های بیمه‌ای و ریسک‌های صادراتی کشورهای هدف به عهده خدمات بازرگانی است.

و بالاخره بهره‌گیری از مدل تهاجمی مناسب با توجه به شرایط روز و محدودیت‌های بین‌المللی که انشائه در «معاونت بازاریابی و تنظیم روابط» به نتیجه خواهد رساند.

با در نظر گرفتن عوامل سه‌گانه در مفهوم اقتصاد مقاومتی یعنی پذیرش تغییر شرایط، واقع‌گرایی اقتصادی و توجه به تفاوت مقاومت و ریاضت که بر آن تاکید دارم، می‌توانم بگویم که اکنون کشور نه‌تنها به یک اقتصاد مقاومتی، بلکه به سیاست، جامعه و حتی فرهنگ مقاومتی نیازمند است.

در واقع با این تفاسیر مفهوم مقاومتی، بیانگر ایجاد تحول اساسی در همه ابعاد و یک‌نوازی و توسعه‌گرایی، همراه با شکستن پوسته‌های گذشته است که برای رسیدن به آنها تلاش فراوان و همت بلند می‌طلبد که حمایت از تولید ملی، کار و سرمایه ایرانی باید در اولویت کاری اقتصاد کشور قرار گیرد.

بازیافت زباله

ضرورتی

انکارناپذیر

رامین نعمتی

روزنامه نگار

در ایران با جمعیتی حدود ۷۸ میلیون نفر، روزانه بیش از ۲۵ هزار تن زباله تولید می‌شود که هزینه‌های جمع‌آوری و دفع آنها تنها در شهرها روزانه حدود ۲۵ میلیارد تومان برآورد می‌شود. هزینه‌های اقتصادی مستقیم و غیرمستقیم ناشی از دفع زباله در شهرهای کشور و مدیریت درست آن می‌تواند باعث شکوفایی بخش‌های قابل توجهی در اقتصاد شهرها شود. زباله، طلای کثیف است. قابلیت تبدیل آن به انرژی می‌تواند در اقتصاد شهرهای بزرگ کشور تاثیر چشمگیری داشته باشد. برخی از شهرهای کشور با استفاده از فناوری‌های نوین در این راستا گام برداشته‌اند و به تعبیر بسیاری از کارشناسان این اتفاق می‌تواند در کشور فراگیر باشد. براساس آمارهای مطرح شده از سوی سازمان‌های جهانی، روزانه بیش از ۳/۵ میلیون تن زباله در سراسر دنیا تولید می‌شود که سهم ایران در تولید زباله به بیش از ۱۵ درصد زباله‌های تولید شده در جهان می‌رسد. واقعیت این است که به‌دلیل افزایش جمعیت، تولید زباله‌های شهرهای جهان افزایش یافته است.

شهر تهران سالانه حدود ۲/۷ میلیون تن زباله تولید می‌کند. تهرانی‌ها روزانه حدود ۷ هزار ۵۰۰ تن و در روزهای پایانی سال هر تهرانی به‌طور متوسط روزانه یک کیلوگرم زباله خانگی تولید کرده است که این رقم دوبرابر سرانه تولید زباله در شهرهای توسعه‌یافته جهان است. در شهرهای توسعه‌یافته جهان هر شهروند به‌طور متوسط روزانه ۳۵۰ تا ۵۰۰ گرم زباله خانگی تولید می‌کند. بر این اساس شهروندان تهرانی تقریباً دوبرابر میانگین شهرهای بزرگ جهان و در واقع در هر سال تقریباً ۵ برابر وزن خود زباله تولید می‌کنند.

در این میزان زباله با توجه به آنالیز انجام‌شده حدود ۷۵ تا ۷۵ درصد مواد آلی قابل کمپوست (زباله تر) و ۲۰ تا ۲۵ درصد مواد خشک قابل بازیافت و ۵ تا ۱۰ درصد سایر مواد زائد وجود دارد. در طول سال‌های گذشته و با توجه به تبلیغات گسترده هنوز طرح تفکیک زباله از مبدا آن چنان که باید در تهران به اجرا درنیاورده است و هنوز بسیاری از مناطق شهر تهران تفکیک زباله از مبدا را آغاز نکرده‌اند. براساس آمارهای منتشر شده در سال ۸۵ میانگین درصد تفکیک پسماندهای خشک از زباله خانگی در سطح مناطق حدود ۵/۵ درصد بوده که با عنایت به ترکیب این زباله‌ها، حدود ۸۰ درصد آنها قابلیت فروش و بازیافت داشته و حدود ۲۰ درصد از این زباله‌های خشک را مواد دفنی، غیرقابل فروش و بازیافت شامل می‌شود. (مواد غیرقابل فروش و بازیافت شامل مواد بسته‌بندی مانند تراپک، جلد پفک، بستنی، بیسکویت یا سلفون‌هاست)

بنابر اطلاعات به‌دست آمده از سازمان مدیریت پسماند و بازیافت مواد شهر تهران، آمار تولید زباله در ماه پایانی هر سال رشد داشته است. در سال ۸۷ متوسط تولید زباله خانگی در شهر تهران روزانه حدود ۶ هزار و ۸۶۳ تن بود. این رقم در سال ۸۹ افزایش یافت و به ۷ هزار و ۲۸۰ تن در روز رسید. در سال ۹۰ و ۹۱ نیز متوسط تولید زباله در هر روز در حدود ۷ هزار و ۴۴۵ تن اعلام شد. در سال ۹۲ نیز متوسط تولید زباله تهرانی‌ها به ۶ هزار و ۸۷۳ تن در روز رسید، اما این آمار در روزهای پایانی سال افزایش قابل توجه داشت و متوسط تولید زباله در اسفندماه به ۸ هزار و ۱۳۶ تن رسید. در واقع تهرانی‌ها روزانه ۳ برابر یک زمین فوتبال زباله تولید می‌کنند، اما خطری که بیش از هر چیز پایتخت را تهدید می‌کند، تولید زباله‌های پلاستیکی است. در سال ۸۷ تولید زباله‌های پلاستیکی رشدی ۲۴۹ درصدی داشته است. هر شهروند تهرانی در روز ۱۲ گرم زباله پلاستیکی تولید می‌کند. این زباله‌ها چون وارد چرخه طبیعت نمی‌شوند همواره دشمنان محیط‌زیست قلمداد شده‌اند. در ایران سالانه بیش از ۱۸۰ هزار تن مواد پلاستیکی تولید می‌شود که تقریباً معادل ۵۰۰ تن در روز است. اگر هر خانواده ایرانی در هر روز تنها در مصرف یک کیسه پلاستیکی صرفه‌جویی کند، سالانه حدود ۸۱۶ میلیون کیسه پلاستیکی وارد طبیعت نخواهد شد.

در چنین شرایطی روزانه یک میلیارد و ۲۵۰ میلیون تومان برای جمع‌آوری و دفع زباله و پسماند در تهران هزینه می‌شود که این رقم در روزهای پایانی سال افزایش می‌یابد. سال گذشته ۴۱۰ میلیارد تومان بودجه برای جمع‌آوری و دفع زباله و پسماندهای شهری تعیین شد که این رقم در متمم بودجه به ۴۶۵ میلیارد تومان افزایش یافت. بر این اساس هر شهروند تهرانی در سال گذشته ۵۵۵ هزار تومان برای جمع‌آوری زباله پرداخت کرده که با کاهش تولید زباله، این هزینه نیز کاهش یافته و می‌تواند برای تامین خدمات شهری دیگر صرف شود.

دفع روزانه یک میلیارد تومان طلای بازیافتی

گردش مالی سالانه ۶۴۰۰ میلیارد تومانی صنعت بازیافت کشور

قرار گرفت. وی تاکید کرد: بیمارستان‌های کشور به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین منابع تولید زباله، روزانه بیش از ۴۰۰ تن زباله تولید می‌کنند. روزانه ۷۵ تن زباله بیمارستانی در تهران در بیش از ۴۰۰ مرکز بیمارستانی جمع‌آوری می‌شود و در چنین شرایطی فقط ۲۰ درصد از بیمارستان‌های پایتخت، زباله‌های عفونی و غیرعفونی خود را تفکیک می‌کنند.

زباله گردی؛ شغلی خطرناک ولی پردرآمد

بنابر آمارهای ارائه شده، روزانه بین ۷ تا ۸ هزار تن زباله جمع‌آوری می‌شود که شهرداری حداکثر قادر به بازیافت ۸ درصد آن است. بقیه مواد بازیافتی مانند کاغذ، پلاستیک، نان خشک و آهن یا مستقیم از خیابان‌ها و سطل‌های زباله، یا در مکان‌های انبار زباله جدا می‌شوند. کارگران شهرداری اغلب با تفکیک سردستی زباله‌ها هنگام جمع‌آوری، اندکی به درآمد مختصر خود می‌افزایند، در حالی که جداسازی و فروش بیش از ۹۰ درصد مواد قابل بازیافت، توسط دیگران انجام می‌شود. این چرخه از کسانی که کیسه به دوش سطل‌های زباله را زیر و رو می‌کنند آغاز می‌شود، به انبارهای جمع‌آوری مواد بازیافتی می‌رسد و سپس از طریق واسطه‌ها به کارخانه‌های ذوب پلاستیک یا مقواسازی در اطراف تهران منتقل می‌شود. زباله گردهای تهران روزانه بین ۷۰ تا ۱۵۰ تن زباله قابل بازیافت را از لابه‌لای ۷ هزار و ۵۰۰ تن زباله تولیدی این شهر بیرون می‌کنند. در نگاه نخست، کار این افراد بسیار مفید به نظر می‌رسد؛ اما در واقعیت، بخش اعظم این مواد، بدون رعایت هیچ قاعده بهداشتی، در کارگاه‌های کوچک به مقوا و پلاستیک‌هایی تبدیل می‌شوند که بسیار آلوده‌اند و دوباره مورد استفاده قرار می‌گیرند.

از مشکلات عدیده در بحث جمع‌آوری زباله‌های شهر تهران، تفکیک نشدن زباله در مبدا است. پسماند تفکیک شده در منازل شهر تهران در سال گذشته روزانه به بیش از یک هزار و ۴۰۰ تن رسید که با افزایش فرهنگ‌سازی در زمینه تفکیک از مبدا و افزایش تعداد خودروهای جمع‌آوری پسماند خشک به‌نظر می‌رسد که این رقم در سال جاری نیز افزایش یابد.

وی گفت: براساس آمارهای موجود در سازمان شهرداری‌های کشور، در کلانشهرهای فعال در زمینه بازیافت مانند اصفهان، تبریز، تهران، شیراز، کرمانشاه و مشهد، ۷۹ درصد پسماندها دفن، ۲ درصد بازیافت و حدود ۱۹ درصد تبدیل به کمپوست می‌شود. این در حالی است که ۱۰ تا ۱۲ درصد از زباله‌های کشور را کاغذ و پلاستیک تشکیل می‌دهد. در این میان کلانشهر تهران با توجه به استعداد فراوان در تولید زباله می‌تواند یکی از قطب‌های محصولات بازیافتی باشد.

وی افزود: طبق آمار، سالانه بیش از ۲/۵ میلیون تن زباله خانگی و شهری در تهران تولید می‌شود که ۳۰ درصد آنها خشک و قابل بازیافت است، اما تنها ۵ درصد زباله‌های خشک که حدود ۱/۵ درصد کل زباله‌های تهران را تشکیل می‌دهد، بازیافت می‌شود.

این فعال صنعت بازیافت، همچنین با اشاره به معضل زباله‌های بیمارستانی اضافه کرد: مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۳ قانونی را تصویب کرد و براساس آن وظیفه امحا و دفن زباله‌های عفونی را بر عهده تولیدکنندگان قرار داد و این وظیفه در تهران برعهده وزارت بهداشت و درمان

وجود دارد. وی تاکید کرد: بر این اساس باید قوانینی برای صنایع بازیافت کشور وضع شود. در دولت آقای خاتمی قوانین خوبی در این بخش مصوب شد ولی در دولت‌های نهم و دهم نه‌تنها قوانین جدیدی مصوب نشد، بلکه قوانین قبلی هم اجرا نشد و صنعت بازیافت کشور به حال خود رها شد.

دکتر غلامی در ادامه توضیح داد: براساس قانون، نیم درهزار قیمت هر کالایی توسط مصرف‌کننده باید به صندوق ملی محیط‌زیست کشور واریز شده و به بازیافت‌کننده پرداخت شود. در دولت‌های آقای احمدی‌نژاد این صندوق اصلاً تشکیل نشد ولی در حال حاضر در دولت آقای روحانی صندوق تشکیل شده و اقدامات خوبی انجام گرفته است، اگر چه هنوز آیین‌نامه‌های اجرای قوانین صندوق ملی محیط‌زیست نوشته نشده است که امیدواریم این مهم نیز هرچه زودتر به نتیجه برسد.

رئیس اتحادیه صنایع بازیافت ایران در پایان با اعلام اینکه صنعت بازیافت ایران در منطقه حرف اول را می‌زند، افزود: رتبه اول منطقه در این صنعت متعلق به ایران است. کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس در واقع صنعت بازیافت ندارند. بر این اساس با توجه به گردش مالی بالا و فراگیری این صنعت و پیشرفت‌هایی که در این بخش داشته‌ایم، لازم است که توجه ویژه‌ای به صنعت بازیافت کشور بشود.

تفکیک نشدن زباله در مبدا مشکل اصلی

۷۰ درصد زباله‌های شهر تهران، زباله‌های تر و ۳۰ درصد خشک است. یکی از فعالان صنعت بازیافت ضمن بیان این مطلب به **سمن** گفت: در طول سال‌های اخیر، تفکیک زباله از مبدا به‌تدریج افزایش یافت و از ۳۳۸ تن روزانه در سال ۸۷ به یک هزار و ۶۱۰ تن در سال ۹۱ رسید. محسن جمالی در ادامه افزود: یکی

دکتر غلامی با بیان اینکه صنعت بازیافت زباله متولی خاصی ندارد، افزود: شهرداری‌ها به دلیل وظیفه‌ای که در جمع‌آوری زباله دارند درگیر هستند ولی متولی زباله نیستند. در واقع مدیریت قوانین در این بخش با سازمان حمایت از محیط‌زیست بوده و اجرای قوانین نیز به عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت کشور است.

رئیس اتحادیه صنایع بازیافت ایران در پاسخ به این پرسش **سمن** که «درآمد صنعت بازیافت کشور چه ميزانی است؟» گفت: هم‌اکنون هرتن پسماند «پت» ایران به کشور چین با قیمت یک‌میلیون و ۶۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود و در صنعت بازیافت روغن‌های کارکرده و سوخته نیز سالانه ۳۰ میلیون دلار درآمد ارزی داریم. بر این اساس، با توجه به فعالیت‌های بخش پلیمر و پلاستیک، گردش مالی ارزی سالانه در این بخش‌ها به ۲۰ میلیون دلار می‌رسد.

وی افزود: به‌طور کلی در بازیافت ۱۶ میلیون تن پسماند شهری در کشور سالانه ۶۴۰۰ میلیارد تومان گردش مالی

داده‌اند. وی تاکید کرد: با اینکه جمع‌آوری زباله در تهران و دیگر کلانشهرهای کشور ساختار خوبی پیدا کرده است، اما هنوز قوانین کارآمدی در این بخش وجود ندارد؛ در شرایطی که در بسیاری از کشورها قوانین خاصی در صنعت بازیافت زباله مصوب شده و فعالان این بخش حتی از معافیت‌های مالیاتی برخوردارند، اما در ایران چنین قوانینی وجود ندارد.

دکتر غلامی با بیان اینکه صنعت بازیافت زباله متولی خاصی ندارد، افزود: شهرداری‌ها به دلیل وظیفه‌ای که در جمع‌آوری زباله دارند درگیر هستند ولی متولی زباله نیستند. در واقع مدیریت قوانین در این بخش با سازمان حمایت از محیط‌زیست بوده و اجرای قوانین نیز به عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت کشور است.

رئیس اتحادیه صنایع بازیافت ایران در پاسخ به این پرسش **سمن** که «درآمد صنعت بازیافت کشور چه ميزانی است؟» گفت: هم‌اکنون هرتن پسماند «پت» ایران به کشور چین با قیمت یک‌میلیون و ۶۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود و در صنعت بازیافت روغن‌های کارکرده و سوخته نیز سالانه ۳۰ میلیون دلار درآمد ارزی داریم. بر این اساس، با توجه به فعالیت‌های بخش پلیمر و پلاستیک، گردش مالی ارزی سالانه در این بخش‌ها به ۲۰ میلیون دلار می‌رسد.

وی افزود: به‌طور کلی در بازیافت ۱۶ میلیون تن پسماند شهری در کشور سالانه ۶۴۰۰ میلیارد تومان گردش مالی

روزانه ۵۰ هزار تن زباله خانگی در شهرها و روستاهای کشور تولید می‌شود که بر این اساس درآمد ایران از بهره‌برداری طلای کثیف می‌تواند سالانه به ۱۰ هزار میلیارد تومان برسد.

هر یک از ساکنان روستاها و شهرهای کشور روزانه به ترتیب ۵۰۰ گرم و یک تا ۱/۲ کیلوگرم زباله خانگی تولید می‌کنند. در عین حال براساس آمار رسمی، روزانه دست‌کم یک میلیارد تومان زباله در کشور دفن می‌شود.

به اعتقاد برخی از کارشناسان صنعت بازیافت، ۱۰۰ درصد زباله‌های تولیدی در کشور قابل بازیافت است و در کل کشور حدود ۱/۵ میلیون نفر در این صنعت فعال هستند. از سوی دیگر در کلانشهر تهران نیز، روزانه فقط ۵۵ هزار کامیون برای جمع‌آوری حجم ۵۰ هزار تنی خاک و نخاله فعال هستند. شهر تهران ۹ برابر زباله و نخاله در روز تولید می‌کند و این میزان نخاله، ۸ برابر شهرهای مشابه تهران است. در حال حاضر فقط در شهر تهران حدود ۷۵۰۰ تن زباله از ۲۲ منطقه جمع‌آوری می‌شود که این میزان در ایام پایانی سال به حدود روزانه ۱۲ هزار تن می‌رسد. در طول ۸ سال گذشته نیز هزینه نگهداشت تهران سه برابر شده است. با توجه به هزینه تحمیلی ۱۵۰ میلیارد تومانی سالانه جمع‌آوری زباله

در تهران، بازیافت زباله در تهران می‌تواند به همین میزان صرفه‌جویی سالانه به همراه داشته باشد.

صنعت بازیافت زباله، کشور، بدون متولی

رئیس اتحادیه صنایع بازیافت ایران در گفت‌وگوی اختصاصی با **سمن** گفت: سالانه ۱۶ میلیون تن پسماند شهری در کشور تولید می‌شود که شامل پسماندهای صنعتی و خانگی است.

دکتر غلامی با اشاره به اینکه بازیافت این میزان پسماند سالانه ۶۴۰۰ میلیارد تومان گردش مالی به همراه دارد، افزود: میزان تولید زباله هر شهروند ایرانی حدود ۸۰۰ گرم است این میزان در تهران به ۱۶۰۰ گرم می‌رسد که این رقم شامل ۸۰۰ گرم زباله خانگی و به همین میزان نیز زباله صنعتی است.

رئیس اتحادیه صنایع بازیافت ایران با تاکید بر اینکه بیشترین هزینه بازیافت زباله به تفکیک زباله مربوط می‌شود، تصریح کرد: تفکیک زباله در مبدا می‌تواند به مقدار قابل توجهی از هزینه‌های این صنعت بکاهد. بسیاری از کشورهای دنیا نیز تفکیک زباله از مبدا را اولین اولویت این صنعت قرار

رتبه اول منطقه در این صنعت متعلق به ایران است. کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس در واقع صنعت بازیافت زباله ندارند. بر این اساس با توجه به گردش مالی بالا و فراگیری این صنعت و پیشرفت‌هایی که در این بخش داشته‌ایم، لازم است که توجه ویژه‌ای به صنعت بازیافت کشور بشود.

مقایسه زباله تولیدی در ایران و دیگر کشورهای جهان

سرنانه تولید زباله در شهر تهران به ازای هر نفر بیش از ۸۰۰ گرم است در صورتی که در جهانی این رقم برای هر نفر حدود ۴۵۰ تا ۵۰۰ گرم است. در شهرهای توسعه‌یافته جهان هر شهروند به‌طور متوسط روزانه ۳۵۰ تا ۵۰۰ گرم زباله تولید می‌کند. براساس آمارها، سرنانه تولید زباله در کشورهای کم‌درآمد ۰/۴ تا ۰/۹ کیلوگرم، در کشورهایی با درآمد متوسط ۰/۵ تا ۱/۱ کیلوگرم و در کشورهایی با درآمد بالا ۱/۱ تا ۵ کیلوگرم است. همچنین در بین شهرهای جهان نیویورک با تولید سالانه هر نفر ۷۲۰ کیلوگرم و توکیو با ۶۱۰ کیلوگرم و بمبئی با ۸۷۵ کیلوگرم بیشترین تولید سالانه زباله را به خود اختصاص داده‌اند.

با توجه به اینکه روزانه بیش از ۳/۵ میلیون تن زباله در جهان تولید می‌شود، بازیافت آن یکی از دشوارترین وظایف شهرداری‌ها در جهان به شمار می‌رود. امروزه در اغلب شهرهای بزرگ دنیا مدیران شهری بخش عمده‌ای از برنامه‌ریزی‌های خود را برای بازیافت زباله و مواد می‌کنند.

آلمانی‌ها؛ زباله‌سازترین مردم جهان

مردم آلمان با تولید روزانه ۹۰ هزار تن زباله، زباله‌سازترین مردم جهان به شمار می‌روند و بخش

عامل ارتقای سطح آگاهی عمومی نسبت به اهمیت و ضرورت حفظ محیط‌زیست و شیوه‌های کاهش زباله توسط مسئولان گردید، اما در حال حاضر مدیریت زباله و اهمیت بازیافت آن سبب شده تا شهرداری‌های این کشور ۵ درصد از بودجه خود را به بازیافت شهری اختصاص دهند.

براساس آمار محیط‌زیست کشور ژاپن، هر شهروند به‌طور میانگین روزانه یک هزار و ۱۳۱ گرم زباله تولید می‌کند که از این میزان ۲۰ درصد بازیافت می‌شود. در سال ۱۹۸۵ میلادی حجم تولید زباله در ژاپن به بالاترین سطح رسید که زنگ خطری در مورد شیوه زندگی شهروندان ژاپنی شد که همین امر

تولید ۷۱۴ کیلوگرم زباله در سال توسط سوئیسی‌ها

براساس آمارها، هر سوئیسی در سال ۷۱۴ کیلوگرم زباله تولید می‌کند. با توجه به این امر شهروند های سوئیسی سالانه بیش از ۵ میلیون تن زباله تولید می‌کنند، اما یکی از مهم‌ترین کشورهای مدافع بازیافت زباله در جهان هستند.

۲۰ درصد از زباله‌های ژاپن بازیافت می‌شود

برق جایگزین زغال سنگ در صنعت فولاد

رضا شهرستانی
عضو انجمن فولاد

صنعت فولادسازی در دنیا به عنوان یکی از پایه‌های اساسی پیشرفت و توسعه صنعتی هر کشوری به‌شمار می‌آید، به گونه‌ای که شاهد صرف بودجه‌های کلان آنها برای ایجاد زیرساخت‌های صناعی مانند فولاد هستیم. گاهی این موضوع با موانعی همراه خواهد شد، زیرا فرآوری و تولید مواد معدنی همواره آلودگی‌هایی را برای محیط‌زیست به همراه می‌آورد که کشورهای صنعتی را به فکر جایگزین کردن سوخت‌های این صنایع انداخته است. اگرچه علاوه بر تولید پسماندهای فولادی سالانه رقمی نزدیک به ۷۰۰ میلیون متر مکعب گازهای گلخانه‌ای وارد جو می‌شوند که اهمیت پرداختن به این مسئله را جدی‌تر می‌کند.

سوخت اصلی برای احیا و تولید فولاد در دنیا زغال سنگ کک شو است و از آن در کوره‌های بلند برای احیا و تولید فولاد استفاده می‌کنند و همین امر باعث به وجود آمدن آلودگی فراوانی برای محیط‌زیست شده است. به طوری که در جهان سال ۱۵۰۰ میلیون تن فولاد در جهان ۷۰۰ میلیون متر مکعب گاز گلخانه‌ای وارد جو زمین می‌شود و همین امر خسارات جبران‌ناپذیری را موجب شده است.

در واقع، گازهای گلخانه‌ای شامل دی‌اکسید کربن، متان و اکسید نیتروژن هستند که برای بازگشت اکسیژن موجود در این گازها به محیط هزینه بالایی نیاز است که به صرفه نیست، از این‌رو با جایگزین کردن دیگر منابع انرژی مانند برق علاوه بر صرفه‌جویی در هزینه‌ها، کاهش آلودگی‌های جوی را نیز در پی خواهد داشت. با جایگزین کردن انرژی‌های دیگری در تولید فولاد به جای زغال سنگ، علاوه بر توجیه اقتصادی و افزایش رقابت‌پذیری محصول، آلودگی کمتری را از این صنایع شاهد خواهیم بود.

با این حال با تبدیل سوخت زغال سنگ در نیروگاه‌ها به شکل‌های دیگر انرژی همچون برق درصد بیشتری از این مواد مورد استفاده قرار خواهد گرفت و به‌طور قطع میزان هزینه برطرف کردن آلودگی هوا و... را نخواهیم داشت.

تازه‌های معدنی

آمادگی ترکیه برای امضای کنوانسیون معدنی ILO

ترکیه به دنبال بحث‌های گسترده در مورد فاجعه اخیر سوما، آماده امضای ۲ کنوانسیون سازمان بین‌المللی کار (ILO) در مورد ایمنی و سلامت در بخش‌های معدنکاری و ساخت و ساز می‌شود. فارووک چلیک، وزیر کار ترکیه ۲۳ سپتامبر اعلام کرد که کابینه، امضای کنوانسیون‌های شماره ۱۶۷ و ۱۷۶ سازمان بین‌المللی کار را تصویب کرده و این مصوبه ماه آینده در پارلمان به رای گذاشته خواهد شد. بر اثر انفجاری که در ۱۳ مه امسال در معدن زغال سنگ سوما روی داد ۳۰۱ معدنچی جان‌شان را از دست دادند.

داخل پراتنز

افتتاح پروژه فولاد سهند ۱۸ مهر امسال

مدیرعامل کارخانه فولاد سهند گفت: این پروژه شهریور سال گذشته اجرایی شد و ۱۸ مهرماه سال جاری هم افتتاح می‌شود. به گزارش ماین نیوز، جان لینگن در حاشیه بازدید خبرنگاران از واحدهای صنعتی بزرگ مستقر در شهرستان ایروود و به مشکل عمده این پروژه اشاره کرد و گفت: تامین آب مهم‌ترین مشکل برای افتتاح این پروژه است. وی اشتغال کارخانه فولاد سهند را در فاز نخست ۵۲۰ نفر عنوان کرد و گفت: چدن، فولاد و نورد تولیدات این کارخانه در ۳ فاز است. جان لینگن محل مصرف تولیدات این کارخانه را فولاد مبارکه اصفهان و فولاد خوزستان عنوان کرد. وی تأکید کرد: همه تجهیزات این کارخانه به غیر از آهن از چین وارد شده است. وی یاد آور شد: برای فاز نخست این پروژه ۱۴۰ میلیون دلار هزینه شده و همچنین فاز دوم این پروژه به سال ۹۴ افتتاح می‌شود و در مجموع فاز نخست و دوم برای یک‌هزار نفر اشتغال ایجاد خواهد کرد و فاز سوم هم سال ۹۵ اجرایی می‌شود.

سنگی معدنی با کاربرد فراوان؛ از فولاد تا دارو

نرگس قیصری - گروه معدن: افیولیت‌ها مجموعه سنگ‌هایی است که به نظر برخی کارشناسان زمین‌شناسی معرف پوسته زمین و پوسته اقیانوس‌ها است که در اثر پدیده فرارانش به وجود می‌آید. در واقع واژه افیولیت یک لغت یونانی قدیمی است که از دو بخش افی به معنای مار و لیت به معنای سنگ تشکیل شده است. یکی دیگر از نکاتی که در مورد مجموعه سنگ‌های افیولیتی وجود دارد این است که تا سال ۱۹۷۲م تنها در پشته‌های میان اقیانوسی این سنگ‌ها تشکیل شده‌اند، به این طریق که از کف اقیانوس کنده شده و با بالا آمدن روی آب در حاشیه بین قاره‌ها قرار گرفتند. اما اگر به تاریخچه وجود این سنگ‌ها نگاه کنیم می‌بینیم که قدیمی‌ترین نوع این سنگ‌ها به دوران پروتوزئیک با قدمت ۸۰۰ میلیون سال باز می‌گردد. اهمیت سنگ‌های افیولیتی به دلیل وجود مواد معدنی با ارزشی همچون کروم و منیزیت است و همین امر باعث شده تا در بسیاری از صنایع مورد استفاده قرار گیرد. در ایران نیز ذخایر فراوانی از سنگ‌های افیولیتی وجود داشته که در بسیاری از نقاط ایران پراکنده است.

سنگ‌های افیولیتی سرشار از مواد معدنی
بهرروز برنا، معاون سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی در خصوص سنگ‌های افیولیتی موجود در ایران به صمت می‌گوید: افیولیت به مجموعه سنگ‌های قلیایی اطلاق می‌شود که به دلیل وجود مواد معدنی همچون کرومیت، نیکل و گروه بی‌جی‌ای یا همان پلاتینوئیدها که شامل فلز پلاتین و دیگر عناصر است، از ارزش بالایی برخوردار است. وی همچنین در خصوص دیگر مواد معدنی موجود در این سنگ‌ها گفت: برخی مواد معدنی همچون گل‌سفید، پنبه نسوز و تالک به وجود سنگ‌های افیولیتی وابسته هستند و به عنوان یک منبع برای این مواد به حساب می‌آیند. برنا در خصوص مراحل تشکیل و به وجود آمدن سنگ‌های افیولیتی گفت: سنگ‌های افیولیتی در

بهرروز برنا، معاون سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی در خصوص سنگ‌های افیولیتی موجود در ایران به صمت می‌گوید: افیولیت به مجموعه سنگ‌های قلیایی اطلاق می‌شود که به دلیل وجود مواد معدنی همچون کرومیت، نیکل و گروه بی‌جی‌ای یا همان پلاتینوئیدها که شامل فلز پلاتین و دیگر عناصر است، از ارزش بالایی برخوردار است. وی همچنین در خصوص دیگر مواد معدنی موجود در این سنگ‌ها گفت: برخی مواد معدنی همچون گل‌سفید، پنبه نسوز و تالک به وجود سنگ‌های افیولیتی وابسته هستند و به عنوان یک منبع برای این مواد به حساب می‌آیند. برنا در خصوص مراحل تشکیل و به وجود آمدن سنگ‌های افیولیتی گفت: سنگ‌های افیولیتی در

مناطق آب دشت، فرومد و گغت سبزه‌وار، نصرت‌آباد سیستان و بلوچستان، فوج و قطب مکران ذخایر فراوانی از این سنگ‌ها دیده می‌شود. وی در خصوص میزان ذخایر کرومیت و منیزیت نهفته در سنگ‌های افیولیت در ایران گفت: در حال حاضر ذخیره‌ای حدود ۳۰ میلیون تن کرومیت و ۴ میلیون تن منیزیت وجود دارد. برنا دلیل اهمیت این سنگ‌ها را وجود ذخایر کرومیت و منیزیت دانست و افزود: این مواد معدنی در صنایع مختلفی مورد استفاده قرار می‌گیرند. به عنوان مثال از فرو کروم در ساخت آلیاژ استفاده می‌شود. چراکه این ماده به دلیل خاصیت ضد خوردگی و ضد زنگ بودن در ساخت استیل مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین ماده معدنی منیزیت نیز به دلیل خاصیت نسوز بودن در ساخت آجرهای نسوز و فلز منیزیوم در ساخت هواپیما مورد استفاده قرار می‌گیرد. وی به موارد استفاده منیزیت در صنایع مختلف اشاره کرد و افزود: در کارخانه‌های فولاد سازی برای استحکام بیشتر بنا از آجرهای نسوز که یکی

از مواد اولیه و اصلی آن منیزیت است، استفاده می‌کنند. همچنین در داروسازی و صنایع شیمیایی منیزیت به عنوان یک ماده مهم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

برنا با بیان این نکته که کروم به عنوان یکی از مواد اصلی در صنایع ایران به‌شمار می‌رود افزود: با وجود ذخایر فراوانی که از این ماده در کشور وجود دارد اما به دلیل نبود تجهیزات و فناوری‌های روز دنیا امکان استفاده از این مواد وجود نداشته و به صورت کلوخ و خام به کشورهای دیگر فروخته می‌شود. به عنوان نمونه کارخانه فرو کروم جغتای به دلیل دور بودن از ذخایر این ماده امکان فرآوری و تولید این محصول را نداشته و برای تامین نیاز این محصول شاهد واردات این ماده هستیم. اما در مورد تولید و فرآوری منیزیت فعالیت‌های بسیاری وجود دارد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به تولید اکسید منگنز در سربیشه بیرجند و تولید آجر نسوز و دیرگاز در گناباد اصفهان اشاره کرد. در حال حاضر تولیدات این کارخانه تنها به مصرف داخل کشور می‌رسد.

تولید فولاد قطر از امارات بیشتر شد

تولید سالانه فولاد خام قطر با توجه به میزان تولید آگوست برای نخستین بار در ۳ سال گذشته از میزان تولید امارات بالاتر رفته است. در ۸ ماه نخست سال قطر یک میلیون و ۹۹۰ هزار تن فولاد خام تولید کرده در حالی که در امارات این رقم یک میلیون و ۵۶۰ هزار تن بوده است. تولید آهن اسفنجی امارات استیل پس از ۵ سال نخستین کاهش را داشته است در حالی که سال گذشته به اوج ۲ میلیون و ۲۸۸ هزار تن رسیده بود. در قطر خط تولید جدید با ظرفیت یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن در سال راه‌اندازی شد که ظرفیت تولید بیلت آن را به ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار تن در سال رسانده است.

غول معدنی جهان تجزیه می‌شود

بی‌آچ‌بی بیلیتون قرار است پس از کامل شدن روند تجزیه این غول معدنی و ایجاد یک شرکت مستقل دیگر ثبت ثانویه‌ای در لندن داشته باشد. این شرکت که با یکی از تاریخی‌ترین ادغام‌های صنعت معدن تشکیل شد، اکنون نظرش را در مورد ترک انگلیس تغییر داده بویژه که از زمان اعلام طرح تجزیه، ارزش سهامش در لندن ۱۳ درصد نزول کرده است. برای این تجزیه ممکن است ارزش بازاری بالغ بر ۱۵ میلیارد دلار را جذب کند. اقدام بی‌آچ‌بی بیلیتون در مورد تجزیه دارایی‌های فرعی چندان بی‌سابقه نیست.

رشد ۳۵ درصدی معاملات سنگ آهن در ۵ سال

دولت استرالیا با وجود افت شدید قیمت بازار انتظار دارد معاملات سنگ آهن ظرف ۵ سال آینده ۳۵ درصد رشد کند. اداره منابع و اقتصاد انرژی استرالیا پیش‌بینی کرد معاملات جهانی سنگ آهن امسال به ۱/۳۳ میلیارد تن می‌رسد که ۴/۸ درصد بالاتر از سال گذشته خواهد بود. این روند رشد در سال آینده اندکی کند شده و میزان معاملات به ۱/۳۸ میلیارد تن می‌رسد اما پیش‌بینی می‌شود با متوسط رشد سالانه ۲/۹ درصدی در سال ۲۰۱۹م به ۱/۶ میلیارد تن برسد. آمار استیل ایندکس نشان می‌دهد سنگ آهن ۶۲ درصد روز سه‌شنبه ۷۹/۴۰ دلار در هر تن معامله شد که پایین‌ترین قیمت از سپتامبر سال ۲۰۰۹ است.

دریچه

کاربرد فناوری نانو در فرآوری مواد معدنی

همچنین در فناوری نانو می‌توان توسط فرآیند شیمی مکانیکی ترکیبات اکسی فلوراید لانتانیم (Loaf) را در حد سایز بسیار ریز نانو به دست آورد. اکسی فلوراید لانتانیم می‌تواند یک فعال‌کننده، ماده مذبذب فسفر، کاتالیزور برای جفت شدن اکسایشی متان یا اکسایش هیدروژن‌زدایی متان باشد. این ماده توسط دو روش مهم ترکیب می‌شود. اولین شیوه، فرآیند ترکیبی حالت جامد زیرفشار و حرارت بالا بوده و فعل و انفعالات مستقیمی را در بین مواد موجب می‌شود و دیگری فرآیند electro_winning است که جهت آماده‌سازی به یک محلول آبدار یا یک نمک گداخته نیاز دارد. در این روش‌های ترکیبی، فلوراید لانتانیم یا

که چنین ذرات کوچکی در هوا معلق بمانند اما در واقع آنها به وسیله نیروهای الکترواستاتیک به یکدیگر چسبیده و به شکل پودر بسیار ریزی رسوب می‌کنند. کاربردهای بازارپسند این نانو مواد بسیار زیاد است. خردایش فرآیند منحصر به فردی است که در محدوده وسیعی از کاربردهای صنعتی برای تولید ذرات ریز کاربرد دارد اما بسیار مشکل است که توسط خردایش، ذرات را به سایز بسیار ریز تبدیل کنیم و علاوه بر این، خردایش بسیار ریز به علت ظرفیت پایین آسیاب و مصرف انرژی بالا، بسیار گران است. بنابراین افزایش در کارایی خردایش، تأثیر مفید اساسی روی مصرف انرژی خردایش می‌شوند. معمول‌ترین آنها نانو ذرات سرامیکی بوده که به بخش سرامیک‌های اکسید فلزی (نظیر اکسیدهای تیتانیوم، روی، آلومینیوم و آهن) و نانو ذرات سیلیکاتی (معموماً به شکل ذرات نانو مقیاسی رس) تقسیم می‌شود. طبق تعریف حداقل باید یکی از ابعاد آنها کمتر از ۱۰۰ نانومتر باشد. نانو ذرات سرامیکی فلزی یا اکسید فلزی معمولاً اندازه یکسانی از ۲ تا ۳ نانومتر تا ۱۰۰ نانومتر در هر سه بعد دارند شاید شما انتظار دارید

فناوری نانو به ۳ زیر شاخه بالا به پایین، پایین به بالا (روش‌های ساخت) و نانو محاسبات (روش‌های مدل‌سازی و شبیه‌سازی) تقسیم‌بندی می‌شود که هر کدام از این روش‌ها نیز به شاخه‌های گوناگون تقسیم می‌شوند. کاهش اندازه میکرو ساختاری مواد موجود می‌تواند تأثیرات بزرگی را به وجود آورد. مثلاً همان‌طور که اندازه دانه یا کریستال در یک فلز به سمت نانو مقیاس حرکت می‌کند، نسبت اتم‌های موجود روی مرزهای دانه‌های این جسم جامد افزایش پیدا می‌کند و آنها رفتاری کاملاً متفاوت از اتم‌هایی که روی مرز نیستند بروز می‌دهند. رفتار آنها شروع به تحت‌تأثیر قرار دادن رفتار ماده می‌کند و در نتیجه در فلزات، افزایش استحکام، سختی، مقاومت الکتریکی، ظرفیت حرارتی ویژه، بهبود انبساط حرارتی و خواص مغناطیسی و کاهش رسانایی حرارتی دیده می‌شود. در اختلاط شدید از انواع هم‌زن‌های دور بالا، هم‌گن‌سازها، آسیاب‌های کلوئیدی و غیره می‌توان برای تهیه قطرات ریز یک مایع در مایع دیگر (نانو کپسول‌ها)

طبق گزارش انستیتوی بین‌المللی تحقیقات صلح استکهلم بودجه‌ای که در جهان به خرید تجهیزات نظامی در سال گذشته اختصاص داده شده، در مقایسه با سال ۲۰۰۶م حدود ۶ درصد افزایش داشته و بالغ بر ۸۵۸ میلیارد یورو (۱/۳۳۹ میلیارد دلار) بوده است. این رقم افزایشی ۴۵ درصدی را نسبت به سال ۱۹۹۸ نشان می‌دهد. بیشترین میزان افزایش خرید تسلیحات را کشورهای اروپای شرقی و شوروی سابق داشته‌اند. میزان افزایش بودجه تسلیحاتی در این منطقه ۱۶۲ درصد بوده است. به ویژه بودجه نظامی روسیه در سال پیش ۱۳ درصد نسبت به سال پیشتر افزایش یافت.

بازارهای هدف از پاکستان تا ...

به گفته کارشناسان موسسه Sipri پس از هند، کشورهای چین، پاکستان، کره جنوبی و سنگاپور به ترتیب از جمله مهم‌ترین واردکنندگان سلاح در جهان به شمار می‌روند.

کارشناسان این موسسه تصریح می‌کنند که این ۵ کشور در مقایسه با دوره گذشته (از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷م) مجموعاً واردات تسلیحاتی خود را به میزان ۳۲ درصد کاهش داده‌اند. میزان واردات تسلیحاتی در اروپا حدود ۲۰ درصد کاهش یافته است. کارشناسان Sipri دلیل عمده این کاهش را وضعیت اقتصادی کنونی در اروپا ذکر کرده‌اند. به‌طور مثال کشورهای ایتالیا و هلند سفارش‌های خود برای خرید جنگنده‌های پیشرفته

را پس گرفته‌اند. کشور پرتغال حتی درصدد فروش جنگنده‌های «اف ۱۶» تازه خریداری شده خود است. به علاوه یونان یکی از مهم‌ترین واردکنندگان اسلحه (به‌ویژه از آلمان) خرید تسلیحاتی خود را حدود ۶۱ درصد کاهش داده است. بدین ترتیب یونان از چهارمین کشور واردکننده اسلحه به مقام ۱۵ تنزل یافته است. در ۵ سال گذشته حدود ۱۰ درصد صادرات تسلیحاتی آلمان به یونان بوده است. صادرات اسلحه به شمال آفریقا نیز در سال‌های گذشته افزایش داشته است. واردات اسلحه در شمال آفریقا رشدی ۳۵۰ درصدی نشان می‌دهد. مهم‌ترین واردکنندگان سلاح در شمال آفریقا، کشورهای الجزایر و مراکش هستند. فروش هواپیماهای بدون سرنشین (پهپاد) یکی از مهم‌ترین محصولات نظامی در سال‌های گذشته بوده است. در ۵ سال گذشته ۱۲ کشور جهان مجموعاً ۳۵۳ پهپاد به ۳۱ کشور دیگر فروخته‌اند. در دوره پیش‌تر (۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷م) تنها ۲۲۳ پهپاد از سوی ۸ کشور به ۲۰ کشور دیگر جهان صادر شد. مهم‌ترین صادرکنندگان پهپاد به ترتیب اسرائیل (با ۱۱۴ پهپاد)، آمریکا (با ۷۶ پهپاد) و ایتالیا (با ۵۰ پهپاد) بوده‌اند.

بودجه جهانی تسلیحات جنگ

تقریباً نیمی از بودجه‌ای که صرف تسلیحات در جهان شده، یعنی ۴۵ درصد، متعلق به ایالات متحده آمریکا بوده است. بودجه تسلیحاتی این کشور نسبت به سال ۲۰۰۱م، سال حمله‌های تروریستی در نیویورک و واشنگتن، ۵۹ درصد افزایش داشته است. جنگ‌های آمریکا در عراق و افغانستان، همچنین پروژه این کشور برای مبارزه با تروریسم چنین هزینه‌ای را به بار آورده است. آلمان در این جدول در مکان ششم قرار دارد. بنا به این گزارش آلمان در سال گذشته ۲۳ میلیارد و ۷ میلیون یورو (۳۶/۹ میلیارد دلار) در زمینه‌های نظامی هزینه کرده است که این رقم ۳ درصد هزینه تسلیحاتی جهان را شامل می‌شود. آلمان در فاصله سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷م سومین کشور بزرگ صادرکننده اسلحه بوده و ۱۰ درصد بازار تسلیحات را به خود اختصاص داده است. آمریکا با ۳۱ درصد و روسیه با ۲۵ درصد به ترتیب مقام‌های اول و دوم را بین کشورهای صادرکننده اسلحه دارند.

تسلیحات نظامی فعالیت پر سود قدرتمندان جهان

تجارتی که در سایه جنگ می‌روید

حدود ۲۷ درصد از این تسلیحات صادرشده به کشورهای آفریقای جنوبی، آمریکا، استرالیا، کانادا، کره جنوبی و سنگاپور فروخته شده و ۲۰ درصد نیز سهم فروش به کشورهای پاکستان، هندوستان، مالزی (۱۲۹ میلیون کرون)، تایلند (۸۱ میلیون کرون) و امارات متحده عربی (۹۰۰ هزار کرون) بوده است. به علاوه عربستان سعودی، عمان، بحرین و مالزی نیز در فهرست کشورهای خریدار تسلیحات دفاعی از سوئد قرار دارند.

اسپانیا هم سلاح صادر می‌کند

صادرات تسلیحات اسپانیا در سال‌های اخیر به ۱/۹ میلیارد یورو رسیده و این در حالی است که بیشتر معاملات تسلیحاتی اسپانیا با عربستان سعودی صورت گرفته است. ارزش صادرات تسلیحات اسپانیا به عربستان در سال ۲۰۱۱ میلادی به ۱۴ میلیون و در سال ۲۰۱۲ میلادی به ۲۱/۳ میلیون یورو رسید. علاوه بر این، افزایش صادرات سلاح از اسپانیا به مراکش نیز در سال ۲۰۱۲ میلادی از ۱/۵ میلیون به ۲/۸ میلیون یورو ثبت شده است. استرالیا هم از مشتریان تسلیحات اسپانیا است که معامله‌های به ارزش ۵۰۵ میلیون یورو در سال ۲۰۱۱ میلادی داشته است. این معامله تسلیحاتی شامل قراردادهای کشتی‌های جنگی، بمب‌های هوایی و برنامه‌های زیردریایی اسپانیا بوده است. انگلیس هم جزو دومین کشور مصرف‌کننده سلاح اسپانیا محسوب می‌شود و ارزش معامله تسلیحاتی این کشور با اسپانیا برابر با ۱۸۴/۸ میلیون یورو به ثبت رسیده است.

صدور سلاح از ایتالیا به آفریقا

آمار می‌گوید؛ صادرات تسلیحات نظامی ساخت ایتالیا به کشورهای منطقه خاورمیانه و آفریقای شمالی افزایش یافته است.

تجارت تسلیحات نظامی در مناطق تنش‌زای کره زمین همانند شمال آفریقا و خاورمیانه با افزایش چشمگیری مواجه بوده به‌طوری که حضور صنعت نظامی دفاعی ایتالیا در برخی از بازارهای خاور نزدیک و به‌ویژه خاورمیانه به‌طور چشمگیری افزایش یافته است. این در حالی است که در سال ۲۰۱۰ میلادی به خاطر دشواری‌های اقتصادی، میزان صدور مجوزهای صادرات تسلیحات نظامی در ایتالیا ۴ درصد کاهش یافته به‌طوری که درآمد حاصل از آن از بیش از ۴/۹ میلیارد یورو در سال ۲۰۰۹ میلادی به ۲/۹ میلیارد یورو در سال ۲۰۱۰ میلادی رسید. اما بخش نظامی (ایتالیا) در سال ۲۰۱۰ میلادی به‌منظور یافتن بازارهای فروش جدید با توان بیشتری به کار خود ادامه داد. در ۱۰ سال اخیر نیز روند تحویل تسلیحات نظامی ایتالیایی همچنان در حال رشد بوده و از حدود ۵۰۰ میلیون یورو فروش در سال ۲۰۰۴ میلادی به حدود ۲/۸ میلیارد یورو در سال ۲۰۱۰ میلادی رسیده و در طول ۸ سال ۴۶۰ درصد رشد کرده است. پس از امارات متحده عربی، عربستان سعودی نیز با ۴۳۲ میلیون یورو خرید تسلیحات نظامی ایتالیایی از جمله بمب‌ها، ازدرها، موشک‌ها و تسلیحات نظامی هوایی در رتبه دوم قرار دارد. الجزایر نیز ۳۴۳ میلیون یورو، تجهیزات الکترونیکی نظامی از ایتالیا خریداری کرده است. همچنین ایتالیا در سال ۲۰۱۱ به مصر نیز ۴۵ و به مراکش ۵۹ میلیون یورو تسلیحات نظامی فروخته است. مجوز فروش بیش از ۷۹ میلیون یورو تسلیحات نظامی به عمان صادر شده و حدود ۴۵ میلیون یورو تاکنون فروخته شده است. قطر ۶۶ میلیون یورو تسلیحات نظامی از ایتالیا خریداری کرده است. در میان کشورهای آسیایی هند با ۴۷ میلیون یورو، سنگاپور با ۸۳، مالزی با ۱۰۵ و پاکستان با بیش از ۵۳ میلیون یورو از جمله اصلی‌ترین خریداران تسلیحات نظامی ساخت ایتالیا هستند.

فرانسه، انگلیس و رژیم صهیونیستی هم از قدرتمندترین صادرکننده تسلیحات نظامی هستند. صادرات تسلیحات نظامی فرانسه در سال ۲۰۱۳ میلادی بالغ بر ۲۵/۵ میلیارد دلار اعلام شد. ارزش صادرات تسلیحات نظامی انگلیس هم در سال ۲۰۱۳ میلادی حدود ۴ میلیارد دلار اعلام شده است.

همین حال سهم جهانی صادرات تسلیحاتی چین از ۲ درصد به ۵ درصد افزایش یافته است. به این ترتیب چین ۵۵ درصد معاملات تسلیحات متعارف را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که در سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ میلادی این کشور تنها ۲ درصد صادرات سلاح جهان را در اختیار داشت. براساس گزارش این موسسه تحقیقاتی، ۵۵ درصد کل صادرات اسلحه چین به پاکستان است. به این ترتیب چین با بیرون راندن انگلیس از جمع ۵ کشور بزرگ صادرکننده سلاح، جای این کشور را بگیرد و این نخستین بار پس از پایان جنگ سرد است که تغییری در ترکیب ۵ کشور پیشرو در این زمینه رخ داده است. افزایش حجم صادرات سلاح از چین به‌ویژه به تحویل محموله‌های بزرگ جنگ افزار به پاکستان مربوط می‌شود ولی به گفته کارشناسان موسسه تحقیقات صلح، این کشور در این اواخر به بزرگترین صادرکننده سلاح به چند کشور تبدیل شده است.

ترکیه هم جزو ۱۰ صادرکننده بزرگ

ترکیه، این کشور آسیایی - اروپایی نهایت تلاش خود را به کار بسته تا به یکی از تولیدکنندگان بزرگ سلاح در جهان تبدیل شود. حضور فعال ترکیه در عرصه بازار اسلحه و ادوات جنگی گویای این حقیقت است. بر اساس گزارش تدوین شده در مرکز پژوهش‌های کنگره آمریکا، ترکیه در سال ۲۰۱۱ میلادی، در زمینه صادرات اسلحه در رتبه هشتم قرار گرفته است. در این گزارش آمده که ترکیه سلاح‌های مختلف خود را به ارزش ۸۰۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۱ میلادی فروخته و از این میزان، ۲۰۰ میلیون دلار را به کشورهای درحال

توسعه داده است. در تاریخ ترکیه، این نخستین بار است که این کشور در فهرست کشورهای صادرکننده اسلحه جزو ۱۰ کشور نخست شده است.

تجارت پر سود نظامی

برای سوئد

همان‌طور که ارتش سوئد یکی از قدرتمندترین نیروهای نظامی جهان محسوب می‌شود، این کشور تلاش می‌کند در زمینه فروش تسلیحات نظامی نیز حرف اول را بزند. شرکت‌های «ساب» SAAB (خودروساز و تولیدکننده جت‌های جنگی) و BAE Systems AB به‌عنوان مهم‌ترین شرکت‌های سازنده تسلیحات و جنگ افزارهای نظامی در سوئد بشمار می‌روند که در عین حال تامین‌کنندگان اصلی جنگ افزارهای موردنیاز ارتش ایالات متحده آمریکا در جنگ عراق و افغانستان نیز بودند. البته از نظر اصالت هر دوی این شرکت‌ها، شرکت‌های آمریکایی محسوب می‌شوند. از مهم‌ترین تسلیحات صادر شده می‌توان به جنگنده‌های توانمند، پرسرعت و بسیار پیشرفته زمینی، دریایی و هوایی، تانک‌ها، زیردریایی‌ها، چرخبال‌ها و انواع اسلحه‌های جنگی اشاره کرد. تجارت نظامی یکی از پرسودترین فعالیت‌های اقتصادی سوئد محسوب می‌شود و سالانه میلیاردها دلار را به بودجه سرانه این کشور پیشرفته و صنعتی دنیا می‌افزاید. ارزش مالی تسلیحات نظامی فروخته شده ساخت سوئد تنها در سال ۲۰۰۹ میلادی با ۷ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۱۳/۵ میلیارد کرون (۱/۹ میلیارد دلار) رسیده است. ۵ کشور نخست فهرست خریداران عمده تسلیحات دفاعی ساخت سوئد، کشورهای هلند (۲/۵ میلیارد کرون)، آفریقای جنوبی (۱/۱ میلیارد کرون)، پاکستان (۴/۱ میلیارد کرون)، انگلستان و هندوستان (هر یک حدود یک بیلیون کرون) هستند.

گروه تجارت - خرید و فروش سلاح، تجارت پرسودی است که استراتژی توسعه برخی از کشورهای پایه آن ساخته می‌شود. این واقعیتی تلخ اما انکارناپذیر است که تولید و فروش سلاح یکی از راه‌های کسب در آمد برای بسیاری از کشورهای قدرتمند جهان است و تلخ تر آنکه این قبیل محصولات همواره مشتری‌بان خود در سراسر جهان را دارند. یک روی سکه این واقعیت‌ها تجارت و کسب در آمد است، یک سوی دیگر این سکه شعله‌ور نگه داشتن آتش جنگ‌ها به عبارت دیگر تجارت تسلیحات جنگی، تجارتی است که به قیمت جان انسان‌ها رونق می‌یابد.

وزنوتلا، مالزی و سوریه، ویتنام نیز پس از عقد قرارداد نظامی در سال ۲۰۱۰ م با روسیه به یکی از مشتریان عمده تسلیحات روسی تبدیل شده است.

فناوری برتر آلمان را سوم کرد

آلمان نیز در سال جاری میلادی بالغ بر ۳ میلیارد دلار سلاح صادر کرد. صادرات تسلیحات شرکت‌های آلمانی سال ۲۰۱۲ میلادی نسبت به سال قبل کاهش یافته است. این تجارت اما همچنان برای سازندگان تانک و کشتی جنگی پرسود است. عربستان از مهم‌ترین خریداران تسلیحات آلمانی است. در میان فهرست ۱۰ شرکت بزرگ تولیدکننده تسلیحات در جهان، نام هیچ کارخانه آلمانی به چشم نمی‌خورد. با این حال آلمان یکی از بزرگترین صادرکنندگان تسلیحات در جهان است. انستیتو تحقیقات صلح «سیپری» که مقر آن در استکهلم است فهرست صادرکنندگان بزرگ تسلیحات در فاصله سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ میلادی را منتشر کرده است. در این فهرست، آلمان پس از آمریکا و روسیه در مکان سوم قرار دارد. از این تجارت، کارخانه‌های نیمه بزرگ سازنده تانک و کشتی جنگی بیشترین سود را می‌برند؛ کارخانه‌هایی که

محصولات آنها «گران اما دارای فناوری برتر» به‌شمار می‌رود. اسلحه‌های خودکار آلمانی هم فروش خوبی دارند. بخش بزرگی از تسلیحات شرکت‌های آلمانی در کشورهای عضو اتحادیه اروپا مانند بریتانیا و فرانسه و همین‌طور کانادا فروخته می‌شود. اما خریدار حدود ۵۲ درصد کل صادرات سلاح‌های جنگی آلمان کشورهای در حال توسعه بوده‌اند. این رقم بالغ بر ۱۹۵/۷ میلیون یورو است. بازم در میان فهرست خریداران تسلیحات آلمانی، عربستان سعودی در جایگاه نخست قرار دارد. عربستان در سال ۲۰۱۲ میلادی بزرگترین خریدار تسلیحات آلمانی بوده و حدود ۱/۲ میلیارد یورو تسلیحات برای حفاظت از مرزها و همین‌طور رادارهای کنترل مناطق جنگی خریداری کرده است. این کشور سال ۲۰۱۱ میلادی در جایگاه دوازدهم قرار داشت.

رشد صادرات سلاح‌های نظامی چین

یکی از کشورهای نوظهور اقتصادی که تلاش زیادی برای ورود به فهرست برترین صادرکنندگان ادوات نظامی در جهان کرد، چین می‌باشد؛ این در حالی است که چین کمترین مشارکت نظامی در جنگ‌های مختلف جهان داشته است. یک اندیشکده سوئدی چین را پنجمین صادرکننده تسلیحات در جهان اعلام کرده که این بالاترین رتبه برای صنایع تسلیحاتی چین پس از جنگ سرد است. پاکستان مهم‌ترین و بزرگترین خریدار اسلحه‌های چین است. به گزارش خبرگزاری رویترز، براساس گزارش موسسه تحقیقاتی صلح بین‌المللی استکهلم (SIPRI)، میزان صادرات چین بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ میلادی، در مقایسه با ۵ سال پیش از آن، ۱۶۲ درصد رشد داشته است. در

در دنیای پر تنش امروزی تمامی کشورهای جهان تلاش می‌کنند برای حفظ امنیت نسبت به خرید بیشترین حجم تسلیحات نظامی بر دیگری سبقت بگیرند. کشورهای تولیدکننده سلاح هم از شرایط بوجود آمده بیشترین بهره را می‌برند. این چنین می‌شود که عده‌ای از کشورهای در فهرست بزرگترین صادرکنندگان سلاح قرار می‌گیرند و دلار روی دلار می‌گذارند و عده‌ای دیگر هم همواره سایه جنگ را بر سر دارند و به ناچار برای حفظ امنیت درآمدهای ارزی را برای خرید این تسلیحات هزینه می‌کنند. با این نگاه برخی از کشورهای قدرتمند در صفحه شطرنج جهانی همواره آب به آسیاب جنگ می‌ریزند و از این تجارت سود بیکران می‌برند. براساس گزارشی که بلومبرگ تهیه کرده کشورهایی مانند آمریکا- روسیه- فرانسه- انگلیس- آلمان- رژیم صهیونیستی- چین - ترکیه - هلند و سوئد جزو کشورهایی هستند که در سال جاری میلادی به‌عنوان بزرگترین صادرکنندگان سلاح‌های جنگی مطرح شده و تجارت پرسودی را رقم زده‌اند. با این تعبیر هیچ عیب نیست که برخی از کشورها در صحنه بین‌الملل از برافروختن آتش جنگ حمایت می‌کنند.

آمریکا در صدر صادرکنندگان سلاح

هیچ عجب نیست که آمریکا از بروز درگیری و ادامه جنگ‌ها در سراسر جهان حمایت می‌کند. این کشور خود بزرگترین صادرکننده سلاح در جهان است به‌طوری که در سال ۲۰۱۳ میلادی ارزش فروش تسلیحات نظامی آن به ۲۸ میلیارد دلار افزایش یافت. میزان صادرات تسلیحات آمریکا به کشورهای در حال توسعه به‌خصوص کشورهای عربی در سال ۲۰۱۲ میلادی به بیش از ۶۰ میلیارد دلار رسیده است. عربستان سعودی نیز در سال ۲۰۱۲ میلادی بزرگترین مشتری تسلیحات نظامی آمریکا بوده و در این مدت بیش از ۲۹/۴ میلیارد دلار انواع تسلیحات از آمریکا خریداری کرده است.

روسیه در مقام دوم ایستاد

براساس گزارش‌های منتشر شده، روسیه در سال ۲۰۱۲ میلادی با ۱۳/۲ میلیارد دلار صادرات اسلحه، ۱۹ درصد کل صادرات سلاح در جهان را به خود اختصاص داد تا پس از آمریکا در جایگاه دوم جهان بایستد. ماشین‌های جنگی از جمله تانک‌ها، نفرها و... از جمله معروف‌ترین تولیدات نظامی روسیه هستند. هر چند روسیه سال‌های زیادی است که در امر صادرات تسلیحات نظامی شانه به شانه آمریکا پیش می‌رود و همواره در پشت سر این کشور قرار دارد اما صادرات ۱۳ میلیارد دلاری سلاح‌های روسی نشان می‌دهد هنوز فاصله زیادی تا آمریکا با ۲۸ میلیارد دلار صادرات ادوات جنگی دارد. یک مقام رسمی و ارشد روسیه اعلام کرده که روسیه به‌عنوان دومین صادرکننده بزرگ اسلحه در جهان پس از آمریکا در سال ۲۰۱۲ میلادی به ۶۶ کشور جهان اسلحه صادر کرده که در این بین هواپیماهای جنگنده ۴۰ درصد کل صادرات تسلیحات این کشور را تشکیل داده است. پس از هواپیماهای جنگنده که ۴۰ درصد صادرات تسلیحات نظامی روسیه را تشکیل داده، سهم تسلیحات برای نیروهای زمینی ۲۸ درصد، تجهیزات هوایی ۱۶ درصد، تجهیزات دریایی ۱۳ درصد و سایر تجهیزات نظامی نیز ۳ درصد صادرات اسلحه روسیه را در سال ۲۰۱۲ میلادی شامل شده است. مهم‌ترین مشتریان اسلحه روسیه در سال ۲۰۱۲ میلادی عبارتند از کشورهای هند، الجزایر، چین،

یادداشت

دولت به تعهدات خود عمل کند

غلامرضا سلامی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی

شهری ایران در شهریورماه امسال بر اساس سال پایه (=۱۳۹۰) به عدد ۲۰۲ رسید که این عدد نسبت به ماه قبل ۱/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. با توجه به این موضوع نرخ تورم در شهریور ماه امسال نسبت به مرداد ماه نیز تنها ۱/۴ درصد بوده است.

خدمات مصرفی در نقاط شهری در شهریورماه امسال نسبت به ماه مشابه سال قبل معادل ۴/۴ درصد افزایش داشته که این میزان، نرخ تورم نقطه به نقطه را برای این مقطع زمانی نشان می‌دهد. بر اساس این گزارش، شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق

گروه اقتصاد- بانک مرکزی در گزارش اخیر خود نرخ تورم در ۱۲ ماه منتهی به شهریورماه ۹۳ را نسبت به ۱۲ ماه منتهی به شهریور ۱۳۹۲ معادل ۲۱/۱ درصد اعلام کرد. به گزارش **اقتصاد** بر اساس آمار منتشر شده از سوی بانک مرکزی شاخص بهای کالاها و

تورم نقطه به نقطه ۱۴/۴ درصد

بانک مرکزی رشد اقتصادی ۱/۶ درصدی را اعلام کرد

پیشتازی صنایع و معادن بارشدا ۱/۸ درصدی

معاون برنامهریزی و زیر صنعت، معدن و تجارت: بارشدا تولیدات صنعتی در ۳ ماهه اول امسال دستیابی به رشد ۱/۸ درصدی در صنعت و معدن دور از ذهن نبود

به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۲	۱۳۹۲					فصل اول
	فصل اول	فصل دوم	فصل سوم	فصل چهارم	سال	
گروه کشاورزی	۶/۸	۶/۹	-۱/۱	-۴/۲	۴/۷	۳/۳
گروه نفت	-۲۱/۹	-۲/۶	-۱۱/۷	۳/۶	-۸/۹	۶/۱
گروه صنایع و معادن	-۷/۰	-۵/۷	-۰/۵	۰/۸	-۲/۹	۸/۱
معدن	۴/۲	-۴/۶	-۹/۰	۱۱/۳	۰/۹	۱۰/۵
صنعت	-۸/۵	-۵/۴	-۱/۶	-۱/۸	-۳/۹	۱۰/۰
برق، گاز و آب	۳/۵	۶/۴	۶/۴	۵/۱	۵/۴	۱۱/۷
ساختمان	-۷/۸	-۹/۲	۱/۸	۱/۸	-۳/۱	۲/۱
گروه خدمات	-۱/۱	-۱/۰	-۱/۲	-۲/۵	-۱/۵	۳/۷
بازرگانی، رستوران و هتلداری	-۷/۹	-۶/۷	-۳/۲	-۲/۷	-۵/۰	۷/۳
حمل‌ونقل، انبارداری و ارتباطات	۲/۶	۱/۹	۱/۸	۱/۲	۱/۹	۱/۴
خدمات موسسات پولی و مالی	-۲/۰	-۱۳/۹	-۱۱/۲	-۵/۶	-۱۲/۷	۱۵/۹
خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی	۲/۹	۲/۵	۰/۹	-۶/۷	-۰/۳	۲/۷
خدمات عمومی	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
خدمات اجتماعی و شخصی و خانگی	۱۶/۶	۷/۳	-۵/۰	۳/۹	۵/۶	-۲/۱
کسر می‌شود						
کارمزد احتسابی	-۲/۰	-۱۴/۹	-۱۱/۵	۱/۸	-۱۱/۵	۱۵/۰
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه	- ۴/۱	- ۰/۹	- ۱/۸	- ۱/۱	- ۱/۹	۴/۶
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (بدون نفت)	- ۱/۴	- ۰/۸	- ۰/۶	- ۱/۶	- ۱/۱	۴/۴

رشد تولید ناخالص داخلی بر حسب فعالیت‌های اقتصادی - درصد (مقدماتی)

اقتصادی بود. رحیمی دانش با اشاره به اینکه نقدینگی نباید در جامعه به هر دلیلی مثل هدمندی پارانها و مسکن مهر تزریق شود، تصریح کرد: باید برای رشد اقتصادی به عملکرد اقتصادی نظم داد. به گفته وی، برای دولت اقتصادی باید دو موضوع رعایت شود، که این دو موضوع سیاست‌های صحیح پولی و مالی است که نظم این دو همیشه به رشد منجر می‌شود.

رحیمی دانش با اشاره به اینکه دولت در عملکرد خود این دو موضوع را رعایت کرده است، گفت: علاوه بر اینکه دولت بودجه‌ای انقباضی برای کنترل نقدینگی جامعه تهیه کرد، برای بانک مرکزی نیز مجوزی برای انتشار اسکناس و تزریق بی‌مورد پول به جامعه صادر نکرد و این موارد به این مفهوم است که دو سیاست پولی و مالی منظم رشد اقتصادی را رقم زد.

۴/۶ درصدی، نشان‌دهنده آغاز راه رونق اقتصادی است و باید گفت، افق روشنی پیش روی اقتصاد کشور می‌باشد.

نظم اقتصادی منجر به رشد شد

بیژن رحیمی‌دانش، کارشناس اقتصادی نیز درباره نرخ رشد اقتصادی ۴/۶ درصدی که بانک مرکزی اعلام کرده است به خبرنگار **اقتصاد** گفت: این رشد ناشی از نظم اقتصادی است.

وی معتقد است؛ با رشد تولید و کنترل نقدینگی اقتصاد نیز با رشد مواجه می‌شود. این کارشناس اقتصادی مهم‌ترین عامل در رشد اقتصادی را نظم اقتصادی دانست و افزود: در سال‌های گذشته که رشد ۴ درصدی در اقتصاد ثبت می‌گردید مهم‌ترین عامل این رشد، نظم مالی

اعلام رسمی صبر کنیم و انتشار این رقم را بر عهده بانک مرکزی بگذاریم. وی درباره دلیل اینکه رشد صنعت همیشه از رشد اقتصادی بالاتر است، اظهار کرد: همه نرخ‌های خرد در رشد اقتصادی موثر هستند اما سهم آنها در رشد اقتصادی مهم است و هر چه سهم بیشتری داشته باشند، در نتیجه تأثیرگذاری بیشتری نیز خواهند داشت. وی با اشاره به سهم ۳۸ درصدی صنعت و معدن در رشد اقتصادی ادامه داد: همیشه حاصل ضرب رشد ارزش افزوده هر بخش در سهم آن، میزان تأثیرگذاری بر رشد اقتصادی را نشان می‌دهد. با توجه به اینکه همیشه رشد صنعت از دیگر بخش‌ها بالاتر بوده و تا ۲۰ درصد رشد اقتصادی را نیز در کارنامه خود داشته است، چنین رشد قابل توجهی دور از ذهن نیست.

وی درباره دلایل رشد ۸/۱ درصدی شاخص صنعت و معدن گفت: آرامش و اطمینان به آینده در فضای اقتصادی کشور، بهبود نسبی فضای کسب‌وکار، زمینه ایجاد تعامل تعامل با دیگر کشورها، رشد صادرات، رفع نسبی مشکلات واحدهای تولیدی و دلایلی مشابه منجر به چنین رشدی شده است. به گفته معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، رشد زمانی اتفاق می‌افتد که عرضه و تقاضا هر ۲ با افزایش مواجه شوند اگر تقاضا بالا برود و برای عرضه که بخش تولید در آن فعال است، تمهیداتی برای افزایش به کار گرفته شود قطعاً به رشد نسبتاً پایدار خواهیم رسید.

وی با تأکید بر اینکه بالاترین سهم در رشد صنعتی متعلق به صنعت خودرو است، گفت: با روی کار آمدن دولت یازدهم و سعی این دولت برای کاهش تورم و خروج از رکود، صنعت خودرو ۷۰ درصد رشد را به دنبال داشت، با توجه به اینکه ۲۰ درصد ارزش افزوده بخش صنعت نیز متعلق به این بخش است و این میزان حدود ۴ درصد ارزش افزوده اقتصاد را شامل می‌شود، رشد اقتصادی این میزان قابل پیش‌بینی بود.

افق روشن پیش روی اقتصاد

در ادامه ایرج ندیمی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نیز در گفت‌وگو با **اقتصاد** گفت: مراجع رسمی اعلام آمار رشد اقتصادی، به طور عمده بانک مرکزی و مرکز آمار هستند. با توجه به

گمانه‌زنی‌های مختلف پیرامون رشد اقتصادی، لازم بود که این متولیان هر چه سریع‌تر به اعلام نرخ رشد اقتصادی کشور به صورت رسمی و با گزارش مفصل اقدام کنند. وی با اشاره به اینکه در خصوص آمارها اما و اگرهایی وجود دارد، افزود: در خصوص وضعیت رکود در کشور هنوز اطلاع دقیقی از خارج شدن یا نشدن از رکود وجود ندارد. در این زمینه باید گفت؛ اگر واقعاً اقتصاد کشور از رکود خارج شده است پس چرا لایحه خروج از رکود را تصویب کرده‌ایم و اگر در رکود اقتصادی هستیم و لایحه‌ای را برای خروج از وضعیت رکودی تأیید می‌کنیم، چرا در رسانه‌ها اعلام می‌کنیم که اقتصاد وضعیت رکود را پشت سر گذاشته است.

ندیمی با تأکید بر عملکرد مثبت بانک مرکزی در خصوص انتشار آمار مورد بحث افزود: خوشبختانه بانک مرکزی، نرخ رشد اقتصادی را اعلام کرد و رشد

سمیرا کرمی گروه اقتصاد: بحث داغ آمارهای متفاوت درباره رشد اقتصادی آنقدر بالا گرفت که بالاخره بانک مرکزی، به‌عنوان مهم‌ترین متولی آمار اقتصادی کشور، اقدام به ارائه گزارش مبسوط درباره رشد اقتصادی در ۳ ماهه اول سال ۹۳ کرده و به این ترتیب مهر تأیید را بر رشد اقتصادی کشور و آغاز خروج اقتصاد از رکود گذاشت. اما آنچه در میان آمار و ارقام منتشر شده از سوی بانک مرکزی بیشتر از هر موضوع دیگری چشم‌ها را خیره می‌کند رشد ۸/۱ درصدی بخش صنایع و معادن است. در حالی که آمارها حکایت از رشد اقتصادی ۴/۶ درصدی در سه ماه ابتدایی سال جاری دارد، بیشترین افزایش متعلق به بخش صنایع و معادن کشور است که معاون برنامهریزی و زیر صنعت، معدن و تجارت ضمن تأیید این رشد، مهم‌ترین دلایل آن را آرامش و اطمینان به آینده در فضای اقتصادی کشور، بهبود نسبی فضای کسب‌وکار، فراهم شدن زمینه تعامل با دیگر کشورها، رشد صادرات و رفع نسبی مشکلات واحدهای تولیدی اعلام می‌کند.

در بررسی گزارش تحولات اقتصادی ایران در بخش واقعی که بانک مرکزی منتشر کرده است می‌بینیم که بیشترین رشد گروه فعالیت‌های اقتصادی ۸/۱ درصد بوده که مربوط به گروه صنایع و معادن می‌باشد و در میان بخش‌های این گروه نیز، بالاترین نرخ رشد، ۱۱/۷ درصد بوده که مربوط به ردیف برق، گاز و آب است و بعد از آن زیر گروه معدن ۱۰/۵ درصد و صنعت با ۱۰ درصد رشد بالاترین رشد را به خود اختصاص داده‌اند.

درباره رشد بالای گروه صنایع و معادن می‌توان گفت که سیاست‌های دولت یازدهم مبنی بر حمایت از بخش خصوصی و جلوگیری از واردات بی‌رویه، منجر به تقویت بخش تولید و افزایش رقابت‌پذیری کالاها داخلی در مقابل کالاها خارجی شده است که البته در این میان نمی‌توان آثار روانی مثبت بسته سیاستی خروج غیرتورمی از رکود را نادیده گرفت.

بعد از گروه صنایع و معدن، بالاترین رشد اقتصادی مربوط به گروه نفت می‌باشد که با ۶/۱ درصد رشد روبه‌رو بوده است که در تحلیل این موضوع می‌توان به برداشتن گره‌های مالی و حذف تدریجی تحریم‌ها اشاره کرد و گفت چشم‌انداز مثبت مذکرات سیاسی و روابط رو به بهبود با کشورهای دنیا موجب افزایش رشد اقتصادی در این بخش گردیده است. کمترین رشد اقتصادی مربوط به گروه کشاورزی با نرخ ۳/۳ درصد می‌باشد که در تحلیل رشد پایین این بخش، می‌توان به بحران کم‌آبی و خشکسالی اشاره کرد.

دلایل رشد صنعتی از نگاه معاون وزیر

در همین رابطه حسین ابویی‌مه‌ریزی، معاون برنامهریزی وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره رشد اقتصادی ۸/۱ درصدی بخش صنعت و معدن در ۳ ماه اول سال **اقتصاد** گفت: همیشه رشد

صنعت از رشد اقتصادی بالاتر است. وی با تأکید به پذیرش این نرخ رشد از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: با توجه به اینکه بانک مرکزی نرخ‌های رسمی کشور را اعلام می‌کند با وجود پذیرش این نرخ از سوی وزارتخانه تصمیم گرفتیم تا

بانک مرکزی در گزارش اخیر خود و بر مبنای محاسبات اولیه و مقدماتی، رشد اقتصادی در ۳ ماهه نخست سال ۹۳ را نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴/۶ درصد اعلام کرده که این موضوع حاکی از آن است که تلاش دولت برای خروج از رکود با موفقیت همراه بوده و سیاست‌ها در این زمینه نتیجه داده است.

اگر بخواهیم میزان رشد اقتصادی در این مدت را بر حسب فعالیت‌های اقتصادی بررسی کنیم، بخش صنایع و معادن پیشتاز رشد اقتصادی در کشور بوده است. آمارها نشان می‌دهد؛ این بخش در مقایسه با ۳ ماهه نخست سال ۹۲ رشد ۸/۱ درصدی داشته که این موضوع یک موفقیت در این زمینه است. از جمله دلایلی که باعث شده بخش صنعت و معدن به این رشد دست پیدا کند، واقعی شدن نرخ ارز در سال‌های اخیر است. پیش از این و زمانی که قیمت ارز به صورت دستوری پایین نگه داشته شده بود تولید داخلی صرفه اقتصادی نداشت، اما با افزایش نرخ ارز تولید کشور قدرت رقابت با کالاهای جهانی را پیدا کرد و این موضوع هم در بازار داخلی و هم در سطح بین‌المللی موقعیت مناسبی را برای تولیدکنندگان داخلی به وجود آورد و باعث شد این بخش از اقتصاد رشد خوبی را تجربه کند.

گروه دوم از فعالیت‌های اقتصادی که در این مدت با رشد قابل توجهی روبه‌رو بوده، بخش نفت است که آمار مربوطه رشد ۶/۱ درصدی را برای آن نشان می‌دهد. مهم‌ترین عاملی که شرایط را برای رشد این بخش مهیا کرده، حل مشکلات مالی شرکت‌های نفتی است. در این راستا دولت بدون آنکه سرمایه‌گذاری جدیدی در این حوزه داشته باشد تنها با تسهیل شرایط برای این شرکت‌ها باعث شده فعالیت آنها با رشد همراه باشد.

موضوع دیگری که در این گزارش باید به آن توجه کرد، وضعیت بخش کشاورزی در مدت ۳ ماهه نخست سال است. بر اساس آمار در این مدت گروه کشاورزی ۳/۳ درصد رشد داشته این در حالی است که سال قبل در همین مدت این بخش رشد اقتصادی ۶/۸ درصدی را تجربه کرده بود. در مورد دلایل کاهش رشد این بخش می‌توان به دو عامل اصلی توجه کرد. عامل نخست، موضوع خشکسالی در کشور است که فعالیت‌های کشاورزی را به شدت تحت تأثیر قرار داده، اما مورد دوم و مهم‌تر، موضوع واسطه‌ها در بخش کشاورزی است. باید توجه کرد که بخش کشاورزی ما نمی‌تواند بهینه باشد، چراکه بین قیمت تولیدکننده و مصرف‌کننده فاصله زیادی وجود دارد که سود ناشی از این تفاوت قیمتی نصیب واسطه‌ها می‌شود. در حال حاضر برای بسیاری از کالاهای کشاورزی قیمتی که کشاورز کالای خود را عرضه می‌کند به‌صرفه نیست و در نتیجه فعالیت در این حوزه کاهش یافته است که با توجه به اثرات منفی این وضعیت در اقتصاد باید مسئولان و سیاست‌گذاران اقتصادی برای این موضوع چاره‌ای ببینند.

خبر

درآمد مالیاتی

۲۸ هزار میلیارد تومانی در ۶ ماه

رییس سازمان امور مالیاتی کشور با اشاره به اینکه پس از اجرای طرح جامع مالیاتی، مالیات عایدی سرمایه بخش مسکن اجرا خواهد شد، گفت: در ۶ ماه نخست سال جاری ۲۸ هزار میلیارد درآمد مالیاتی کسب شده است.

علی عسکری در گفت‌وگو با فارس، با اشاره به درآمد مالیاتی کشور در ۶ ماه اول سال اظهار کرد: درآمدهای کسب شده در ۶ ماه اول سال ۲۸ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان بوده که از محل مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم و ارزش افزوده به دست آمده است.

وی با بیان اینکه حدود ۹۵ درصد تکلیف بودجه ۶ ماهه از درآمد مالیاتی محقق شده است، تصریح کرد: از کل درآمدها حدود ۹ هزار و ۷۷۰ میلیارد تومان مربوط به مالیات بر ارزش افزوده است.

این مقام مسئول تأکید کرد: همچنین ۱۸ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان به مالیات‌های مستقیم اختصاص دارد.

عسکری در مورد حذف مالیات عایدی سرمایه که قرار بود در اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم گنجانده شود، بیان کرد: سازمان امور مالیاتی با کلیات موضوع مالیات بر عایدی سرمایه در بخش مسکن مخالف نبود و در زمینه روش اجرا و دسترسی اطلاعات و فرصتی که سازمان مالیاتی می‌خواست، نگرانی خود را اعلام کردیم. وی افزود: اصل موضوع را قبول داریم اما چون به اطلاعات و پایگاه داده‌های املاک کشور دسترسی وجود ندارد و نیاز به زمان است، این مسئله را مطرح کردیم.

چگونه از رکود اقتصادی خارج شویم

کیفیت بالا و قیمت ارزان فکر می‌نمایند و با ارائه مطلوبیت بهتر فروش بیشتر و مزیت مناسب برای مصرف‌کننده نهایی فضایی راحت جهت انتخاب کالا را فراهم می‌کنند.

در شرایطی که فضای باز رقابت وجود نداشته باشد و انحصار توسط کارفرمای با قدرتی چون دولت قرار گیرد عملاً بحثی به معنای رونق به جای رکود بی‌معنی خواهد بود و افزایش رکود در نهایت معایبی جبران‌ناپذیر چون تورم و بی‌کاری واحدهای صنعتی خصوصی را در پی خواهد داشت. پس بهترین ویکی از ساز و کارهای رسیدن به وضعیت رونق که در مقابل رکود قرارداد، ایجاد فضای رقابت و در شرایط یکسان برای تولیدکنندگان خواهد بود و دولت تنها به‌عنوان ناظر بر عملکرد آنها و نماینده مردم بالای سرکارفرمایان قرار داشته باشد اما فضای رقابت را سالم نگه دارد باعث برون رفت از این وضعیت خواهد شد.

چگونه می‌توان رقابت را در شرایط رکود تورمی اهرمی قرارداد تا افسار آن را نگه دارد، بسیار مهم است. قیمت تمام شده کالاها یا خدمات و تفاوت این قیمت تا مبلغ فروش با ارائه خدمات بحثی بسیار شیرین برای کارفرمایان و از طرفی تلخ، برای مشتریان یا استفاده‌کنندگان از این خدمات می‌باشد و عاملی که کارفرمایان را بر این مدار نگه می‌دارد تا تازیبانه افزایش قیمت‌ها را بر پیکره استفاده‌کنندگان نهایی یعنی مردم وارد نسازد بحث رقابت می‌باشد، چراکه در شرایط رقابت این ارائه‌دهندگان خدمات یا کالاها هستند که باید شرایط را فراهم سازند تا مصرف‌کنندگان کالای آنها از مزیت برتری با اطلاع بوده و با در نظر گرفتن تمامی شرایط، نسبت به تهیه کالای آنها اقدام به عمل آورند و سود حاصل از این مزیت را به جیب کارفرمای کالای مطلوب‌تر بریزند. در این شرایط کارفرمایان به دو چیز یعنی ارائه بهتر کالا یا خدمات با

هومن رسولی - کارشناس ارشد مالی شرکت ملی فولاد: فرار از شیب رکود و تورم حاصل از رکود به واقع از مهم‌ترین و بی‌شک سرسخت‌ترین معضلات اقتصاد و از طرفی فرصتی بسیار مغتنم برای در پیش گرفتن راه‌های رسیدن به رونق اقتصادی است. در بازارهای آزاد آنجایی که دولت‌ها دست‌های خود را از بازار در اقتصاد کوتاه کرده‌اند، بی‌شک عرضه و تقاضا قیمت اصلی هر کالایی را با کمی انعطاف به چپ یا راست پیدا می‌کند. اما همین که سروکله دولت و سیاست‌های دولت در این بازار سایه افکند، قیمت‌ها در بازار رشد فزاینده پیدا می‌کنند (پیدا شدن رانت‌های اقتصادی-نداشتن رقیب و...).

در بازارهای آزاد آنجایی که می‌توان به راحتی و در شرایطی باز، فعالیت‌های کسب‌وکار را مشاهده کرد، همیشه رقابت یکی از عوامل بسیار مهم در تعیین قیمت کالاها در بازار کسب‌وکار بوده و هست اما اینکه

یادداشت

به دنبال بازدهی مثبت پس از ۷ هفته کارشناسان پیش‌بینی کردند

ماه مهر، ماه مهر بان بورس

گروه اقتصاد: شاخص بورس در هفته گذشته پس از ماه‌ها افت در مدار صعودی با ثباتی قرار گرفت که در نهایت بازدهی مثبت را در نخستین هفته همراه برای سهامداران به همراه آورد. به گزارش **سمن**، تالار حافظ هفته گذشته در شرایطی به پایان رساند که شاخص کل در آخرین روز کاری به ۷۱ هزار و ۷۸۸ رسید که در مقایسه با هفته مشابه قبل آن با بازدهی مثبت ۰/۴۸ درصدی روبه‌رو شد. اما ارزش کل معاملات با ثبت رقم ۴۷۵۹ میلیارد ریال نسبت به هفته قبل ۲۴/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. این روند کاهشی ارزش معاملات به گفته مدیرعامل بورس تهران ناشی از کاهش نقدینگی در تمام بازارها از جمله بازار سهام است و از منظر وی تصویب بسته حمایتی دولت در مجلس به روند معاملات بورس کمک خواهد کرد. همچنین گزارش‌های مثبت ۶ ماهه حسابرسی شده شرکت‌ها در تولید و فروش، وقایع برون مرزی از جمله مذاکرات هسته‌ای و دائمی کردن نرخ خوراک صنایع بزرگ و ایجاد مزیت‌های اقتصادی در کشور از دیگر محرک‌های بورس توسط کارشناسان و صاحب‌نظران اعلام شده است.

گفتنی است در هفته گذشته ۱ هزار و ۸۱۹ میلیون سهم و حق تقدم معامله شد که در مقایسه با هفته قبل آن ۱۱/۶ درصد کاهش را نشان می‌دهد. این معاملات در هفته گذشته در ۱۷۵ هزار و ۵۵۵ نوبت معاملاتی انجام شد که نسبت به هفته سوم شهریور ۳/۱ درصد افت داشت.

نگاه‌ها به سوی تیم دیپلماسی

کارشناسان عوامل زیادی را بر وضعیت فعلی بازار سرمایه دخیل می‌دانند، احسان رضاپور نیکرو، عضو هیات مدیره شرکت مشاور سرمایه‌گذاری آگاه در خصوص پیش‌بینی روند بازار در هفته جاری در گفت‌وگو با **سمن** اظهار کرد: در روزهای اخیر تقویت دلار باعث شده شاهد افت قیمت‌های جهانی فلزات، محصولات پتروشیمی

و پالایشی باشیم. البته این روند نزولی در روزهای اخیر کمی بهبود پیدا کرده است. وی تداوم این افت قیمت‌ها را مهم‌ترین نگرانی فعالان بورسی دانست و گفت: با وجود آنکه در برخی کالاها افت قیمت‌ها به وجود آمده، موجودی انبارها نیز شرایط مناسبی برای عرضه دارد. از سوی دیگر پیش‌بینی می‌شود که میزان تقاضا از سوی کشورهای موثر مانند چین نیز افزایش محسوسی نداشته باشد.

رضاپور با اشاره به اینکه بخش عمده‌ای از شرکت‌های بورس ایران متکی به قیمت کالاهای اساسی هستند، گفت: این موضوع از اهمیت زیادی برخوردار است و به عنوان تهدیدی برای سودآوری این شرکت‌ها به شمار می‌آید. رضاپور توجه اصلی سرمایه‌گذاران را معطوف به نیویورک و دستاوردهای تیم دیپلماسی کشور دانست و بیان کرد: اکنون انتظار می‌رود که انتشار اخبار مثبت بسیار بیشتر از خبرهای منفی در بازار سرمایه تاثیرگذار باشد، چرا که شرایط فعلی قیمت سهام شرکت‌ها، ظرفیت کاهشی محسوسی ندارد. وی اظهار امیدواری کرد که در روزها و هفته‌های آینده خبرهای مثبتی از نتایج این مذاکرات به گوش برسد. از جمله اخبار تاثیرگذار بر بازار سرمایه نیز می‌توان به برداشتن یا کاهش برخی تحریم‌ها از جمله سوئیفت بانک‌ها و افزایش سطح تعاملات اقتصادی بین‌المللی اشاره کرد.

موشکافی گزارش‌ها

رضاپور در ادامه بیان کرد که آمارهای اقتصادی روزهای اخیر و رشد اقتصادی اعلام شده بیشتر از انتظارات بوده است. بنابراین نگاه سرمایه‌گذاران به فضای کلان اقتصادی بهتر از گذشته خواهد شد که این امر می‌تواند آنها را به سرمایه‌گذاری بیشتر ترغیب کند و کم‌کم پول‌ها را از پارکینگ بانک‌ها بیرون بکشد. از سوی دیگر می‌توان گفت که کاهش نرخ سود بانکی نیز می‌تواند به خروج زودتر این منابع کمک کند. رضاپور به سرعت افزایش نرخ کالاهای در صنایع مختلف اشاره کرد و گفت: گروه

راه‌اندازی بازار قرارداد آتی ارز

دارند تا اگر براساس تحلیل خود در یک صنعت آن را سودآور تشخیص دهند، مطمئن باشند که سود می‌کنند و اگر چنین ساختاری وجود نداشته باشد سرمایه‌گذار خارجی با یک ریسک غیرقابل مدیریت روبه‌رو می‌شود.

خواجه نصیر اضافه کرد: البته نمی‌توان ریسک را حذف کرد، بلکه باید آن را مدیریت کرد که این هدف نیز با راه‌اندازی بازار قرارداد آتی ارز محقق می‌شود. مدیر نظارت بر بورس‌ها و بازارهای سازمان بورس خاطرنشان کرد: اگر قصد داریم تا سرمایه‌گذاران خارجی را وارد کشور کنیم باید این ابزار را فراهم کنیم، زیرا وجود این بازارها نه تنها در میان مدت، بلکه در بلندمدت نیز منجر به نوسانات غیرعادی ارز نشده و ثبات بیشتری ایجاد می‌کند، به طوری که امکان نظارت و مدیریت بیشتری را فراهم کرده و از بازارهای غیر متشکل بهتر عمل می‌کند.

این مسئول سازمان بورس، با بیان اینکه ترس از راه‌اندازی این بازار به دلیل نداشتن شناخت کافی از سازوکارهای موجود آن است، اظهار کرد: راه‌اندازی بازار قرارداد آتی ارز در اولویت کاری سازمان بورس بوده و در صورت موافقت امسال راه‌اندازی می‌شود.

روغنی‌ها، دارو، غذایی‌ها، لاستیک و قند افزایش نرخ پیدا کرده‌اند که دریافت مجوز این میزان افزایش نرخ و فروش آنها، ظرفیت سودآوری شرکت‌ها را افزایش داده و به اقبال بیشتر سرمایه‌گذاران به شرکت‌های تاثیرپذیر منجر می‌شود. در همین راستا به نظر می‌رسد که در هفته جاری شاهد تاثیر بیشتر این قبیل اخبار بر صنایع مختلف باشیم. وی مهر ماه را دارای اهمیت زیادی برای تصمیمات سرمایه‌گذاران دانست و گفت: سرمایه‌گذاران برای بهینه‌سازی سبد دارایی‌های خود باید گزارش‌های ۶ماهه شرکت‌ها را مورد موشکافی و کارشناسی قرار دهند و به تناسب ریسک‌پذیری خود، وزن بیشتری به شرکت‌های مطمئن‌تر و با پیش‌بینی عملکرد مطلوب‌تر بدهند. رضاپور در ادامه بیان کرد: انتظار نمی‌رود شرکت‌هایی که در ۶ ماهه نخست سال عملکرد مطلوبی نداشته‌اند، در ۶ماهه دوم نیز دستخوش تغییر اساسی شوند و پیشنهاد می‌شود که افراد سرمایه‌گذاری در این گونه شرکت‌ها را با گزینه‌های پرظرفیت‌تر و با چشم‌انداز عملکرد و سودآوری مناسب جایگزین کنند.

وی اعمال تغییرات هوشمندانه و کارشناسی به هنگام در چیدمان صنایع و شرکت‌ها در سبد سرمایه‌گذاری‌ها را در ایام انتشار گزارش‌ها، از مهم‌ترین اقدامات سرمایه‌گذاران خواند و اظهار

کرد: این گونه اقدامات میزان حرفه‌ای بودن و توان تحلیلی سرمایه‌گذاران را آشکار می‌کند و موفقیت بیشتر یا کاهش ارزش دارایی آنها را در پی دارد. **مهم ترین نقطه ضعف بازار** در ادامه کارشناس دیگر بازار سرمایه نیز معتقد است که باید منتظر بود و نتیجه سفر رییس جمهوری را دید چراکه بازار به شدت به سیاست خارجی وابسته است. مرتضی رضازاده لغو تحریم بانک مرکزی در هفته گذشته از جانب دادگاه اروپا را آغازگر موج مثبتی برای بازار سرمایه دانست و گفت: حجم پایین معاملات نقطه ضعف بازار است که کمبود نقدینگی را به رخ بازار می‌کشد. به گفته این کارشناس بازار سرمایه گرچه بازار به نتیجه سفر رییس جمهوری بسیار خوش‌بین است اما باید دید که اخبار نیویورک چه خواهد بود، در آن صورت است که می‌توان بازار هفته جاری را پیش‌بینی کرد ولی با فرض اخبار خوب و مثبت، پیش‌بینی می‌شود که موج هیجانی مثبتی را در روزهای ابتدایی هفته شاهد باشیم که موجب رشد شاخص خواهد شد. وی ادامه داد: با این فرض کلیت بازار مثبت خواهد بود گرچه باید اشاره کنیم که قیمت بیشتر سهام در سطوح جذاب قرار گرفته‌اند که این مهم تقاضای خرید را در این شرایط افزایش خواهد داد.

راه‌اندازی قرارداد آتی کنجاله سویا در پاییز

کنجاله سویا آماده شده است. وی ابراز امیدواری کرد که با همکاری شرکت‌های کارگزاری در نیمه نخست پاییز شاهد راه‌اندازی قراردادهای آتی کنجاله سویا بوده تا بتوان از مزیت‌های قراردادهای آتی برای محصولات کشاورزی بهره برد. زانوعیزی در ادامه با بیان اینکه کنجاله سویا

یکی از مهم‌ترین منابع تغذیه طیور و دام و منبع اصلی تأمین پروتئین مورد نیاز طیور و در نتیجه از مهم‌ترین نهاده‌های تولید گوشت در ایران و بسیاری از کشورهای جهان است، گفت: با توجه به اینکه این محصول، در کنار ذرت بخش عمده خوراک طیور را در کشور تشکیل می‌دهد، امروز تصور بازار محصولات کشاورزی ایران بدون وجود کنجاله سویا تقریباً محال است و هم‌اکنون سالانه نزدیک به ۲/۵ میلیون تن کنجاله سویا در کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد که به بخش قابل توجه آن در بخش خوراک طیور و دام به کار گرفته می‌شود. مدیر توسعه بازار مشتقه بورس کالای ایران سپس خاطر نشان کرد: وابستگی روزافزون صنعت دام و به‌ویژه طیور کشور به کنجاله سویا و ذرت، منجر شده است تا هرگونه نوسان قیمت این محصولات از نگاه فعالان بازار آن به دقت و حساسیت پیگیری شود. این نوسانات در برخی مقاطع، دغدغه‌ها و نگرانی‌های جدی در خصوص وضعیت تأمین کنجاله سویا و قیمت‌های آتی آن به‌وجود آورده است.

مدیر توسعه بازار مشتقه بورس کالای ایران گفت: در فصل پاییز، قرارداد آتی کنجاله سویا در بورس کالای ایران راه‌اندازی می‌شود. به گزارش بورس کالا، پدram زانوعیزی با اعلام این خبر اظهار کرد: بورس کالا با هدف پوشش ریسک قیمت معاملات کنجاله سویا در ایران و به تبع آن دادن امکان برنامه‌ریزی و مدیریت بلندمدت عرضه و تقاضا به فعالان این بازار و همچنین دولت و نیز توسعه معاملات ابزارهای مشتقه که یکی از ستون‌های اصلی توسعه بازار سرمایه کشور به شمار می‌رود، راه‌اندازی قراردادهای آتی کنجاله سویا را در دستورکار قرار داد. وی با بیان اینکه یکی از رویکردهای اساسی بورس کالای ایران برای توسعه بازار در سال‌های اخیر، تنوع بخشی به دارایی‌های پایه در بازار مشتقه این بورس بوده است و در همین راستا مطالعات و کار کارشناسی روی کنجاله سویا صورت پذیرفت، گفت: به زودی شاهد راه‌اندازی معاملات قراردادهای آتی این محصول خواهیم بود. زانوعیزی با بیان آنکه این دارایی پایه در ۱۹ اسفند سال ۹۲ در بورس کالای ایران مورد پذیرش قرار گرفت، توضیح داد: جلسات هفتگی متعددی با فعالان و تشکل‌های بازار کنجاله سویا و کارگزاران بورس کالا برگزار شده و از این رو با توجه به نیاز فعالان این بازار، بستر معاملات قراردادهای آتی

ارزش معاملات بورس کالا

به ۶۶۰ میلیارد تومان رسید

در تالار داخلی و صادراتی محصولات صنعتی و معدنی بورس کالای ایران در معاملات هفته گذشته بیش از ۱۷۳ هزار تن انواع کالا با ارزشی نزدیک به ۳۳۵۹ میلیارد ریال دادوستد شد. براساس این گزارش، همچنین در این تالار حدود ۱۶۳ هزار تن انواع مقاطع فولادی، ۹۱۵۰ تن انواع مس، ۵۰۰ تن آلومینیوم، ۲۰۰ تن کک، ۱۰۰ تن کنسانتره مولیبدن و ۶۰ تن کنسانتره فلزات گرانبها توسط مشتریان خریداری شد. در ۲ بخش داخلی و صادراتی تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی نیز در مجموع حدود ۱۶۱ هزار تن انواع کالا به ارزش بیش از ۳۲۲۵ میلیارد ریال به فروش رسید. در این تالار نزدیک به ۴۳ هزار تن انواع قیر، حدود ۴۰ هزار تن مواد پلیمری، حدود ۴۴ هزار تن و کیوم باتوم، ۹ هزار تن انواع لوب کات، حدود ۱۵ هزار تن مواد شیمیایی، ۱۲ هزار تن گوگرد و ۹۰ تن انواع گاز و خوراک توسط مشتریان خریداری شد. براساس این گزارش، تالار محصولات کشاورزی هم در هفته گذشته شاهد معامله یک هزار تن گندم، ۷۰۰ تن ذرت، ۴۰۰ تن شکر، ۲۵۰ تن جو و ۳۴۰ تن کنجاله بود.

۱۳ هزار میلیارد تومان تأمین مالی در بورس

دارایی‌ها تأمین شده‌اند. این مقام مسئول در خصوص سهم صنایع در افزایش سرمایه‌ها تأکید کرد: محصولات شیمیایی با ۳۴ درصد و فلزات اساسی و بانک‌ها و موسسات اعتباری هر یک با ۱۵ درصد بیشترین سهم را در اخذ مجوزهای افزایش سرمایه داشته‌اند.

رییس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌های سازمان بورس در خصوص افزایش تعداد و مبلغ مجوزهای افزایش سرمایه صادر شده به نسبت به دوره مشابه سال گذشته (۶ ماه نخست سال ۹۲) گفت: یکی از دلایل رشد صدور مجوزهای افزایش سرمایه طی امسال مربوط به افزایش تعداد شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان و به تبع آن افزایش درخواست شرکت‌ها جهت افزایش سرمایه است که منجر به افزایش حدود ۱۰۰ درصد از نظر مبلغ افزایش سرمایه و حدود ۱۴ درصدی از نظر تعداد مجوزهای صادره در ۶ماه ابتدای امسال شده است.

رییس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌های سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: مبلغ کل مجوزهای افزایش سرمایه صادر شده به شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان در ۶ماهه نخست سال ۹۳ معادل ۱۳۴ هزار و ۶۴۴ میلیارد ریال بوده است. به گزارش سنا، غلامرضا ابوترابی با بیان مطلب فوق اظهار کرد: مجوزهای افزایش سرمایه ارائه شده در این مدت توسط سازمان بورس مربوط به ۸۲ شرکت است و بر اساس مجوزهای صادره، مبلغ ۶۷ هزار و ۳۰۹ میلیارد ریال معادل ۵۰ درصد افزایش سرمایه‌ها از محل مطالبات حاصل شده سهامداران و آورده نقدی است.

وی ادامه داد: مبلغ ۳۹ هزار و ۲۹۷ میلیارد ریال معادل ۲۹ درصد از محل سود انباشته، مبلغ یک هزار و ۳۴۱ میلیارد ریال معادل یک درصد از محل اندوخته‌ها و مبلغ ۲۶ هزار و ۶۹۷ میلیارد ریال معادل ۲۰ درصد از محل مازاد تجدید ارزیابی

نظرگاه

مدیریت ریسک

در بازار سرمایه با

قراردادهای آتی سهام

محمد اقبال نیا

مدیرعامل کارگزاری حافظ

قراردادهای آتی امکان خرید و فروش اهرمی سهام را با قیمت مشخص روز برای سررسید معین در آینده فراهم می‌کند و فعالان بازار آتی می‌توانند با پرداخت حدود ۲۰ درصد ارزش سهام از فرصت‌های بازار سرمایه هم در زمان صعود و هم در زمان نزول منتفع شوند.

برخلاف بازار نقدی که خریداران باید ۱۰۰ درصد مبلغ خرید سهام را بپردازند و فروشنندگان صرفاً با داشتن سهام مورد نظر می‌توانند برای فروش آن اقدام کنند، در بازار آتی خریداران با بهره‌گیری از این اهرم، صرفاً یک پنجم مبلغ خرید را می‌پردازند و فروشنندگان می‌توانند با نداشتن سهام از نزول سهام منتفع شوند.

در باره چگونگی استفاده سهامداران از این ابزار می‌توان گفت برای نمونه اگر قیمت سهام در بازار نقدی ۴ درصد افزایش یا کاهش یابد، بدین ترتیب در بازار آتی سود و زیان آن پنج برابر یعنی ۲۰ درصد خواهد بود.

همچنین می‌توان از معاملات آتی سهام در جهت مدیریت ریسک سرمایه‌گذاری در بورس استفاده کرد. به عبارتی دارنده سهم می‌تواند سهام خود را با قیمت مشخص برای تاریخ معینی در آینده به فروش برساند و بازده خود را روی عدد معینی تثبیت کند.

به‌عنوان مثال قیمت سهام مخابرات ایران در تاریخ دوم مهرماه ۱۳۹۳ در بازار نقدی ۲۵۷۸ ریال و تقاضای خرید برای سهام مذکور در بازار آتی برای سررسید ۳۱م شهریور ۱۳۹۴ در قیمت ۳۲۷۵ ریال وجود داشته است، لذا شخصی که سهام مزبور را دارد، می‌تواند آن را از همین حالا برای سررسید حدود یک سال آینده به قیمت ۳۲۷۵ ریال به فروش برساند و حدود ۲۷ درصد سود سالانه را برای خود تثبیت کند. این بدان معناست که صرفنظر از نوسانات و تغییرات قیمت سهام مخابرات در یک سال آینده، وی اطمینان می‌یابد که سهام خود را در قیمت مورد نظر یعنی ۳۲۷۵ ریال به فروش رسانده است.

بر این اساس سرمایه‌گذاران با سلیقه‌ها و استراتژی‌های معاملاتی مختلف، می‌توانند از مزایای بازار آتی سهام منتفع شوند البته سهامداران این نکته را در نظر داشته باشند که دادوستد در بازار آتی، مناسب افراد حرفه‌ای با درجه ریسک‌پذیری بالاست.

در حال حاضر بازار آتی سهام روی ۶ شرکت ایران خودرو، مپنا، مخابرات ایران، فولاد مبارکه، چادر ملو و نفت و گاز پارسیان برای سررسیدهای اردیبهشت و شهریور ۹۴ فعال شده و انتظار می‌رود در روزهای آینده مورد استقبال ویژه فعالان بازار قرار گیرد.

فرابورس

شیمیایی‌ها در صدر ایستادند

بررسی ارزش معاملات فرابورس در ۶ ماه نخست امسال نشان می‌دهد محصولات شیمیایی با دربرگیری ۱۸ درصد از ارزش کل معاملات رتبه نخست را در میان سایر صنایع نصب خود کرده است. بررسی آمار معاملات بازارهای فرابورس ایران نشان می‌دهد ارزش این بازار در آغاز امسال معادل ۹۵۴ هزار میلیارد و ۲۸۹ میلیون ریال بوده است که در آخرین روز تابستان رقم ۹۳۵ هزار میلیارد و ۲۸۳ میلیون ریالی برای آن به ثبت رسید که نسبت به ابتدای سال کاهشی ۲ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین از ابتدای امسال تا پایان شهریور به طور میانگین ۲۲۵ میلیون ورقه به ارزش یک هزار و ۴۷۹ میلیارد ریال داد و ستد شد که در اردیبهشت ماه حجم و ارزش معاملات فرابورس بیشترین افزایش و در مرداد ماه بیشترین کاهش را داشته است. علاوه بر این مقایسه آمار ۶ ماهه اول سال ۹۳ با مدت مشابه سال قبل به ترتیب حاکی از رشد ۴۵، ۶۳ و ۵۵ درصدی حجم، ارزش و تعداد معاملات فرابورس است که براساس نمودارهای موجود، این ۳ متغیر در شهریورماه روند صعودی به خود گرفته است. از صنایع پیشرو بازار معاملات سهام فرابورس (اول دوم - پایه) براساس ارزش معاملات در ۶ ماه نخست امسال هم می‌توان از محصولات شیمیایی نام برد که با دربرگیری ۱۸ درصد از ارزش کل معاملات رتبه نخست را در میان سایر صنایع نصب خود کرد و صنعت «انبوه‌سازی، املاک و مستغلات» و صنعت «حمل‌ونقل، انبارداری و ارتباطات» نیز در رتبه دوم و سوم قرار گرفتند. از سوی دیگر، افتتاح بازار دارایی فکری و تابلوی صندوق‌های زمین و ساختمان را می‌توان به‌عنوان مهم‌ترین اتفاقات بازار سرمایه در ۶ ماهه نخست امسال در فرابورس ایران ارزیابی کرد و عرضه اولیه شرکت‌های کشتیرانی دریایی خزر و سرمایه‌گذاری مسکن زاینده‌رود و پذیرش ۱۱ شرکت در بازارهای اول و دوم در کنار درج ۹ شرکت جدید نیز در زمره دیگر اتفاقات مهم فرابورس در نیمه اول سال ۹۳ قرار می‌گیرد.

امید بانکی - کارشناس اقتصادی: به طور قطع و یقین گسترش بانکداری الکترونیک و مزایا و منافع آن برای هیچ کس ناشناخته نیست. رویه‌ها و ابزارهای پرداخت‌های الکترونیکی به عنوان شاخص‌هایی از پیشرفت جوامع به‌شمار می‌آید. این ابزارها تأثیر بسیار مهمی در تقویت فضای کسب‌وکار در جوامع دارد. یکی از بخش‌های بسیار مهم این موضوع، ارائه سرویس خدمات به حوزه اصناف است. در حوزه اصناف با توجه به گستردگی آن در جامعه ایرانی و پرداخت‌های خرد و کلان آن، لزوم بهره‌گیری از این ابزارها را بیش از پیش نمایان می‌سازد.

در سالیان گذشته، گسترش شبکه پایانه فروش و رقابت بانک‌ها در واگذاری این دستگاه‌ها، یکی از رویه‌های رقابتی مراکز مالی بوده است. به علت بی‌نظمی و نابسامانی در نصب و راه‌اندازی‌های غیرمتعاد و متعارف شبکه‌های پایانه فروش، بانک مرکزی از طریق طرحی جامع با عنوان «شاپرک» سعی در اجرای یک مدیریت بهینه در استفاده مناسب از این تجهیزات و روش‌های پرداخت الکترونیک دارد که تا این مرحله تمام کارها به شکل مناسب پیش می‌رفت.

لیکن تجربه‌های قبلی در بانک مرکزی نشان می‌دهد این بانک بدون در نظر گرفتن مقدمات اولیه همچون مباحث جامعه‌شناسی، ایجاد ارتباط، اطلاع‌رسانی شفاف و کافی و قانع‌کننده برای جامعه، تعاملات مناسب با تشکل‌ها، گروه‌ها، مخاطبان و نهادها و ارگان‌های مختلف، انجام بسیاری از امور را به پاشنه آشیل فعالیت‌های خود تبدیل کرد و بدون توجه به این موضوعات به یکباره و نزدیک به یک ماه قبل از اجرای طرح اخذ کارمزد از پایانه‌های فروش در طرح شاپرک و براساس پیگیری تصادفی رسانه‌ها موضوع را اطلاع‌رسانی کرد.

سوال اینجاست چرا بانک مرکزی از مسیر تصمیم تا اجرایی شدن کار، موضوع را صرفاً در قالب بخشنامه و ابلاغیه لحاظ می‌کند؟ آیا نباید از خرد جمعی، مشارکت عمومی و اظهارنظرهای تخصصی در این بخش‌ها استفاده کند؟ به طور قطع و یقین اخذ کارمزد به رویه‌های مختلف در کشورهای دیگر انجام می‌شود اما نباید تعیین نرخ و رویه‌های محاسبه قیمت تراکنش‌ها، در چارچوب شرایط و ضوابط مورد تأیید سازمان‌های ذی‌ربط قرار گیرد؟ این درست است که تأمین شبکه‌های با این گستردگی و این اهمیت، نیازمند هزینه‌های قابل توجهی است که شاید پیش‌تر از طریق بانک‌ها تأمین می‌شده، لیکن نیاز تأمین بودجه طرح اخیر موجب شده بانک مرکزی به دیگر روش‌های تأمین مالی روی آورد.

آیا در این زمینه‌ها نظرات کارشناسی وزارت

فناوری اطلاعات، وزارت صنعت، معدن و تجارت

و اتاق اصناف و سایر تشکل‌ها اخذ شده است؟ ما

که بعید می‌دانیم. امیدواریم این ضعف تاریخی بانک

مرکزی به شکل جدی از سوی رییس کل محترم

بانک مرکزی پیگیری شود و اقدامی عاجل و ماندگار

برای موضوعات بعدی صورت پذیرد و از برخورد‌های

چکشی در این موضوعات جلوگیری به‌عمل آید و

ابتدا شرایط پذیرش طرح را فراهم آورده سپس به

اجرای طرح‌ها اقدام کند.

دریچه

اتحادیه اروپا

باید به بانک سپنا خسارت دهد
مدیرعامل بانک سپنا با اعلام اینکه طبق رای قطعی اخیر دادگاه اروپایی بانک سپنا باید از فهرست تحریم حذف شود و اتحادیه اروپا چهارپنجم خسارت‌ها را بپردازد، گفت: هنوز اتحادیه اروپا این رای را عملیاتی نکرده، که اقدامش غیرقانونی است. کسروش پرویزیان با اشاره به حکم صادره مورخ ۱۱ دسامبر ۲۰۱۲ دادگاه عالی اتحادیه اروپا به‌عنوان عالی‌ترین مرجع قضایی این اتحادیه گفت: بر این اساس باید تمامی تحریم‌ها علیه بانک سپنا لغو و نام بانک سپنا از فهرست تحریم‌ها حذف می‌شود. مدیرعامل بانک سپنا گفت: در پی اجرایی نشدن این رای از سوی اتحادیه اروپا، وکلای بانک به‌ناچار در دادگاه طرح دعوی نموده که خوشبختانه رای به نفع این بانک در روز چهارشنبه ۴ ژوئن ۲۰۱۴ (خرداد ماه امسال) صادر شد. متأسفانه با وجود قطعی شدن رای دادگاه که متضمن حذف نام بانک سپنا از فهرست تحریم‌ها و همچنین محکوم شدن اتحادیه اروپا به پرداخت چهارپنجم هزینه‌هاست، هنوز این حکم از سوی این اتحادیه اجرا نشده است.

کارشناسان از لزوم اصلاح نظام پولی برای خروج از رکود می‌گویند:

ثبات اقتصاد در گرو سیستم پولی منضبط

می‌رسد دامنه آن بسیار وسیع‌تر است.

نیکوایقال با اشاره به نرخ پایین بعضی تسهیلات خاص در کشور بیان کرد: در شرایطی که تورم بالای ۲۰ درصد بر اقتصاد حاکم است، پرداخت تسهیلات با نرخ ۸ درصد توجیهی ندارد و در این حالت هر سال که بازپرداخت وام به تأخیر بیفتد به نفع وام‌گیرنده است. این کارشناس اقتصادی در پایان مهم‌ترین اقدام برای مبارزه با این شرایط را برخورد قاطع با متخلفان دانست و تصریح کرد: اگر افرادی که از فرصت‌های موجود سوءاستفاده می‌کنند مجازات شوند می‌توان امید داشت که سیستم پولی کشور منظم و کارا شود در غیر این صورت تنها با اتکا به صحبت‌ها و مقالات در این زمینه نمی‌توان در مقابل تخلف‌ها ایستادگی کرد.

بانک مرکزی منفعل نباشد

در همین زمینه یک کارشناس اقتصادی نیز ضمن تأکید بر موضوع انضباط پولی برای خروج از رکود، بیان کرد: زمانی که کشور درگیر رکود است، تولیدکنندگان با حداقل سود کار می‌کنند و از این رو پرداخت وام‌های بانکی با سودهای بالا برای این بخش‌ها قابل تحقق نیست. لیلی یآوری در گفت‌وگو با **اقتصاد** تصریح کرد: این در حالی است که فعالیت‌های غیرمولد در شرایط رکودی می‌توانند سودهای کلانی به‌دست آورند و در نتیجه بانک‌ها نیز بیشتر تمایل دارند تسهیلات خود را به این بخش‌ها ارائه دهند. وی در ادامه توضیح داد: در این حالت اگر نظارت بر فعالیت‌های بانک‌ها و موسسه‌های مالی وجود نداشته باشد، فعالیت‌های غیرمولد گسترش می‌یابد و تولید بیشتر در تنگنای قرار می‌گیرد به همین دلیل لازم است برای خروج از رکود و رونق تولید، فعالیت بانک‌ها به‌طور دقیق توسط بانک مرکزی کنترل شود.

یآوری افزود: با این حال موضوع انضباط پولی تنها به فعالیت بانک‌ها محدود نمی‌شود. بانک مرکزی نیز به عنوان نهادی که متولی سیاست‌های پولی کشور است باید فعالیت خود را در راستای اهداف کلان اقتصادی تنظیم کند و در این مسیر از نفوذ دولت جلوگیری کند. این کارشناس اقتصادی ادامه داد: بانک مرکزی نهاد متولی سیاست‌های پولی در کشور است و از این رو باید سیاست‌های خود را با هدف تأثیرگذاری بر متغیرهای کلان کشور در راستای دستیابی به اهداف تعیین شده مشخص کند. این در حالی است که در چند سال گذشته این بانک به یک سازمان منفعل تبدیل شده و تنها براساس نیاز دولت سیاست‌هایی را بر اقتصاد اعمال می‌کند.

اخبار

مخالفت مجلس

بازرسی کارمزد از posها

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت که این کمیسیون موضوع تعیین کارمزد برای دارندگان دستگاه‌های کارت‌خوان را بررسی خواهد کرد. ارسال فحش‌پور ضمن اعلام مخالفت با تعیین کارمزد مردم به سمت بانکداری الکترونیک تریب نشوند و بالعکس تمایل به حمل پول پیدا کنند که این یک افت به شمار می‌آید. وی با بیان اینکه تعیین کارمزد برای دستگاه‌های کارت‌خوان در دنیا مرسوم نیست، گفت: ما باید مردم را به استفاده از کارت‌های الکترونیکی تشویق کنیم تا مردم تمایلی به همراه داشتن پول نداشته باشند. وی افزود: مخالفت این کمیسیون با تعیین کارمزد برای دارندگان دستگاه‌های کارت‌خوان به سیستم بانکی اعلام شده، و کمیسیون اقتصادی با برگزاری این موضوع را پیگیری خواهد کرد.

رشد ۶۵ درصدی

بیمه‌درمانی در ایران

بیمه درمانی با نرخ رشد مرکب سالانه ۶۵/۱ درصد در سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳م بزرگترین بخش صنعت بیمه ایران در این دوره بوده است. بیزینس مانیتر در گزارشی از صنعت بیمه ایران نوشت: بخش بیمه شخصی سوانح و درمان در ایران، با ۲۶/۹ درصد دومین سهم بزرگ از بازار بیمه این کشور را در سال ۲۰۱۳م به خود اختصاص داده است.

موسسه‌هایی که امسال

مجوز دار می‌شوند

بانک مرکزی بررسی پرونده چندین موسسه اعتباری در شرف تأسیس را در دستور کار خود قرار داده و در سال جاری ۵ موسسه مجوز نهایی خود را اخذ می‌کنند. هم‌اکنون موسساتی چون نورا، آرمان، میزان، ثامن، ثامن‌الجیح و افصل توس در کشور دارای شعب فعال هستند که برخی از آنها درگیر آماده سازی خود برای دریافت مجوز می‌باشند.

صنعت، معدن و تجارت آن را محور بسته خروج از رکود دانسته است.

نظام پولی اقتصاد را سامان می‌دهد

مسئله انضباط پولی موضوعی است که کارشناسان اقتصادی نیز بر آن تأکید دارند. در این راستا استاد اقتصاد دانشگاه تهران ضمن تأکید بر اینکه انضباط پولی محورهای مختلفی را در اقتصاد ایران شامل می‌شود، اظهار کرد: با توجه به اینکه تورم یک مشکل بسیار اساسی در اقتصاد ماست، انضباط پولی و مالی مهم‌ترین عامل به ثبات‌رساندن قیمت‌هاست. علی‌اکبر نیکو اقبال در گفت‌وگو با **اقتصاد** تصریح کرد: اگر ما نتوانیم نظام پولی و مالی خود را سروسامان

دهیم، تورم خانمان‌سوز از کشور رخت نخواهد بست. وی ادامه داد: براساس گفته رییس بانک مرکزی رشد نقدینگی در ایران ۳۱/۵ درصد است که می‌تواند سال آینده یک تورم بالای ۲۰ درصد را در اقتصاد ایجاد کند، این موضوع با توجه به اینکه مهم‌ترین دستاورد دولت تا امروز کاهش نرخ تورم بوده، قابل تأیید نیست.

به گفته این کارشناس اقتصادی، وقتی ما از انضباط پولی صحبت می‌کنیم منظور این است که مشخص کنیم عملکرد این سیستم باید چگونه باشد تا شاخص‌های کلان اقتصادی بهتری داشته باشیم.

وی در مورد مشکلات فعلی سیستم بانکی توضیح داد: یکی از مواردی که در حال حاضر بر آن تأکید

وضعیت بازار طلا و ارز در هفته‌ای که گذشت

ترمز رشد دلار کشیده شد

گروه اقتصاد: طلا که اوایل هفته گذشته را با یک شیب نزولی آغاز کرده بود، در اواسط هفته برمدار صعود قرار گرفت و به طور متوسط ۴ دلار بالا رفت، اما در نهایت روز پنجشنبه ترمز این رشد کشیده شد و بازار جهانی شاهد افت اونس طلا شد. به این ترتیب، در نخستین روز هفته که قیمت هر اونس طلا در روز ۱۲۱۹ دلار معامله می‌شد، با یک شیب ملایم در روز دوشنبه به نرخ ۱۲۱۴ دلار افت کرد که در نهایت با رشد ۹ دلاری همراه شد و به نرخ ۱۲۲۵ دلار در روز سه شنبه رسید و در روز چهارشنبه بر این نرخ تثبیت شد. اما در روز پنجشنبه ورق برگشت و نرخ این فلز زرد در آخرین روز هفته با ۱۷ دلار افت قیمت به نرخ ۱۲۰۸ دلار رسید که این روند فقط به همان روز محدود شد، چون در روز جمعه نرخ طلای جهانی به نرخ ۱۲۲۲ دلار بازگشت.

این نوسان قیمتی از ابتدای هفته در بازار داخل

روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه که با رشد قیمت همراه شده بود و به نرخ ۳ هزار و ۲۰۶ تومان رسیده بود، افت کرد و در روز پنجشنبه به نرخ ۳ هزار و ۱۹۹ تومان رسید که ۱۳ تومان کاهش قیمت را نشان می‌دهد. هر یورو هم در این روز با نرخ ۴ هزار و ۱۲۵ تومان عرضه شد که نسبت به روز چهارشنبه ۲۰ تومان ریزش قیمت داشته است و هر پوند انگلیس هم با افت ناچیز به قیمت ۵ هزار و ۲۰۵ هزار تومان رسید. آن‌طور که فعالان بازار می‌گویند: این افت قیمت به دلیل روند مثبت مذاکرات هسته‌ای است و به نظر می‌رسد که این روند در آینده ادامه داشته باشد.

سفته‌بازی در تسهیلات خرید مسکن صفر شد

مدیرعامل بانک مسکن گفت: با گذاشتن سقف خرید اوراق مشارکت، میزان سفته‌بازی در این بخش کاهش چشمگیری پیدا کرده و به صفر رسیده است.

بت‌شکن، با بیان اینکه امکان خرید اوراق تسهیلات مسکن برای هر متقاضی ۹۰ برگ است، گفت: متقاضیان تنها می‌توانند ۹۰ برگ اوراق تسهیلات مسکن خریداری کنند که این میزان برابر با ۴۵ میلیون تومان است. وی در ادامه افزود: با گذاشتن سقف خرید اوراق مشارکت میزان سفته‌بازی در این بخش کاهش چشمگیری پیدا کرده و به صفر رسیده است. مدیرعامل بانک مسکن در ادامه اظهار کرد: تمامی خریداران اوراق استفاده‌کنندگان هستند و هیچ تقاضایی از سوی دلالان و واسطه‌گران ایجاد نشده است. بت‌شکن در ادامه یادآور شد: خریداران اوراق مسکن نمی‌توانند تا ۲ ماه اوراق خریداری شده را واگذار کنند. مدیرعامل بانک مسکن تصریح کرد: با تقویت سپرده‌گذاری در حساب سپرده ممتاز بانک مسکن متقاضیان می‌توانند اوراق بیشتری خریداری کنند و همین امر باعث کاهش اوراق می‌شود.

بانک‌ها در تولید مشارکت ندارند

در حال حاضر بانک‌های کشور نه مشارکتی در تولید دارند و نه فعالیتی، دلیل آن هم این است که برای ارائه تسهیلات به این بخش‌ها با محدودیت سرمایه مواجه هستند. غلامرضا تاجگردون، رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی ضمن بیان این مطلب گفت: در حال حاضر سرمایه بانک‌ها در سطح بسیار پایینی قرار گرفته و بانک‌ها در عمل توان پرداخت تسهیلات و تعهدات‌شان را ندارند و بدون افزایش سرمایه بانک‌های کشور خیلی توان کار ندارند. نماینده مردم گسار و باشت در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: دولت درصد است که بتواند با روش‌های افزایش سرمایه یا درخواست از منابع ارزی کشور، سرمایه بانک‌ها را افزایش دهد اما در بحث بودجه هنوز موفق نشده و مجلس هم نتوانسته در این موضوع کار کند، چرا که اول دولت باید در این امر پیش‌قدم شود. تاجگردون بیان کرد: البته لازم است که بگویم افزایش سرمایه روش‌های مختلف دارد که یکی از این روش‌ها وصول وام‌هایی است که برای حساب ذخیره ارزی در سال‌های گذشته پرداخت شده است. به گفته او، یکی دیگر از روش‌هایی که برای دولت نیز ارزشمند است، این که برای افزایش سرمایه بانک‌ها بتوانند از منابع صندوق ذخیره یا منابع ارزی کشور برداشت کنند و در بانک‌های دولتی افزایش سرمایه داشته باشند.

بنگاه‌داری بانک‌ها در وقت اضافه

یکشنبه هفته پیش در یک برنامه خبری شبکه ۲ که با حضور رییس شورای هماهنگی بانک‌های دولتی برگزار شد، یک مسئول بانکی موضوع بنگاه‌داری بانک‌ها را مورد نقد و بررسی قرار داد که بسی جای تامل داشت، حال جمعی از سهامداران شرکت سینا فرایند معتقدند صرف نظر از اینکه در قانون به صراحت عنوان شده که بانک‌ها حداکثر تا ۴۰ درصد می‌توانند مالکیت مستقیم یا غیر مستقیم داشته باشند، براساس برنامه‌ریزی اعلام شده از سوی دولت و همچنین راهکار خروج از رکود و برنامه اقتصاد مقاومتی مدنظر مقام معظم رهبری، بر خروج بانک‌ها از فعالیت‌های بنگاه‌داری و انجام وظیفه اصلی خود یعنی بانکداری و انتقال سرمایه‌های کشور به فعالیت‌های مولد، تاکید شده است.

نکته اینجاست مهمان این برنامه که از اتفاق مدیرعاملی بانک ملی را نیز برعهده دارد، با وجود اینکه بر بنگاه‌دار نبودن بانک‌ها تاکید کرده و معتقد است بانک‌ها باید دارایی‌های خود را واگذار کنند اما در عمل به آن پایبند نبوده و عملکرد این مجموعه نشان دهنده این تفکر نیست. شرکت ایران ترانسفو از شرکت‌های سهامی عام است که درحال حاضر و براساس اعلام سازمان بورس اوراق بهادار مالکیت ۶۹ درصد از آن به‌طور مستقیم و غیر مستقیم در اختیار بانک ملی قرار دارد. این در حالی است که مطابق با رای هیات داور بورس مالکیت حدود ۳۰ درصد آن نقض شده اما تلاش و پیگیری کارمندان این بانک برای اجرایی نشدن رای در ۶ ماه گذشته بوده است. آیا در چنین شرایطی باز می‌توان باور کرد که رییس شورای هماهنگی بانک‌های دولتی با واگذاری دارایی بانک‌ها موافق است؟ آیا قوه قضاییه نباید برای تسریع در روند واگذاری طرحی که علاوه بر حکم هیات داور بورس، در راستای برنامه دولت است وارد عمل شود؟ آیا مدیرعامل بانک ملی حاضر بود در آن برنامه این بانک را به عنوان یک بنگاه دار بزرگ معرفی کند؟ آیا در شرایطی که به‌طور مستقیم درگیر حکم شرکت ایران ترانسفو هستید و از سوی دیگر اعلام می‌کنید موافق واگذاری بانک‌ها هستید، باز هم می‌توانید قانون مداری را به کارکنان خود متذکر شوید؟ به‌طور قطع خیر.

آقای همتی، در بانک‌ها می‌تواند شما نمونه‌های متعدد و غیر قابل دفاع موجود است. شرکت‌هایی چون صدرا که نگین کشتی‌سازی ایران بود، با بنگاه‌داری بانک شما در سال‌های نه‌چندان دور نابود شد. همان کشت و صنعتی که در برنامه اعلام فرمودید آمادگی فروش دارید نیز از نمونه‌های دیگر بنگاه‌های ناموفق همان بانک است. صورت‌های مالی ارائه شده از سوی ایران ترانسفو در مجمع سال مالی ۱۳۹۲ نشان می‌دهد مسیر طی شده از سوی این بنگاه عاقبتی بهتر از سایر نمونه‌های بنگاه‌داری آن بانک محترم نخواهد داشت چرا که بررسی بنگاه‌داری بانک‌ها نشان می‌دهد از زمانی که بانک‌ها تلاش به بنگاه‌داری کرده‌اند نه بانک‌دار خوبی به حساب آمده‌اند و نه بنگاه‌دار موفقی بوده‌اند. از سوی دیگر بررسی صورت‌های مالی شرکت ایران ترانسفو نشان‌دهنده عملکرد ضعیف این بانک در مدیریت شرکت بوده به گونه‌ای که در ۱۸ ماه گذشته، نحوه مدیریتی آن با شبی غیرقابل انکار به شدت در جهت نابودی حرکت می‌کند. حال سوال از مسئولان این است که با وجود ده‌ها نمونه ناموفق از بنگاه‌داری بانک‌ها باز هم در مقابل این مسئله سکوت کنیم؟ آیا مقاومت بانک ملی در اجرای حکم شرکت

ایران ترانسفو برخلاف دستور وزیر اقتصاد و لایحه ضد کود نیست؟ آیا زمان آن نرسیده که هر کس در زمینه‌ای که تخصص دارد به فعالیت گرفته شود؟ حال دادخواهی از مالکان قدرت که با اتکا به پست‌های مدیریتی، خود را پاسنگو به احکام صادر شده نمی‌دانند و تنها نگران سمت خود هستند، باید از چه مرجعی پیگیری شود؟ نکته دیگر اینکه این بانک با وجود دستور موقت دیوان عدالت اداری مبنی بر ممنوعیت در تخلیات معامله بورس ایران ترانسفو به آن قاطعی کرده و برخلاف قانون، قیمت بنگاه مورد معامله را از محل مطالبات بانک ملی تهاوت و تسویه کرده است. از سوی دیگر در مرجع داور بورس، شرکتی که ۹۹ درصد آن متعلق به بانک ملی است به صراحت خود را شرکتی غیردولتی اعلام کرد تا از پتانسیل معامله به دلیل دولتی بودن خریدار فرار کند؟ با وجود صدور رای قطعی و لازم‌الاجرا از مراجع بورس چرا این بانک از پذیرش مفاد آن سرباز زده و پس از گذشت عمده از ابلاغ آن رای هنوز اجرایی نشده است. در همین راستا این بانک با سربگ رسمی و با استفاده از ارتباطات سازمانی و با تکیه بر اعمال ماده ۱۸ تلاش کرده تا رای مذکور را نقض کند. از سوی دیگر، سهامداران قبلی این شرکت را که وابسته به سندیکای صنعت برق هستند به‌دلیل اخذ حکم علیه بانک به فساد اقتصادی متهم کرده است. این اقدام نادرست تاجایی پیش رفته که حتی حکم دادگاه برای ابطال مجمع عمومی تشکیل شده توسط شرکت وابسته به بانک ملی هم نتوانسته تغییری در موضع این بانک ایجاد کند و همچنان خلاف جهت آرای قضایی حرکت می‌کند.

روزنامه گسترش صمت آمادگی دارد پاسخ بانک مربوطه و دلایل این روند را در این ستون درج نماید.

زمان، تعدادی نمایشگاه با عنوان نمایشگاه پلاستیک به صورت پراکنده و بیشتر در زیرمجموعه سایر نمایشگاه‌های داخلی در ایران برگزار می‌شود اما در سال ۱۳۸۰ موضوع برگزاری نمایشگاهی در گستره جهانی و متناسب با جایگاه و میزان رشد صنایع پلاستیک کشور با ابتکار مدیرعامل وقت شرکت ملی صنایع پتروشیمی، جناب آقای مهندس نعمت‌زاده، در دستور کار قرار گرفت و «ایران پلاست» نامی بود که برای این نمایشگاه انتخاب شد، اکنون نهمین دوره آن در شرایطی که نسیم امید و خردورزی در کشور در حال وزیدن است، برگزار می‌شود.

شعری مقدم تصریح کرد: صنایع پتروشیمی در ایران تاکنون سلاله فقط ۵ درصد کل هیدروکربورهای تولیدی کشور اعم از مایع و گاز را مصرف کرده و در مقابل بیش از ۴۰ میلیون تن محصول تولید کرده است؛ محصولاتی که بیش از ۴۰ درصد از صادرات غیرنفتی کشور را در بر می‌گرفته که این بالاترین ارزش افزوده است.

وی افزود: اکنون بیش از ۳۰ هزار واحد تولیدی در کشور به تولیدات پتروشیمی وابسته هستند که مواد اولیه آنها را صنایع پتروشیمی کشور به‌ویژه واحدهای موجود در عسلویه و ماهشهر تامین می‌کند که این روند نشان می‌دهد برای توسعه صنایع پایین‌دستی پتروشیمی، باید توسعه و سرمایه‌گذاری در صنایع بالادستی هم بی‌وقفه ادامه یابد.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: امروز صنعت خودرو، صنایع هوافضا، صنایع بهداشتی، غذایی و پزشکی، صنایع بسته‌بندی، لوازم خانگی و لاستیک و پلاستیک همه وابسته به صنعت پتروشیمی هستند.

وی با بیان اینکه صنایع نساجی، فرش ماشینی، موکت و گونی‌های آرد نیز از محصولات راهبردی هستند که به‌طور مستقیم به صنعت پتروشیمی وابسته هستند، اظهار کرد: امروز شرایط بین‌المللی در سایه مذاکرات مدیران گروه مذاکره‌کننده کشور با اعضای ۵+۱ امیدوارکننده‌تر از گذشته شده است و بسیاری از شرکت‌های خارجی برای مذاکره و سرمایه‌گذاری در ایران اظهار تمایل کرده‌اند اما هنوز تا رسیدن به شرایط مطلوب، فاصله زیادی وجود دارد. وی گفت: خوراک عمده واحدهای پتروشیمی گاز طبیعی است که قیمت فروش بین‌المللی ندارد و قیمت ۱۳ سنت اعلام شده برای آن هم کاملاً با قیمت‌هایی که در منطقه خلیج فارس به تولیدکنندگان فروخته می‌شود مطابقت دارد و اگر بیشتر نباشد کمتر نیست و این قیمت را نباید با قیمت معادل یک لیتر گازوئیل که ۲۰ سنت است، مقایسه کرد. شعری مقدم تصریح کرد: نباید محصولات صادراتی، جنبی مقایسه قرار گیرند بلکه ارزش محصولات فروخته شده به صنایع داخلی نیز باید برآن افزوده شود. معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی گفت: ظرفیت تولید در صنعت پتروشیمی کشور درحال حاضر ۶۰ میلیون تن است که امیدواریم با رفع تحریم‌ها و تامین خوراک به آن دست یابیم.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ادامه داد: ارزش افزوده حاصل از تولیدات ۳۰ هزار واحد پایین‌دستی و اشتغالزایی حاصله را نیز باید برآن افزود آنوقت به این نتیجه خواهیم رسید که توسعه صنعت پتروشیمی در ایران بدون تردید از صنایع پیشران در توسعه اقتصادی-اجتماعی است که خوشبختانه در بسته تحول اقتصادی دولت محترم نیز به آن توجه جدی شده است.

وی با بیان اینکه ضعف سامانه بهین‌یاب منجر به شکل‌گیری برخی از فعالیت‌های خرید و فروش مواد پتروشیمی از طریق بورس و ایجاد بازار آزاد شده است، گفت: تلاش وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نفت، اصلاح ساختارها و رفع موانع به‌منظور تامین مواد و خوراک صنایع تکمیلی پتروشیمی توسط مجتمع‌های پتروشیمی بدون واسطه است. وی با بیان اینکه واردات مواد اولیه در صنعت پتروشیمی با حداقل تعرفه صورت می‌گیرد، تصریح کرد: اگر لازم باشد که تعرفه مواد اولیه باز هم کاهش یابد، این امر اتفاق خواهد افتاد. قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه با اشاره به اینکه شرایط محدود امروز بنا نیست که تا

ندارند، گفت: ایران از نظر فراوانی و قیمت خوراک در منطقه، بهترین شرایط را داراست.

آینده صنعت پتروشیمی، پروپیلن‌محور خواهد بود

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی در ادامه آیین افتتاح نهمین نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست، توسعه آینده صنعت پتروشیمی را بر مبنای افزایش تولید الفین‌ها به ویژه پروپیلن از گاز طبیعی دانست و گفت: براساس برنامه تدوین‌شده برای توسعه آینده صنعت پتروشیمی، تولید الفین‌ها به ویژه پروپیلن از گاز طبیعی در اولویت قرار گرفته است. عباس شعری‌مقدم افزود: با توجه به ضریب نفوذ گسترده پروپیلن در صنایع شیمیایی کشور پیش‌بینی می‌شود با تولید این ماده، زمینه ساخت واحدهای متعدد پایین‌دستی در کشور فراهم شود. به این ترتیب این بخش می‌تواند موجب اشتغال مولد و یکی از عوامل موثر در توسعه اقتصادی کشور باشد. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ادامه داد: برپای نمایشگاه‌های تخصصی یکی از مهم‌ترین ابزارها برای معرفی توانمندی‌های صاحبان صنایع و برقراری ارتباط بین آنها و متخصصان و خریداران محصولات محسوب می‌شود. وی با بیان این که تا سال ۱۳۸۱ صنعت پلاستیک کشور از چنین نمایشگاهی بی‌بهره بود، گفت: گرچه تا قبل از این

و با تکمیل ۴ فاز از فازهای توسعه میدان گازی پارس جنوبی تا پایان سال ظرفیت تولید گاز کشور ۱۰۰ میلیون مترمکعب افزایش می‌یابد و همچنین سال آینده ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز دیگر نیز به این ظرفیت اضافه خواهد شد. بنابراین علاوه بر رفع دغدغه‌های تامین گاز کشور در زمینه تامین خوراک پتروشیمی‌ها مشکلی نخواهیم داشت. وزیر نفت در مورد تعیین قیمت خوراک مواد اولیه پتروشیمی نیز گفت: به تازگی با تولیدکنندگان و فعالان

صنعت پتروشیمی جلسهای درباره تعیین قیمت خوراک داشتیم که در صورت پایبندی تولیدکنندگان به موارد مطرح شده در این مذاکرات، قیمت معقول خوراک ظرف ۱۵ تا ۲۰ روز آینده مشخص می‌شود. زنگنه با تاکید بر اینکه تعیین قیمت خوراک کار مجلس نیست، گفت: اگر مجلس در گذشته در شرایطی خاص یک بار قیمت خوراک پتروشیمی را تعیین کرد و ویژگی آن دوره بوده اما تعیین قیمت خوراک پتروشیمی کار دولت است. وزیر نفت گفت: حاضریم فرمول درازمدت قیمت خوراک که وابسته به قیمت فروش محصول است را تا سال ۱۴۰۴ تعیین کنیم تا تولیدکنندگان داخلی به مشکلاتی مانند نوسان قیمت جهانی محصولات پتروشیمی برخوردند.

وزیر نفت با بیان این که هم‌اکنون کشورهای همسایه، خوراکی برای فروش به سرمایه‌گذاران صنعت پتروشیمی

و با بیان اینکه ضعف سامانه بهین‌یاب منجر به شکل‌گیری برخی از فعالیت‌های خرید و فروش مواد پتروشیمی از طریق بورس و ایجاد بازار آزاد شده است، گفت:

تلاش وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نفت، اصلاح ساختارها و رفع موانع به‌منظور تامین مواد و خوراک صنایع تکمیلی پتروشیمی توسط مجتمع‌های پتروشیمی بدون واسطه است. وی با بیان اینکه واردات مواد اولیه در صنعت پتروشیمی با حداقل تعرفه صورت می‌گیرد، تصریح کرد: اگر لازم باشد که تعرفه مواد اولیه باز هم کاهش یابد، این امر اتفاق خواهد افتاد. قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه با اشاره به اینکه شرایط محدود امروز بنا نیست که تا

خرید در بازار استفاده می‌کردند یا به فرد دیگری وکالت می‌دادند که برای خرید وارد بازار شود. وی با اشاره به اینکه ممکن است طرحی سیستمی از اساس دارای ایراد بوده باشد، اضافه کرد: واسطه‌ها گناهکار نیستند، اگر عملکرد این افراد برخلاف مقررات بوده باشد با آنها برخورد می‌شود اما اگر شرایط به آنها اجازه این شیوه کار را داده باشد نمی‌توان، کاری کرد. قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت دربارہ مزایای عرضه مواد اولیه با ارز آزاد در بورس تاکید کرد: هفته آینده در جلسه کارگروه وزارت صنعت، معدن و تجارت همه شرکت‌هایی که نقش واسطه و دلال را در بورس بازی می‌کردند و با آزادسازی قیمت ارز در این بازار کنار رفته‌اند شناسایی و در صورت بروز تخلف از سوی آنها برخورد جدی صورت خواهد گرفت. خسرو تاج با تاکید بر اینکه تصمیم عرضه مواد اولیه در بورس با ارز آزاد به دلایل مختلف و طی مدت زمان طولانی گرفته شده است، تصریح کرد: فرمولی که برای عرضه مواد وجود دارد به این صورت است که قیمت پایه محصولات پتروشیمی، ۹۵ درصد قیمت فوب است بنابراین اگر قیمت جهانی کاهش یابد، قیمت محصولات پتروشیمی نیز کاهش می‌یابد. وی با اشاره

وزیر صنعت و معدن و تجارت ادامه داد: باید از گازهای همراه نفت و گازهای مستقل به بهترین شکل برای تامین خوراک پتروشیمی‌ها استفاده کرد و آنچه مورد تاکید است استحصال گاز برای تامین خوراک است.

وی افزود: ایران با دارا بودن منابع غنی نفت و گاز کمبودی از نظر تامین منابع انرژی ندارد و اگر بخش بالادست افزایش تولید داشته باشد بخش‌های پایین دست استقبال خواهند کرد و محصولاتی با ارزش افزوده بیشتر تولید خواهند کرد.

دستیابی به تولید ۲۲ میلیارد دلار تا پایان سال
در ادامه آیین آیین نیز وزیر نفت گفت: ارزش محصولات پتروشیمی کشور در سال ۱۳۷۶ یک میلیارد دلار بوده است اما امیدواریم امسال ارزش تولید این محصولات به ۲۲ میلیارد دلار برسد. بیژن زنگنه گفت: این اتفاق جهش بزرگی در صنعت پتروشیمی است و باید ادامه یابد در همین راستا امیدواریم با حل مشکلات کشور و همت مدیران و فعالان صنعت پتروشیمی به ظرفیت ۷۰ میلیارد دلار از صنایع پتروشیمی در افق ۱۴۰۴ دست یابیم.

وی با بیان اینکه برای تحقق این هدف به همین مقدار سرمایه‌گذاری نیاز داریم و اگر این هدف تحقق یابد صنایع پایین‌دستی نیز توسعه خواهد یافت، اظهار کرد: تامین خوراک پتروشیمی‌ها هم‌اکنون به خوبی صورت می‌گیرد

نشست مدیریت بازار داخلی صنعت پتروشیمی و جالش‌های آن عصر روز پنجشنبه در حاشیه نهمین نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست با حضور فعالان بخش خصوصی این حوزه و همچنین قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی برگزار شد. قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در این نشست با بیان اینکه قیمت آن دسته از مواد پتروشیمی داخلی که نسبت به قیمت‌های جهانی بالاتر شده باشد در بازار داخلی کاهش می‌یابد، گفت: در شرایط اقتصادی خاص ممکن است وضعیت کالایی به صورتی باشد که عده‌ای به‌عنوان واسطه و دلال وارد بازار شوند که این نگاه نیست اما در جایگاه حقوق مصرف‌کننده باید معایب سیستم‌ها برطرف شود و شفاف‌سازی صورت بگیرد تا ایستگاه‌های موجود بر سر راه تولید به مصرف، به حداقل برسد تا حقوق مصرف‌کننده حفظ شود و قیمت کالا به حداقل برسد.

مجتبی خسرو تاج درباره شناسایی برخی از دلالان و واسطه‌های مواد پتروشیمی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: گاهی گفته می‌شود که برخی از این واحدها در گذشته تعطیل شده اما دارای پروانه بهره‌برداری بوده‌اند و از همان پروانه برای

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

مناقصه شماره ۹۳۱۶

اطلاع‌رسانی مناقصات IETS.MPORG.IR اقدام نمایند.

محل و مهلت تسلیم اسناد و مدارک و کار برگ‌های تکمیل شده ارزیابی کیفی: دفتر مهندسين مشاور مآب و تا پایان وقت اداری روز پنجشنبه تاريخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۴ می‌باشد.

نشانی و مشخصات آگهی‌دهنده: تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از خیابان دستگردی (ظفر)، کوچه شهید ناصری، پلاک ۲۹ دفتر مهندسين مشاور مآب.

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۷۷۸۲۰۴

هزینه آگهی روزنامه به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

طرح ایجاد مناطق ویژه استقرار صنایع انرژی‌بر در سواحل جنوبی کشور وابسته به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در نظر دارد عملیات احداث ۹/۵ کیلومتر از ادامه جاده شریانی سایت لامرد واقع در استان فارس، شهرستان لامرد را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای اقدام نماید.

لذا از واجدین شرایط در رشته راه و ترابری با حداقل رتبه ۳ معتبر دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت CD حاوی فایل فرم‌های ارزیابی، با ارائه معرفی‌نامه کتبی، حداکثر تا روز دوشنبه تاریخ ۱۳۹۳/۰۷/۱۴ به دبیرخانه دفتر مشاور پروژه به نشانی ذیل مراجعه و یا تا تاریخ مقرر شده فوق از طریق پایگاه ملی

علیرضا سرحدی
ریس هیات مدیره انجمن صنفی مهندسان ساختمان

نگاه به بخش مسکن و لزوم تامین آن برای اقشار مختلف جامعه منوط به محاسبه و در نظر گرفتن معیارهای مختلفی است. اگر کسی بر اساس دیده‌ها و شنیده‌ها یا بر اساس برآوردهای شخصی آمار و ارقامی را ارائه و با استناد به آن نتیجه‌گیری کند، بی‌شک خانهای را روی آب بنا کرده است که پایه و اساس محکم و استواری ندارد. اگر تهیه مسکن برای اقشار یک جامعه، صرفاً با نگاهی مبتنی بر تهیه مسکن، آن هم به هر شکل و در هر ابعاد و تحت هر شرایطی باشد، منطق درست و کارآمدی نخواهد بود. نیاز به تهیه مسکن زمانی در یک جامعه شکل می‌گیرد که تقاضا یا همان جمعیت ساکن در جامعه افزایش یابد. یکی از دلایل افزایش جمعیت در یک شهر یا کلانشهر مهاجرت از شهرهای کوچک به کلانشهرها است، در چنین مواقعی مدیران ارگان‌های مسئول در این بخش به فکر تهیه مسکن برای مهاجران به شهرهای بزرگ می‌افتند. این نگاه، نگاه درستی نیست. این که تصور کنیم جمعیت به هر اندازه که می‌تواند افزایش پیدا کند و سپس به فکر تهیه مسکن برای آن باشیم، سیاست صحیح و درستی نیست. برای مثال اگر وزارت بهداشت تنها به فکر ارائه خدمات درمانی بدون در نظر گرفتن عوامل بیماری‌زا در یک جامعه باشد، به این معنا که موضوع درمان را پیش از پیشگیری از اولویت خدمات خود قرار دهد، ناگهان با سیل عظیمی از بیماری‌ها مواجه خواهد شد که توان مقابله و درمان آنها را ندارد؛ بنابراین باید پیشگیری را در اولویت برنامه‌های خود قرار دهد.

جمعیت و تامین مسکن نیز مصداق همین موضوع می‌تواند باشد. زمانی که ما تنها به فکر تامین مسکن بدون در نظر گرفتن علل و عوامل رشد جمعیت در یک شهر باشیم، در زمان کوتاهی با معضلات بی‌شماری مواجه خواهیم شد. اصولاً در این زمینه ابتدا باید موضوعات زیادی مورد بررسی قرار گیرد؛ این که چرا شهری مانند تهران که گنجایش بیش از ۵۵ میلیون جمعیت را ندارد، باید پذیرای جمعیت ۱۲ میلیونی باشد؟ چرا جمعیت معمولاً در شهرهای بزرگ متمرکز می‌شود؟ چه اتفاقی در شهرهای کوچک رخ می‌دهد که مردم به سمت شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند؟ این شهرهایی که برای تامین مسکن آن برنامه‌ریزی می‌شوند، تا چه اندازه پذیرش این جمعیت را دارند؟ آیا این شهرها از نظر تجهیزات زیربنایی، اکولوژی، زیست‌محیطی، آب‌وهوایی و... توانایی ارائه خدمات به جمعیت ساکنان در خود را دارند؟ سوالاتی است که باید به آن پاسخ داده شود.

به نظر می‌رسد تا زمانی که پاسخ درستی برای این سوالات وجود نداشته باشد، نمی‌توان به فکر تامین مسکن برای افراد چنین جامعه‌ای بود. بنابراین ضروری است در ابتدا پیشگیری از افزایش جمعیت در کلانشهرهای مورد نظر مسئولان قرار گیرد و از آنجایی که موضوع مسکن در حیطه فعالیت چند وزارتخانه است، بنابراین می‌توان گفت که مسکن یکی از مواردی است که با مسائل کلان کشور در ارتباط است. ارائه خدمات به نگاه غیر کلان به این بخش و اظهار نظر در مورد آن، تنها یک نگاه و اظهار نظر عامیانه است.

آنچه در حال حاضر در کشور ما به عنوان نیاز و تامین مسکن مطرح می‌شود، اگر بدون در نظر گرفتن موارد ذکر شده باشد، منجر به هدر رفت سرمایه ملی خواهد شد؛ نمونه بارز این مسئله در پروژه مسکن مهر قابل استناد است. برای حل معضل مسکن در یک شهر یا کشور ابتدا باید تعادل جمعیتی در شهرها برقرار شود. میزان پذیرش جمعیت در یک شهر بر اساس توان و قابلیت آن باشد. فرض کنید اکنون تهران جمعیتی در حدود ۵ یا ۶ میلیون نفر را در خود جای داده باشد؛ آیا ترافیک، مشکل آلودگی هوا، مشکلات زیست‌محیطی، معضلات اجتماعی و... به خودی خود حل خواهد شد؟ آیا بهتر نیست به جای تامین مسکن برای مهاجران در تهران، زیرساخت و زمینه زندگی برای این افراد در شهرهای خود فراهم شود؟ به یقین اگر این افراد در زادگاه امکانات لازم را برای سکونت و زندگی سکونت داشته باشند، ناچار به مهاجرت به کلانشهرها نیستند. از این روست که گفته می‌شود، تامین مسکن باید از نگاه کلان دیده شود.

تک خیر

شرکت هواپیمایی امارات قصد دارد یک پرواز با هواپیمای بهن پیکر A380 ایرباس به تهران انجام دهد. این شرکت مستقر در دوی به مناسبت راه‌اندازی چهارمین پرواز روزانه بین ۲ شهر که از اول سپتامبر آغاز شد، این پرواز را انجام خواهد داد. طبق بیانیه شرکت هواپیمایی امارات، این پرواز ویژه در ۳۰ سپتامبر مطابق با ۱۵ مهر انجام خواهد گرفت. براساس گزارش نشنال بیزنس، امارات در حال حاضر ۵۲ فروند A380 دارد که به ۳۰ مقصد پرواز می‌کنند. این هواپیما بزرگ‌ترین هواپیمای مسافری جهان است که توانایی جابه‌جایی بیش از ۵۰۰ مسافر را دارد.

کارشناسان با اشاره به ۲۰ میلیون واحد مسکونی مورد نیاز تا ۱۰ سال آینده تاکید کردند

نرخ جمعیت؛ تعیین کننده نیاز مسکن

آینده می‌تواند تاثیر زیادی بر بازار مسکن بگذارد. از سوی دیگر انبوه‌سازان معتقدند که دهک‌های درآمدی بالای جامعه از نظر مالی و درآمدی توانایی بالایی دارند و نگرانی خاصی برای تامین مسکن این افراد وجود ندارد. از سوی دیگر دهک‌های اول تا سوم به دلیل قرار گرفتن در چتر حمایتی دولت از قبیل بنیاد مسکن، کمیته امداد، بهزیستی و دیگر نهادها از تسهیلات استفاده می‌کنند و در این میان فقط دهک‌های نپسند، مشکلاتی را در تامین مسکن دارند بنابراین دولت می‌تواند با ارائه تسهیلات و راهکارهایی به این بخش از جامعه، ساخت مسکن برای این قشر را تسهیل کند.

چشم آمار به اقدامات دولت

آمارها نشان می‌دهد تا ۱۰ سال آینده، ۶ میلیون زوج در سن ازدواج قرار می‌گیرند، ۲ میلیون واحد مسکونی در کشور برای کنترل بازار نیاز است و ۴ میلیون واحد بافت فرسوده و خانه‌های ناپایدار باید احیا شود. در نتیجه به تولید و عرضه ۲۰ میلیون واحد مسکونی تا ۱۰ سال آینده نیاز است. براساس این گزارش، پیش‌بینی نیاز به مسکن در هر سال نشان می‌دهد که ۸۲۶ هزار ازدواج سالانه، ۴۴ هزار ناشی از طلاق، ۳۵۰ هزار نیاز سالانه ناشی از تخریب و ۲۰۵ هزار واحد ضریب ورود خانه‌های خالی به بازار در مجموع نیاز سالانه بخش مسکن را ۱۰۳۱ واحد مسکونی کرده است.

ارائه این آمار از سوی منابع مختلف، همه نشان از یک موضوع دارد و آن اینکه بازار مسکن در انتظار سیاست‌های دولت در این بخش است. در این میان نباید این مورد را از نظر دور داشت که دولت یازدهم در حالی روی کار آمد که بخش مسکن به گفته کارشناسان به دلیل افت و خیزهایی که در دولت نهم و دهم با آن روبرو بود، آسیب‌های زیادی را به خود دیده و نیازمند اقدامات کارشناسی شده‌تری در این بخش است.

میزان افزایش پیدا کند. در چنین شرایطی نرخ ازدواج افزایش می‌یابد و نیاز به مسکن در جامعه نیز بیش از پیش می‌شود.

کاهش صدور پروانه ساختمانی

بخش مسکن با دارا بودن سهم ۱۸ درصدی از اشتغال و ۲۶ درصدی از گردش نقدینگی کشور و ارتباط مستقیم با ۳۰۰ حرفه و صنعت تولیدی، موتور محرک اقتصاد محسوب می‌شود و رونق و توسعه را در صنایع مرتبط با این حرفه به‌وجود می‌آورد. به همین جهت در سال‌های گذشته دولت سعی کرده با اجرای سیاست‌های مختلف، رونق را در این بخش ایجاد کند. از حدود ۲ سال پیش که بخش مسکن با رکود مواجه شد و تمامی صنایع و شغل‌های مرتبط با این حوزه را نیز با رکود مواجه کرد، موضوعات مختلفی از سوی دولت برای بازگرداندن رونق به این بازار مطرح شده است. بنابر اعلام حامد مظاهریان، معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی، صدور پروانه ساختمانی در شهر تهران به نسبت سال گذشته به ۵۳ درصد کاهش یافته است که این بی‌میلی سازندگان و سرمایه‌گذاران به این بازار را نشان می‌دهد و تا یک‌سال

بنابراین باید گفت که پیش‌بینی نیاز کشور به مسکن در ۱۰ سال آینده در شرایط کنونی چندان پیش‌بینی درستی نیست و باید منتظر سیاست‌های دولت در بخش مسکن با توجه به شرایط اقتصادی کشور بود.

این کارشناس اقتصاد در ادامه می‌افزاید: برای مثال اگر نرخ رشد جمعیت ۲ درصد

آمارها نشان می‌دهد تا ۱۰ سال آینده، ۶ میلیون زوج در سن ازدواج قرار می‌گیرند که ۲ میلیون واحد مسکونی در کشور برای کنترل بازار نیاز است

باشد و به صورت تصاعد هندسی در طول ۱۰ سال محاسبه شود، می‌توانیم شاهد افزایش ۲۵ تا ۳۰ درصدی جمعیت باشیم، این در حالی است که سوی دیگر این معامله یعنی درآمد جامعه نیز به همین

آمار مشخص باشد، می‌گوید: به اعتقاد من ساخت این میزان واحد مسکونی در طول ۱۰ سال اقدامی بسیار دشوار است و اگر در محاسبه زمان و میزان این آمار نرخ رشد جمعیت و نرخ ازدواج نیز در نظر گرفته شده باشد، به نظر می‌رسد که این پیش‌بینی از مسیر واقعیت انحراف زیادی دارد. به گفته وی برای تخمین میزان نیاز واحدهای مسکونی ابتدا باید نرخ رشد جمعیت، نرخ ازدواج و میزان درآمد دهک‌های مختلف را در یک جامعه در نظر گرفت. با توجه به اینکه در حال حاضر نرخ رشد جمعیت سیر نزولی دارد و جمعیت جوان کشور علاوه بر ناتوانی در تشکیل زندگی، تمایل چندانی به فرزندآوری ندارند، بنابراین نمی‌توان پیش‌بینی کرد که تا ۱۰ سال آینده ۲۰ میلیون واحد مسکونی بخشی از نیاز معیشتی جامعه را رفع می‌کند یا خیر. تقوی معتقد است که وضعیت کنونی اقتصاد کشور به دلیل شرایط حاکم در چند سال گذشته و پرداخت کارشناسی نشده یارانه‌ها، هنوز وضعیت مطلوبی را به دست نیاورده است و از آنجایی که مسکن در اقتصاد کشور نقش قابل توجهی دارد،

آمارهای درست یا غلط؟

روز گذشته یکی از خبرگزاری‌ها نوشت: در حالی نیاز به مسکن تا ۱۰ سال آینده ۲۰ میلیون واحد مسکونی تخمین زده شده است که تاکنون برنامه عملی برای بخش مسکن ارائه نشده و همچنان این بخش با رکود مواجه است. مهدی تقوی، استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی این آمار را چندان درست برآورد نمی‌کند و در گفت‌وگو با **سنت** با بیان اینکه برای اظهار نظر در این زمینه باید شیوه محاسبه این

مشارکت بخش خصوصی در طرح‌های عمرانی در سال آینده

حقیقی یا مجازی توسط دستگاه‌های اجرایی با هدف ساماندهی و تسهیل امور مربوط به صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی بر حسب امکانات موجود دستگاه‌های اجرایی مطابق ماده ۷۰ قانون برنامه پنجم توسعه یکی از محورهای این راهبرد است. همچنین کمک به توسعه نهادهای حقوقی، قانونی، مالی و سیستم‌های نظارتی و تنظیمی مورد نیاز در فرآیندهای مربوط به توسعه بخش خصوصی، تحکیم حقوق مالکیت فردی، حقوق شهروندی و تقویت پاسنخ‌گویی دولت در کنار اولویت در پرداخت بدهی‌های دولت به پیمانکاران

در بخشنامه بودجه سال آینده پیش‌بینی شده که واگذاری یا مشارکت در طرح‌های عمرانی با بخش‌های غیردولتی انجام شود. براساس بخشنامه بودجه ۹۴ کشور در بند ۴ راهبردها و سیاست‌های این بخشنامه، توسعه و ارتقای رقابت‌پذیری فعالیت‌های اقتصادی، کنترل و کاهش انحصار و افزایش رقابت و بهبود محیط کسب‌وکار به منظور گسترش فعالیت‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری و حمایت از حضور فعال بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد در دستور کار است. براین اساس تامین اعتبار لازم برای تسریع در ایجاد و تکمیل فرآیند پنجره واحد به‌صورت

مشارکت‌های مردمی و منابع خیرین با استفاده از ابزارهای تشویقی بودجه‌ای از دیگر مباحث است. همچنین اعلام آن دسته از طرح‌هایی که در سال‌های قبل به تصویب رسیده و هنوز اجرایی نشده‌اند، توسط دستگاه‌های اجرایی به منظور استفاده از ساز و کار ماده ۲۱۴ قانون برنامه پنجم توسعه برای آغاز عملیات اجرایی، ارتقای کمی و کیفی بازارهای مالی با تاکید بر کارایی، شفافیت و سلامت، استفاده از ابزارهای اوراق مالی اسلامی ارزی و ریالی در بازارهای مالی داخلی و خارجی برای تامین منابع مالی نیز شامل این محور است.

مشاوران طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مدنظر قرار گرفته است. اعلام طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قابل واگذاری و یا قابل مشارکت با بخش‌های غیردولتی (نیمه تمام)، تکمیل شده و آماده بهره‌برداری ملی و استانی و طرح‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی از محل منابع داخلی، توسط دستگاه‌های اجرایی به منظور تسهیل واگذاری طرح‌ها به پیمانکاران و سرمایه‌گذاران بخش غیر دولتی، ایجاد زمینه‌های لازم برای جذب تسهیلات و سرمایه‌گذاری خارجی و حضور فعال بخش غیردولتی در عرصه سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال؛ جذب

خبرخوان

ایلنا: عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی با اعلام خیر افتتاح پروژه آزادراه قم-گرمسار تا پایان امسال گفت: بحث ایمنی در پروژه‌ها مهم‌ترین مسئله در وزارت راه و شهرسازی است از همین رو تا مباحث ایمنی تکمیل نشده باشد، پروژه‌ها بهره‌برداری نمی‌شوند. وی با تاکید بر اینکه لازم است برای تحویل آزادراه قم- گرمسار تیمی برای بررسی جوانب طرح تشکیل شود، افزود: باید مباحث فنی و ایمنی راه‌ها ۱۰۰ درصد پیش از تحویل به راهداری تکمیل شود.

ایسنا: حسن ولی پور، مدیرعامل شرکت عمران شهر جدید پردیس گفت: ۱۵ هزار واحد مسکن مهر در شهر جدید پردیس آماده افتتاح هستند که تا پایان ماه آینده تحویل داده می‌شوند. وی درباره تامین برق واحدهای مسکن مهر در شهر جدید پردیس اظهار کرد: آمیدوارم از اعتباری که دولت به وزارت نیرو پرداخت کرده، سهمی برای تامین آب و برق این واحدها وجود داشته باشد.

آگهی مناقصه

مناقصه شماره ۱۵۸۸۴ / ص ۱۴ - مورخ ۹۳/۷/۱ سازمان بنادر و دریانوردی / اداره کل بنادر و دریانوردی استان خوزستان - بندر امام خمینی (ره)

موضوع مناقصه: خرید یک دستگاه گراب مکانیکی چهار وایره به ظرفیت ۲۵ مترمکعب و یک دستگاه قیف دوفلو جهت ترخیص‌های لیبر. شرط الزامی متقاضیان: * مرتبط بودن موضوع اساسنامه شرکت با موضوع مناقصه * در صورت عدم احراز شرط فوق، سایر شرایط ارزیابی شرح ذیل مورد بررسی قرار نخواهد گرفت. (۱) تجربه و سابقه اجرایی (۲۰ امتیاز) (۲) توان مالی و پشتیبانی (۲۰ امتیاز) (۳) حسن سابقه در کارهای قبلی (۲۰ امتیاز) (۴) توان تجهیزاتی (۱۵ امتیاز) (۵) توان فنی و برنامه‌ریزی (۱۰ امتیاز) (۶) مدارک ویژه (۵) * در صورت عدم اکتساب حداقل امتیاز (۶۰) از مجموع موارد فوق، سایر پاکت (الف، ب، ج) توسط کمیسیون مناقصه مورد بررسی قرار نخواهد گرفت. - محل، مهلت و نحوه دریافت اسناد: از تاریخ ۹۳/۷/۱۵ تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۳۹۳/۷/۱۹ با مراجعه به دبیرخانه امور حقوقی و قراردادهای اداره کل بنادر و دریانوردی استان خوزستان، بندر امام خمینی (ره) ساختمان مرکزی طبقه دوم و ارائه معرفی‌نامه و اصل فیش واریز وجه به حساب شماره ۲۱۹۶۴۵۲۲۰۳۰۰۲ نزد بانک صادرات شعبه تاسیسات بندر امام خمینی (ره) کد بانک ۲۸۸۱ ارائه نمایند. - مدت اعتبار پیشنهادها: مدت اعتبار پیشنهادها حداقل باید ۹۰ روز باشد. - آدرس دستگاه مناقصه‌گزار: اداره کل بنادر و دریانوردی استان خوزستان - بندر امام خمینی (ره) - صندوق پستی ۱۵۹ info@bik.ir تلفن ۰۶۵۲۲۵۲-۲۲۲۷-۰۶۵۲۲۵۲ شماره امور قراردادهای: ۰۶۵۲۲۵۲-۲۰۴۹-۳۰۵۴ - هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد. - توضیحات: جلسه پرسش و پاسخ مناقصه رأس ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۳/۷/۲۷ در محل تعمیر و نگهداری تجهیزات خشکی واقع در مجتمع بندری امام خمینی (ره) برگزار خواهد شد.

روابط عمومی اداره کل بنادر و دریانوردی استان خوزستان بندر امام خمینی (ره)

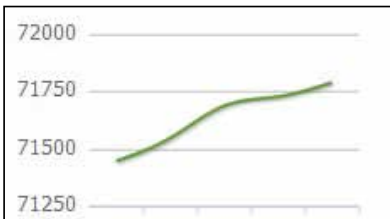
محل و مهلت تسلیم پاکت پیشنهادها: محل و مهلت تسلیم پاکت پیشنهادها را تا ساعت ۱۵/۲۰ روز یکشنبه مورخ مناقصه‌گران باید پاکت پیشنهادها را تا ساعت ۱۵/۲۰ روز یکشنبه مورخ

نرخ سکه و ارز

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۶۴۰,۰۰۰	۱,۷۰۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۵۷۰,۰۰۰	۲,۶۳۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۶۱۰,۰۰۰	۴,۶۶۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۲۱۰,۰۰۰	۹,۳۵۰,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۲۱۰,۰۰۰	۹,۳۵۰,۰۰۰

نوع ارز	خرید(ریال)	فروش(ریال)
دلار امریکا (USD)	۳۱۸۹۰	۳۱۹۹۰
یورو (EUR)	۴۱۰۵۰	۴۱۲۵۰
پوند انگلیس (GBP)	۵۱۹۲۰	۵۲۰۵۰
درهم امارت (AED)	۸۶۵۰	۸۷۳۰
لیر ترکیه (TRY)	۱۴۴۵۰	۱۴۵۲۰
ریال عربستان (SAR)	۸۳۰۰	۸۵۰۰
رینگت مالزی (MYR)	۹۸۵۰	۱۰۰۵۰

معاملات سهام و حق تقدم

شرح	دوره جاری	دوره گذشته	درصد تغییر	از ابتدای سال تا کنون
ارزش کل معاملات سهام و حق تقدم - میلیارد ریال	۴,۷۵۹	۶,۳۱۳	-۲۴.۶	۳۳۱,۷۲۹
حجم سهام و حق تقدم معامله شده - میلیون سهم	۱,۸۱۹	۲,۰۵۸	-۱۱.۶	۷۵,۶۵۵
نفقات معامله	۱۷۵,۵۵۵	۱۸۱,۲۰۶	-۳.۱	۶,۳۹۸,۵۹۳
ارزش معاملات نرمال - میلیارد ریال	۳,۴۴۴	۴,۳۸۸	-۲۲.۰	۱۶۹,۸۵۶
حجم معاملات نرمال - میلیون سهم	۱,۴۹۴	۱,۶۱۶	-۷.۵	۵۷,۴۶۰
نفقات معامله - نرمال	۱۷۵,۵۲۷	۱۸۱,۱۸۱	-۳.۱	۶,۳۹۶,۲۹۱
تعداد خریداران	۴۹,۵۵۴	۵۱,۱۷۰	-۲.۲	۱,۵۲۲,۴۳۱
روزهای فعالیت	۵	۵	۰.۰	۱۲۴

گزارش وضعیت شاخص های بورس از تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۹ تا تاریخ ۱۳۹۲/۰۷/۰۲

ردیف	عنوان	آخرین	قبلی	کمتزین	بیشترین	مقدار تغییر	درصد تغییر
۱	کل	۷۱,۷۸۸.۱	۷۱,۴۳۳.۶	۷۱,۳۲۵.۸	۷۱,۸۱۴.۰	۳۳۴.۵	-۰.۴۸
۲	بازار اول	۵۲,۷۲۹.۵	۵۲,۴۳۳.۲	۵۲,۳۲۱.۹	۵۲,۴۷۹.۸	۲۹۶.۲	-۰.۵۷
۳	بازار دوم	۱۲,۱۹۷.۷	۱۲,۱۹۷.۷	۱۲,۱۹۷.۷	۱۲,۱۹۷.۷	۰.۰	۰.۰
۴	مالی	۱۲,۱۹۷.۷	۱۲,۱۹۷.۷	۱۲,۱۹۷.۷	۱۲,۱۹۷.۷	۰.۰	۰.۰
۵	صنعت	۶,۰۶۱.۶	۶,۰۵۸.۴	۶,۰۵۷.۷	۶,۰۶۸.۸	۱.۱	-۰.۰۲
۷	میانگین موزون ۵۰ شرکت برتر	۳,۰۰۰.۴۷	۳,۰۰۰.۴۷	۳,۰۰۰.۴۷	۳,۰۰۰.۴۷	۰.۰	۰.۰
۸	میانگین ساده ۵۰ شرکت برتر	۱۲,۸۴۲.۰	۱۲,۸۴۲.۰	۱۲,۸۴۲.۰	۱۲,۸۴۲.۰	۰.۰	۰.۰
۹	بازده نقدی و قیمت	۲۹۲,۰۷۳.۰	۲۹۰,۶۷۲.۰	۲۹۰,۶۷۲.۰	۲۹۲,۰۷۳.۰	۱,۴۰۱.۰	-۰.۴۸
۱۰	شاخص آزاد	۸۰,۹۹۹.۵	۸۰,۱۵۳.۰	۸۰,۱۵۳.۰	۸۰,۹۹۹.۵	۸۴۶.۵	-۱.۰۶
۱۱	۳۰ شرکت بزرگتر	۲,۳۰۵.۲۰	۲,۳۰۵.۲۰	۲,۳۰۵.۲۰	۲,۳۰۵.۲۰	۰.۰	۰.۰

ردیف	صنعت	آخرین	قبلی	کمتزین	بیشترین	مقدار تغییر	درصد تغییر
۱	لشکر، چاپ و تکثیر	۵۱,۱۵۶.۵	۴۸,۳۷۰.۲	۴۶,۸۸۹.۶	۵۱,۲۵۶.۵	۲,۸۸۶.۳	۵.۹۷
۲	ماشین آلات و دستگاههای برقی	۲۲,۰۶۸.۲	۲۱,۸۳۴.۹	۲۱,۸۳۴.۹	۲۲,۱۳۶.۸	۳۰۱.۹	۱.۰۸
۳	خوروب و ساخت قطعات	۱۱,۲۱۴.۷	۱۰,۵۶۸.۸	۱۰,۵۶۸.۸	۱۱,۳۳۵.۸	۷۶۷.۰	۷.۰۶
۴	زراعت و خدمات وابسته	۶,۶۰۲.۷	۶,۳۲۵.۰	۶,۳۲۵.۰	۶,۶۰۲.۷	۲۷۷.۷	۴.۲۰
۵	مواد و محصولات دارویی	۵,۰۷۳.۳	۴,۷۲۱.۴	۴,۷۲۱.۴	۵,۰۷۳.۳	۳۵۱.۹	۷.۴۵
۶	ساخت محصولات فلزی	۱۵,۵۵۴.۴	۱۵,۶۳۹.۵	۱۵,۶۳۹.۵	۱۵,۵۵۴.۴	-۸۵.۱	-۰.۵۴
۷	ماشین آلات و تجهیزات	۱,۰۰۰.۲۱	۹,۷۲۹.۵	۹,۷۲۹.۵	۱,۰۰۰.۲۱	-۸,۷۲۹.۳	-۸۹.۰۰
۸	استخراج کانه های فلزی	۱۶,۱۸۹.۸	۱۵,۹۳۹.۹	۱۵,۹۳۹.۹	۱۶,۱۸۹.۸	۲۴۹.۹	۱.۵۲
۹	محصولات کاغذی	۱,۰۲۱.۰	۱,۰۱۵۵.۰	۱,۰۱۵۵.۰	۱,۰۲۱.۰	۶۰.۰	۵.۹۲
۱۰	سایر واسطه گریه های مالی	۱,۶۹۹.۸	۱,۵۵۰.۷	۱,۵۵۰.۷	۱,۶۹۹.۸	۱۴۹.۱	۹.۵۶
۱۱	ابزار پزشکی، اپتیک و اندازه گیری	۲,۳۶۸.۰	۲,۳۶۸.۰	۲,۳۶۸.۰	۲,۳۶۸.۰	۰.۰	۰.۰
۱۲	سایر محصولات کانی غیر فلزی	۱,۳۵۴.۴	۱,۳۵۴.۴	۱,۳۵۴.۴	۱,۳۵۴.۴	۰.۰	۰.۰
۱۳	فلات اساسی	۳۲,۹۲۵.۹	۳۲,۸۵۴.۸	۳۲,۸۵۴.۸	۳۲,۹۲۵.۹	۷۱.۱	۰.۲۲
۱۴	محصولات غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر	۲,۳۶۸.۰	۲,۳۶۸.۰	۲,۳۶۸.۰	۲,۳۶۸.۰	۰.۰	۰.۰
۱۵	لشکر و پلاستیک	۱۷,۵۰۰.۹	۱۷,۳۹۹.۹	۱۷,۳۹۹.۹	۱۷,۵۰۰.۹	۱۰۱.۰	۰.۵۸
۱۶	انرژی، سازه، امک و مستغلات	۶,۶۳۶.۰	۶,۶۳۶.۰	۶,۶۳۶.۰	۶,۶۳۶.۰	۰.۰	۰.۰
۱۷	کاشی و سرامیک	۲,۳۶۸.۰	۲,۳۶۸.۰	۲,۳۶۸.۰	۲,۳۶۸.۰	۰.۰	۰.۰
۱۸	بیمه و مستوفی بازتأمینستی به جز تأمین انجمای	۳,۰۰۰.۰	۳,۰۰۰.۰	۳,۰۰۰.۰	۳,۰۰۰.۰	۰.۰	۰.۰
۱۹	استخراج سایر معادن	۴,۲۱۰.۷	۴,۲۱۰.۷	۴,۲۱۰.۷	۴,۲۱۰.۷	۰.۰	۰.۰
۲۰	سرمایه گذاریها	۱,۴۳۱.۰	۱,۴۳۱.۰	۱,۴۳۱.۰	۱,۴۳۱.۰	۰.۰	۰.۰
۲۱	استخراج نفت گاز و خدمات جنبی جز اکتشاف	۷,۰۰۰.۰	۶,۸۵۰.۰	۶,۸۵۰.۰	۷,۰۰۰.۰	۱۵۰.۰	۲.۲۲
۲۲	سیمان، آهک و گچ	۷۸۲.۳	۷۷۰.۰	۷۷۰.۰	۷۸۲.۳	۱۲.۳	۱.۵۶
۲۳	حمل و نقل، ابزارداری و ارتباطات	۲,۶۲۷.۴	۲,۶۲۷.۴	۲,۶۲۷.۴	۲,۶۲۷.۴	۰.۰	۰.۰
۲۴	خدمات فنی و مهندسی	۵۷۶.۶	۵۷۶.۶	۵۷۶.۶	۵۷۶.۶	۰.۰	۰.۰
۲۵	بانکها و موسسات اعتباری	۶,۶۸۰.۰	۶,۶۸۰.۰	۶,۶۸۰.۰	۶,۶۸۰.۰	۰.۰	۰.۰
۲۶	سایر تجهیزات حمل و نقل	۱,۱۵۲.۲	۱,۱۵۲.۲	۱,۱۵۲.۲	۱,۱۵۲.۲	۰.۰	۰.۰
۲۷	میلان و مصنوعات دیگر	۳,۷۲۰.۰	۳,۷۲۰.۰	۳,۷۲۰.۰	۳,۷۲۰.۰	۰.۰	۰.۰
۲۸	پیمانکاری صنعتی	۹۱۹.۷	۹۱۹.۷	۹۱۹.۷	۹۱۹.۷	۰.۰	۰.۰
۲۹	مخابرات	۵۶۵.۰	۵۶۵.۰	۵۶۵.۰	۵۶۵.۰	۰.۰	۰.۰
۳۰	دبایی، پرداخت چرم و ساخت انواع پوشاک	۶۶۶.۴	۶۶۶.۴	۶۶۶.۴	۶۶۶.۴	۰.۰	۰.۰
۳۱	رسانه و فعالیت های وابسته به آن	۴,۱۰۰.۰	۴,۱۰۰.۰	۴,۱۰۰.۰	۴,۱۰۰.۰	۰.۰	۰.۰
۳۲	محصولات شیمیایی	۵,۱۱۶.۳	۵,۱۱۶.۳	۵,۱۱۶.۳	۵,۱۱۶.۳	۰.۰	۰.۰
۳۳	سرمایه گذاری	۱,۱۸۹.۹	۱,۱۸۹.۹	۱,۱۸۹.۹	۱,۱۸۹.۹	۰.۰	۰.۰
۳۴	استخراج زغال سنگ	۱,۱۱۱.۱	۱,۱۱۱.۱	۱,۱۱۱.۱	۱,۱۱۱.۱	۰.۰	۰.۰
۳۵	ساخت دستگاهها و وسایل ارتباطی	۲,۵۲۴.۴	۲,۵۲۴.۴	۲,۵۲۴.۴	۲,۵۲۴.۴	۰.۰	۰.۰
۳۶	شرکتهای چند رشته ای صنعتی	۷,۲۱۰.۶	۷,۲۱۰.۶	۷,۲۱۰.۶	۷,۲۱۰.۶	۰.۰	۰.۰
۳۷	قند و شکر	۴,۴۲۰.۰	۴,۴۲۰.۰	۴,۴۲۰.۰	۴,۴۲۰.۰	۰.۰	۰.۰
۳۸	فرآورده های نفتی تک و سوخت هسته ای	۲۹۶,۹۹۹.۱	۲۹۶,۹۹۹.۱	۲۹۶,۹۹۹.۱	۲۹۶,۹۹۹.۱	۰.۰	۰.۰
۳۹	محصولات چوبی	۲۶,۶۲۹.۹	۲۶,۶۲۹.۹	۲۶,۶۲۹.۹	۲۶,۶۲۹.۹	۰.۰	۰.۰

بازار اول

ردیف	نام شرکت - سهامی عام	نماد	تعداد خریدار	تعداد دفعات	تعداد سهام معامله شده	قیمت معاملات به ریال	پایین ترین قیمت	بالاترین قیمت	قیمت پایانی	تاریخ معامله قبلی	تغییر قیمت به ریال
۵۱۳	خسبیا	۵۱۳	۲,۳۰۴	۲۱,۹۷۶,۳۴۴	۲۱,۹۷۶,۳۴۴	۲۷,۶۶۶.۰۰	۲۷,۶۶۶.۰۰	۲۷,۶۶۶.۰۰	۲۷,۶۶۶.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۱۴	سیدان خزر	۵۱۴	۶۶	۵۷۲,۳۸۸	۵۷۲,۳۸۸	۳,۰۵۲,۵۲۵.۰۰	۳,۰۵۲,۵۲۵.۰۰	۳,۰۵۲,۵۲۵.۰۰	۳,۰۵۲,۵۲۵.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۱۵	سیدان کرستان	۵۱۵	۳۹۱	۱,۴۳۲,۳۹۱	۱,۴۳۲,۳۹۱	۶,۶۲۴.۰۰	۶,۶۲۴.۰۰	۶,۶۲۴.۰۰	۶,۶۲۴.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	-۱.۵۵
۵۱۶	سرمایه گذاری نیرو	۵۱۶	۲۹	۱۷۶,۷۴۴	۲۲۹,۶۵۲.۴	۲۲۹,۶۵۲.۴	۱,۳۰۸	۱,۳۰۸	۱,۳۰۸	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۱۷	سیدان شرق	۵۱۷	۳۹۱	۱,۳۹۹,۳۹۱	۱,۳۹۹,۳۹۱	۱۷,۰۸۰.۰۰	۱۷,۰۸۰.۰۰	۱۷,۰۸۰.۰۰	۱۷,۰۸۰.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۱۸	سیدان صوفیان	۵۱۸	۲۵	۱,۴۳۲,۳۹۱	۱,۴۳۲,۳۹۱	۶,۶۲۴.۰۰	۶,۶۲۴.۰۰	۶,۶۲۴.۰۰	۶,۶۲۴.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	-۰.۵۰
۵۱۹	سرمایه گذاری توسعه معانی	۵۱۹	۶۲	۲,۱۳۴,۴۴۴	۲,۱۳۴,۴۴۴	۶,۸۰۰.۰۰	۶,۸۰۰.۰۰	۶,۸۰۰.۰۰	۶,۸۰۰.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۲۰	تولید خورود	۵۲۰	۷۲	۳,۰۵۲,۳۹۱	۳,۰۵۲,۳۹۱	۱۷,۰۸۰.۰۰	۱۷,۰۸۰.۰۰	۱۷,۰۸۰.۰۰	۱۷,۰۸۰.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۲۱	سرمایه گذاری توسعه صنعتی ایران	۵۲۱	۱۴۴	۷۸۲,۳۹۱	۷۸۲,۳۹۱	۱۲,۳۰۰.۰۰	۱۲,۳۰۰.۰۰	۱۲,۳۰۰.۰۰	۱۲,۳۰۰.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۲۲	تیرا	۵۲۲	۸۲	۱,۳۲۷,۷۰۵	۱,۳۲۷,۷۰۵	۵,۲۷۸,۸۸۱.۰۰	۵,۲۷۸,۸۸۱.۰۰	۵,۲۷۸,۸۸۱.۰۰	۵,۲۷۸,۸۸۱.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	-۰.۷۲
۵۲۳	بانک سینا	۵۲۳	۱۵۸	۳۸۵	۳۸۵	۵,۵۸۸,۵۷۲.۰۰	۵,۵۸۸,۵۷۲.۰۰	۵,۵۸۸,۵۷۲.۰۰	۵,۵۸۸,۵۷۲.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	-۰.۰۰
۵۲۴	ح - کارخانجات تبریزی	۵۲۴	۱۲۶	۱,۰۸۶	۱,۰۸۶	۲,۵۵۲,۳۲۸.۰۰	۲,۵۵۲,۳۲۸.۰۰	۲,۵۵۲,۳۲۸.۰۰	۲,۵۵۲,۳۲۸.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	-۱.۹۰
۵۲۵	ح - فولاد خراسان	۵۲۵	۱۷	۱۳,۲۶۱	۱۳,۲۶۱	۹,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۲۶	ح - گروه صنعتی پهلوانان	۵۲۶	۲	۱۶۰	۱۶۰	۱,۳۷۲,۳۹۱.۰۰	۱,۳۷۲,۳۹۱.۰۰	۱,۳۷۲,۳۹۱.۰۰	۱,۳۷۲,۳۹۱.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	-۰.۸۰
۵۲۷	ح - کارخانجات تولیدی شید	۵۲۷	۲۳۲	۱۷,۸۹۹,۳۹۱	۱۷,۸۹۹,۳۹۱	۹,۸۷۲,۳۹۱.۰۰	۹,۸۷۲,۳۹۱.۰۰	۹,۸۷۲,۳۹۱.۰۰	۹,۸۷۲,۳۹۱.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۲۸	ح - شوبر محرک	۵۲۸	۱۸۱	۱,۳۲۰	۱,۳۲۰	۹,۸۷۲,۳۹۱.۰۰	۹,۸۷۲,۳۹۱.۰۰	۹,۸۷۲,۳۹۱.۰۰	۹,۸۷۲,۳۹۱.۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۲۶	۰.۰
۵۲											

پرده نقره‌ای در جاده طلایی

فروش و تعداد مخاطب سینمای ایران در ۶ ماه نخست امسال، به اندازه کل سال قبل بوده است و هنوز نیم دیگری از سال باقی مانده است. نصف فیلم‌های اکران شده در این مدت، میلیاردری شده‌اند و آمار و ارقام امیدوارکننده هستند. آیا سینمای ایران در آغاز راه عبور از بحران کاهش مخاطب قرار گرفته است؟

به گزارش ایسنا، پس از جشنواره فجر سال گذشته جمعی از سینماگران، سینماداران و کارشناسان که به رسانه‌ها دسترسی داشتند، در مصاحبه‌های خود، سال ۹۳ را سالی ناامید کننده برای گیشه می‌دانستند و می‌گفتند که احتمالا روند نزولی کاهش مخاطب ادامه پیدا خواهد کرد.

اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که فروش گیشه سینماها در نیمه اول سال ۹۳ به اندازه کل فروش سال گذشته است! سینماهای ایران در ۶ ماه نخست امسال حدود ۳۴ میلیارد تومان فروش داشتند که رقمی قابل توجه است. این رقم با فروش ۲۳ فیلم به دست آمده است. می‌توان گفت که میزان رشد فروش

گیشه سینمای ایران در ۶ ماه نخست سال ۹۳ نسبت به ۵-۶ سال گذشته بسیار امیدوارکننده است.

همچنین درباره تعداد مخاطبان سینمای ایران هم باید گفت که اگرچه به دلیل آنکه آمار فروش فیلم‌ها در تهران و شهرستان به صورت رسمی و به تفکیک در دسترس نیست، اما آمار تخمینی از بیش از ۸ میلیون مخاطب در ۶ ماه نخست امسال خبر می‌دهد.

تعداد مخاطبان ۶ ماه نخست سینمای ایران به اندازه مخاطبان کل سال گذشته

معراجی‌ها، پنج‌ستاره، زندگی مشترک آقای محمودی و بانو، ردکارپت، آذر، شهذخت، پرویز و دیگران، فرشته‌ها با هم می‌آیند، امروز، کلاشینکف و شهر موش‌ها ۲ فیلم‌های هستند که در نیمه نخست سال، میلیاردری فروختند.

البته در میان این فیلم‌ها، فروش «شهر موش‌ها ۲»، «طبقه حساس» و «معراجی‌ها» با سایر فیلم‌ها قابل مقایسه نیست و هر یک بیش از ۵/۵ میلیارد تومان فروش داشته‌اند.

در این مدت، «طبقه حساس» به کارگردانی کمال تبریزی با ۶ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان بیشترین فروش گیشه را به خود اختصاص داده است. البته «شهر موش‌ها ۲» به کارگردانی مرضیه برومند هم که اکنون در میانه اکران خود قرار دارد، توانسته نزدیک به ۶ میلیارد تومان فروش داشته باشد و قطعا تا چند روز دیگر، فروش «طبقه حساس» را پشت‌سر خواهد گذاشت.

در نیمه نخست امسال، ۱۲ فیلم از ۲۳ فیلم اکران شده توانستند به فروشی بیش از یک میلیارد تومان دست‌یابند. فیلم‌های خط‌ویژه، چ، طبقه حساس،

لایحه حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری

لایحه جامع حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری و حقوق مرتبط با آن، در آخرین جلسه هیات دولت به تصویب رسید. به گزارش ایسنا، قانون حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری و حقوق مرتبط با آن، دوم همراه به تصویب اعضای هیات دولت رسید. در صورتی که این قانون در مجلس شورای اسلامی نیز تصویب شود و شورای نگهبان آن را تایید کند، جایگزین قوانین گذشته مانند قانون حمایت از حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ و قانون حمایت از پدیدآورندگان نرم‌افزاری مصوب سال ۱۳۷۹ خواهد شد. گفته می‌شود این قانون نواقص قوانین گذشته را برطرف کرده و با مقتضیات زمان، هماهنگ شده است. حالا باید دید که مجلس لایحه حمایت از حقوق مالکیت ادبی و هنری را برای بررسی، در فوریت قرار می‌دهد یا خیر.

ایران می‌تواند قطب هنری جهان لقب گیرد

سفیر اندونزی در ایران با حضور در محل برگزاری سمپوزیوم مجسمه‌سازی تهران با بیان اینکه ایران در زمینه هنر نقش متفاوتی را در جهان ایفا می‌کند، گفت: ایران می‌تواند قطب هنری جهان لقب گیرد. به گزارش ایرنا، دیان ویرنگ جواریت درباره اهمیت هنر، خاصه مجسمه‌سازی، در فرهنگ اندونزی گفت: کشور اندونزی کشوری چندفرهنگی و متنوع است؛ فرهنگ ما مانند ایران فرهنگی غنی است اما در مورد مجسمه‌سازی باید بگویم که به نظر من مجسمه‌سازی در اندونزی به اندازه ایران پیشرفت نکرده است. وی افزود: اگر بخواهم صادق باشم باید بگویم که مردم اندونزی خیلی توانایی ارج نهادن به کار هنرمندان را مثل ایران ندارند؛ برای همین است که من به کار شهرداری تهران برای برگزاری این سمپوزیوم ارج می‌نهم. معتقدم زمانی که شرایط سیاسی بهتر شود ایران می‌تواند تبدیل به یکی از مراکز مهم هنری دنیا شود.

بچه‌ها غذا بدی ... حقیقتش دلم می‌سوزه، زن و شوهر هر دو از ۶ صبح تا ۸ شب سرکار می‌رن تا فقط هزینه‌ها رو تامین کنن ۱/۶ میلیون اجاره، ۷ میلیون مدرسه بچه‌ها، نمی‌تونن خانم جون نمی‌تونن، دلم می‌سوزه چون‌های امروز تفریح ندارن، نمی‌تونن استراحت کنن، این همه بدبویی، بدبویی و باز ما از پس هزینه‌ها برنای، حالا همه خانم‌های قطار به حرف‌های زن گوش می‌دهند و با سر تکان دادن، بی‌قرار به‌نظر می‌رسند. انگار منتظرند که نوبت به آنها برسد و زودتر از کارهای زیادشان در خانه و بیرون خانه بنالند، زن ادامه می‌دهد «امروز رو اومدم مرخصی خونه این یکی دخترم، خونش کرجه، والا خانم جون، ترس بزم داشته بچه این یکی به دنیا بیاد، چکار کنیم» زیر لب می‌گویم «چون‌های امروز که سرکار نیستن، سرکاری هستند». تلفنش را توی کیفش می‌گذارد

اعطای نشان ویژه جشنواره فیلم مقاومت به سیدحسن نصرالله

نشان ویژه سیزدهمین جشنواره فیلم مقاومت به سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان اعطا شد که پسرش به نیابت از او این جایزه را از محسن رضایی، سردار جزایری و محمد خزاعی دریافت کرد. به گزارش ایرنا، فرزند دبیرکل حزب‌الله لبنان بعد از دریافت این نشان در سخنانی کوتاه گفت: ما همیشه مورد لطف و حمایت ایران و امام‌خامنه‌ای هستیم. محسن رضایی، دبیرمجمع تشخیص مصلحت نظام نیز در سخنانی گفت: هفته دفاع مقدس را گرمای می‌داریم و از همه دست‌اندرکاران فیلم مقاومت، چه کسانی که زحمت کشیدند فیلم‌های کوتاه، بلند و مستند تولید کردند و چه کسانی که در هیات داوران آثار را داوری کردند، شکر می‌کنیم.

زیر پوستی

لذت‌گمشده

سمیرا کرمی - رورسروش کمی عقب رفته است و چروک‌های ریز و درشت صورتش، از ردپای زمان می‌گویند، از زمان که مثل اسب از گونه‌ها و پیشانی‌اش دویده است و خطوطی را به جا گذاشته که سنش را به ۶۰ سالگی می‌زند. روبه‌رویم نشست است و خسته به نظر می‌رسد. تلفنش چندمین بار است که زنگ می‌خورد هر بار بی‌اعتنا به صدای آرام زنگ تلفن، ترجیح می‌دهد به جای جواب دادن، به پنجره نگاه کند. خسته است. این را از طرز نشستش روی صندلی قطارهای مترو کرج-تهران می‌شود فهمید. این بار تلفنش را جواب می‌دهد «غذای بچه‌ها توی یخچال، گرمش کن» می‌خواهد تلفن را قطع کند که یکبار دیگر گوشی را به

عکس امروز

پدر با خنده گفته بود: با کی حرف می‌زنی پسرم؟! رضا حرفی نزد و با روح پدربزرگ به گمان خودش حرف می‌زد. یک روز، پدر با خوشحالی آمد و گفت: پسرم، اسمت رو توی مدرسه تیزهوشان نوشتن! رضا خیلی خوشحال شد اما با حالتی غمگانه گفت: بابایی! کارم رو خیلی دوست دارم. پدر با خنده گفت: ای شیطان! یعنی می‌خواهی مدرسه نری؟ رضا گفت: نه، درس رو هم دوست دارم اما کارم رو هم همین‌طور! روبه‌روی تعمیرگاه، درخت‌های پاییزی برگ‌های خشک خود را فرو می‌ریختند و نرمه بادی بوی پاییز را انگار در شهر می‌گسترده. روح پدربزرگ بر فراز سر تعمیرگاه پسرش باز هم نجوا می‌کرد: برو کار می‌کن مگو چیست کار که سرمایه جاودانیست کار ...

نقطه‌چین

برگ و آب و آیینه

هرچند که آسمان آبی است با ستاره‌هایی به رنگ مروارید و مهربانی ماه شکسته در حوض خانه اما... پله‌های آجری جای پای تو را دارد و شیشه‌های رنگی پنجدری عکس چشمانت را قاب گرفته روزگار قصه‌ها مان به سرآمده اما... کلاغ‌های همیشه به فریاد سرو بلند باغچه همسایه را خانه کرده‌اند مثل درویر، مثل پارسال و مثل سال‌های خاطره چه جان سخت است کلاغ سیاه اما... تنها، خیال نازک چشمان سیاه به راه مانده است و لبخندی همراه نشسته بر لب که، عاشقانه عشق را روایت می‌کند ... من از شهرهای زیادی گذشته‌ام که مسجد‌هایش بوی گل‌گسته داشت و شبستان‌هایش غرور گریه مردانه و ناله‌های آرام زنانه که ... در دور دست شهری که از آن من بود خاطرات به اندازه عشق از حاکی به اندازه دست‌های گل می‌داد هیئات من در نگاه جاودانه‌ات در آیینه هق‌هق مویه‌های قدیمی داشت تا... فانوسی روشن کنم از آتش اشک و بیابوزم به صنوبر دست‌های بنشینم کنار آب درخانه خالی از نگاه تو که صدايت تنها یادگار آن سال‌های دور با سکوت برگ و آب و آیینه زندگی را به یادم بیاورد

محمدعلی عرفی نژاد

رویداد

برگزیدگان سیزدهمین جشنواره فیلم مقاومت

در مراسم پایانی سیزدهمین جشنواره فیلم مقاومت که عصر پنجشنبه در برج میلاد تهران برگزار شد، برگزیدگان این جشنواره معرفی و تجلیل شدند. به گزارش خبرنگار واحد مرکزی خبر، اسامی برگزیدگان سیزدهمین جشنواره فیلم مقاومت به این شرح است: - هیات داوران، تندیس بهترین فیلم کوتاه را به سیف‌الله یزدانی برای فیلم «از درون آینه» اهدا کرد. - تندیس بهترین فیلم مستند به محسن برمهانی برای فیلم «به پشت تابلو نگاه کن» و جایزه ویژه این بخش به حبیب‌الله والی‌نژاد برای مجموعه «آخرین روزهای زمستان» تعلق گرفت. - هیات داوران جایزه بهترین فیلمنامه را به نرگس آبیاری برای فیلم «شیار ۱۴۳» اهدا کرد. - جایزه ویژه هیات داوران بخش بین‌الملل به ابراهیم حاتم‌کیا برای فیلم «چ» اهدا شد. - جایزه بهترین فیلم بخش بین‌الملل به فیلم «مسیر طولانی ماندلا تا آزادی» و جایزه بهترین کارگردانی این بخش به «پابلو لارین» از شیلی برای فیلم «NO» اهدا شد. - هیات داوران، تندیس بخش ضدتکفیری را به مجید ذوالفقاری برای فیلم «ام قیاس» تقدیم کرد. همچنین در این بخش همه آثار شرکت‌کنندگان، حائز دریافت تندیس جشنواره مقاومت شدند. - هیات داوران، تندیس بهترین فیلم داستانی بخش عماد مغنیه را به علی غفاری برای فیلم «ابوزینب» و جایزه ویژه این بخش را به عماد برنات، کارگردان فیلم «پنج دوربین شکسته» اهدا کرد. - جایزه فیلم برگزیده از نگاه خانواده شهدا به فیلم «ابوزینب» که کارگردانی علی غفاری تعلق گرفت. همچنین فیلم «شیار ۱۴۳» بهترین فیلم مردمی شناخته شد. - جایزه ویژه دبیر جشنواره به مسعود دهنمکی اهدا شد. - جایزه بهترین جلوه‌های ویژه به سید هادی اسلامی برای فیلم «چ» و جایزه ویژه بازیگری مرد به پرویز پرستویی برای بازی در فیلم «میهمان داریم» اهدا شد. - تندیس بهترین بازیگر نقش زن به مریلا زارعی برای فیلم «شیار ۱۴۳» و تندیس بهترین بازیگر نقش مرد به بابک حمیدیان برای فیلم «چ» اهدا شد.